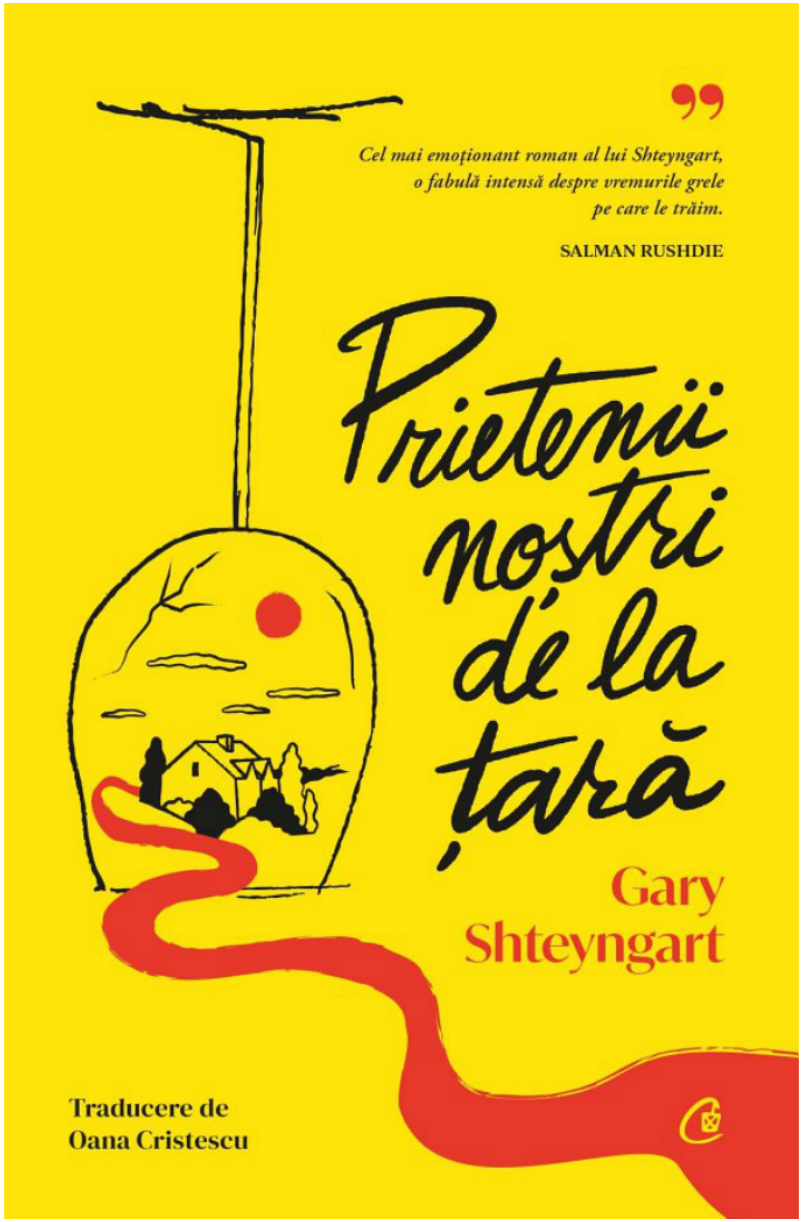
Cel mai emoționant roman al lui Shteyngart,
o fabulă intensă despre vremurile grele
pe care le trăim.
SALMAN RUSHDIE
Prietenii noștri de la țară
Gary
Shteyngart
Traducere de
Oana Cristescu

Prietenii noștri de la țară

byblos

GARY SHTEYNGART, scriitor american, s-a născut în 1972 în Uniunea Sovietică, într-o familie de evrei. Deși a emigrat în Statele Unite în 1979, nu a scăpat de accentul rusesc puternic până la vârsta de 14 ani. Romanele lui, aproape toate satire, au fost traduse în peste 25 de limbi și s-au bucurat de aprecierea criticilor, fiind recompensate cu numeroase premii, printre care Stephen Crane Award for First Fiction, National Jewish Book Award for Fiction și Bollinger Everyman Wodehouse Prize. La Curtea Veche Publishing i-a mai apărut romanul *O super tristă și adevărată poveste de iubire* (2022).

OANA CRISTESCU a absolvit secția Engleză a Facultății de Limbi și Literaturi Străine din București. Traduce în principal din engleză, dar vorbește, de asemenea, franceza și spaniola. A colaborat de-a lungul anilor cu editurile Humanitas, Litera, Reader's Digest și Curtea Veche Publishing. Locuiește de câțiva ani în Spania.

Gary Shteyngart

Prietenii noștri de la țară

Traducere din engleză de
OANA CRISTESCU

CURTEA VECHE

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
SHTEYNGART, GARY
Prietenii noștri de la țară / Gary Shteyngart ; trad. din engleză de Oana Cristescu. - București : Curtea Veche Publishing, 2023

ISBN 978-606-44-1479-3

I. Cristescu, Oana (trad.)

821.111
ISBN epub: 978-606-44-1493-9
Carte publicată și în ediție digitală
Redactor: Andreea Florescu
Corector: Silvia Năstasie
Tehnoredactor: Nitsch-Petioky Loránd
Copertă: Gabi Toma

Colecție coordonată de Luana Schidu
CURTEA VECHE PUBLISHING

str. Aurel Vlaicu nr. 35, București, 020091
redacție: 0744 55 47 63
distribuție: 021 260 22 87, 021 222 25 36, 0744 36 97 21
fax: 021 223 16 88
redactie@curteaveche.ro
comenzi@curteaveche.ro
curteaveche.ro
GARY SHTEYNGART
Our Country Friends

Copyright © 2021 by Gary Shteyngart
All rights reserved including the right of reproduction
in whole or in part in any form.
This edition is published by arrangement with Random House,
an imprint and division of Penguin Random House LLC.
© CURTEA VECHE PUBLISHING, 2023
pentru prezenta versiune în limba română

Pentru E.W.

Dramatis Personae

Alexander (Sasha) Senderovsky[1] – *Scriitor și latifundiar*.
Masha Levin-Senderovsky – *Soția lui, medic psihiatru.*
Natasha (Nat) Levin-Senderovsky – *Copilul lor.*
Karen Cho – *Inventatoarea unei aplicații mobile de dating și prietenă din liceu a lui Senderovsky.*
Vinod Mehta – *Fost profesor cu normă redusă și bucătar de fast-food, de asemenea prieten din liceu cu Senderovsky și Karen Cho.*
Ed Kim – *Un domn.*
Dee Cameron – *Scriitoare și fostă studentă a lui Senderovsky.*
Actorul – *Descris de către* Neue Zürcher Zeitung *drept cel mai mare actor al lumii.*
Diverși Săteni americani.

Actul întâi

Colonia

1

Casa de pe Deal era în fierbere.

Pe lunga alee cu pietriș curgeau camionetele muncitorilor. Două echipe de instalatori, de pe ambele maluri ale râului, fuseseră convocate pentru a pregăti de primăvară cele cinci bungalow-uri din spatele casei principale și nu se agreau deloc între ele. O fereastră spartă a unuia dintre bungalow-uri trebuia înlocuită în cel mai scurt timp, și o familie de șoareci rosese cablurile electrice care alimentau un alt bungalow. Îngrijitorul, care nu locuia pe proprietate, era atât de copleșit de situație, încât se retrăsese pe veranda mare și acoperită pentru a mânca un sendviș cu brânză, cu mușcături lente și hotărâte. Stăpâna casei, Masha, coborâse storurile din biroul ei de la parter pentru a scăpa de cacofonia sculelor moderne și a înjurăturilor rurale sonore. Din când în când, se uita pe furiș afară pentru a lua notă de suprafețele care vor trebui dezinfectate după plecarea muncitorilor. Natasha (care prefera să i se spună Nat), fiica ei de opt ani, era la etaj, scăldată în lumina unui ecran în întunericul camerei sale, în singurătatea propriei lumi publice.

Singurul fericit din casă era Alexander Borisovich Senderovsky, cunoscut prietenilor drept Sasha. „Fericit", ar trebui să spunem, cu un asterisc. Era pe cât de agitat, pe atât de emoționat. O furtună doborâse ramurile grele ale celor doi copaci uscați care flancau aleea, împrăștiind pe pajiștea amplă lemnele uscate. Lui Senderovsky îi plăcea să conferențieze pe larg despre natura „entropică" a domeniului său, despre cum toate felurile de vegetație erau lăsate în voia lor, oțetarii dând la o parte speciile mai nobile, iedera otrăvind perimetrul, marmotele distrugând grădina. Însă crengile moarte și împrăștiate dădeau Casei de pe Deal un aspect apocaliptic, exact lucrul de care oaspeții lui Senderovsky încercau să fugă venind aici. Îngrijitorul pretindea că are probleme cu spatele și că nu era destul de dibaci pentru a îndepărta singur toate crengile, iar așa-zisul specialist în copaci dispăruse. Senderovsky, în pantaloni de trening și cu un halat multicolor, încercă de unul singur să mute una dintre ramurile acelea cu aspect preistoric, dar de la prima opintire i se făcu frică de o hernie.

– Ah, la dracu' cu toate astea, spuse el și se urcă în mașină.

Un cuvânt despre mașină. Mă rog, nu atât despre mașină, cât despre cum era condusă. Senderovsky învățase să conducă cu doar trei ani în urmă, la semnificativa vârstă de patruzeci și cinci de ani, și numai în limitele rurale. Autostrada de pe celălalt mal al râului îl neliniștea. Era un șofer fioros de prost. Drumurile locale, pe jumătate goale, îl inspirau să tureze motorul automobilului său suedez, solid, dar lipsit de flexibilitate, iar liniile galbene care împărțeau în două drumurile le privea ca pe niște sugestii pentru „șoferii mai puțin experimentați", oricare ar fi fost aceia. Cum nu credea în marcajele rutiere sau în anumite aspecte ale relativității, conceptul de curbă fără vizibilitate continua să îi scape. (Soția lui nu mai lăsa copilul în mașină cu el.) Încă și mai grav, culesese de undeva expresia „a conduce haihui".

Iar acum Senderovsky gonea către treburile sale, atent numai la zonele cu radare, amplasate cu plictisitoare previzibilitate la marginile așezărilor sau în zonele cu școli, unde amenzile se dublau. Mai întâi își vizită măcelarii, două foste fotomodele din oraș, acum soț și soție, care-și desfășurau negoțul într-un hambar atât de roșu, încât era de-a dreptul patriotic. Cele două splendide exemplare în vârstă de douăzeci și cinci de ani, numai dinți și salopete, îi prezentară un pachet cu două feluri de cârnați italienești, chiftele lucioase de hamburgeri și arma lui secretă: fripturi de miel pe os, atât de proaspete, încât puteau rivaliza numai cu ale unui restaurant din cartierul abatoarelor din Roma pe care Senderovsky îl admira. Simpla vedere a cărnii pentru grătarul de a doua zi inspira în el o bucurie care la un bărbat mai tânăr ar fi putut trece drept dragoste. Nu datorită cărnii

în sine, ci pentru conversațiile care aveau să curgă în jurul ei în timp ce era marinată, pusă pe grătar și servită, în ciuda restricțiilor crescânde în privința unei astfel de apropieri. Până a doua zi la prânz, prietenii lui cei mai buni, cei care fuseseră atât de greu de strâns laolaltă în verile anterioare, aveau să se reunească în sfârșit, aduși la un loc de sâmburii unei tragedii incipiente, desigur, cu toate acestea strânși laolaltă în locul lui preferat de pe pământ, la Casa de pe Deal.

Desigur, mai venea și altcineva. Cineva care nu era un prieten. Cineva care-l făcea pe Senderovsky, deja băutor, să bea și mai mult.

Cu acest gând în minte, se grăbi spre magazinul de băuturi din cel mai bogat sat din district, magazin care ocupa clădirea unei foste biserici. Cumpără din transeptul sudic două lăzi de riesling austriac, încă una de rosé din cel de nord, împreună cu patru lăzi de Beaujolais, nicidecum în sezon, dar un vin nostalgic pentru el și prietenii lui din liceu, Vinod și Karen. Ed, ca de obicei, avea să fie cel mai greu de mulțumit. În sacristie, Senderovsky alese o sticlă de ceva de optsprezece ani vechime, mult peste mijloacele lui, câte două sticle de coniac și de whiskey de secară și, ca să-și arate latura frivolă, șnaps și un single malt din Tirol. Proprietarul, un englez lățos, al cărui nas afectat de rozacee se ițea de sub masca largă, păru foarte mulțumit când bătu pe casa de marcat numeroasele cumpărături cu degetele îmbrăcate în mănuși negre de unică folosință.

– Tocmai am primit un telefon de la autorități, îi spuse el lui Senderovsky. Sunt neesențial, așa că s-ar putea să mă închidă în orice moment.

Senderovsky oftă și adăugă la plată încă o ladă de riesling și două sticle dintr-un gin artizanal de care nu auzise niciodată. Și-l și imagina pe Ed lipindu-și buzele de un pahar și declarându-l „băubil". Când din mașinărie ieși nota finală, cu numeroase zvâcnete lungi, notă care urca la puțin peste patru cifre, mâna lui Senderovsky abia putu face slalomul semnăturii. O ocazie specială, se consolă el.

Cu portbagajul plin de sticle și carne, își tură mașina către încă un sat, la vreo douăzeci de kilometri la nord, ca să mai facă niscaiva cumpărături, după care trebuia să lase carnea acasă și să-l ia pe Ed de la gară. La ieșirea către podul peste râu dădu peste un șir de mașini. Nimic nu-l enerva pe Senderovsky mai tare decât versiunea locală a unui ambuteiaj. Adusese în viața de la țară o nerăbdare tipică orașului. În zonă era considerat nepoliticos să claxonezi, dar el claxonă. Lăsă geamul jos, își scoase afară fața lungă și osoasă și apăsă din nou claxonul cu podul palmei, cum văzuse în filme că fac bărbații. Mașina din fața lui nu se mișca. Era foarte lăsată, în portbagajul ei era îndesată o roabă ruginită, drapelul național flutura la geamul șoferului, iar pe bara din spate avea un abțibild parțial rupt care spunea ÎL SUSȚIN PE PREȘ… Senderovsky își dădu seama că în ritmul acela nu avea nicio șansă să ajungă la magazin și să lase și carnea acasă înainte de sosirea trenului lui Ed. Ignorând marcajele extrem de clare de pe drum, menite să împiedice exact această manevră, smuci de volan și întoarse mașina, și în câteva minute gonea pe lunga sa alee de acces, înjurând încă o dată crengile căzute care stricau intrarea la Casa de pe Deal. În timp ce arunca cu zgomot carnea în congelatorul de dimensiuni industriale din vasta bucătărie albă (casa aparținuse cândva unui șef-bucătar), formă numărul băiatului de peste râu care venea să tundă iarba pe pajiște și-l imploră să îl scape de crengi. Dar băiatul avea alte treburi.

– Ce alte treburi? îl somă Senderovsky, amenințând să plătească dublu.

Afară, pe veranda acoperită, îl înfruntă pe îngrijitorul care asculta muzică veche la un radio roșu foarte frumos, dar tot ce reuși să scoată de la el fu: „Doamna mea mi-a zis să nu ridic nimic greu din cauza spatelui."

Doamna lui Senderovsky apăru acum pe verandă îmbrăcată într-un caftan, cu mâinile în șolduri și cu degetele apăsate în moliciunea abdomenului.

– Nu pot să lucrez în zgomotul ăsta, îi spuse Masha soțului ei în rusă, din cauza îngrijitorului. Pentru mine e o zi de lucru. Pacienții abia mă pot auzi și sunt și așa agitați.

– Care zgomot?

– Lângă bungalow-uri se dau găuri, iar tu arunci carne în congelator și urli la băiatul care tunde

iarba.

– Dragă, răspunse Senderovsky, folosind un diminutiv bombastic al termenului: *dorogușka*.

Se știa cu soția lui încă din copilărie. Rusa era o limbă construită în jurul emanațiilor de căldură și de durere, dar în ultima vreme lui Senderovsky declarațiile de dragoste către soție i se păreau afectate, de parcă le-ar fi citit dintr-o piesă de teatru.

– Muncitorii termină la trei, cum fac mereu, spuse el. Iar tot ce mai am eu de făcut e să-l iau pe Ed de la gară și să cumpăr de mâncare.

Îngrijitorul îi privi ca pe străinii care erau. Când începuse să lucreze pentru ei, cu trei ani în urmă, erau de dimensiuni aproximativ egale, două siluete mărunte, cel mai probabil profesori la colegiu (un colegiu mic, dar foarte activ, ce se găsea la o distanță fezabilă pentru mașina lui Senderovsky), enervanți în pretenții și frugali în cheltuieli, dar vorbind cu aceeași voce de orășeni, cu un ușor accent. Acum, femeia devenise mai mare, talia și brațele îi căpătaseră un aspect mai apropiat de cel local, în vreme ce bărbatul făcuse exact pe dos, slăbise și se scofâlcise și-și pierduse aproape tot părul, singurele sale proeminențe fiind un nas ascuțit și fruntea ca o cărămidă, schimbarea fiind atât de evidentă, că îngrijitorul îl suspecta că ar fi bolnav. O altă răsturnare era că soțul părea mai fericit în ziua aceea, în ciuda sibilantelor de care era plină limba pe care o vorbeau, pe când femeia căpătase vechea lui agitație. Indiferent ce avea să aducă sfârșitul de săptămână, își spuse îngrijitorul, bine nu avea să fie. Mai auzise și că depanatorul pe care-l folosea familia Senderovsky nu mai fusese plătit de luni de zile, deși frigiderul din casa mare continua să se defecteze în feluri noi și interesante.

Conversația continuă, pe un ton din ce în ce mai ridicat, până când femeia se întoarse către îngrijitor și spuse:

– Vrei, te rog, să tunzi tufele de la piscină? Tot restul lumii are treabă.

– Nu sunt făcut pentru genul ăla de muncă, spuse îngrijitorul.

În ciuda vremii reci de martie, purta pantaloni scurți de denim de un albastru demodat, și unul dintre picioare îi era acoperit de tatuaje într-o iconografie pe care niciunul dintre cei doi Senderovsky nu o putea descifra, vulturi, șerpi și simboluri criptice, despre care puteau doar spera că nu sunt semne ale unei afilieri violente. În primul an după ce cumpăraseră Casa de pe Deal, după ce își instalaseră pomul de Anul Nou, lipsit de semnificație religioasă, îngrijitorul îi spusese soțului: „Nu v-aș fi crezut genul de oameni cu brad de Crăciun.“ Zâmbise când rostise remarca, însă amândoi își pierduseră somnul în noaptea aceea, întrebându-se ce voise, de fapt, să spună.

– Foarfeca e în garaj, îi spuse soția îngrijitorului. Ți-am fi foarte recunoscători.

Aceasta era o altă schimbare pe care îngrijitorul o observase în ultimii ani: în timp ce soțul era nehotărât, soția vorbea acum decis, ca o bandă de elastic care te plesnește peste degete.

Senderovsky își sărută stângaci soția pe frunte și fugi la mașină. Decolă pe alee cu șaizeci de kilometri la oră, lăsând în urma sa o serie de goluri în pietriș, și ieși pe șosea fără să verifice dacă vine vreun vehicul din lateral. În timp ce accelera și mai mult, în dreptul fermei de oi din vecini își dădu seama că uitase să scoată lăzile de alcool din portbagaj. Se întrebă ce-ar fi dacă ar transfera o sticlă de whiskey în mașină. La vizitele anterioare, el și Ed mai trăseseră câte o dușcă în drum spre casă, nerăbdători să-și reia prietenia. În ziua aceea, fericit de perspectiva sosirii prietenilor săi și neliniștit de cea a piezei sale rele, Senderovsky ar fi dorit să-și inunde gura cu alcool, să se amorțească așa cum o făceau strămoșii săi.

Parcarea din fața gării era plină de mașini europene care-și așteptau pasagerii. Senderovsky îi făcu cu mâna unui profesor de studii calabreze de la colegiul local și patronului unei surprinzător de înfloritoare cafenele-librărie ce constituia nucleul cartierului la modă din orășelul de peste râu. Vederea acestor fețe prietenoase îl înveseli pe Senderovsky. Era o figură respectată prin partea locului. „Ai o familie minunată și o casă minunată“, îi spusese agenta sa din Los Angeles în timpul unei vizite, cu ani în urmă, după ce se prăbușise încă un proiect de televiziune.

Trenul avea douăzeci de minute întârziere, dar, în cele din urmă, bătrâna sa siluetă cenușie

ajunse la același nivel cu la fel de cenușia linie a râului. Orășenii urcară treptele de la peron către gară, cu răsuflarea tăiată de bătrânețe. Senderovsky își zări primul oaspete, relativ tânăr și mlădios. Ed Kim avea în mână o geantă de piele, purta ochelari de soare de aviator și-și păstra părul negru. În momentul când se cunoscuseră, amândoi pe la douăzeci de ani, Ed îi amintise lui Senderovsky de un film pe care-l văzuse, despre ultimul împărat al Chinei, mai exact de faza de desfrânare, când eroul purta smoching și era conducătorul de paie al Manciuriei.

Senderovsky sări din mașină. Încă mai purta halatul, un dar pe care Ed i-l cumpărase dintr-un magazin din Hong Kong numit The Armoury. Cei doi se priviră unul pe celălalt, ca un câine și o pisică. De obicei, Senderovsky își cuprindea prietenul cu brațele sale osoase, în timp ce Ed îl bătea pe spate cu o mână, ca pe un copil după alăptare.

– Ah, ce se presupune că trebuie să facem acum? izbucni Senderovsky.

– M-am săturat de chestia aia cu lovitul coatelor, spuse Ed. Dă-mi voie să mă uit la tine.

Își coborî ochelarii de pe nas, cum fac unii unchi când își salută tinerele nepoate. Încrețiturile din jurul ochilor arătau de parcă ar fi fost acolo de când se născuse, iar expresia lui era în același timp distantă și amuzată. Karen, prietena lui Senderovsky care era vag înrudită cu Ed printr-un strămoș destrăbălat din Seul, avea uneori aceeași expresie, dar nu reușise să o capete decât după recentul ei succes.

Ed reuși să-și aprindă o țigară cu o singură mână, în timp ce deschise portbagajul și-și depozită în el geanta *vintage*.

– Deci Masha mi-a zis să le spun tuturor că nu se fumează în mașină, anunță Senderovsky. De fapt, nu se fumează nicăieri pe proprietate. Zice că agravează și mai tare virusul, dacă-l iei. Dar, adăugă el, am lăsat o scrumieră sub chiuvetă la tine în bungalow.

– Lasă-mă să trag doar trei fumuri, spuse Ed.

Sasha îl privi cum suge de trei ori, caricatural, din țigară și cum eliberează fumul în aerul gri-albăstrui. Când era tânăr, Sasha visase să fie Ed. Încă mai avea fantezii despre un an de călătorii în jurul lumii împreună cu el, imediat ce fiică-sa ar fi absolvit foarte costisitoarea ei școală pentru copii sensibili și complicați.

– Și mi-a mai spus, continuă Senderovsky, și că nimeni nu trebuie să se așeze pe locul din față. Pentru distanțare socială.

– Oh, la dracu' cu asta, spuse Ed, deschizând portiera din dreapta. Lumea chiar exagerează cu chestia asta. O să mă ghemuiesc la podea când ne apropiem de casă.

Mașina se umplu de aroma tutunului proaspăt, ceea ce-l făcu pe Senderovsky nostalgic după o țigară. Ed puse mâna pe bord, pregătindu-se pentru demarajul proprietarului.

– Ce s-a întâmplat aici? arătă el către oglinda laterală care atârna.

– Locurile din garaj sunt prea înguste, spuse Senderovsky.

Nu trecuseră decât câteva secunde, dar deja gara era departe în urma lor, iar ei goneau, derapând, pe lângă scheletul a ceea ce, trei luni mai târziu, avea să devină un stand cu produse de fermă.

– Ar trebui să le măresc.

– Cum era proverbul ăla rusesc despre indivizii incompetenți care încearcă să dea vina pe alții? Senderovsky râse.

– „Un dansator prost se încurcă în propriile boașe."

– Mmm.

– Te deranjează dacă facem niște cumpărături? Nu am decât carne și băutură.

– N-am nicio grabă, spuse Ed, și Senderovsky se gândi imediat la un epitaf potrivit pentru prietenul său: AICI ODIHNEȘTE EDWARD SUNGJOON KIM, CARE NU AVEA NICIO GRABĂ.

Acceleră mașina în direcția nord, pe un drum statal îngust, care le oferea panorama munților violeți de peste râu, fiecare dintre ei purtând un nume american absolut ridicol. Preferatul fiicei sale era Peekamoose[2]. Între timp, pe când Senderovsky îi dădea înainte despre vreme, știri politice,

speculații despre virus, comparații între cârnații italienești și cei cu anason, Ed zări la orizont un enorm sistem frontal de plictiseală, de interminabilă trăncăneală în stilul clasei de mijloc-superioare, de negroniuri de țară prost făcute, de țigări fumate pe furiș. Ce putea face? Prietenul lui îl implorase să vină, iar orașul, acum tăcut, ar fi fost chiar și mai deprimant.

– Și cine mai vine? întrebă Ed. În afară de Înălțimea Sa.

Se referea la actorul celebru care venea pentru câteva zile ca să lucreze cu Senderovsky la un scenariu de film – sursa anxietății prietenului său.

– Karen, ziceai.

– Și Vinod.

– Nu l-am mai văzut de-o veșnicie. Tot mai e îndrăgostit de Karen?

– Acum câțiva ani și-a pierdut un plămân din cauza cancerului. Și apoi și-a pierdut și slujba la City College.

– O mulțime de pierderi.

– Masha a vrut să-l aducă aici pentru că s-ar putea ca sistemul lui imunitar să fie compromis.

– Mi-ar plăcea să fiu suficient de tragic ca soția ta să mă placă.

– Continuă să te străduiești.

– Cine altcineva?

– O fostă studentă de-a mea. A publicat o colecție de eseuri anul trecut. *Marea carte a compromisului și a capitulării*. A făcut furori.

– Mă rog, măcar e tânără. Poate învăț câte ceva. Ce mai face copilul tău, apropo?

– Înfloreşte, spuse Senderovsky.

Ajunseră într-un orășel care nu înflorea deloc. Oferta la Rudolph's Market, unica prăvălie, conținea bunuri de care nici Ed (născut în 1975 la Seul), nici gazda sa (Leningrad, 1972) nu se bucuraseră în anii lor de început, non-americani: dulciuri cu gust de violete, pâine cu atâtea adaosuri, încât putea fi folosită pe post de izolație. Pe lângă aceste revoltător de scumpe articole nostalgice mai erau și unele internaționale, chiar mai costisitoare, pe care Ed le punea fără grijă într-un coș: sardine proaspete care se puteau pune pe grătar înaintea cărnii, măsline grecești în formă de dirijabil, brânzeturi atât de pline de ierburi aromatice, încât inspirau (din partea lui Senderovsky) amintiri care nu se întâmplaseră, ingrediente pentru un simplu *vitello tonnato* care cumva ajunseră la peste optzeci de dolari, și asta fără carnea de vițel.

– Cred că avem de ajuns, a spus Senderovsky, alarmat. Nu vreau să se strice nimic.

Stăteau la o coadă lungă formată din proprietari de locuințe secundare. Când suma șocantă pe care o datorau apăru pe ecranul tactil, amândoi își feriră privirea, până când femeia în vârstă din spatele tejghelei tuși, informativ, în pumnul înmănușat. Senderovsky oftă și scoase cardul.

Foarte curând scrâșneau din roți pe aleea cea lungă. Era abia ora două, dar muncitorii plecaseră deja, împreună cu camioanele lor inscripționate cu nume locale.

– Îmi pare rău pentru toate crengile astea uscate, spuse Senderovsky. Am tot încercat să găsesc pe cineva să le curețe.

– Ce crengi? întrebă Ed, privind absent la noul său cămin, la bungalow-urile care se ridicau din spatele casei principale ca un semicerc de sateliți pe orbită. Cerul era de culoarea unui ecran de proiecție de modă veche, tras până la marginile dealurilor îndepărtate, murdărit ici și colo de mâna mânjită de cerneală a unui copil.

Între timp, în biroul ei, Masha ridicase perdeaua grea din mărgele. Îl văzu pe Ed coborând din mașina soțului ei cu langoarea care-i era atât de firească. Evident, nu se așezase pe locurile din spate, așa cum ceruse ea. Scoase o pufnitură pe care o recunoscu instantaneu ca fiind a bunicii sale, o supraviețuitoare a lagărelor de muncă. *Ei, asta e*, ar fi spus bunica. Primul dintre copii era aici. Și mai mulți copii de care să se ocupe Masha, pe lângă cel de la etaj, care se uita la videoclipuri cu formații de băieți din Asia, cu gura căscată, cu ochii împăienjeniți. Curând, întreaga proprietate avea să fie plină de ei, copii-adulți fără copii. Toți prietenii ei erau căsătoriți, spre deosebire de ai

soțului ei (și niciunul nu era suficient de nebun încât să viziteze casa altcuiva în vremuri ca acelea). Masha își închise computerul, se gândi să-și schimbe caftanul pentru Ed, apoi ieși pe alee exact așa cum era.

Ed înainta, târându-și după el geanta de piele Gladstone, care scârțâia. Masha își petrecuse o parte din copilărie în New Jersey, unde văzuse bărbați puternici târând în același fel sacii de golf.

– Cum a fost drumul cu trenul? strigă ea, și i se păru că tonul îi e puțin cam disperat.

– Fermecător, spuse Ed. Am avut un loc cu vedere spre râu. Știa că trebuie să scape de niște preparative: Îți mulțumesc că mă primești aici în vremurile astea. Apreciez mult.

Se forță să inspire exagerat aerul umed.

– Mmm, făcu el. Exact ce a recomandat medicul. Amândoi arătați minunat. Sasha a slăbit mult.

Comentariul despre greutate, își dădu rapid seama, putea fi interpretat greșit de Masha, care era frumoasă, dar care îi amintea acum de portretul unei nobile pe care-l văzuse cu un an în urmă la Galeria Tretiakov. Caftanul cu siguranță nu era de niciun ajutor. Cei doi bărbați urcară în tăcere treptele din lemn de cedru până la veranda acoperită, care era legată de casa principală și dădea către bungalow-uri, piesa centrală a proprietății și în același timp giuvaerul ei, o lume în interiorul altei lumi.

– Dacă nu te superi, o să fiu puțin doctoroasă, spuse Masha, dacă o fi existând cuvântul ăsta.

– Câtuși de puțin, spuse Ed.

Nu se supără câtuși de puțin sau „doctoros" nu exista câtuși de puțin? Masha trebui să se gândească la asta, ceea ce poate că și fusese intenția.

– Am stabilit niște reguli, spuse ea. Fiindcă ai venit cu trenul, poate te-ai putea schimba în niște haine curate înainte de a te așeza undeva. Dar înainte de asta, aș vrea să curăț niște suprafețe pe care le-au atins muncitorii în bungalow-ul tău. Sunt foarte multe lucruri pe care nu le știm despre virusul ăsta.

– Siguranța înainte de toate.

Mashei nu-i plăcu tonul lui. Senderovsky era în picioare lângă ei, într-o poziție cocoșată. Vreme de zeci de ani, fusese nevoit să servească drept mediator între doi părinți învrăjbiți.

– De asemenea, în zonele publice, ca veranda și sufrageria, continuă Masha, o să încerc să distanțez pe toată lumea, și să desemnez un loc pentru fiecare. Îmi pare rău dacă par o acritură.

– Nu există corect și greșit aici, spuse Ed. Trebuie să fim noi înșine în criza asta.

De fapt, exista corect și greșit. Ed îi amintea de părinții soțului ei. O conversație cu ei era ca interacțiunea cu un adversar zâmbitor care ținea în buzunar un pumn de scobitori otrăvite. De fiecare dată când lăsai garda jos, primeai o înțepătură în coapse.

– Încă o întrebare pe care trebuie să ți-o pun. Și e de fapt un compliment, pentru că întotdeauna pleci undeva. Poți să-mi spui pe unde ai călătorit din, să zicem, decembrie anul trecut?

– Din decembrie? Hmmm.

Ed privi în sus, la casa principală, îmbrăcată în stuc de un gri neutru, ca cerul. Oamenilor dintr-o anumită clasă socială, imigranților în special, nu le place să agite apele. Palierul de la etaj și o fereastră alăturată erau luminate gălbui, într-un unghi ciudat, ca o pictură de Mondrian – cel mai probabil camera fiicei. Ed îi uitase numele.

– Păi, am fost la Addis pentru chestia aia cu jazzul, spuse el. Apoi am fost la AD, să-l vizitez pe Jimmy, care predă acolo.

Ed desenă cu degetul în aer o linie de la (probabil) Addis Abeba până la (probabil) Abu Dhabi.

– M-am întors la Seul pentru Crăciun. Nu, stai puțin.

Linia care tăia Marea Arabiei se opri brusc, și degetul lui Ed se întoarse, golind rezervoarele de combustibil.

– L-am văzut pe Suketu la Bombay, doar pentru un weekend, apoi am continuat spre Seul.

Sasha urmărea linia din aer cu mare interes, imaginându-și că el este cel care călătorește, și nu Ed, ținând în mână un whiskey la clasa business. Cu multă vreme în urmă, după ce se încheiase

relația lui din copilărie cu Masha, dar înainte să înceapă relația lor adultă, fusese colaborator la o revistă de călătorii, cutreierând ambele emisfere înarmat numai cu un carnet și ceva vocabular. Intervalul acela conținea unii dintre cei mai buni ani ai vieții sale, bugetele de cheltuieli, sudoarea orașelor tropicale, camaraderia alcoolizată a semenilor lui Ed din întreaga lume.

– Când ai plecat din Seul? întreba Masha.

– Oh, înțeleg încotro bați. Am plecat imediat după Crăciun, înainte ca lucrurile să se înrăutățească. Și de acolo – degetul arătător al lui Ed era pregătit pentru un salt semnificativ – am plecat pe Insula Mare.

– În onoarea bungalow-ului nostru! exclamă Sasha, vesel.

Bungalow-ul rezervat lui Ed îl imita pe cel de care el și Masha se bucuraseră în luna de miere de pe Insula Mare din Hawaii și avea o dotare pe care nicio altă casă nu o mai avea: un duș în aer liber, cu pereți acoperiți cu scoici de mare.

– Da, spuse Ed. Prietenul meu Wei are un bungalow la Mauna Kea. Se poate spune că sar din bungalow în bungalow.

– Wei Li? întrebă Senderovsky.

– Wei Ko. Se ocupă cu biotehnologia. Se pare că e momentul lui de glorie.

– Și apoi ai venit în oraș, spuse Masha.

– Păi, de fapt nu. Fratele meu a cumpărat o vie în Ungaria.

Senderovsky își aminti de rieslingul austriac și de băuturile asortate care încă se mai rostogoleau prin portbagajul lui și se rugă ca nimic să nu se fi spart pe parcursul atâtor drumuri, în special sticla de optsprezece ani vechime pe care o cumpărase ca s-o bea Ed și Actorul.

– Am fost la Lacul Balaton, continuă Ed. Ați mers vreodată cu familiile acolo, pe vremuri? Vacanțe sovietice? Vinul a fost pișircă, dar am mâncat un ficat de vițel înecat în unt și paprica, tare aș vrea să știu cum se face. Și apoi Londra.

– Vreun motiv anume pentru Londra? întrebă Masha.

Sasha își spuse că vorbește ca un ofițer de la imigrări de la Heathrow care chestionează un vizitator dintr-o țară în curs de dezvoltare.

– Nu, a fost numai… Londra, spuse Ed.

– Ultima întrebare, promit. Vreo călătorie în China sau în nordul Italiei?

– Nup, spuse Ed.

Își puse jos geanta Gladstone cu o bufnitură enervată.

– Stai așa, de fapt am avut o escală la Linate.

– Asta e la Milano, lămuri Sasha.

Amândoi bărbații remarcară felul în care Masha se uită la soțul ei în momentul acela. Nu o irita aluzia soțului ei că n-ar fi suficient de sofisticată. Mă forțează să fiu altcineva decât sunt, își spuse Masha. Îmi confundă preocuparea cu autoritarismul, și prin urmare nu am de ales și trebuie să fiu un Stalin cu fustă. Dar ce altă opțiune am, dacă vreau să-i împiedic pe cretinii ăștia să se îmbolnăvească?

– A fost o escală foarte scurtă, afirmă Ed despre trecerea sa prin nordul Italiei. Sunt sigur că nu l-am luat.

Când Ed Kim devenea agitat în timpul unei conversații, își făcea mâna dreaptă scoică în spatele urechii drepte. Era un tic nervos pe care-l observa toată lumea, și de care el însuși era cât se poate de conștient, doar că nu se putea opri în momentele de anxietate socială.

– Sunt sigură că nu, spuse Masha. Chiar îmi pare rău că trebuie să întreb toate astea. O fac pentru Natasha.

Așa, ăsta era numele fiicei. Sasha, Masha, Natasha. Nici măcar nu se străduiau, rușii ăștia.

– Niciodată nu poți fi prea atent, adăugă ea. Vreo cerere specială pentru cină?

– Nici să nu te gândești, spuse Ed. Eu gătesc în seara asta. Tu odihnește-te. Am înțeles că părinții au greutăți și mai mari în perioada asta. Și sunt convins că Sasha nu e de niciun ajutor.

– Am cumpărat niște chestii formidabile, spuse Senderovsky. Știm cât de mult îți plac sardinele proaspete.

Masha zâmbi. Chiar dacă nu era adevărat că se gândiseră la ea, minciuna era amabilă. Se mulțumea cu o minciună. Lui Ed i se păru că zărește o strălucire a tinereții când o văzu zâmbind. Nou-căpătata moliciune a bărbiei ei îi amintea de o grecoaică de care se îndrăgostise, cu mai bine de un deceniu în urmă, una dintre ultimele dăți când iubise pe cineva și când permisese unor părți uitate din sine – interiorul gleznelor, genele – să îl furnice fără niciun motiv. Senderovsky își împreună palmele în valea fertilă dintre piept și gât, fericit că prietenul și soția sa se înțeleg. Totul era acum într-o perfectă acalmie, cu excepția sunetului unei broaște surescitate și a îngrijitorului care tundea foarte sonor tufele de lângă piscina acoperită, în semn de protest.

Printre bungalow-uri trecea o potecă pietruită, într-o manieră despre care Senderovsky sperase că ar crea senzația unui sat european îngrijit, genul de sat în care strămoșii săi nu ar fi fost niciodată bineveniți. Bungalow-urile formau o semilună în jurul casei principale, unele dintre ele dând către o pajiște clasică, celelalte, către o pădurice năpădită de animale zgomotoase. Erau confortabile iarna, așa cum ar trebui să fie toate locuințele mici, și utilitariste vara, dar le lipsea șicul vizual al hornului fumegând sau al ușilor glisante ale verandei. Elementele de lux se presupuneau a fi cele comune: mâncarea bună și conversația și mai bună. În copilăria timpurie, Senderovsky suferise de o lipsă a râsului și a ideilor deștepte, și deși în vremurile de acum se ducea la restaurante și la câte o petrecere literară în oraș, nimic nu-l făcea mai fericit decât să fie capul răutăților menajeriei sale de la țară. Ca să nu mai vorbim despre surpriza de a păși pe hectarele de teren care-i aparțineau, de pe continentul care-i semnase documentele de adopție.

Rămas singur, Ed își desfăcu bagajul, laptopul (își amintea acum că în bungalow nu avea internet), încărcătoarele, pachetele de lenjerie de corp coreeană oferite de menajera mamei sale, tricourile cu guler, sacoul de in (chiar avea să rămână acolo până la vară?), două cravate și o batistă de buzunar. Se așeză pe patul moale, confortabil, oarecum Art Deco, și avu ceea ce trebuie să fi fost un atac de panică, cu respirații scurte și rapide, ca și când ar fi tras aer dintr-un balon sub amenințarea unei arme.

Unica fereastră dezvăluia un cenușiu din ce în ce mai întunecat, cam cum și-ar fi imaginat o inteligență artificială trecerea zilelor pe pământ. Era atât de aproape, și totuși atât de departe de cerul în mișcare al orașului. Apăreau vreodată urme de avion deasupra acoperișurilor de cedru? Avioane care urmau cursul râului până la aeroporturi? Auzi în minte vocea severă, ascuțită, a unei însoțitoare de zbor, din ceea ce deja părea o epocă trecută: *Meine Damen und Herren, wir begeben uns jetzt auf den Abstieg nach Berlin-Tegel*.[3] Câți dintre prietenii săi cu posibilități similare erau acum pe undeva prin lume, privind pe o fereastră dublu-izolată sau în sus, la un acoperiș de cedru, încercând să se calmeze cu o incantație asemănătoare?

Deasupra patului era o fotografie spectaculoasă, cu lava vulcanului Kīlauea de pe Insula Mare curgând în apa Pacificului. Lui Ed compoziția i se părea prea evidentă, dar frumoasă, chiar interplanetară, însă tot se cocoță în pat și împinse rama ca să o facă să stea puțin strâmb. Răvășși cearceafurile atent aranjate ale patului, ca și când o pereche de amanți tocmai s-ar fi tăvălit în el. Observă două sculpturi din lemn ale unor ananași pe biroul modernist (remarcând în minte că numai pe Maui și Oahu creștea ananas, niciodată pe Insula Mare), și dărâmă una dintre ele, aducând puțină asimetrie în ordinea spitalicească din jurul său.

Ce ar fi spus mama sa, din coconul ei inamovibil din Gangnam, cu limba arsă de ceaiul de orz fierbinte? Un sfat pe care ea însăși nu l-ar fi urmat niciodată. Fii puternic pentru prietenii tăi.

O femeie – nu putea fi decât Masha – striga din direcția verandei acoperite. În urechile lui Ed suna ca „Tăun! Tăun! Tăun!“. Trăiește la țară și se teme de insecte? Ed se lăsă pe spate în pat, scoase o Gauloise dintr-un pachet mototolit și se uită urât la becul clipitor al detectorului de fum de deasupra capului. Să fie puternic pentru prietenii săi? Viteza îi era prietenă. Peisajele în mișcare îi erau prietene. Își aminti că Sasha îi lăsase o scrumieră sub chiuveta din baie. Țigara rebelă îl înveseli

rapid. Încă mai avea timp până la cină, nu? Își uitase dopurile pentru urechi, dar reuși să adoarmă oricum.

2

Karen Cho își azvârli mașina închiriată în numeroasele gropi și curbe fără vizibilitate ale familiarului drum de țară, maniera ei de a șofa fiind doar cu puțin mai rezervată decât a lui Senderovsky. Găsise un post radio care dădea cântece din tinerețea ei și încerca să-l ia în serios, așa cum făcea Ed întotdeauna, și să ofere fiecărei piese, oricât de stupidă, cea mai bună interpretare karaoke. Iar asta nu era o piesă stupidă.

Christine, the strawberry girl.
Christine, banana split lady.

De când se mutase înapoi de pe Coasta de Vest îi lipsise șofatul, dar, spre deosebire de Senderovsky, ea nu reușise niciodată să identifice frisonul pe care i-l dădea, sentimentul că e un pic mai americancă prin simplul act de a pilota un mastodont de mai multe tone pe un drum, cu viteză excesivă, de a înghesui în portbagaj un pachet enorm de prosoape absorbante, de a apăsa pe metronomul hipnotic al semnalizatorului. Șofatul se potrivea cu recenta ei senzație de putere pe care, dacă era să fie cu totul sinceră cu ea însăși, încă nu o înțelegea pe de-a-ntregul. „Care e senzația?“ o tot întrebase Senderovsky după ce își vânduse așa-zisa companie, de fapt numai o idee, un dezvoltator de software (prietenul și fostul ei coleg de formație) și un contract cu doi avocați specializați în proprietate intelectuală. Ea îi spusese că putea acum să țipe la un bărbat alb îmbrăcat într-un trening scump cu certitudinea că nu își va pierde banii când avea să termine de urlat la el.

Now she's in purple, now she's the turtle.
Disintegrating.

Karen călcă violent frâna.

– Moamă, făcu ea.

După divorț, începuse să vorbească singură. Un deal înverzit dădea impresia unei spinări de dinozaur. Spinarea era acoperită cu mici gângănii lânoase. Își aminti acum că o parte a proprietății lui Sasha se învecina cu o fermă de oi, așa că trase pe dreapta și ieși din mașina care zumzăia și piuia. Oile erau aliniate în șiruri, de parcă ar fi practicat tocmai distanțarea care le era recomandată proprietarilor lor. Fuseseră tunse de curând, și acum arătau ca niște adolescenți stângaci. Unele aveau boturile pline cu iarbă, dar cele mai multe priveau dincolo de gardul care separa ferma lor de Senderovsky Land. Karen ar fi vrut să scoată telefonul să facă o poză, dar se abținu. De curând, își jurase să nu mai încarce fotografii pe rețelele de socializare care o îmbogățiseră, să se bucure de momente în loc să le ia prizoniere.

Karen se îndreptă către gard, pe lângă mormane de iarbă proaspăt cosită. De cealaltă parte a drumului, lângă o impozantă casă nouă, zări cai care purtau pulovere. Cai cu pulovere, ce viață. Părea aproape imposibil ca proprietarii caselor dărăpănate pe care le văzuse mai devreme pe drum să respire același aer ca Sasha și ca unii dintre vecinii lui. Era surprinsă că însăși atmosfera națiunii nu fusese încă etichetată de vreun algoritm și parcelată conform conținutului acestuia. Unii dintre complicii ei din Valley probabil că lucrau deja la asta. Își umplu pe furiș plămânii cu mirosul de forsiția îmbobocită, și apoi încă o dată, brusc recunoscătoare ca o fată de oraș ce era. Avea să fie în curând Paștele, dar mama ei tot moartă era.

Un câine ciobănesc patrula perimetrul, lătrând ca nebunul la ceva, cu oile dispuse în spatele lui, privind răbdătoare agitația, prezența liderului făcându-le să se simtă în siguranță. Karen putea distinge, de partea cealaltă a gardului, o siluetă mică și singuratică ce se mișca în amurgul care se apropia, așa că porni înspre ea, fermecată. De ce venise aici? Versiunea oficială era ca să-și vadă prietenii, pe care simțea că îi neglijase de când cu succesul ei. Deși ultima oară când vorbise cu Vinod îi fusese greu să-și stăpânească tristețea. Și furia. Chiar și după ce-și pierduse o parte din plămân din cauza cancerului, Vinod tot mai muncea în bucătăria slinoasă a unchiului său. Era ca și când ar fi dojenit-o prin direcția în care evoluase viața lui. Karen fusese pe punctul de a-i oferi bani sau o sinecură – cu alte cuvinte, de a-i frânge inima. Ei, mai bine inima decât plămânul care-i mai rămăsese. Inima lui se dovedise destul de rezistentă de-a lungul anilor, în ciuda a ceea ce-i făcuse Karen. Deci, încă o dată: de ce venise aici?

Versiunea pe care și-o spunea ei înseși, cea neoficială, era că voia să-l vadă pe Actor. Era adevărat că în noua ei viață avusese ocazia să vadă o mulțime de oameni celebri, dar era îndrăgostită de el încă de la acel prim film, de la sfârșitul anilor '90, cel în care dansa gol cu pălăria ridicolă pe cap, idolul instantaneu al generației ei. Ideea de a-l amesteca pe Actor cu farmecul disperat al coloniei de bungalow-uri a lui Sasha o făcuse să închirieze o mașină și să părăsească orașul anulat. Chiar și pe drumul pe autostrada goală și pitorească se trezise că-și pune o mână pe interiorul coapsei, cu răsuflarea neașteptat de caldă, cu primăvara pe buze.

Așadar exista o motivație oficială pentru vizita ei și una neoficială. Dar, ar fi întrebat Vinod, fost profesor și actual ajutor de bucătar, care era cea adevărată?

Acum, silueta țopăitoare deveni clară: era un băiat și părea să… ce? Vederea îi era din ce în ce mai slabă, în special pe întuneric. Era cu un an mai mare decât Sasha și decât Vinod, ceea ce însemna că avea să împlinească cincizeci peste câteva luni, nu ani. Dar nu, era limpede ca lumina zilei de țară că băiatul țopăia, dansa, bătea din palme, lovea aerul cu mișcări de arte marțiale, în timp ce cânta cu o voce dulce de fată către câinele care își lătra avertismentele neluate în seamă și către oile care priveau fermecate, prea uluite ca să mai behăie.

Când auzi versurile, Karen râse cu voce tare, așa cum făcuse când de-acum fostul ei soț, Leon, îi dăduse actele de divorț, sau când avocatul îi prezentase oferta inițială pentru companie. Copilăria ei se desfășurase aproape fără surprize, un pendul în continuu balans între insultele părintești și cultura pop, între țipetele de la parter și consolarea de sine de la etaj. (Cel puțin, ar fi subliniat părinții ei, ei *avuseseră* scări, spre deosebire de rudele sărace din apartamentele lor înghesuite din Elmhurst.) Cuvintele pe care le cânta băiatul erau inconfundabil în limba mamei ei, urmate de refrenul în limba engleză: *I'm so sick of this fake-ah love, fake-ah love, fake-ah love.* Era un hit pop al unei formații de băieți de acum vreo două veri. Își aminti că-l tot auzise în timp ce făcea cumpărături la Lotte World cu rudele ei parazite, pe când se dusese la Seul ca să primească adulația presei timp de o săptămână pentru că era un exemplar valoros al nației sale, o fiică a Daehan Minguk[4] care reușise.

Băiatul proto-coreean purta un frumos cardigan alb, pantaloni bej și ceea ce părea a fi o cravată de adult, care-i atârna până la coapse. O uniformă de școală coreeană sucită. Karen era surprinsă și nu prea. Tot ce se petrecea pe orbita lui Senderovsky era întotdeauna puțin ciudat.

– Hei! strigă Karen către băiat.

Niciun răspuns. Oare nu vorbea engleză (în afară de *fake-ah love*)?

– *Annyonghaseo*! strigă Karen.

Copilul ridică privirea, făcu cu mâna, apoi se întoarse la țopăială și la cântat. Câinele ciobănesc, observând acum doi dușmani, dintre care unul mai mare decât el, începu să mârâie, furia transformându-i-se în amenințare, iar ca răspuns oile începură să behăie, cu toate că unele dintre ele continuau să mestece iarbă în ciuda panicii. Și atunci Karen recunoscu ceva în figura băiatului, ovalul feței, picioarele lungi, dar solide, curba nasului, era același copil care se aflase în brațele lui Senderovsky cu câțiva ani în urmă, pe veranda acoperită, când Senderovsky încerca să explice –

într-un fel aproape rasist – cum fiica lui avea toate caracteristicile regiunii Harbin de la granița chino-rusă de unde fusese adoptată.

– Natasha? întrebă Karen.

Copilul continuă să danseze. Câinele ciobănesc și oile purtau acum un dialog furios, atât cu cei pe care-i percepeau ca dușmani, cât și între ei, un neoliberal cuprins de îndoială confruntându-se cu unul convins.

– Natasha!

– Acum îmi spun Nat, răspunse copilul între două versuri ale cântecului, scoțând pieptul în afară și legănându-și cast șoldurile, cu mișcări prea exersate ca să fie reale.

Fără să vrea, Karen își aminti coloana sonoră a unui serial de televiziune extrem de improbabil numit *Happy Days* și cât de mult însemnase pentru ea să danseze pe muzica aceea în dormitorul din copilărie, cu aproape jumătate de secol în urmă, cu burta plină de ramyeon gătit de mama ei. *Saturday, what a day, groovin' all week with you.*

– Nat, unde e mami? întrebă Karen. Și tati? adăugă ea.

Copilul făcu semn în direcția Casei de pe Deal.

– Îmi place noua ta tunsoare, spuse Karen.

Niciun răspuns.

– Hai să mergem acasă și să mâncăm ceva. Am condus din oraș până aici și mor de foame.

– Nu, mulțumesc.

Copilul părea să aibă răsuflarea tăiată, dar vorbi ferm. Era posibil să fi făcut același lucru de ore în șir.

– Părinții tăi sunt probabil îngrijorați, spuse Karen, făcând un pas înainte și apucând mâna micuță. Insist.

Copilul ridică privirea, cu buzele strânse mânios.

– Hei, sunt mătușa Karen, spuse ea. Ultima dată când am fost aici ne-am jucat cu telefonul meu pe verandă. Nu-ți amintești de mine?

– Suntem rude?

O întrebare atât de adultă. Dar Karen înțelegea de unde vine.

– Sigur, spuse ea. Într-un fel.

– Tati spune că vine unchiul Ed, dar că lui nu-i place să se joace cu copiii.

– Nu, nu-i place.

– Dar de tine nu-mi amintesc deloc.

– Hai să te duc cu mașina.

– Mami spune că nu trebuie să urc niciodată în mașina unui străin.

– Mami are mare dreptate cu asta. Dar eu nu sunt un străin.

– Exact asta ar spune un străin.

Câtă logică.

– Corect. Dar cred că părinții tăi sunt îngrijorați. Se întunecă numaidecât.

– Bine, dar trebuie să-mi iau rămas bun de la câinele ciobănesc și de la oi.

– Bine. Vreau și eu să văd.

Copila se apropie de gardul care o separa de animalele lătrătoare și behăitoare.

– La revedere, oilor. La revedere, Luna, spuse ea.

Apoi se înclină rigid, ca un membru al unei formații de băieți care acceptă un premiu. Animalele părură să se calmeze instantaneu, de parcă ar mai fi văzut spectacolul respectiv. Luna, lătrând mai potolit și răgușit, le urmă spre mașina puternic luminată, de la radioul căreia răzbăteau voci cu accent de Manchester.

– Nu știu cum să pun centura de siguranță unui copil, recunoscu Karen pentru ea însăși la fel de mult ca pentru Nat. Și acum îmi dau seama că nici n-ar trebui să stăm prea aproape una de alta.

– Din cauza virusului, spuse Nat.

– Da, până când se termină cu el. Ceea ce o să se întâmple foarte curând.

– Sau nu, spuse fata.

Inteligentă, ca mama ei, își spuse Karen, și la fel de optimistă. O legă cu centura pe bancheta din spate, și-și dădu seama că nu mai simțise niciodată mirosul transpirației de copil și că tot ce se spunea despre asta era adevărat.

– Mulțumesc, mătușă Karen, spuse copila, politicos.

Ultima oară când îl văzuse pe Senderovsky, acesta se plânsese îndelung de dificultățile fiicei sale și de taxa pe care o plătea unei școli care nu numai că tolera diferențele, ci, conform broșurii tipărite pe hârtie cerată, le și celebra, până o adusese pe Karen la punctul în care se întorsese către el cu ochii daţi peste cap, o exprimare tipică din vocabularul ei, și-i spusese:

– Maaamă, poate ar trebui să o trimiți înapoi în China.

Conduse încet pe aleea lungă, uitându-se la pasagera ei în oglinda retrovizoare. În lumina apusului, crengile albe împrăștiate pe pajiște păreau un Gettysburg vegetal. După atâția ani, Senderovsky tot nu era în stare să aibă grijă de el însuși. Gândul o făcu să zâmbească. Sasha, același Sasha. Farurile iluminară o siluetă nefamiliară care alerga către ele dinspre casă, strigând foarte clar:

– Nat! Nat! Nat!

Pasagera lui Karen anunță:

– Asta e mami.

Karen își miji ochii. Avea în minte o imagine a Mashei din zilele de început, când toată lumea își făcea griji că nu mănâncă suficient. Masha, în îngrijorarea ei maternă, se repezi în calea mașinii, așa încât Karen trebui să vireze pe iarbă, strivind sub roată o enormă creangă de stejar.

Masha deschise ușa din spate și se repezi să desfacă centura fiicei sale, cu degetele tremurând, în timp ce pe jumătate plângea, pe jumătate striga:

– Unde ai fost? Unde ai fost? Unde ai fost?

– Le cânta oilor, spuse calm Karen, care învățase încă din stadiul ei de formare cum să se poarte cu părinți nefericiți, deși nu era corect față de Masha. Era drăguță.

Ieșiseră deja cu toții din mașină, iar Masha era în genunchi pe pietriș, ținând copilul pe după umeri.

– Să nu mai faci asta! strigă ea.

Puse mâna pe cravata lungă, probabil a lui Sasha, și începu să o desfacă cu degete tremurătoare.

– Nu! strigă Nat. Mami, las-o acolo!

– O să te strangulezi, spuse Masha, smulgând cravata și băgând-o în buzunarul caftanului.

Fata începu să plângă tare. Karen îl văzu acum pe Sasha coborând din casă în ceea ce refuza să creadă că poate fi un halat. Nu înțelegea spaima Mashei. Chiar crezuse că fiica lor fugise de acasă? Unde s-ar fi putut duce?

– Probabil că ar trebui să parchez mașina, spuse ea.

– Ah! Ah! Ah! strigă Senderovsky. Karen! Nat!

Arăta dezmățat și costeliv și încă de la optsprezece ani se purta ca un bărbat trecut de cincizeci.

– Ai găsit-o! îi spuse lui Karen. Oh, mulțumesc! Am crezut că a fugit de-acasă. Eram gata să-l trezim pe Ed să ne ajute s-o căutăm.

– Ed nu e în stare să se găsească nici pe el însuși, spuse Karen. Și a căutat efectiv peste tot.

Senderovsky râse.

– Cât mă bucur să te văd, spuse el. Dacă am putea să ne îmbrățișăm…

Karen îi trimise o sărutare. Se întoarseră să se uite la soția și fiica lui, pe pietriș, cu Masha șoptindu-i ceva în rusă, cuvinte pe care numai Senderovsky le putea înțelege, o mantra liniștitoare pe care nu o lansa decât în cele mai grave situații: „Am o familie minunată și prieteni minunați. Pot face orice, atât timp cât muncesc din greu și sunt bună cu ceilalți."

Mantra trebuie să fi funcționat. Fata se aplecă și își sărută mama de mai multe ori pe frunte. I se

răspunse la fel. Senderovsky, cu încheieturile pocnind și cu un *oi* rusesc, se aplecă și făcu același lucru, cu halatul acum târât prin noroi.

– Facem asta ca să ne asigurăm că suntem în grupul potrivit de câini de prerie, îi explică fata lui Karen.

– Poftim?

– Câinii de prerie trebuie să se sărute ca să se asigure că sunt înrudiți, pentru că sunt foarte mulți, spuse Senderovsky.

– Atunci pot s-o sărut pe mătușa Karen? întrebă copilul. Cred că suntem rude.

Karen se surprinse făcând un pas înainte, încântată, dar Masha ridică mâna.

– Mătușa Karen tocmai a venit din oraș, așa că o să-i acordăm puțin timp, spuse ea. Apoi, către Karen: Îți mulțumesc din suflet că ai găsit copilul ăsta nebun. Am crezut că-mi pierd mințile.

– Câți ani are acum? întrebă Karen.

– Am opt ani! țipă copila. Uită-te la brățara de ziua mea pe care mi-a luat-o mami, cu opt mărgele, pentru fiecare an. Pe mărgele scrie N-A-T-A-S-H-A, și semnul exclamării. Natasha! Deși mie îmi place Nat. Pronumele mele sunt „ea" și „al ei", dar îmi rezerv dreptul să le schimb mai târziu.

– Are opt ani, merge pe optzeci, îi spuse Senderovsky lui Karen. În orice caz, scuze pentru drama din actul întâi. Îți promit că de acum încolo o să fie liniște și pace câmpenească. Masha te ajută să te instalezi; eu trebuie să-l iau pe Vinod de la gară.

– Nu ai de gând să-ți ajuți fiica să se calmeze? întrebă Masha, în ceea ce își dădu seama că e limba greșită. Ce e cu tine? adăugă în rusă.

– Nu pot să-l las pe Vinod în gară. Nu când sănătatea lui e așa cum e. Și Nat e bine acum. Și-a primit sărutările de câine de prerie.

Karen duse mașina la garaj, cu Senderovsky mergând pe lângă ea ca un vasal ascultător. Mașina futuristă se parcă singură, plină de vervă, într-un spațiu liber. Senderovsky era trist din cauza tumultului care însoțise sosirea prietenei sale, în vreme ce Karen era încântată că a fost promovată la „mătușă". Era conștientă că foarte curând avea să fie sufocată de numeroasele probleme ale prietenilor săi. Spre deosebire de sora ei mai mică, și de mama ei pe vremea când trăia, măcar aceștia doi aveau s-o asculte.

3

Încă o dată, mașina lui Senderovsky atacă nevinovata cutie poștală din curba drumului care ducea la pod, mototolind și mai mult pictura naivă de pe laterala ei, un iepuraș de Paști încântat de un câmp de trifoi. Încă o dată, Senderovsky își imagină un copil plângând – „L-a accidentat pe Rilă!“ – și un părinte consolându-l: „Nu intenționat. E doar un șofer nepriceput.“ Și încă o dată, senzorul de proximitate al mașinii dădu alarma, dar numai când măcelul era deja în desfășurare. Senderovsky demară în viteză. Într-o bună zi, avea să-i cumpere proprietarului o cutie poștală nouă, cu un iepure pictat de un artist din oraș, un lucru a cărui valoare să sporească dacă era întreținut corect, dar în ziua aceea se mulțumi să ofere o scuză tăcută sub forma unei autojustificări mormăite: „Am atâtea lucruri pe cap.“

Cele douăzeci de minute de absență ale lui Nat fuseseră crunte, vocea panicată a Mashei, la volum maxim (nimic nu-l speria pe Senderovsky mai tare decât un psihiatru în panică) – „Natashenka!“ – și a lui, nesigură, lipsită de autoritate – „Nat?“ – răsunând pe întreaga proprietate. Cu toate că niciunul dintre ei nu fusese însărcinat să o păzească pe Nat, despre care Senderovsky fusese convins că este la etaj cu videoclipurile ei, știa că Masha avea să-l pună sub acuzare pentru dispariția ei.

– E deja dezechilibrată emoțional pentru că școala s-a mutat online, și acum tu aduci cinci persoane care să mișune pe aici și să facă zgomot și cine mai știe ce.

– E bine pentru ea să aibă contact social.

– Cu copii de vârsta ei, nu cu oamenii ăștia.

– Oamenii *ăștia*? Sunt prietenii mei cei mai buni.

– Oh, știu. O *știu* prea bine.

– Și ei pot să fie figuri parentale. Îl adori pe Vinod.

– Vinod are nevoie de odihnă, nu să preia îndatoririle paterne de la care ai abdicat tu.

– Deci vrei să spui că a fugit din cauză că vin niște oameni?

– Fețele noi o îngrijorează. Nu e ca și când n-ai ști ce înseamnă tulburarea de anxietate generalizată.

– Ah, ce bine ar fi fost dacă mi-aș fi învins deficiențele sociale din copilărie. M-aș descurca mult mai bine decât acum, cu siguranță.

– Îmi amintesc de tine la colonia de bungalow-uri, când aveai opt ani. Erai al dracului de prietenos. [Dând-o pe rusă]. Nu te puteam face să taci.

– Exact așa. Iar asta e colonia de bungalow-uri pentru Nat.

– Minus un grup de copii. În timp ce are [dând-o pe engleză] probleme de identitate.

– În timp ce încearcă să-și dea seama cine este.

– Și se presupune că Ed Kim o s-o ajute în călătoria asta?

– Pe mine m-a ajutat într-a mea.

Ca să fie clar, conversația aceasta n-a avut loc niciodată. Dar ar fi putut avea, până la ultima întorsătură terapeutică de frază. Cât de tare îi invidia Senderovsky pe scriitorii care-și aleseseră căsnicia ca subiect!

Mai grav încă, se făcuse de râs în fața lui Karen. Cum contribuțiile lui Karen la civilizație le eclipsau pe ale lui, Senderovsky simțea mai mult ca niciodată nevoia de a primi aprobarea ei. Faptul că avea „o familie minunată și un cămin minunat“, ca să o citățm pe agenta sa din Los Angeles, ar fi fost dovada că, spre deosebire de prietena sa divorțată și fără copii, el „avea totul“. Iar acum Karen o văzuse pe fiica lui fugind de acasă, cântându-le oilor. (Deși poate că o luase drept dovadă a

imaginației și a independenței copilului. În tinerețe, Karen așa ar fi făcut). Alte câteva incidente asemănătoare ar fi putut provoca discuții despre diagnostic, care ar putea duce la și mai multe mențiuni despre școala ei, plină de cei mai perceptivi profesori care mânuiseră vreodată creta și unde, în ciuda numeroaselor lor intervenții, Nat tot nu avea niciun prieten.

Și, în timp ce o căuta pe Nat pe proprietate, primise un mesaj vag de la Actor cum că întârzia, sau poate nu venea în seara aceea, sau poate nu mai venea deloc, ceea ce, dacă ar fi fost adevărat, ar fi însemnat că scenariul n-ar fi progresat deloc, ceea ce ar fi făcut ca jumătatea lui Senderovsky din taxa școlară de 59 000 de dolari a lui Nat să se evapore. Ca să nu mai vorbim despre costurile de a-și hrăni oaspeții pe perioadă nedefinită și de a le încălzi sau răci bungalow-urile. Pe de altă parte, Sasha știa că odată sosit Actorul, atmosfera s-ar fi schimbat de la Vizită la Colonia de Bungalow-uri de Lux a lui Sasha la O Seară cu Actorul Undeva la Țară. Avea să se străduiască fie să se facă auzit peste frumoasa tăcere a Actorului, fie să umple fundalul sonor cu hohote de râs, ceea ce până la urmă ar fi însemnat același lucru.

La intersecția a două drumuri principale se adunaseră trei mașini. Senderovsky uitase regulile priorității într-o asemenea situație, presupuse că îi aparținea, așa că apăsă pe accelerație. Tot așa, un kilometru mai încolo, trecu pe lângă un semn de cedează trecerea, dar refuză să o cedeze. În apropierea podului, încetinind pentru că era probabil ca o mașină de poliție să fie staționată în apropiere (oglinda laterală continua să atârne), călcă frâna și auzi în portbagaj o mare agitație, încheiată cu inconfundabila simfonie a sticlei sparte. Să le ia dracu'. Încă o dată, uitase să descarce cutiile cu alcool. Opri pe marginea drumului spre parcarea Kiss & Ride5. Senderovsky, care nu locuise niciodată în apropierea unei gări, nu reușea să înțeleagă de ce parcarea se numea așa – un îndemn la prostituție? Deschise portbagajul, de unde ieși imediat duhoarea de alcool vărsat. Oftă. Să fie oare sticla de optsprezece ani vechime pe care o cumpărase ca să-i impresioneze pe Ed și pe Actor (despre care uitase că e, de fapt, nebăutor)? Pipăi prin cutie până se tăie la deget într-un ciob. Încercă să-și sugă degetul o vreme. În cele din urmă, îndrăzni să se uite în jos. Sticla cea scumpă era în siguranță, dar două sticle de whiskey de secară se izbiseră una de alta și se scurseseră în cutie. Senderovsky puse cutia la gură, o aplecă puțin și bău, oprind cu limba cioburile mici. Acum era în starea sa naturală, moderat de beat, în halatul de casă, cu soția și copilul la celălalt capăt al lumii. Dacă legea statală sau federală sau intergalactică i-ar fi permis, ar fi petrecut următoarea oră la Kiss & Ride, bând până la tragicomedie înainte de a goni cu mașina către prietenul său. Aruncă resturile de la sticle într-un coș de gunoi din apropiere, apoi rămase în picioare pe marginea drumului, privind mașinile cum trec vâjâind pe pod, șoferii scăldați în lumina electronică a bordului părând mici și nepregătiți pentru acest moment din istorie.

Orașul de pe cealaltă parte a râului devenise de curând la modă, dar încă mai era studiat de absolvenții de planificare urbană drept avertisment. Autostrăzile potrivite pentru metropole mult mai mari fuseseră construite pentru a-i separa cartierele după rasă, și Senderovsky, ca un cobai nu prea isteț dintr-un studiu clinic, se pierduse deseori în giratoriile și intersecțiile în formă de trifoi. Stația de autobuz, dedicată unei obscure companii de autobuze locale, se rătăcise cumva în partea șic a orașului, fost cartier de negri, lângă noua cafenea de succes, lângă librărie și lângă o duzină de restaurante cu interioare întunecoase și cu prețuri urbane.

Senderovsky îl găsi pe Vinod stând singur lângă clădirea neîngrijită, cu două valize din plastic la picioare, arătând ca o versiune puțin actualizată a tatălui său în momentul când emigrase din India, prea bătrân pentru a reuși ca proprietar de magazin de computere în Lumea Nouă. Masha insistase să-i plătească prietenului lor lipsit de mijloace un bilet de tren în locul celui de autobuz, crezând că ar fi mai sigur pentru sănătatea lui, dar Vinod îi refuzase ajutorul cu aceeași politețe încăpățânată cu care-l refuzase și pe al lui Karen.

Senderovsky frână la un lat de palmă de valizele prietenului său și sări din mașină. Cei doi se uitară unul la altul. Timp de o secundă, amândoi erau din nou de cincisprezece ani, la sesiunea de orientare de la liceul pentru tineri inteligenți și străini. Vinod avea părul des și grizonant, care-i

forma un halo până la umeri, favoriți cărunți ce-i coborau până la o barbă încă și mai cărunță, și undeva printre toate aceste excrescențe îi erau ochii cândva frenetici, care de curând se stinseseră politicos.

– *Bhai*, spuse Vinod, scoțând cuvântul pe gură ca pe o explozie scurtă și frumoasă.

– *Bhai*, răspunse Senderovsky.

Cuvântul însemna „frate" în hindusă. În timpul facultății și după, cei doi locuiseră împreună timp de zece ani într-un cartier în plină dezvoltare, exact ca cel în care se aflau acum (până când cartierul se dezvoltase, în cele din urmă, iar lor li se ceruse să plece), și în toți acești ani Vinod se referise la Senderovsky fie ca *bhai*, fie ca *bhenchod*, care însemna un bărbat care avea relații cu propria soră. (Deși *bhenchod* se folosea și într-un mod mai cuprinzător pentru a denumi pe cineva sau ceva regretabil, la fel cum rusa folosește *blead*, sau „curvă", pentru a descrie lumea neiertătoare din jur – „Nu se mai termină curva asta de furtună?")

Senderovsky își deschise brațele.

– Nu ne putem îmbrățișa, îi spuse. Și trebuie să te avertizez, Masha e pe modul epidemiologic.

– E *medic*, făcu Vinod.

– Psihiatru.

Senderovsky își putea comunica nemulțumirile către Vinod printr-un singur cuvânt, așa cum nu o putea face cu prietenii săi mai prosperi și mai competitivi.

– Mă așez pe bancheta din spate, spuse Vinod în timp ce Senderovsky îi aranja valizele lucioase printre cutiile cu alcool.

– Ești sigur? Nu e nevoie. Sunt foarte sănătos. Deși am slăbit un pic.

– În felul ăsta mă pot preface că sunt într-un taxi și tu ești șoferul.

Transformară rapid totul într-o glumă, vorbind cu accentele părinților lor sau, în cazul lui Vinod, cu un accent de care nu scăpase, de fapt, niciodată.

– La ora asta aș lua-o pe Belt Parkway, vorbi Senderovsky cu cel mai aspru accent de Leningrad.

– Domnule, vrei să mă tâlhărești? protestă Vinod.

Senderovsky nu observase că, spre deosebire de cei mai mulți dintre pasagerii săi, Vinod nu se sprijinise de spătarul scaunului din față când porni în viteză, nici nu înălțase rugăciuni vreunui zeu, și nici nu se agățase de mânerul portierei când Senderovsky virase pe pod, abia încetinind pentru a plăti taxa. În schimb, auzi un căscat foarte sonor, cum nu mai auzise înainte ca prietenul său să fi fost diagnosticat cu cancer, cu un deceniu în urmă. Înainte de a se îmbolnăvi, putea sta treaz toată noaptea, întărit de un cartuș de Marlboro și de o atitudine prietenoasă care rivaliza cu a lui Senderovsky, dar care pornea din același izvor de singurătate.

– Ajungem acasă în zece minute, spuse șoferul, dar Vinod știa exact în ce punct al călătoriei se află, cu mașina suspendată deasupra râului, cu continentul rămas în oglinda retrovizoare.

Privi în urmă ca să prindă ultima sclipire de lumină a zilei. Era ca și când și-ar fi pus o pereche de ochelari noi. Iarba verde, cerul cenușiu care se făcea albastru închis la orizont, ecranul nepătat al munților viorii. Dacă totul era o simulare pe computer, atunci era una foarte reușită. Cineva, *ceva*, în cine știe ce versiune interstelară a industriei de înaltă tehnologie din Bangalore își dăduse toată silința pentru acest proiect.

În clasa a treia, Vinod memorase Declarația de Independență pentru a le demonstra bătăușilor naționaliști de la școală cât de mult merita să se afle acolo. În ultimele două săptămâni, când oamenii începuseră să moară în număr mare, înțelegând gravitatea a ceea ce era pe cale să se întâmple, lui și altora, și când, în cursul evenimentelor umane, devine necesar *să-ți pierzi urma*, Vinod se gândise că putea să facă întocmai. Acceptase invitația prietenului său de a veni la țară ca pe o șansă de a se pierde, nu atât în alcoolul și drogurile ușoare cu care erau obișnuiți, cât în poveștile pe care le împărtășea cu ceilalți. Și, dacă se ajungea la asta, la fundul valizei avea hârtii, documente legalizate la notar, care-l pregăteau pentru orice eventualitate.

Acum, în ciuda manierei smucite de a șofa a lui Senderovsky, adormi și visă Buickul tatălui său

și toate locurile în care încercase să ajungă. Senderovsky îl privi pe Vinod cum doarme pe bancheta din spate, cu fața lipită de geamul suedez fumuriu, și nu se putu sustrage forței propriilor sentimente, strălucirii nefumurii a iubirii sale. Deloc tipic pentru el, încetini pentru a savura momentul.

4

Vinod rămase în picioare lângă garaj în timp ce Sasha îi căra valizele. Copil născut la oraș (Ahmedabad, 1972), Vinod nu avea idee ce componente dădeau dulceață aerului, nu știa ce efect are trecerea unei furtuni asupra simțurilor.

– Îmi pare rău pentru toate crengile astea rupte, spuse Senderovsky. Încerc să adun o echipă care să le curețe.

Vinod nu avea idee la ce se referă. Privi spre casa mare, spre bucătăria luminată, și văzu două siluete în mișcare, una cu păr arămiu, cealaltă cu păr negru. Ea trebuie să fie. Râse în sinea lui. Toate romanele pe care le citise, plus cel pe care-l scrisese, și tot nu știa cum să rezume sentimentul etern al dragostei neîmpărtășite. „Tu chiar că ești *bhenchod*", îi spusese Senderovsky în 1991, pe digul hidos și plin de prezervative din oraș, când își mărturisese pentru prima oară iubirea pentru prietena lor comună pe care o priveau ca pe o soră. Dar acum, nevoia de mângâieri-fantomă (sau mai rău) trecuse. Nu voia decât să vorbească cu ea, să o întrebe ce mai face la ora aceasta târzie.

Ocoliră bucătăria, trecură pe lângă veranda acoperită, dar Vinod nu se repezi înăuntru să o salute, nici chiar când îi auzi vocea nazală (ceva despre virtuțile verzei de Napa, comparativ cu cea care le plăcea rușilor) și fu mișcat de banala ei lipsă de melodie sau de magie. Voia să-și savureze încă un pic singurătatea. Stătea în locul lui obișnuit, în căsuța numită Lullaby[6], cu pereții decorați cu toate cântecele de leagăn pe care prietenii lui Senderovsky și le amintiseră din copilărie, scrise de mână de un artist britanic notabil (și notabil de crud), care între timp nu mai era binevenit acolo. Senderovsky îi scrisese introducerea la un catalog al unei expoziții cu lucrări din plută și furnici dezmembrate, și în schimb artistul pictase Lullaby Cottage.

Vinod se uită la propria contribuție din Gujarat, scrisă deasupra patului, în alfabet Devanagari.

El rătăcește și apoi mă duc să-l caut.
Cineva l-a văzut intrând în tufele de flori.
Hai să tundem tufele și să-l aducem acasă.

Dormi, puiul meu, dormi.
Puiului meu îi place să se legene în pătuț.

– Cred că poți să tragi un pui de somn înainte de cină, spuse Senderovsky, deschizând un suport de bagaje și punând valiza pe el, cu picături de sudoare pe frunte, cu răsuflarea tăiată de micul efort. Mă tem că ai ratat serviciul de seară de la hotelul nostru.

– Dacă ai fi putut să mă ratezi și pe mine.

– Poftim?

Vinod zâmbi cu dinții săi galbeni de fost fumător.

– Voiam doar să-ți mulțumesc pentru șederea aici. Mashei o să-i mulțumesc mai târziu.

– Sunt trist că nu te-am invitat vara trecută.

– Nu țin evidența. Și sunt onorat să mă aflu printre cei aleși într-un moment ca ăsta.

– Toată lumea e încântată că ești aici.

– Toată lumea? Am avut o mică dispută cu sclipitoarea noastră prietenă.

Senderovsky îl observă pe Vinod ferindu-și privirea când vorbi. Dragostea lui pentru Karen îi aminti latifundiarului de o veche zicală sovietică, apropo de Marele Război Patriotic împotriva

friților, cum li se spunea germanilor: Nimeni nu este uitat, nimic nu se uită.

– Ei, s-a enervat pe unul dintre noi la telefon, spuse Senderovsky. Ceva nou? Cred că ne-am petrecut anii ’90 ascultând-o cum țipă la noi. Cel puțin după ce a primit oferta aia cu minute gratuite seara și în weekend.

– A fost vina mea. Ar fi trebuit să-i accept ajutorul.

– Cred că îi vine greu să fie bogată, spuse Senderovsky. Dacă aș avea atâția bani, probabil că aș face gută și aș muri a doua zi.

– Mă așteptam să spui: „Își face griji pentru tine“.

– Ar fi cazul să-și facă?

Vinod îl privi cu ochii săi stinși.

– Nu.

Pe Senderovsky îl satisfăcu finalitatea răspunsului.

– Bine, spuse el.

– Bine, *bhai*, dă-mi voie să mă spăl puțin și după asta mergem să le salutăm pe doamne.

Senderovsky făcu o plecăciune ca un majordom după întoarcerea stăpânului din capitală.

– Un singur lucru mărunt, spuse Vinod. Mi-e și teamă să întreb.

– Sunt servitorul tău credincios, cum se spunea pe vremuri.

– E jenant.

– Nu există „jenant“ pe aici. Înotul în pielea goală începe pe 20 mai, că veni vorba. Atunci deschidem piscina. Fără scuze.

Spre deosebire de Senderovsky și în ciuda faptului că era acoperit de păr atât de des, că ar fi putut păcăli o ursoaică, Vinod nu fusese niciodată rușinat de trupul său.

– Îți amintești de romanul pe care ți l-am dat acum un milion de ani? Cel pe care m-ai salvat de la a-l trimite unui agent? Lucru pentru care îți sunt etern recunoscător.

Senderovsky se uita pe fereastra bungalow-ului. În ciuda izolării fonice, își imagină că aude ciocănitoarea rezidentă începându-și schimbul de noapte, probabil derutată de toate luminile care ardeau pe proprietate.

– Cred că-mi amintesc ceva, spuse el.

– Bine, măcar unul dintre noi, spuse Vinod. Nici măcar titlul nu mi-l amintesc. Sunt sigur că era al dracului de stângaci. Dar aș cam vrea să arunc o privire asupra lui. Nu ca să-l arăt cuiva, doar ca să-mi amintesc starea de spirit în care eram când l-am scris. Acum, că suntem cu toții aici.

– Sună a rămas-bun, spuse Senderovsky. Ești conștient că o să ne îngropi pe toți, nu?

– Deci e vreo șansă să fi păstrat exemplarul pe care ți l-am dat?

Era mai mult decât o șansă. La aproximativ cincizeci de metri de locul unde stăteau cei doi prieteni de vorbă, în colțul de nord-vest al podului casei principale, între două alte cutii de pantofi conținând scrisori de dragoste internaționale pe care diverse femei i le trimiseseră lui Senderovsky în perioada nebună de după publicarea primei sale cărți, se afla o cutie de sandale Teva Active. Conținea cele două sute optzeci și șapte de pagini dactilografiate mărunt ale manuscrisului lui Vinod, împreună cu o dischetă albastră rigidă, printre ultimele din specia sa.

– Nu sunt sigur, spuse Senderovsky. Cred că s-ar putea să fie în magazia din oraș.

– Oh, oftă Vinod. Ei, are logică. Sunt surprins că nu l-ai aruncat.

– N-aș arunca niciodată ceva aparținând lui Vinod Mehta. O să încerc să mă gândesc unde ar putea fi. Și acum du-te, pregătește-te!

Masha și Karen, una la aragaz, cealaltă la chiuvetă, purtau amândouă măști la cererea Mashei. Vinod nu se așteptase ca prima oară când dădea ochii cu Karen să-i vadă numai jumătate din față, dar, chiar și așa, căpruiul pestriț al ochilor și concentrarea de pe fruntea ei lucioasă avură efect. Își dădu permisiunea să se cufunde în încântare, mai ales când ea strigă, înăbușit din pricina măștii:

– Vinod! Oh, Doamne, cât aș vrea să te îmbrățișez!

– Doctorul nu permite, mormăi Senderovsky, mai mult pentru sine.

Era încă pierdut în gândurile despre cutia de sandale Teva Active, despre discheta albastră cu toate cuvintele atent alese ale lui Vinod.

– Drumul cu autobuzul a fost destul de sigur, îl auzi pe Vinod spunând. Fiecare pe rândul lui. Era o persoană în spate care strănuta, dar a spus că are alergii.

– O să te răsfățăm de o să te ia dracii, spuse Karen.

– Așa e, spuse Masha. Cât stă aici, Vinod primește ce e mai bun din toate.

– Sunt cât se poate de bine, spuse Vinod. O să trec prin asta ca un campion. Dacă faceți prea mult caz de mine, s-ar putea să mă supăr.

Karen era o persoană vizuală, nu observa prea des limbajul. Dar acum își amintea deliciile sonore ale frazării și ale accentului lui Vinod: Ahmedabad și Bombay filtrate prin Corona, Queens. Unde w era v. Unde d era un dublu t. *Champion*, nu americănescul *champ*. Refuzându-i-se suburbiile, își petrecuse copilăria printre prea mulți unchi și mătuși, toți vorbind tare unii peste alții despre prețul laptelui și al mătăsii. Și chiar și acum, observă ea, vocea încă i se mai frângea pe alocuri, acolo unde cimentul nu fusese turnat și unde nu îi fusese îngăduit să se întărească.

Senderovsky își dădu seama de ceva.

– Ce dracu' se petrece? întrebă el. Ed și cu mine trebuia să gătim – sardine și *vitello tonnato* și cârnații și friptura de miel.

– Probabil că Ed e obosit după călătoria de nouăzeci de minute din oraș până aici, spuse Karen. Știi tu, schimbarea de fus orar.

Vinod râse. Era atât de brutală. Senderovsky zâmbi de râsul lui. Masha își ordonă să se bucure de prietenia firească dintre ceilalți trei din bucătărie. Karen fusese atât de bună cu Nat, iar Vinod era întotdeauna un scump. Și, după cum ar fi subliniat propriul ei terapeut, soțul ei alesese să-și petreacă viața cu ea.

– Mă duc să-l trezesc pe Maestrul Kim, anunță Senderovsky.

– Nu te deranja, suntem aproape gata cu pastele, spuse Masha. Și avem *jamón* și măsline ca antreuri. Și brânză la desert.

– Deci când ajunge invitatul special? întrebă Karen.

– E posibil să nu vină astă seară, declară Senderovsky.

Cele două femei mascate se priviră una pe cealaltă de la respectivele lor stații de lucru. Puțină lume știa că Masha era abonată la una dintre cele mai rele reviste despre celebrități și că îi ținea pagina de net deschisă chiar și în timpul sesiunilor de terapie online. Lui Senderovsky îi plăcea asta la ea, i se părea chiar sexual, într-un fel ciudat. Toate certurile pe care le avuseseră în legătură cu faptul că Senderovsky voia să aducă oameni din orașul infectat se încheiaseră când Senderovsky scosese atuul din mânecă.

– Dacă marele tragedian poate veni, ceilalți de ce nu?

Urmă un moment de agitație când Nat, în continuare îmbrăcată în uniforma școlară coreeană, minus cravata, traversă bucătăria, urlând despre o „form-ah" de iubire, sau cel puțin așa i se păru lui Vinod, jucând un fel de v-ați ascunselea cu ea însăși.

– Bună, Natasha! strigă Vinod în urma ei.

– Își spune Nat acum, îl informă Senderovsky.

– Distanță de șase picioare față de oaspeți, iubito! strigă Masha după ea. Apoi în rusă, și în sistem metric: *Dva metra*.

– O să pun masa, spuse Vinod.

– Mănuși, vă rog, spuse Masha.

Avea o cutie de mănuși, încă dinainte de a începe calamitatea. Bărbații își puseră mănușile fără comentarii și începură să scoată cutiile de tacâmuri reciclabile pe veranda acoperită.

– Cum ți se pare reuniunea cu băieții? o întrebă Masha pe Karen, care amesteca o prețioasă porție de *pasta nel sacco* pe care soții Levin-Senderovsky o cumpăraseră din Urbino, într-una dintre rarele vacanțe în străinătate.

– Cred că amândoi ar trebui să mănânce mai mult, spuse Karen.

Genul acesta de comentariu o enerva pe Masha. Era mult prea familial. Nu se putea imagina pe sine însăși spunând așa ceva celorlalți, nici chiar soțului ei. Îi veni în minte gândul pe care îl avea de obicei în legătură cu Gașca celor Trei și copilăriile lor mizerabile, cu mame critice, mereu țipând, cu tați violenți: era oare vina ei că avusese părinți atât de blânzi, de relaxați? În plus, își dădu Masha seama, de când propria ei soră murise de aceeași boală care-l cruțase pe Vinod (cu toate că Inna fusese nefumătoare, nu că universul ar fi dat doi bani pe asta), era iritată de felul în care Karen făcea pe sora mai mare cu Sasha și cu prietenul acestuia. În fiecare noiembrie, de exemplu, Senderovsky uita să-l felicite pe Vinod de ziua lui, și în fiecare noiembrie Karen îi reamintea.

– Cred că încă te mai iubește, îi spuse lui Karen, neatentă.

– Să mă iubească? repetă Karen. Nu cred că Vinod e atât de previzibil.

Dar își spuse că era în regulă dacă o iubea. Și trist dacă nu. Ultima flacără constantă din viața ei, stinsă.

Vinod așează opt farfurii, separate la distanța cerută de Masha, pe cele două mese de exterior; șapte din ele cu desene de la Muzeul American de Artă Populară și una reprezentând șapte băieți asiatici, pentru eternitate îmbrăcați în costumele de la balul de absolvire. Pe aceasta din urmă puse o lingură și furculiță fosforescente, de copil.

O galerie acoperită se întindea de la casa principală până la verandă, dar era practic integrată în peisajul pădurii și se învecina cu semicercul de bungalow-uri. Uneori, animalele care alergau prin pădure priveau înăuntru, uimite de apariția bruscă a unei mari structuri luminoase, soba din colțul de nord-vest camuflată de sumac și viță. Multe dintre vastele proprietăți locale mișunau de vânători, dar în lipsa acestui pericol, cei o sută și ceva de acri ai proprietății Senderovsky serveau drept școală pregătitoare pentru animalele mai tinere din zonă. Coioții își perfecționau aici urletele maniacale, vulturii învățau să caute prada de la mari înălțimi capitaliste, marmotele își învățau puii să mănânce rădăcinile foarte costisitorilor brazi de Crăciun, care ascundeau ferma de oi de privirile lui Senderovsky atunci când își savura sherry-ul *fino* sec așezat în balansoar. La rândul său, veranda dădea spre un mare și gălăgios amfiteatru natural. Vinod auzea ceea ce bănuia a fi curcani sălbatici bolborosind pe undeva, deși era greu de spus pe unde din cauza acusticii, broaștele și gâștele vagaboande cântau o simfonie apocaliptică, iar de pe proprietatea alăturată răzbătea un rămas-bun ovin adresat zilei, fiecare behăială guturală o notă de protest a unui bătrân dintr-un azil. (Vinod se gândi la veștile triste din statul Washington pe care le citise în autobuz.)

– Știi ce, îi spuse Senderovsky lui Vinod în timp ce ducea în brațe o cutie cu băutură, pentru că își golea în sfârșit portbagajul. Apropo de romanul tău, cred că unul dintre spațiile de depozitare a fost golit din greșeală. Și romanul tău e posibil să fi fost acolo. Îmi pare atât de rău, *bhai*.

– Au voie să facă asta? întrebă Vinod. Să arunce pur și simplu totul? Ai uitat să plătești?

Tristețea din voce era inconfundabilă.

– Probabil o eroare birocratică, spuse Senderovsky. Țara asta se duce dracului. Îi sun mâine la prima oră.

– Nu e tocmai o prioritate, făcu Vinod.

Cu toate acestea, era rănit. Auzise de o tehnologie la care se lucra în zona de competență a lui Karen și care ar fi permis să-ți conservi întreaga ființă în nitrogen lichid, astfel încât mai târziu să îți poți dezgheța sinele mai tânăr și să-ți reiei viața de unde ai lăsat-o. Nu părea mai puțin imposibil decât restul lucrurilor care se petreceau în vremurile astea. Indiferent ce conținea romanul acela, Vinod își spuse că i-ar fi putut permite o operațiune similară, poate chiar ar fi rupt unele bariere din sufletul lui.

Ușa verandei se deschise, cei doi prieteni se întoarseră și dădură cu ochii de Ed. Purta același sacou albastru de bumbac cu care sosise, pantaloni de bumbac și pantofi din piele și avea un aer odihnit.

– Salutare, Vinny, spuse el. Karen a venit? Poți conta pe asiatici că ajung la timp.

Vinod îi făcu cu mâna lui Ed. Cei doi aveau o prietenie curioasă, ca doi câini scăpați din lesă care aleargă în paralel fără să se privească unul pe celălalt.

– Unde dracu' ai fost? îl întrebă Senderovsky pe Ed. N-am gătit nici *vitello*, nici sardinele preferate ale Mashei, nici cârnații sau friptura de miel.

– Oh, fir-ar să fie, spuse Ed, frecându-se la ochi. E prea târziu acum? Ce o să mănânce Magnificul Amberson[7] când ajunge?

– S-ar putea să nu ajungă astă seară, spuse Vinod.

– Lăsându-l pe Senderovsky să rămână cel mai celebru de la masă, spuse Ed. Ce convenabil.

– Masha păstra *pasta nel sacco* pentru o ocazie specială, spuse Senderovsky. Și zilele astea, Karen e mult mai celebră decât mine.

– Ah, trufe albe, zâmbi Ed unei amintiri din Le Marche. Ei, atunci mă duc să fac niște gibsonuri.

– Trebuie să porți mască în bucătărie! strigă Senderovsky în urma lui.

– Îți amintești când a dat peste mine cu mașinuța de golf? întrebă Vinod după ce Ed uitase să închidă ușa verandei în urma sa, și o molie se repezise drept în flacăra lumânării.

– Sper că nu l-ai iertat niciodată.

– Știi că sunt iertător, făcu Vinod. Uită-te acolo.

Arăta către ceea ce credea a fi un roi de licurici pe pajiștea din fața casei, licărindu-și luminile de avertizare deasupra ierbii ca și când ar fi transmis semnale unei inteligențe avansate aflate în înaltul cerului. Dar Vinod avea vederea teribil de slabă, și până să vină vremea licuricilor mai erau multe luni. Dincolo de vasta pajiște și de imaginarii licurici se vedea cotul drumului, iar asfaltul crăpat de frigul iernii era măturat de o pereche de faruri cu fază lungă care se apropiau.

5

Dee Cameron conducea ca o fiică a Carolinelor, unde drumurile şi şoselele erau o extensie naturală a picioarelor ei încălţate în sandale. Trecu prin suburbiile din nord-est ca şi când ar fi fost păduri de pin; simţea prezenţa poliţiei mai sus pe drum, aşa că îşi afişă pe faţă zâmbetul de rezervă, pentru orice eventualitate.

La intrarea pe drumul ce ducea la colonia de bungalow-uri a lui Senderovsky, zări nişte bungalow-uri adevărate, vopsite în culori primare, cu rezervoarele de propan amplasate fără ceremonie chiar lângă uşile de la intrare, cu şiruri de cutii poştale umplute cu reclame şi inscripţionate APARTAMENTUL 1 şi aşa mai departe, ca şi când ar fi aparţinut unor orăşeni, şi nu sărăcimii rurale. Abundau steagurile cu modele obscure în dungi şi cu un număr discutabil de stele, unele dintre ele aparent refuzând statalitatea Alaskăi sau a Hawaii-ului, sau poate chiar a Arizonei. INTRAREA ABSOLUT INTERZISĂ! urla un semn cu furie scrisă de mână. ÎNTOARCE-TE ACUM! Îi aminteau lui Dee de felul aprig în care era apărată proprietatea, oricât de modestă, în copilăria ei petrecută într-un bungalow exact precum cel pe lângă care trecuse, în sărăcia care servise ca rampă de lansare pentru cariera construită de curând, de marea şi abuziva monotonie a acestei sărăcii. Memoriile de imigrant ale lui Senderovsky avuseseră un iz asemănător (cu toate că mai conţineau şi călătorii cu avionul şi bărbaţi mai isterici), motivul pentru care se şi înscrisese la cursul lui, pe când era studentă în oraş, pe vremea când Senderovsky încă mai preda.

– În trei sute de metri, virează la dreapta. Ai ajuns la destinaţia finală, anunţă maşina, uşor grandilocvent. Dar oare chiar ajunsese? În afară de Actor, care bănuia că se va dovedi a fi un caraghios, nu ştia cine mai venea sau la ce să se aştepte. Nu, stai aşa, trebuia să vină tipa care făcuse aplicaţia Tröö Emotions, aparent prietenă din liceu cu Senderovsky.

Era posibil să se vadă nevoită să prezinte o faţadă agresivă, să-şi demonstreze forţa. Eseurile ei erau echivalentul unui prizonier nou-venit care se duce la cel mai dur deţinut din puşcărie şi-i trage una drept în faţă. Scria cu dispreţ faţă de sentimentalismul debil, amestecat cu observaţii afectuoase, dar severe despre clasa socială care o acceptase de curând în casele sale dezordonate. Uneori, proza ei luneca în regionalism. Drept corolar, avea o superbă pereche de cizme roşii de cowboy din anii ’70, cu tighele colorate, în formă de raze de soare (nu că vreuna dintre rudele sale ar fi purtat vreodată ceva asemănător). Cum era înaltă şi avea o faţă angulară, cu ochii de un albastru de pe altă lume, ştia că cizmele şi ceva simplu, cum ar fi o bluză ţărănească, aveau să provoace o serie de reacţii pavloviene unui eşantion reprezentativ de bărbaţi educaţi de pe Coasta de Est. Tot ce avea de făcut era să deschidă gura şi să brambureasc lucrurile. Întotdeauna fusese nebuloasă din punct de vedere politic şi menţiona deseori faptul că atunci când Joan Didion era de vârsta ei – Didion era naşa stilistică a lui Dee, minus regionalismul – îl susţinea pe Nixon, la începutul anilor ’60. „Animozitatea mea faţă de tine funcţionează cu propriul combustibil“, îşi avertiza ea cititorii în deschiderea colecţiei sale de eseuri, „aşa că ai face bine să ai grijă ce preconcepţii ai. N-am de gând să mă las limitată la o categorie.“

Şi cu toate acestea, era singură. Virusul tocmai începuse să sugrume zona ei de Brooklyn, lăsând-o numai cu vaietele sirenelor de ambulanţă şi cu drumuri la bodegă, potenţial sinucigaşe. Situaţia ei neplăcută începea să ia o turnură personală. Avea prieteni, dar aceştia păreau mai interesaţi în a se contacta unul pe celălalt decât pe ea în aceste momente dificile. Sau poate că nu o consideraseră niciodată de încredere.

În cel mai bun caz, acest sejur avea să se dovedească o prelungire a dezastrului de la seminarul de creaţie literară al lui Senderovsky. Când studiase în subordinea lui, sau mai degrabă alături de el,

Senderovsky se afla la apogeul puterii și popularității sale. Dar nu fusese niciodată intimidant, cel puțin nu pentru ea. De fiecare dată când se punea o întrebare serioasă despre lucrările unui student, Senderovsky avea o expresie care părea să întrebe: Ce caut eu aici? La instituția asta prestigioasă? Eu, Senderovsky?

De asemenea, încercase Tröö Emotions la o primă întâlnire cu cineva a cărui companie își imaginase că îi place, un jurnalist bărbos care se ocupa de piața ceasurilor de lux, și nu funcționase pentru niciunul dintre ei. Așa că, foarte probabil, prietena profesorului ei era încă un escroc din Palo Alto.

– Virează la stânga, îi aminti mașina, demonstrând o personalitate de beagle agitat. Nu era o mașină scumpă, dar era a ei, nu avea rate de plătit la ea, plus că simboliza capacitatea de a avea o mașină în oraș, de a-și permite ocazionala taxă de parcare. Roti volanul cu mâna dreaptă, de la ora douăsprezece la șapte. În lumina farurilor, iarba înaltă de pe pajiștea din fața casei se apleca în vânt ca evreii din cartierul ei la rugăciune. Pietrișul de pe aleea de la intrare era foarte denivelat, și peste tot erau împrăștiate ramuri gigantice de copaci, scene tăiate la montaj dintr-un documentar despre recife de corali. Oare toate acestea – iarba netunsă, crengile rupte din copaci – erau menite să evoce atitudinea indiferentă a aristocraților urbani plini de bani, care respingeau deliberat aparențele? Trebuia să înțeleagă chestiile astea, să își dea seama cine erau oamenii ăștia, în caz că era nevoită să-i atace.

Vederea casei principale și a bungalow-urilor care o flancau era mai degrabă năucitoare decât intimidantă. Văzuse o fotografie în secțiunea de imobiliare a ziarului, unde Senderovsky avusese ocazia să-și numească proprietatea „extravaganță", dar casa principală părea mică și banală, iar singurul lucru interesant în privința acestor structuri – fiecare dintre ele nu cu mult mai mare decât rudele lor sărace întâlnite în josul drumului – era numărul lor neobișnuit. Dee zări mai multe persoane pe veranda pe jumătate luminată (lumânări?), lucru care îi dădea un aer poetic. Farurile ei scormoniră prin iarba ciufulită, printre insectele care dansau în lumină, totul în jur având un caracter ușor mitic și primordial sudist. Dee își aminti de un sărut în curtea din spate a liceului ei, mâini aspre atingându-i sutienul, gura primejdioasă a unui alcoolic de optsprezece ani, un afiș rupt și bătut de vânt care încuraja echipa ale cărei meciuri atât de populare ea le ignorase, HUOOO, CÂINILOR!

Senderovsky coborî scările în fugă ca să o întâmpine. Purta un fel de rochie. Deci ăsta era el acum. Pierduse mult în greutate și din păr de când îl văzuse ultima oară, la o petrecere literară atât de luxoasă și de înăbușitoare, încât amândoi fuseseră invitați pentru a oferi diversitate.

– Hei, profu', cântă Dee, îmbrățișându-se singură pentru a arăta că l-ar fi îmbrățișat dacă toate astea s-ar fi întâmplat cu numai câteva săptămâni înainte.

– Dee Cameron! Hot dog! intonă și Senderovsky, îmbrățișându-se și el. Ai ajuns! Ura! Și nu mai sunt prof. Doar un simplu civil. Mi-au frânt spada, ca lui Dreyfus.

Dee avea două licențe foarte respectabile, dar îi scăpau unele dintre referințele culturale care le plăceau atât de mult generațiilor mai în vârstă. Asta n-o deranja. Chiar și în sala de curs, Senderovsky trăncănea întruna, agitat, îmbătat de propriile cuvinte – uneori fermecător, se simți ea obligată să adauge un al treilea calificativ – în vreme ce studenții își butonau telefoanele pe sub enorma masă de conferințe.

– Am adus un Armagnac, spuse ea.

– O la la!

– Îmi amintesc cum dădeai pe gât rahatul ăsta în clasă.

El îi luă bagajele și le puse imediat jos. Următoarea hernie era la o aruncătură de băț.

– Scuze, am împachetat prea multe lucruri, spuse ea. Chestii de fete. Stai să te ajut.

– Nu, nu, nu, gemu Senderovsky. Cum îi zicea școlii ăleia de fete? Miss Porter's. Ei, mie poți să-mi spui *Mister* Porter.

Încă o dată, Dee nu avea idee despre ce vorbește, o chestie cel mai probabil europeană sau

nordistă, dar încă o dată râse, în timp ce înconjurau veranda, cu oamenii dinăuntru încă nedesluşiţi, dar cu două perechi de ochi bărbăteşti urmărind-o.

– Aia da femeie surprinzător de frumoasă, făcu Ed.
– Nu văd bine pe întuneric, spuse Vinod.

Fusese cazată în ceea ce articolul din ziar descrisese drept „Casa scriitorului". Banalitatea viziunii lui Senderovsky asupra „vieţii de scriitor" îi frânse inima. Numără şapte maşini de scris antice şi posibil încă una în baie. Şi-l imagină pe fostul ei profesor aşezând ultima Underwood pe raftul din lemn, alături de un poster cu Joan Didion tânără – spre lauda lui, fusese primul profesor care-i dăduse un exemplar din *White Album* al lui Didion – şi spunându-şi: Gata, gata. Acum totul e la locul lui.

– E cea mai mică dintre căsuţe, dar şi cea mai confortabilă, spunea Senderovsky.

– E ca o mansardă în pădure, răspunse Dee, amintindu-şi un cuvânt pe care el îl repetase adesea în clasă.

– Exact! exclamă Senderovsky.

Această explozie minoră îi inspiră pe amândoi să se îndepărteze un pas. Senderovsky avea impresia că simte miros de parfum, dar poate că era un şampon floral. Trecuseră aproape două decenii de când nu mai făcuse curte cuiva, şi în timp ce o curta oficial pe Masha nu catalogase niciodată mirosurile viitoarei sale soţii. Aceasta mirosise încă de la început a acasă (un început tragic, îşi dădea acum seama).

– Te las să te aranjezi, apoi mergem să faci cunoştinţă cu gaşca, spuse Senderovsky.

– Vin acum cu tine, replică Dee. Doar să fac pipi.

Senderovsky se aşează pe patul micuţ – din câte ştia, niciunul dintre oaspeţii lui nu făcuse dragoste în el, scriitorii ăştia monastici – şi ascultă sunetul unui jet înăbuşit, dar sănătos venind dinspre baie. Era încântat de numeroasele capitole ale zilei, dar deja se simţea obosit înainte de evenimentul principal, cina, şi de incertitudinea sosirii Actorului şi, prin urmare, de toate celelalte lucruri din viaţa sa. Studentă făcând pipi, îşi spuse în gând, nu lasciv, ci reţinând informaţia pentru o posibilă referinţă ulterioară.

Dee se întrebă dacă să se spele pe mâini înainte *şi* după, dar hotărî să fie lipsită de precauţie şi se spălă numai după ce termină. Senderovsky auzi sunetul făcut de o femeie tânără care trage apa şi-şi aminti că acesta avusese cândva semnificaţia sa. Dee înregistră citatul înrămat de lângă oglinda veche şi ruginită pe care cuplul Senderovsky o cumpărase pe nimica toată din oraşul de peste râu.

DRAGOSTEA SMULGE MĂŞTI FĂRĂ DE CARE NE TEMEM SĂ TRĂIM ŞI FĂRĂ DE CARE ŞTIM CĂ NU PUTEM TRĂI. – JAMES BALDWIN

– Hei, strigă către Senderovsky peste sunetul mâinilor spălate, ai înrămat citatul ăla din Baldwin în ultimele două săptămâni?

– Nu! strigă Senderovsky. Îl avem dintotdeauna. O coincidenţă fericită!

Când ajunseră pe verandă, toţi erau aşezaţi la o distanţă sănătoasă unii de alţii, ca şi când ar fi fost mafioţi sau demnitari la Liga Naţiunilor. Senderovsky cu soţia şi fiica erau grupaţi împreună, Masha tăind o bucată de şuncă pentru Nat, care se foia în braţele ei. Dee numără patru asiatici din şapte persoane, instantaneu majoritari. Femeia asiatică era cea importantă, bărbatul asiatic era îmbrăcat pentru a părea important. Nimeni nu era deosebit de urât sau de atrăgător. Acest recensământ nu avea nicio semnificaţie anume, îşi spuse Dee, nu făcea decât să proceseze informaţia.

În dimineaţa aceea se uitase pe conturile lor de pe reţelele de socializare. Pagina Actorului era ca un templu construit cu munca şi sudoarea fanilor săi. Karen nu avea niciun cont, ceea ce, dat fiind statutul ei controversat în lumea tehnologiei, era surprinzător. Conturile lui Sasha le urmărea deja; de obicei constituiau un strigăt de ajutor noaptea, la beţie, şi o pledoarie pentru relevanţă ziua,

pe trezie. Soția lui nu avea niciun cont, din câte își putuse da seama. De Vinod nu auzise niciodată.

Senderovsky o prezentă ca pe studenta lui preferată și ca pe un mare succes. Toată lumea îi făcea cu mâna de la distanță, chiar și Vinod, care turna în pahare un vin roșu închis, cu ajutorul profilactic al unei mănuși de bucătărie. Când se încheie solilocviul fostului profesor, nimeni nu știu ce să-i spună noii venite.

– Cu toții păreți atât de confortabili la lumina lumânărilor, spuse Dee, făcând apel la repertoriul său sudist.

Ed îi zâmbi. Sau mai degrabă își intensifică zâmbetul, cu mâna dreaptă ezitând în apropierea urechii.

– Lui Vinod o să-i fie frig, spuse Masha. Cineva ar trebui să facă focul.

– Sunt bine, spuse Vinod. Și nu poți răci de la frig.

– Da, astea sunt vorbe de clacă, spuse Senderovsky. Se mai poate spune așa?

– Se mai poate, spuse Dee.

– Vin, îți văd de aici pielea de găină, remarcă Karen.

– „Piele de găină" e o expresie caraghioasă! țipă Nat.

– Este, scumpo, dar hai s-o spunem încet, spuse Masha. Serios, cineva ar trebui să facă focul. Poate un bărbat adevărat?

– Îl fac eu, se trezi Ed spunând, cu ochii încă pe nou-venită, cu blugii ei strâmți și cu jacheta de blană artificială.

Făcuse asta pe atâtea verande, în timpul atâtor apusuri, dar de data asta era diferit. Avea degetele ca de plumb. Abandonase tava de gibsonuri, pe care se dovedise că nu le dorea nimeni și pe care cel mai probabil avea să trebuiască să le bea singur.

– Servește-te cu un gibson, Dee, strigă către tânăra eseistă, simțind silabele umflate în gură.

Se întrebă care e problema cu el.

– Mulțumesc, spuse Dee, lăsând vermutul să-i inunde gura, împreună cu micul pocnet al șalotei amețite de cocktail. Sunt excelente!

– Cum era Sasha ca profesor? întrebă Karen.

– Noi numeam cursul lui „Spectacolul lui Sasha Senderovsky". Aproape că făceam pipi pe mine de fiecare dată.

– A spus „pipi"! țipă Nat, scuipând fărâme de șuncă.

– Pune mâna la gură, spuse mama ei.

– Chiar e amuzant, scumpo, recunoscu Dee. Iar către Masha: Avem voie să folosim cuvântul ăsta?

Mama încuviință din cap neconvingător.

– Fiica mea e foarte plină de viață, spuse Senderovsky. Dar de fapt se poartă foarte frumos în seara asta, pentru că e amuzant să avem oaspeți, nu-i așa?

Nat nu spuse nimic, doar chicoti ca pentru sine, cu gura plină de șuncă. În ciuda precocității, adora umorul scatologic pe care părinții ei îl considerau neserios. *Pipi*.

Vinod o observă pe Karen privind-o pe fetiță, ignorând restul mesenilor. Karen se gândea că Masha o instalase în bungalow-ul de familie, cu două camere, pentru a scoate în evidență faptul că nu avea copii și că probabil nici nu va avea vreodată. (După cum spusese Leon atât de dramatic la penultima lor ceartă, la bordul unui avion privat de niciunde către nicăieri: „Slavă Domnului pentru micile milostenii. Tu ca mamă…") Sau poate că Senderovsky o instalase acolo pentru că acum era mai importantă și merita mai mult spațiu. Ultima oară fusese cazată într-o încăpere mică și ciudată, cu niște cântece de leagăn sinistre mâzgălite pe toți pereții. Acum, la doi metri de ea, Nat șoptea cuvântul „pipi" monoton și concentrat, în timp ce construia o casă din bucăți de baghetă. Karen ar fi vrut ca fetița să stea la ea în poală, să-și poată trece degetele prin părul negru, tuns bob din amintire. Se îndepărtase de sora ei încă dinainte ca Tröö Emotions să se fi lansat și nici măcar nu știa unde era Evelyn acum sau dacă era în siguranță.

Își aminti că Masha își pierduse sora mai mică. Fusese cancer, parcă? O privi cu înțeles, dar fără inflexiune, o privire pe care Masha o interpretă drept furie în loc de tristețe. Ce motiv are *ea* să fie furioasă? se întrebă Masha.

– Ce se aude cu focul ăla? strigă ea la Ed.

– Nimic, deocamdată. Surcelele sunt ude.

Ed aruncă o privire spre Dee, care sugea o măslină grecească.

– Dansatorul prost se încurcă în propriile boașe, strigă Senderovsky către Ed.

– Hai să-l ajutăm, îi spuse Vinod lui Senderovsky.

– Tu stai jos! îi porunci Karen, dar Vinod se răsculă.

Toți bărbații erau acum la sobă, Ed și Sasha ignorând regulile de distanțare, dar niciunul dintre ei nu știa de fapt să o aprindă, nici chiar proprietarul însuși.

În cele din urmă, Masha oftă și se ridică.

– Vă rog să vă dați la o parte, spuse ea, luând vătraiul din mâna soțului său.

Când focul fu în sfârșit aprins (trebuia deschisă o ușiță de ventilare pentru asta), Senderovsky își dădu seama că Masha îl așezase pe Vinod acolo unde era cel mai aproape de căldura focului, cu fața pământie scăldată într-o strălucire biblică.

– Masha e formidabilă, îi spuse Ed lui Dee după ce-și reluă locul în fața paharului de gibson.

– Tu ai pus probabil bazele, i-o întoarse Dee.

Cu mulți ani în urmă, în oraș, Ed și Senderovsky inventaseră un termen, după un 1 Mai alcoolizat, petrecut pe un acoperiș de pe Fifth Avenue: vreme de rochie de plajă. Aerul era încă fioros de rece, dar, pentru Ed, Dee – înaltă și suplă – era esența vremii de rochie de plajă. Se întrebă cu câți centimetri era mai înaltă decât el, chiar și fără tocuri.

– Ăsta nu e *jamón serrano*, spunea Senderovsky la celălalt capăt al mesei, după al doilea pahar de vin, ăsta e *jamón Montaño*.

– Ce îl face diferit, profu'? întrebă Dee.

Diminutivele nu erau deloc stilul ei, dar rușii păreau să le aprecieze.

– În primul rând, feliile sunt mai groase, îi explică Ed.

Nu-și dădu seama că mâna dreaptă îi era pâlnie la ureche când îi vorbi, dar restul prietenilor observară.

– Călătorești mult? îl întrebă Dee, ridicând vocea, pentru că mâna la ureche părea să indice că îi e greu să o audă.

– Oh, pe ici, pe colo.

– Când se termină chestia asta, am de gând s-o iau și eu din loc.

Ed își imagină ceva foarte precis: o cameră ieftină, răvășită, în Chania, pe insula Creta, cu unica fereastră ocupată de imaginea moscheii cu multe domuri din port, cu albul ei perfect dezgolit de albastrul mării, așezată ca un ou de calamar în șirul de taverne creștine atât de colorate. Și la birou (pentru că, deși camera lor single avea minimum de mobilier, avea totuși o masă de scris), femeia aceasta, Dee, își punea la gât un colier de argint pe care i-l cumpărase în Atena, în terminalul-satelit al aeroportului, trebuie mărturisit, pentru că deși încercase să o convingă să renunțe la el – „Dacă nu găsești nimic mai bun pe insulă, și jur că o să găsești, îl putem cumpăra la întoarcere" – ea fusese hotărâtă, și acum pandantivul de argint lucea pe bronzul pielii ei. „O să te dau cu niște aloe", îi spunea fantoma lui Ed imaginarei Dee. Se gândise la orice eventualitate.

Cu mâna căuș la ureche, Ed se pregătea să se lanseze într-un monolog stufos și sincer pe tema călătoriilor, când Senderovsky își împinse cu zgomot scaunul rustic și se ridică în fața mesenilor, în halat și cu paharul de vin roșu în mână.

– Oh, nu, făcu Karen. Are de gând să vorbească.

– Tati era profesor înainte să mă nasc eu! exclamă Nat.

– Așa e, iar eu i-am fost studentă, afirmă Dee.

– Cred că o persoană foarte proastă poate să învețe multe de la tati! spuse Nat.

Toată lumea râse, și Senderovsky se întrebă dacă remarca o făcea pe fiica sa să pară prea ciudată sau prea inteligentă.

– Chiar dacă suntem practic afară, folosim vocea de interior, o instrui Masha pe Nat. Și gândim înainte de a vorbi – adăugă în rusă – ca să nu rănim sentimentele oamenilor.

Sasha își privi oaspeții. Ed evita cu multă grijă să se uite la Dee. Dee se uita la Senderovsky de parcă de asta ar fi depins nota ei finală. Masha respira în ritm cu fata din brațele ei, sperând, ca întotdeauna, să-și contopească mintea cu a ei. Karen scoase limba la Senderovsky, ceea ce o făcu pe Nat să râdă, ceea ce o făcu pe Karen să râdă și mai tare.

Karen se îmbrăca întotdeauna de parcă tocmai ar fi coborât din mașina timpului, astăzi, cu o bluză marinărească de la Armata Salvării și pantaloni reiați. (Își dăduse jos jacheta militară de la Bundeswehr din cauza căldurii sobei, sau poate a lui Vinod.) Părea să arate mai bine de când plecase din oraș, mai calmă. Cu toții păreau.

– Dragii mei, spuse el. Bun venit la Casa Prieteniei Între Popoare, cum o numeam pe vremuri, în Uniunea Sovietică. Sunt vremuri înspăimântătoare.

Masha arătă către Nat și puse un deget pe buze, în semn de tăcere. Senderovsky uitase de tulburarea de anxietate generalizată a fiicei sale, deși aceasta era acum ocupată să se joace cu sâmburii de măsline și nu-l asculta.

– Vremuri de spaimă, dar și de *bucurie*, se corectă Senderovsky. Am abandonat orașul pentru a fi unii în compania celorlalți și ne putem simți vinovați pentru că am lăsat în urmă oameni care s-ar putea îmbolnăvi grav.

Din nou, Masha făcu semn către fiica lor și profilul ei comportamental.

– Dar nu prea vinovați și nu prea grav bolnavi, pentru că suntem cu toții oameni buni și o să avem grijă unii de ceilalți. Acum, vă cunosc pe fiecare dintre voi…

Posibil ca Senderovsky să fi rostit fraze încă și mai înflăcărate și posibil să fi simțit cum lacrimile i se adună sub pleoape rostindu-le, dar nimeni nu-i auzi cuvintele și nici nu fu mișcat de lichidul fierbinte care i se scurgea blând din orbite.

O mașină mică și roșie făcu pietrișul să scrâșnească. Se opri în dreptul crengilor căzute, de parcă le-ar fi examinat critic, apoi mai merse puțin. Senderovsky își spuse că arăta ca vehiculele minuscule care li se dăduseră invalizilor după Marele Război Patriotic. Ed estimă corect că e o Lancia.

– El e, spuse Masha.

– Cine? întrebă Nat.

Dar nu-i răspunse nimeni.

6

Actorul coborî din maşină. Deveni imediat conştient că publicul îşi pregătea lornioanele. Nu avea dispoziţie pentru asta.

Drumul fusese interminabil şi petrecuse cea mai mare parte certându-se la telefon cu prietena lui. Aceasta se dovedise neobişnuit de glasgoviană, aşa încât era greu de înţeles ce spunea, de fapt, dar cearta păruse să fie legată de momentul vizitei Actorului la ţară, şi acum se stabilise ferm în spaţiul de obicei rezervat durerilor de cap. Senderovsky se apropia în viteză, îmbrăcat în ceva ce părea o haină hasidică, cu buzele pătate de vin roşu, cu smocurile care-i mai rămăseseră din părul neîngrijit atârnând ciudat într-o parte, ca un stegozaur care se odihneşte.

– Ai ajuns! îi spuse el ultimului dintre invitaţii săi. Eram aşa de îngrijorat că n-o să vii! Din cauza nenumăratelor tale mesaje.

Actorul înclină capul şi privi în zare, ca şi când ar fi spus: Mesaje? Ce mesaje?

– Tocmai ţineam un toast, dar acum o s-o iau de la capăt. Dar mai întâi, mergem la bungalow-ul tău, nu?

– Tu să-mi spui.

Zâmbetul lui Senderovsky se topi la căldura indiferenţei oaspetelui său.

– Ăsta e tot bagajul tău? întrebă proprietarul.

Actorul avea pe umăr un sac de voiaj inscripţionat cu numele unei podgorii din California pe care Ed o disprețuia.

– Sunt aici doar pentru câteva zile.

– Desigur, desigur.

Urcară poteca, pe lângă veranda tăcută, plină de ochi numeroşi. Pe Masha trăncăneala obedientă a lui Senderovsky o întristă.

– Ideea din spatele întregii proprietăţi, ideea nebunească, ar trebui să-i spun, a fost să creăm bungalow-urile pe picior de egalitate cu casa principală. Bungalow-urile au între patruzeci şi cinci şi şaptezeci şi cinci de metri pătraţi fiecare, cel mai mare poate să găzduiască o familie micuţă, iar casa principală are dormitoare de mărime asemănătoare, menite pentru trei persoane, eu, soţia şi fiica mea. O să le cunoşti într-un minut, soţia mea e mare fan. În plus, mai are o bucătărie, o sufragerie şi o cameră de zi cu un pian de concert, pe care îl pot folosi toţi rezidenţii. (Cred că te-am văzut cântând pe scenă.) Cât suntem aici, nu există ranguri sociale. Totul e oarecum comunitarist. La numărul de persoane care se află aici în orice moment, adaugă încă o entitate, care este mica noastră societate în întregul ei. Cea mai fericită amintire din copilăria mea este despre o colonie de bungalow-uri de pe celălalt mal al râului, special amenajată pentru imigranţii ruşi, camere ieftine, dar curate, oameni minunaţi, căldură sufletească. Şi am ajuns!

Se aflau la intrarea unui bungalow, ornamentată cu acelaşi stuc cenuşiu precum casa principală. Un senzor de mişcare care-l ignorase dintotdeauna pe Senderovsky se activă imediat ce se apropie Actorul, iar o lampă cu halogen îl lumină pe el şi numai pe el.

– Dar trebuie să mărturisesc, continuă Senderovsky, că, deşi toate bungalow-urile au fost create la fel, ăsta ar putea fi preferatul meu. Şi al soţiei mele. O să vezi de ce într-un minut.

Deschise uşa şi aprinse lumina. Actorul nu vedea de ce. Poate că nu trecuse un minut. Pereţii erau acoperiţi de rafturi nefinisate, artizanale, pline cu cărţi, unele dintre ele vechi şi străine. Mai erau şi desene şi fotografii înrămate ale unui oraş pe care nu-l recunoştea (să fi fost Copenhaga?), un enorm pod basculant care accepta o navă de croazieră cu aspect carnavalesc, cu o mulţime de homunculi cu şepci de baseball fluturându-şi braţele de pe punte, un castel portocaliu între două

canale înghețate, gemând sub o pătură de zăpadă nedorită, o hartă a unui metrou scrisă într-un alfabet nefamiliar, cu intersecțiile liniilor sale verzi, roșii, albastre sau violet formând câte un paralelogram sau un patru inversat.

– Ăsta e Bungalow-ul Petersburg! anunță Senderovsky. Orașul unde ne-am născut soția mea și cu mine.

– Hm, făcu Actorul. E vreuna dintre cărțile astea *Crimă și pedeapsă*?

– Cea de acolo! răspunse Senderovsky, înfigându-și degetul arătător într-un cotor cu caractere chirilice. Și o traducere e chiar aici, lângă pat. Evident, poți că citești orice dorești. Fă un picnic și citește pe pajiște. Nu există nimic mai plăcut.

Actorul zâmbi din ochi. Era pe punctul de a-i da lui Senderovsky niște vești neplăcute, și simți brusc o înțepătură de compasiune pentru bărbatul a cărui carte o adapta pentru ecran de șase ani încoace. Senderovsky – sau „Returnat expeditorului"[8], cum îl porecliseră el și Elspeth, după ce-i respinseseră atât de multe proiecte – suna altfel decât în oraș sau la Los Angeles. Actorul nu-și dădea seama că natura bilingvă a timpului petrecut cu soția și fiica inspirau în el o coloană sonoră diferită.

Între timp, Senderovsky se bucura de zâmbetul Actorului și de cum prezența lui umplea cei patruzeci și cinci de metri pătrați ai Bungalow-ului Petersburg. Pe vremuri, în școala elementară, un loc îngrozitor pentru persoane scunde și neîndemânatice ca Senderovsky, elevii colecționau cartonașe informaționale lucioase, cu imagini cu animale. Cel mai dorit cartonaș era cel cu imaginea unei pume cu capul pe labe, cu botul alb și ochii galbeni, exprimând starea maximă de repaus și de concentrare animală. Dacă întorceai cartonașul pe dos, vedeai puma lingându-și botul după o vânătoare încununată de succes, cu limba ajungându-i până la nas, dar și o serie de statistici care demonstrau cât de rapidă e puma, cât de inteligentă, cât de frumoasă și de temută. Timpul petrecut alături de Actor, cu ochii săi gânditori și gura albă, îi amintea întotdeauna de puma aceea lucioasă.

Sacul de voiaj de la podgorie căzu pe podea cu un zgomot surprinzător.

– Ascultă-mă, începu Actorul, am ceva să-ți spun. Am citit ultimul scenariu. Nu vreau să-ți mai irosesc timpul. Cred că cel mai bine ar fi să aruncăm tot ce avem și să o luăm de la capăt.

– De la capăt?

Senderovsky simți cum i se desface halatul, pieptul care-i acoperea cu pudoare inima devenind vizibil pentru Actor, în special sfârcul ca o capsulă mică și rozalie.

– Dar ai spus că de data asta suntem aproape de ce trebuie.

– Am reușit în cele din urmă să pun diagnosticul, spuse Actorul. Am demontat totul. Tonul este greșit pentru un episod-pilot. Nu putem începe cu o scenă umoristică. Trebuie să construim umorul pe parcursul primelor trei sezoane.

– Dar rețeaua se așteaptă…

– Nu mă interesează rețeaua. Ei sunt subordonații noștri. Ei răspund în fața noastră, nu invers.

Asta, își spuse Senderovsky, este o neînțelegere profundă a situației.

– Mă duc să mă piș, spuse Actorul.

Pentru a doua oară în seara aceea, Senderovsky auzi zgomotul puternic al unei micțiuni, într-un vas de toaletă ce oferea o acustică de catedrală. Se uită la harta înrămată a metroului dintr-un oraș numit cândva Leningrad. În primii șapte ani de viață trăiți în acel oraș nu o cunoscuse pe Masha și nici ea nu îl știuse în primii ei unsprezece ani petrecuți în oraș, dar erau conectați prin importanta linie albastră, cunoscută oficial ca M2. Stația lui Senderovsky, Elektrosila, însemnând „Energie electrică", se găsea îngropată adânc în partea de sud a orașului, dură și lipsită de farmec (unul dintre cartierele sale avea să dea țării actualul ei președinte pe viață), pe când stația Mashei era Petrogradskaia, în nordul Art Nouveau al orașului, genul de loc care ar fi putut inspira pe cineva să spună: „Uite un adevărat intelectual petrogrădean, în papuci și halat."

Inutil de spus, Masha crescuse cu părinți la care Senderovsky putea doar visa, genul care nu se

uitau la televiziunea de stat a țării lor adoptive, cu burtierele sale exclamative, cu prezentatorii blonzi și cu minciunile sale criminale și lipsite de imaginație. Masha își iubea părinții și dorea ca Natasha să cunoască „darul" culturii celeilalte țări. Dar Senderovsky, în ciuda afectării sale de Petrograd, rămânea tot băiatul din Elektrosila. Știa că se născuse într-o țară bolnavă, o țară acum decisă să-și împrăștie boala printre alte țări prin canalele sale media și la adăpostul nopții – adevăratul ei dar în momentul acela. Știa că, indiferent de intențiile Mashei, Nat, copilul sălbatic din Harbin care trăia sub acoperișul lor, nu va găsi loc în viața sa pentru cvas, caviar și sendvișuri cu unt, și pentru poetica lui Iosif Brodski, și pentru bungalow-uri ca acesta.

Și știa acum că episodul-pilot nu avea să se facă niciodată. Și nu se va scrie niciun cec în Los Angeles. Și că în câteva luni, cel mult un an, Colonia de Bungalow-uri Sasha Senderovsky își va închide porțile, la fel ca zecile de colonii rusești de bungalow-uri de peste râu, la fel ca cea unde o întâlnise pe iubita sa, în timpul primului an al Mashei în țara aceea, proaspăt sosită de pe linia albastră a metroului din Leningrad, cu părul ei arămiu încă strâns la spate, școlărește.

Ce putea face? Cum îl putea mulțumi pe Actor? Cum își putea ține în viață visul cel ciudat?

Pe verandă vorbiseră până atunci despre filmele lui, despre prietena actuală și iubitele din trecut, despre strălucirea ochilor lui, croiala costumelor lui, prezența lui la ceremoniile de premiere (Masha știa chiar și ce firmă italienească îi furnizase pantofii la ultima), și apoi tăcuseră brusc când urcase treptele verandei, cu al său Sancho Panza rusesc alături.

– Bună, spuse Actorul, făcând cu mâna ca de pe *Queen Mary* la plecare.

Se făcură prezentările. Timpul începu să se miște mai încet pentru toată lumea, în afară de Nat. Simțind o schimbare de dispoziție, importanța noului oaspete, sări din brațele mamei sale și începu să alerge pe verandă țipând:

– A zis că era să facă pipi pe ea! A zis că era să facă pipi pe ea!

– Ce copil drăguț aveți, spuse Actorul către Karen și Ed.

– O, fir-ar! exclamă Dee.

Pe verandă se făcu liniște. Nat se oprise din alergat.

– Nu, ăștia sunt părinții mei, spuse ea, arătând către mama și tatăl ei non-asiatici. Îi cheamă Sasha și Masha.

– Aoleu, făcu Actorul, și-și lovi fruntea cu palma atât de sonor, că trebuie să fi fost dureros. Te rog, nu mă reclama, spuse el și toată lumea râse.

Vinod mimă că scrie pe telefon.

– Actualizare postare… acum!

– În orice caz, se întoarse Actorul către Masha, ai un fiu minunat.

– De fapt, începu Masha, dar Sasha se apropie și-i puse brațele pe umeri.

– Îți mulțumim că ai venit, spuse el. Cei mai mulți dintre noi suntem prieteni vechi, dar prin opera ta avem senzația că te cunoaștem deja. Și, dacă ești dispus să fii prietenul nostru, vom fi prietenii tăi.

Actorul încuviință din cap: suna destul de corect. Se așeză la capătul uneia dintre mese, cu Dee într-o parte și Ed ceva mai încolo. Vinod îi oferi un pahar cu vin, dar îi răspunse că nu bea.

– Băutura îmi dă peste cap somnul.

Pe de altă parte, prezența lui îi făcu pe toți ceilalți să bea cu o agitată lipsă de reținere. Ed meșteri la radioul roșu până când acesta începu să reverse un jazz etiopian sofisticat. Atmosfera era tensionată și eroică în același timp.

De pe proprietatea alăturată, o oaie începu să behăie.

– Nu sunt mare cunoscător de natură, spuse Actorul, dar n-ar trebui să doarmă?

– Le-am trezit cu muzica noastră tare! țipă Nat.

– Și poate cu țipetele tale, spuse Masha.

– Știai că sunt din rasa Border Leicester? îl întrebă Nat pe Actor, apropiindu-se mult mai mult decât era permis. El nu se feri, dar mama ei se repezi și o trase înapoi. Lâna lor e merinos, ca

brățara mea – ridică brățara ca s-o vadă Actorul –, dar e mai lungă și mai buclată, așa că de obicei se toarce.

– Ce copil deștept ești, îi spuse Karen. Trebuia s-o vedeți mai devreme, când le cânta oilor muzică pop coreeană.

– Îi iubesc pe BTS! strigă Nat.

Actorul presupuse că e numele unei formații muzicale și că poate băiatul nu era pe de-a-ntregul băiat, cel puțin nu încă.

– Iar eu fac parte din BTS ARMY. Asta înseamnă Adorable Representative MC for Youth.

– Poate mai târziu ne cântă ceva la pian, spuse Masha. Învață Metoda Suzuki.

– Suzuki? spuse Ed. Eu n-am învățat nici măcar Sonata Hyundai.

Imigranții râseră.

– Oh, Ed, făcu Karen.

Dee se forță să zâmbească. Îi scăpau chiar și mai multe referințe decât de obicei. Albii ignoranți ca mine, își spuse ea, noi suntem imigranții din ziua de azi. Se uită spre Actor, care ridică și el din umeri.

– Așa deci, i se adresă Masha Actorului, înțeleg că ești pe jumătate irlandez, dar și un sfert turc?

– Sfertul lipsă trebuie să fie gujarati, spuse Vinod. Altfel cum poate cineva să fie atât de frumos?

– Știi foarte multe despre mine, îi răspunse Actorul Mashei.

– Doar pentru că avem în cămară niște carne de vită turcească uscată la aer, spuse Masha. *Basturma*. O mâncăm și în Rusia, din cauza numeroșilor armeni.

Petrecuse o jumătate de oră încercând să aleagă cu ce să se îmbrace pentru venirea Actorului, o cantitate de timp pe care de la douăzeci de ani nu o mai irosise pe haine, și în cele din urmă se hotărâse la o rochie albă cât o pânză de corabie, care părea să o nege cât se putea de mult. Actorul îi admiră ochii. Câte decenii petrecuse alături de Senderovsky? Încercă să-și imagineze cât o costase asta în materie de frumusețe.

– Mi se pare că-mi amintesc ceva de genul ăsta de la bunica. Și un fel de lipie.

– *Lahmacun*.

El pocni din degete.

– Bingo!

Toată lumea râse.

– Știam că suntem o adunare internațională, spuse Ed, dar ultimul sosit conține o multitudine de naționalități. Suge-o, Walt Whitman!

– Suge-o, suge-o, suge-o! răcni Nat, cu un afect mult prea masculin pentru urechile Mashei.

Inițial, fata dorise să fie Nate, dar Masha o convinsese că Nat, o prescurtare a numelui ei real, era mai cool. Deja Ada Horowitz din clasa ei de la școală se declarase non-binară, dar tatăl ei era cel mai bogat manager de fond privat de investiții din oraș. Iar Ada era iubită de toată lumea, perfect adaptată din punct de vedere social, neîmpovărată de vocabularul și de anxietatea lui Nat, anxietate care avea într-o zi să devină depresie, după cum știa Masha din experiență profesională. Masha știa cât de dificilă fusese copilăria pentru soțul ei. Uneori, se uita la fiica lor, pierdută într-un monolog despre BTS sau într-o discuție spontană despre oile Leicester și, cu propriile anxietăți și reziduuri sovietice la cote maxime, se întreba simplu: O să existe cineva care să-mi iubească copilul atât de mult pe cât îl iubesc eu?

– Se pare că eu sunt singura sudistă de-aici, remarcă Dee.

Actorul o observă pentru prima oară. Îi amintea de o asistentă personală pe care o avusese demult, o texană deșirată care vorbea întotdeauna în momente nepotrivite și care nu rezistase prea mult în industria filmului. Senderovsky dădu o explicație mult prea întortocheată de ce era Dee importantă, menționând un premiu prestigios pe care tocmai îl primise, Tânărul Leu Literar. (Am o pumă și un leu la masă, îi dădu lui Senderovsky prin minte.)

– Trebuie să o citesc și eu, spuse Actorul. Întotdeauna sunt în căutare de lucruri interesante pe

care să le adaptez. Cel puțin după ce termin cu cartea lui Sasha. Moment în care s-ar putea să nu mai fac decât reclame pentru Asociația Pensionarilor.

Râsul se dovedi mai dificil de data asta, dar îi fu acordat totuși, Senderovsky însuși chicotind îndelung, cu pumnul strâns pe sub masă. Actorului îi plăcea să facă haz pe socoteala celorlalți. Senderovsky considera asta un defect. Nu văzuse decât puține filme în care jucase maestrul său. (Nu era un cinefil avid; serialele nuvelistice de televiziune, mai lente, erau mediul său preferat.) Actorul putea emula creaturi imperfecte, darurile sale erau inestimabile, putea plânge la comandă pentru o versiune a lui însuși care exista doar parțial, dar nu-și putuse înțelege niciodată propriile defecte. Era, într-un anume sens, complet lipsit de Dumnezeu. Ca un mic și defect reactor atomic, își putea genera propria „varietate" de sentimente, pe care le emitea ca pe o radiație gama de fond. Toată lumea de la masă, în afară de Senderovsky, de fapt toată lumea de pe planetă își dorea o doză.

Senderovsky se concentră din nou asupra conversației.

– S-au făcut studii despre prieteniile care se leagă în școala gimnazială și în liceu, mai ales între patru naționalități, spunea Vinod, cu cea mai bună voce a sa de fost profesor. Coreeni, gujarați, africani din vest și evrei sovietici. Adolescenții din aceste grupuri tind să formeze legături neobișnuite, chiar dacă nu știm exact din ce motiv.

– O nigeriană cool ar fi fost bună pentru gașca noastră, spuse Karen. Sau un nigerian.

– Au venit puțin după generația noastră, răspunse Vinod.

– Deci voi trei v-ați cunoscut în liceu? întrebă Actorul.

– În primul an, spuse Vinod.

– Aproape că nu am prieteni albi, spuse Senderovsky.

Și fiică-mea e probabil *gender fluid*, ar fi vrut să adauge cu mândrie.

– Mulțumesc, prietene *non sequitur*, făcu Ed.

Masha începuse să aducă la masă *pasta nel sacco*, cu mănușile ei de unică folosință în mâini. Pastele erau gumoase, i se păru lui Senderovsky, cu siguranță nu *al dente*, iar trufele albe, deși gustoase, se cam terciuiseră. Însă latifundiarul însuși abia dacă era capabil să fiarbă apă.

– Trebuia să-i fi văzut pe ăștia doi când i-am cunoscut, spunea Karen despre Senderovsky și Vinod. Ce *haine* purtau. Le țineam tot timpul teorii. „Când vă îmbrăcați cum vreți voi și vă duceți la o petrecere, lumea crede că sunteți ciudați. Când vă îmbrăcați cum vă spun *eu*, lumea zice că sunteți fermecători. Da, știu, e un oraș de superficiali!"

– Cum se îmbrăcau? întrebă Dee, între două înghițituri de paste, care i se păreau delicioase. Dă-ne niște exemple.

– Da, cum se îmbrăcau? cântă Nat.

– Păi, *tăticul* tău purta scoici puka la gât!

Toată lumea râse, inclusiv Nat, care nu știa ce sunt scoicile puka. Masha bifă asta drept comportament social adecvat – nevoia de a se integra.

– Îmi pot imagina prea bine, spuse Actorul.

– Iar Vinny avea o pasiune pentru sandalele Teva.

– Oh, făcu Masha, chiar am văzut o cutie de sandale Teva în pod. Poate sunt ale tale.

Senderovsky și Vinod se priviră unul pe celălalt.

– Credeam că e la depozit, replică Senderovsky.

Aproape că se uită la propriile picioare ca să-și ascundă expresia, însă își spuse că prea ar fi semn de vinovăție, așa că se întoarse către un copac dintre bungalow-uri, în care dormea o pasăre misterioasă, cu umeri galbeni.

– Ce depozit? întrebă Masha.

– Am închiriat un depozit în oraș.

Senderovsky nu era un mincinos talentat, dar soția sa își dorea să-l creadă. Vinod, în ciuda faptului că fusese educat de părinți să fie un imigrant neîncrezător, nu era suspicios din fire.

– De ce să fi făcut asta? întrebă Masha. Când avem atâta spațiu aici.

– Ar trebui să ne uităm prin vechiturile alea, spuse Karen. Tocmai am găsit niște poze de-ale noastre în vechiul meu apartament din Crown Heights și sunt de-*men*-ți-a-le!

– Karen e arhivarul nostru, lămuri Vinod. Ceea ce e o nebunie, dacă stai să te gândești, cu programul ei.

– Cu ce te ocupi? o întrebă Actorul pe Karen.

Era prietenos. Participativ. Nimeni nu l-ar fi putut acuza de dezinteres. Își dădu părul pe spate, pentru orice eventualitate.

– Lucrează în tehnologie! țipă Nat. Compania ei are contract de licență cu BTS. În loc de „Fake Love", cântă „Real Love". Tocmai am căutat.

– E adevărat? întrebă Actorul, înviorându-se.

– Anul trecut a fost aplicația numărul unu, declară Vinod, mândru ca și când ar fi fost vorba despre un părinte sau despre un copil de-al său. Ai încercat Tröö Emotions?

– Asta e formidabil!

Actorul o privi pe Karen peste masă cu un zâmbet fals uluit, care părea să spună: „Ce căutăm noi doi în locul ăsta?".

– Prietena mea a vrut să facem asta împreună. A trebuit să o refuz.

– Ți-a fost prea frică? întrebă Karen.

– Se poate să fim mai îndrăgostiți de-atât? replică Actorul.

– Ce drăguț, făcu Masha, interpretându-i greșit tonul.

– Nu funcționează întotdeauna, spuse Karen. Ne-au dat în judecată o mulțime de utilizatori nemulțumiți. Cu toate că aplicația se descarcă gratuit.

Omise să menționeze soții și soțiile care-și pierduseră partenerii din cauza aplicației și care acum făceau parte dintr-un alt proces colectiv.

– Trebuie să faci o fotografie privind în ochii altcuiva? întrebă Actorul.

– Și *bum*! spuse Ed. Sunteți amândoi îndrăgostiți.

– Uneori, spuse Karen.

– Cum îți vine o asemenea idee? se întrebă Actorul, ridicând mâinile în aer a mirare.

– Karen își făcea de lucru pe computer, începu Senderovsky.

– Te rog nu spune niciodată „își făcea de lucru", îl corectă Karen.

– Pur și simplu își făcea de lucru și a scornit aplicația asta.

Actorul era în continuare uimit de comeseana sa.

– Dar care este imboldul pentru a-ți imagina așa ceva? întrebă el. Ai fost distribuită în rolul lui Puck în producția cu *Visul unei nopți de vară* în liceu?

– Să zicem că cineva n-a fost iubit în copilărie, replică Ed, apoi făcu o pauză dramatică. Și acel copil sunt eu.

Dee râse. Ed îi observă incisivii prea mari. Avusese cândva o iubită cu dinți asemănători, în Italia. Era cu aproape treizeci de centimetri mai înaltă decât el. Îl lua în brațe și purta un Ed inert pe străzile din Bologna ca parte dintr-o operă de artă interpretativă pe care o numea *La Pietà Mobile*. Asta fusese cu mai bine de treizeci ani în urmă. Cu o generație în urmă, își spuse Ed. Mare parte din ciudățenia și sălbăticia lumii fusese înăbușită, chiar înainte de virus. Poate o parte dintre ele se puteau întoarce acum.

– Ar trebui să o încercăm, îi spuse Dee Actorului.

– Eu? Cu cine? Sau e „împreună cu cine"?

Se uită către Senderovsky, care ridică din umeri. Gramatica nu era specialitatea lui. Cunoștea limba engleză din vedere, ca un pilot care zboară fără ajutorul instrumentelor.

– Voi doi ar trebui să o încercați, le spuse Vinod lui Dee și Actorului. Ar fi drăguț.

– Nu putem să avem și noi măcar o cină fără telefoane? făcu Ed.

Karen remarcă tonul vocii lui și se uită de la el la Dee și înapoi, surprinsă. Ed nu avea niciodată sentimente.

– Sau puteți voi doi să o încercați, spuse ea, arătând spre Dee și Ed. Sunteți deja unul lângă altul.

– Nu cred că putem să facem experimentul ăsta, date fiind regulile de distanțare, spuse Masha.

– Asta e *Tröö*, spuse Ed.

– Cred că te-ai săturat de câte ori ai auzit replica asta, se întoarse Dee către Karen.

– Deși, dacă Dee e dispusă să rișt, și eu sunt, adăugă Ed.

– Masha are dreptate cu distanțarea, spuse Karen. Chiar ne pune probleme, acum că se intră în izolare. Am adăugat un avertisment: numai pentru uz domestic.

– Chiar sunt foarte dispus să încerc, spuse Actorul, privind de jur-împrejur. Vreau să zic, totul e așa de plicticos, zilele astea. Și avem creatoarea aici, cu noi. Dee, ce spui? Care e cel mai rău lucru care se poate întâmpla?

– Sunt de acord, spuse Dee. De îndrăgostit clar nu mă îndrăgostesc.

– Asta așa e, spuse Senderovsky. Toți de la curs erau în limbă după Dee, dar ea doar îi amăgea.

Dee îi întinse telefonul lui Karen, apoi se ridică și se apropie de Actor; cumva, era de neconceput să fie invers.

– Nu fac asta decât o dată și numai pentru o secundă, îi spuse Masha lui Nat. În rest păstrează distanța.

– Nu și dacă aplicația funcționează, făcu Ed.

Actorul era cu un cap mai înalt decât Dee. Purta o jachetă din denim care nu părea de firmă, dar era. Cu jacheta ei din flanel și cu ochii albaștri, cei doi păreau să se potrivească bine, ea cu trăsăturile ei puternice, anglo-saxone, el cu amestecul de etnii, un zâmbet sincer jenat și o stângăcie atent construită.

– Deci ce facem? întrebă Actorul.

– Nu vă respirați în față! îi avertiză Masha.

– Întoarceți capetele cam treizeci de grade, le indică Karen din fotoliul ei de regizor. Și apoi priviți unul în ochii celuilalt.

– Ca și când am fi îndrăgostiți? întrebă Dee.

– Asta e treaba algoritmului.

Dee privi la bărbatul atrăgător de lângă ea. S-ar fi putut întâlni în barul lor preferat de pe Canal Street care, ca veranda, era luminat cu lumânări și scăldat în jazz etiopian. Ar fi putut fi încă un străin extrem de fermecător, rătăcind printr-o viață întreagă de străini fermecători.

– Bună, spuse ea.

– Salut, răspunse Actorul.

Îi simțea răsuflarea mirosind a unt și parmezan și se întrebă dacă asta înseamnă că sunt prea aproape unul de altul, prea virali. Își imagină anunțurile despre moartea sa, multe și stufoase. Expresia i se umplu de o tristețe pe care Dee o confundă cu dorința.

– Ce se întâmplă acum? întrebă Actorul.

– Se formatează, răspunse Karen. Așteaptă o secundă.

– Îți amintești filmul *Femeia ideală*[9]? își întrebă Senderovsky soția, care era așezată lângă el, cu Nat încălecând scaunul, cocoțată pe el ca un jocheu (incapacitate de a ședea și de a rămâne liniștită, notă Masha). L-am văzut la proiector, pe vremuri, la vechea colonie de bungalow-uri. Adăugă încet în rusă: *Îți amintești?*

Dar Masha se uita în telefonul lui Dee, împreună cu toți ceilalți. Întreaga verandă era acum o pictură în ulei, un tablou de Goya înfățișând o casă de vară de lângă Madrid, plină de curteni și însoțitori, expresia fiecăruia trădându-i adevărata natură: agitat, frustrat, imperios, optimist, doritor, dorit.

– Poftim, spuse Karen, întinzându-i telefonul înapoi lui Dee.

Dee privi fotografia îmbunătățită. Păreau într-adevăr fericiți în lumina lumânărilor, fericiți ca niște prieteni vechi care nu s-au văzut de o vreme, fericiți ca trioul Senderovsky, Karen și tipul indian. Actorul era caraghios, așa cum bănuise, un caraghios frumos și adorabil. Dar fotografia nu

părea decât un artefact prețios pentru rețelele de socializare. Răsuflă ușurată, simțindu-se în siguranță. Nimic nu o abătea de la cursul ferm și singuratic al vieții sale.

– E dragoste *Tröö*? întrebă Ed, cu palma căuș în jurul urechii.

– O să am nevoie de ceva mai mult timp să procesez, spuse Dee.

– Nu se întâmplă instantaneu, spuse Karen.

– Îm-hm. Sun la Protecția Consumatorului, spuse Actorul.

– Poate că era deja îndrăgostită de tine, spuse Senderovsky.

Masha se uită la el și clătină tristă din cap. *Ăsta e traiul meu*, ar fi vrut el să-i spună. Dee făcu înconjurul mesei, păstrând distanța, dar apropiind telefonul de comeseni ca să-l vadă. Se contura un consens politicos. Erau drăguți împreună. Arătau ca un cuplu. Arătau ca și când ar *putea* fi îndrăgostiți. Așa arăta tinerețea. (Actorul era cu zece ani mai mare decât Dee, dar oricum mai tânăr decât Senderovsky și compatrioții săi.) *Ce drăguți.*

– Poftim, spuse Dee arătându-i Actorului telefonul.

– Să pregătesc contractul prenupțial? întrebă acesta.

Masha își dădu în gând ochii peste cap.

– Uitați-vă la ochi, le indică Karen.

Actorul înțelese să se uite la ochii lui Dee, astfel că petrecu câteva secunde examinându-i. Erau provocatori, jucăuși, posibil să fi ascuns în ei un fel de dispreț. Actorul își spuse că Dee încearcă să se înfrâneze, să păstreze distanța față de farmecul lui, ceea ce în sine era un compliment. Era pe punctul de a spune ceva politicos.

Dar apoi se uită la propriii ochi. De la celălalt capăt al mesei, Karen îi urmări expresia cum se schimbă. Ochii din fotografie nu erau ochii lui. Nu erau ochii lui fotogenici. Nu erau ochii lui cu vino-ncoace. Nu erau din stocul Getty Images. Nu îi aparțineau sinelui său neînchipuit. Poate din cauza remarcii de mai devreme a lui Senderovsky, gândul îl duse la filmele din anii '80, se gândi la atingerea revelatoare a unui extraterestru, la o revărsare de lumină și înțelegere. Bărbatul zâmbitor din fața sa era cine trebuia el să fie, versiunea finală, versiunea terminată, iar femeia aceasta care îi ținea telefonul în fața ochilor, cu vârtejul ei sfidător de păr și cu sprâncenele ei nepensate, era cea care îi permitea să se ridice până la starea aceea. Se concentră asupra propriilor ochi așa cum se concentra asupra replicilor.

Karen își aminti că prezentarea ei pentru Tröö Emotions începuse cu o fotografie a Actorului alături de membra familiei regale norvegiene, care-i era iubită pe vremea aceea. Cu toate că nu fusese niciodată un ambasador al mărcii, Actorul fusese întotdeauna o întruchipare a algoritmului, în liniile sale generale.

– Ei, deci? întrebă cineva.

– Drăguț, foarte drăguț, spuse Actorul și râse.

Ceilalți râseră alături de el. Dee râse. Dar Karen cunoștea tonul respectiv.

– Ha-ha, făcu ea cu voce scăzută, însă distanța față de ceilalți lăsă cuvântul să treacă neauzit, cu toate că Ed i-l citi pe buze.

Dee se întoarse la locul ei.

– E o aplicație amuzantă, îi spuse ea lui Karen. Fie că funcționează, fie că nu, te face să te gândești la ce vor oamenii unii de la alții.

– Așa e, întări Actorul, pierdut încă în visare.

Se uită la Dee de la celălalt capăt al mesei, trupul ei o pată de verde și portocaliu pe fundalul întunecat al vederii lui de noapte.

– Dacă nu te deranjează, îi spuse, poți să-mi trimiți fotografia aia?

7

Alcoolul este darul oricărei narațiuni și orice scriitor este încântat de pocnetul unui dop de sticlă. Acum urmează să se dezvăluie protagoniștii. Acum urmează râsete și iubiri dezlănțuite. Acum personajele principale vor flirta și vor fi respinse cu cruzime, și cei neiubiți vor ofta în pahare și vor încerca să-și amintească cum e să fii dorit.

O oră mai târziu, cu toți adulții în afară de Actor și de Masha corespunzător de beți, Senderovsky avea încă o sticlă de Primitivo între picioare și se chinuia să o destupe.

– Asta contravine regulilor de siguranță, striga Vinod, beat.

– Coapsele mele nu au virusul! răspunse Senderovsky, tot țipând.

– Doctore? o întrebă Vinod pe Masha. Opinia ta de profesionist?

– Ar fi o cale de transmitere dificilă. Deși nu știm încă ce e posibil.

Observă lemnele trosnind în soba din colț, în așteptarea unei mâini ferme, care trebuia să fie a ei.

– Am văzut asta pe peronul gării voastre, spuse Ed, ridicând telefonul pentru ca ceilalți să se aplece și să privească, unul câte unul.

Era o fotografie a unui abțibild în roșu, alb și albastru, cu o iconografie ciudată, extraterestră, o svastică deconstruită împleticindu-se printre segmentele unui șarpe sâsâind și însoțită de cuvintele patriotic defense league. slegs blankes.

Senderovsky și Masha se gândiră amândoi la numeroasele tatuaje care decorau gleznele îngrijitorului lor.

– Am văzut chestii asemănătoare pe aici și mă sperie, spuse Masha. Mai jos, la drumul principal, cineva are un steag cu un vultur așezat pe un glob pământesc. Și globul e străpuns de o ancoră.

– Am trei unchi în organizația aia, spuse Dee.

– În Liga Patriotică pentru Apărare? întrebă Masha. Ce înspăimântător!

– Nu, în Corpul Infanteriei Marine Americane.

– Oh, făcu Masha.

– Așa, fato, îi spuse Ed, beat, lui Dee. Zi-le! Jos cu elitele conducătoare!

– Pentru informarea ta, spuse Karen, Ed este vlăstarul unei *chaebol*.

– Moderat *chaebol*, o corectă Ed. Iar eu sunt oaia neagră a familiei. Dar mă țin din scurt în lesă în ultima vreme.

– Când se folosește un cuvânt străin, ar fi frumos să se explice ce înseamnă, altfel unii dintre noi pot părea proști, interveni Dee.

– Așa e, o susținu Actorul, privind-o pe Dee într-o explozie de heterosexualitate.

Definiția lui *chaebol* îi fu explicată cu răbdare lui Dee de către cei doi coreeni.

– Dar să nu crezi că familia mea deține Samsung sau așa ceva, o avertiză Ed.

Era beat de acum; palma nu se mai ridica la ureche. O parte din el ar fi vrut ca Dee să înțeleagă că are mijloace la dispoziție. Destule pentru o viață decentă, destule pentru Chania.

Masha continua să se gândească la mesajul fascist de pe peronul gării, la lumânările ei de Sabat neaprinse (era vineri) și la fiica ei asiatică.

– Ce înseamnă *slegs blankes*? întrebă ea.

– „Numai pentru albi", răspunse Ed. E în afrikaans.

– Minunat, spuse Masha. Absolut minunat.

– Mai vreau vin, profu'! ceru Dee.

– Te tai de la porție, spuse Senderovsky, turnându-i totuși un pahar plin, în timp ce cu coada ochiului se uita la Actor.

Observase felul în care Actorul se uita la Dee și voia să vadă încotro se îndreptau lucrurile.

Dee dădu pe gât vinul greu și fructat. Ed încerca să-i vândă viziunea lui despre o călătorie memorabilă în Creta, dar ea părea să aibă alte lucruri în minte. Se întoarse către Senderovsky.

– Știi ce, în loc să construiești toate bungalow-urile astea, sau cum s-or numi, și să-ți inviți prietenii, ai putea să cunoști niște localnici. Vreau să zic, sunt și ei oameni, nu? Foști pușcași marini, și așa mai departe.

– Corect, spuseră Ed și Actorul.

– De fapt, Sasha nu știe cum să-și facă prieteni, spuse Karen și arătă către adunarea sărbătorească: Asta e o păcăleală.

– Ar trebui să faci o aplicație pentru *el*, propuse Dee. Să ajuți un frate.

– Fir-aaar, făcu Ed.

– Așa era mereu în clasă, spuse Senderovsky, mai ales după vreo două pahare.

– Am avut ocazia să mă amestec cu niște naziști adevărați, când mă documentam pentru *München am Hudson*, spuse Actorul.

– Filmul ăla e înfiorător, spuse Masha.

– „Cre'că au sloboz în ei", bătu Dee un ritm de rap pe pahar, „fiin'că nu-s decât niște puli".

Senderovsky și prietenii lui recunoscură imediat cântecul rap pe care îl imita Dee și zâmbiră nostalgic. Pe vremuri, era o piesă de bază la petrecerile pe care le dădeau Senderovsky și Vinod în studioul lor mic și cast, după ce absolviseră colegiul din oraș. Actorul o auzise pentru prima oară în liceu. Dee trebuie să fi avut cât, vreo șapte ani, când apăruse? Actorul medită asupra faptului. Felul ei de a fi, cine era ea cu adevărat, îl lovea în valuri. Se ridica împotriva fostului ei profesor, împotriva plictiselii celor ca el, a timidității și lipsei de spirit de aventură. (Exact problemele pe care le avea el cu nesfârșitele lui scenarii revizuite.) *Uită-te la mine!* strigă Actorul în minte, atât de tare, încât sunetele înconjurătoare dispărură, foșnetul crengilor desfrunzite, schelălăiturile coioților care simțeau mirosul de feromoni de la oile trezite din somn. *De ce nu te uiți la mine?* Dacă întrebi, îți răspund. Dacă cercetezi, te luminez. Dacă vrei atingerea degetelor mele, zgârietura bărbii mele nerase, răsucirea limbii mele, ți le ofer. *Dar mai întâi trebuie să te uiți la mine așa cum mă uit eu la tine!*

Masha îi acoperi lui Nat urechile cu palmele.

– În regulă, spuse ea, cred că e timpul ca cineva să se ducă la culcare.

– Îmi pare rău, Nat, spuse Dee. Nu trebuia să folosesc cuvinte urâte. „Puli" e un cuvânt urât.

Și știe și când să își ceară scuze, își zise Actorul. Își păstrează controlul chiar și când e beată.

– E în regulă, spuse Senderovsky. Tot trebuie să învețe despre anatomie cândva, de ce nu în seara asta? Dar fugi la culcare, *sladkaia*.

Dulceață.

Forța urletului fu neașteptată.

– Nu! răcni Nat, amuțind până și coioții care supravegheau perimetrul fermei de oi. Nu vreau să mă duc la culcare!

Alerga în jurul verandei, apropiindu-se periculos de mult de ceilalți. Lumea era un vârtej de lucruri drăguțe și de lucruri nedrepte; capul ei voia să se înfigă în burta lui mami, să ciufulească începutul de barbă al lui tati, să treacă ușor pe lângă pantalonii reiați ai lui Karen, pe care și-i imagina la fel de moi ca bla bla bla *Llama Llama Red Pijama*, și de ce mă rog era prea mare ca să mai citească cartea aia? Și ce se întâmplase cu apartamentul lor cel mic din oraș, și ce se întâmplase cu Dennis Portarul și costumul lui șifonat, și ce se întâmplase cu sala ei de clasă prea luminată și cu lumile pe care colegii ei le construiau împreună, lumi în care ea nu era invitată, dar pe care le observa și le cataloga de pe Elba, care era Covorașul Liniștii pe care stătea ea, și ce se întâmplase, ce se întâmplase, ce se întâmplase? Senderovsky își privi copilul alergând, urlând, scăpând de sub

control. Nu știa care îi sunt gândurile, dar înregistra tulburarea de hiperactivitate și de deficit de atenție, la limitele autismului, pierderea funcției executive, deficitul de limbaj expresiv – toți terapeuții și toate școlile specializate voiau să pună mâna pe ea, cu toții aveau o idee revoluționară despre care era problema, dar singurul diagnostic viabil rămânea al lui și al Mashei, tulburare de anxietate generalizată. De o magnitudine de neînchipuit. Singurul vis pe care-l avea pentru copilul său: să nu sufere umilințele unui imigrant. Dar, chiar dacă Nat nu făcea parte din bazinul lor genetic incestuos, Senderovsky nu o putea scuti de această suferință.

Masha o prinsese pe fiica lor, care țipa, și o ținea acum în brațe. Îi vorbi cu autoritate:

– Deci nu vrei să te culci, nu, Nat? (Vocea de terapeut.) Trebuie să fie foarte frustrant pentru tine.

– Este! hâcâi Nat printre lacrimi. E foarte frustrant.

– Ce pot să fac să te simți mai bine?

– BTS!

– Fără ecrane înainte de culcare. Ce zici de un sărut de câine de prerie?

Karen privi melancolic scena. Aproape că simțea buzele uscate ale copilului pe propria frunte.

– Așa știu că sunt cei potriviți, spuse ea cu voce tare.

Vinod își dori să întindă mâna peste masă și să o apuce pe a lui Karen. Plânsese când auzise că divorțează de el, deși nu știa pentru cine plânge.

– Ce înseamnă asta? împletici Dee cuvintele. Ce e un sărut de câine de prerie?

Dar Karen nu îi explică. Păstră pentru sine.

După ce Nat și Masha își luară rămas-bun, Dee se ridică și spuse:

– Ei, o să fiu fată cuminte și o să mă duc la culcare.

– Nu vrei un ultim pahar? întrebă Ed.

– Care e adresa ta de email, ca să-ți trimit fotografia? îl întrebă Dee pe Actor.

El i-o scrise pe un șervețel de hârtie, ținându-și o mână cu cealaltă.

O priviră coborând treptele de cedru, ascultară clămpănitul sandalelor ei. (Nu e prea rece pentru sandale? se întrebă Actorul.) În bungalow-uri nu era semnal, așa că se duse în camera de zi ca să îi trimită Actorului fotografia de pe Tröö Emotions. Era o încăpere nedefinită, cu excepția pianului Steinway și a pervazurilor de nuc de la ferestre, identitățile ocupanților fiind difuzate în afară, către bungalow-uri. Mai era o fotografie în ramă de argint, cu Senderovsky și Masha, copii de doisprezece ani, în colonia rusească de peste râu. Păreau să stea pe o căpiță de fân, și inocența lor era enormă față de a lui Dee la aceeași vârstă. Senderovsky avea destui dinți strâmbi cât să umple o jumătate de zâmbet. Era cu ochii la Masha, la fel cum Actorul fusese cu ochii la Dee. Iar Masha era o frumusețe suplă, cu un aer nu tocmai european, care ar fi putut fi explicat de volumul rusesc masiv de pe raftul de lângă pian, care schița efectele cuceririi mongole asupra rușilor kieveni. Dee ieși afară, trecu pe lângă verandă (încă o dată, două perechi de ochi masculini asupra ei, deși alții decât prima oară), și către bungalow-ul ei, scăldat în strălucirea înghețată.

– Ar trebui să mă duc și eu la culcare, spuse Actorul după ce ușa bungalow-ului lui Dee se închise, căsuța fiind luminată chihlimbariu.

Se ridică și se strânse în brațe de parcă și-ar fi împins inima înapoi la locul ei, cameră cu cameră.

– Dar mai avem de mâncat brânza, spuse Senderovsky.

– Avem mult de lucru mâine, îi răspunse Actorul lui Senderovsky, cu o voce care spera că exprimă poziția și autoritatea, dar care, dată fiind noua sa suferință, nu convinse pe nimeni.

8

– „Fumezi“, cântă Karen și-i pasă lui Vinod un microfon imaginar.

– „Fumez“, răspunse Vinod tot cântând, și-i înapoie microfonul.

– „Eu beau“, cântă Karen.

– „Și eu“, cântă Vinod.

– „Foarte bine“, cântă Karen, „fiin'că-n seara asta ne prăjim“.

Senderovsky și Ed erau așezați pe canapelele impermeabile cu aspect nautic de pe verandă (fuseseră proiectate pentru o casă pe plajă), privindu-și prietenii cum dansează la lumina lumânărilor.

– Prima oară când am auzit cântecul ăsta, îi spuse Senderovsky (istoricul de serviciu) lui Ed, a fost în seara când te-am cunoscut. Era în 2001, un an celebru, în casa aia din Fort Greene unde locuiam cu Suj. Ți-o amintești pe fosta mea prietenă, Suj? Mă întreb ce s-a întâmplat cu ea. (Ed ridică din umeri.) Era un tip care alerga prin casă într-o armură, iar unul dintre viceprimari sau un director din primărie trăgea pe nas cocaină în baia de la etaj, cu tine! Așa ne-am cunoscut, nu? Când am intrat peste tine și viceprimar.

– N-a fost petrecerea la care te-ai reîntâlnit cu Masha? întrebă Ed.

Terminase o sticlă de vin și cele patru gibsonuri pe care nu le băuse Dee.

– Foarte multe s-au întâmplat la petrecerea aia, conchise Senderovsky. A fost esențială.

Karen și Vinod căzură în tandem pe canapeaua din față, cea cu vedere perfectă la ferma de oi și la multele sale structuri rustice, o colonie de bungalow-uri pentru patrupede. Erau uzi de transpirație și râdeau, mâinile li se întindeau una către cealaltă, flămânde după o atingere. Vinod era pierdut în sunetul caraghios al râsului ei de femeie între două vârste, în sclipirea pometilor ei. Karen simțea cum se scutură de ani. Când întinse mâna după paharul de pe masă, fu ca și când s-ar fi întins după o carafă de Beaujolais ieftin la restaurantul lor preferat de pe vremuri, o braserie numită Florent, fortăreața cu mese de crom a începutului poveștii lor. Acum se temea de comprimarea timpului, de inocența pe care o invoca Vinod. I se tot spunea că, acum și numai acum, viața ei atinsese în sfârșit „posibilități nelimitate“. Dar toate aceste posibilități păreau foarte limitate și toate aveau asteriscuri, derivate din opțiuni de piață neexercitate, dar nu și din înțelegerea celorlalți. Traiectoria era limpede: fiecare an care trecea însemna că e mai singură, până când și oglinda ei din apartamentul luxos de pe White Street ar fi găsit o cale de a o respinge, de a-i arăta fața altcuiva.

– Voi doi sunteți adorabili! exclamă Senderovsky. Vinod, îți amintești petrecerea aia din Fort Greene, când l-am cunoscut pe Ed? Și când m-am reîntâlnit cu Masha, după douăzeci de ani?

Zâmbetul lui Vinod păli. Puse picior peste picior.

– Da, răspunse el, fără expresie. Ce mai petrecere.

În clipa aceea nu voia să se întoarcă în timp, mai ales nu la seara aceea anume. Se gândi din nou la cutia lui de Teva și la romanul din ea.

– *Noona*, i se adresă Ed lui Karen, cu ochii pe jumătate închiși. Poți să-mi aduci o farfurie cu brânză? Te rog frumos. Nu sunt în stare să merg.

Karen oftă și se duse la masă, unde mai multe Cheddar locale, Époisses cremoase și Greensward moi și afumate erau adunate în jurul unor ciorchini de struguri. Își examină ruda îndepărtată, cu cămașa descheiată care lăsa la vedere un triunghi de păr de pe piept, batista din buzunar, pantofii cu model perforat. Poate că se credea sofisticat, dar ei îi amintea de un conțopist cu salariu mediu care aleargă să prindă ultimul tren din gara Apgujeongrodeo din Seul, ca să se întoarcă acasă la

ipoteca și la nevasta sa, ambele la fel de nemiloase.

– *Noona*, spuse Ed, după ce i se puse farfuria dinainte. Trebuie să fi încercat și tu aplicația, nu-i așa? A funcționat pentru tine? Ai încercat-o cu Leon, înainte să vă despărțiți?

– E un pic cam personal, *bhai*, spuse Vinod.

– Care personal, nu suntem cu toții cei mai buni prieteni aici?

– Mă bucur că încă mai ai capacitatea de a te îndrăgosti după atâția ani, interveni Karen, dar Dee nu e femeia potrivită pentru tine.

– Oh, să te fut, *noona*, spuse Ed.

Fraza îl făcu să râdă. Îi plăcea să se refere la ea ca la o „soră mai mare". Senderovsky era bucuros că nu scosese sticla cea scumpă, de optsprezece ani vechime, pe care Ed ar fi dat-o pe gât într-o clipă și de care ar fi uitat complet până a doua zi.

– Ar trebui să caut o Masha coreeană, drăguță și echilibrată, nu? Ei bine, nici asta nu e chiar tot ce pare să fie. Nu te supăra, Sasha.

– Eddie, întinse Senderovsky mâna către el, chiar dacă contravenea regulilor de distanțare ale Mashei. Hai să te scoatem din hainele astea și să te băgăm într-o pijama, ce zici?

Ed pufni și privi în jur.

– Fețele par urâte când ești singur, spuse el.

– Hopa sus, Jim Morrison.

În timp ce se împleticeau coborând de pe verandă, Karen scoase din buzunar ceva ce vederea slabă a lui Vinod se chinui să identifice. Să fie oare…?

– Ok, asta ar putea fi o idee foarte proastă, făcu ea. Dar eu zic să aprindem cuiul ăsta. Exact ca în cântec.

– Vrei să zici, noi doi? întrebă Vinod. Ce ar zice Masha? Nu putem să poștim un cui.

Poșteau un cui. Masha era în baia spațioasă de la etaj, privind în jos spre verandă. În mare secret, ca un marran pe vremea Inchiziției, șoptise *Lehadlik ner shel Shabbat* deasupra lumânărilor, ca să n-o trezească pe Nat în camera de alături, le stinsese cu o expirație exersată, iar acum privea un bărbat cu un singur plămân fumând un *cui* care tocmai atinsese buzele altcuiva. Mai mult, soțul ei îl târa pe Ed către bungalow-ul Big Island, cu brațul celui din urmă aruncat peste umărul lui, sudoarea alcoolică lucind pe pielea amândurora.

Idioți afurisiți.

După ce încheie cu Ed, soțul ei se întoarse pe verandă, unde i se pasă și *lui* cuiul. Muzica de pe verandă era tare, noroc că fereastra lui Nat dădea în partea opusă a casei, dar acum muzica era acoperită de râsul lor de cretini, karaoke-ul lor de afurisiți.

O jumătate de oră mai târziu, Senderovsky urcă scările și intră în dormitor, bine dispus, cu ochii roșii. Își dădu în fine jos halatul cel ridicol și rămase în fața ei în pantaloni sport și șosete albe.

– Spală-te pe mâini! scrâșni Masha.

– Sigur, sigur, spuse Senderovsky. Uite, poți să mă urmărești.

Masha rămase lângă el cele douăzeci de secunde cât se spălă pe mâini, cu mirosul de marijuana cotropind baia ca un sac de rufe murdare.

– Deci, începu ea, câți dintre noi trebuie să moară pentru versiunea ta personală de *Marea răceală*[10]?

– Te rog, spuse Senderovsky. Au fost doi ani dificili, cu scenariile de televiziune și toate cele. Ai văzut cum a râs de mine la cină iubitul tău actor? Sunt singurul pe care-l tratează așa. Simte slăbiciunea. Lasă-mă să mă bucur de un minut de fericire cu prietenii mei. Haide, Masha. Am nevoie de asta.

– Dar Vinod, are și el nevoie de asta? Și tu, ca astmatic? Te-am auzit tușind în somn azi noapte.

– Reflux gastric.

– Acum ești și doctor, ca președintele nostru?

– Vinod e în remisie de trei ani deja. A fost doar stadiul doi.

Masha începu să plângă. Drama plânsului era anatema pentru ea, o amintire a copilăriei îndepărtate, și chiar și pe-atunci, Inna, sora ei răposată, fusese cea predispusă la lacrimile de soră mai mică. Dar era singurul mod în care se putea arăta soțului ca persoană rănită, ca altceva decât un „Stalin cu șorț".

– Masha, făcu Senderovsky.

Toate emoțiile lui erau la cote maxime. O întrebase pe Karen despre prognoza pentru Actor vis-à-vis de Dee, și ea îi spusese că Actorul era probabil într-o stare maleabilă, confuz, dezorganizat, în căutarea unei direcții. Toate acestea s-ar fi putut dovedi valoroase, l-ar fi putut plasa pe Actor într-o situație de vulnerabilitate în privința scenariului pentru episodul-pilot. Oare de asta le invitase pe Dee și pe Karen?

Își urmă soția înlăcrimată în dormitor.

– Mashenka, spuse el.

– Nu mă atinge. Mi-ai putea da virusul.

– Dar dormim în același pat, spuse el în rusă.

– Nici asta nu sunt sigură că e o idee bună, răspunse ea în engleză.

Se întâmpla rar să folosească limba nemelodioasă a țării lor adoptive atât de aproape de miezul nopții. Senderovsky înțelese că a încurcat-o. În pat, se ghemui pe o parte, cu spatele la ea, cu sângele bubuindu-i în cap cu forța unei Elektrosila. Oamenii din clasa lor erau prea bogați și în același timp prea săraci pentru a divorța. Unii dintre ei, din precauție, renunțaseră și la a se mai certa.

– Nu mă iubești, spuse ea.

– Ba da, *sladkaia*.

– De fapt, nu iubești pe nimeni.

El nu răspunse.

– Ce e în cutia aia de sandale Teva? întrebă ea. Ce ascunzi de așa-zisul tău prieten? Ce ai mai făcut de data asta?

Senderovsky nu răspunse.

9

Vinod era întins pe pat, sub cântecul de leagăn din Gujarat, în blugi și tricou.

Știa că în clipa în care va închide ochii va visa tubul. Cum se trezește cu tubul vârât adânc în gât, cum încearcă să-l smulgă cu mâinile, cum se înecă cu el. Citise despre un bărbat din New Orleans, mult mai tânăr și mai sănătos, care fusese doborât de virus și care se trezise încercând să țipe, încercând să-și scoată tubul, cu ochii mari de groază, mai neajutorat decât fusese Vinod când i se spusese că arsurile groaznice la stomac – pe care le crezuse urmarea revoltător de iuților *shaaks* ale unchiului său – sunt de fapt cancer la plămâni. Numai dacă nu cumva visa acum și, în realitate, era deja intubat. Dansul cu Karen, cuiul mânjit de ruj pe care-l primise direct de pe buzele ei, grija și atenția Mashei și ale prietenilor săi, munții viorii și curați din spatele său când traversa râul, prezența spectrală a Actorului? Cum puteau toate acestea să nu fie un vis? Și în orice clipă avea să se trezească și să dea ochi cu oroarea.

Karen făcea duș. Știa că întotdeauna apa caldă se termina pe timpul zilei, căci colonia de bungalow-uri a lui Senderovsky nu se lepădase de tot de pedigriul ei sovietic. Își simți mâna dreaptă între picioare. Să fi stat față în față cu Actorul fără să se mângâie după aceea era ca și când s-ar fi privat de răsfățul cu chiftele ieftine când vizita magazinul suedez de mobilă. Cu toate acestea dură mult, ritmul apei curgându-i pe spinare o purtă dincolo de linia de sosire, cu fruntea lipită de linoleumul dușului, simțindu-se vinovată și măruntă. Mai turnă săpun lichid în palmă. Și-l imagină pe Vinod râzând, ca un tocilar adorabil din filmele anilor ’80, drogat până-n albul ochilor. Până și râsul lui avea accent.

Auzi un radiator gâfâind, de parcă s-ar fi plâns de ea. Dintre toți oaspeții, numai ea avea două camere. Două camere pentru o persoană. Îi veni brusc o idee. Se repezi în dormitor și își căută telefonul, imaginându-și fără motiv că soră-sa îi lăsase un mesaj. Dar nu era semnal în bungalow-uri, și fără semnal telefonul nu era decât un obelisc întunecat, cu ecranul ca o retină lichidă cu stele înșelătoare.

Și Dee își strecură o mână pe sub elasticul chiloților. Hai să facem chestia asta, își spuse. Nu se îndrăgostise de el, dar oare nu o făcuse să plângă unul dintre filmele lui? Asta se întâmplase pe vremuri, când încerca să evolueze de la o casă de rahat, sudică și cvasi-suburbană la un studio trăsnind a tămâie din Brunswick, și-și petrecea zilele într-o stare de vulnerabilitate sporită. Actorul era o influență dătătoare de inspirație, nu-i așa? Câte tinere femei ca ea nu purtase el pe umeri din liga mică în cea mare? Nu de asta se apucase ea de scris, ca într-o zi să poată întâlni pe cineva ca el? Cu toate acestea, era o caznă, respirația ei nu coopera, furia pe care de obicei se baza să o propulseze de data aceasta o ținea în loc. Portretul unei clase sociale, își spuse ea cu amărăciune când lăsă să-i scape o ultimă răsuflare și pelvisul i se opri din rotire, iar Joan Didion o privi din rama sa cu detașată compasiune. După aceea se simți amețită, ca și când ar fi câștigat un premiu literar minor sau un război online. „Ești norocoasă“, se auzi pe sine spunând în întunericul încăperii micuțe. De ce spusese asta? Pentru că evadase din orașul plin de viruși? Pentru că Actorul aparent o plăcea? Pentru că intrase într-o lume în care șunca spaniolă avea numeroase forme și nume? Când închise ochii, dinții pătați de vin ai lui Senderovsky îi apărură dinaintea ochilor, paterni. „Hot dog!“ spuse el.

Mashei nu-i păsa dacă soțul ei o aude, iar el chiar o auzea. Își desfăcu picioarele, și patul fu inundat de propriul parfum care, dacă soțul ei și-ar fi amintit, era magnific. Ea era singura care chiar avea o fantezie concretă cu Actorul, el deasupra în cel mai evident mod cu putință (Masha compensă prin ardoare ceea ce-i lipsea în imaginație), chiar pe patul în care se afla, ea apăsându-i

pieptul cu palmele, pentru că nu-l putea accepta pe tot dintr-o dată. Se scrisese atât de mult despre moliciunea părului lui și despre culoarea ochilor, încât, ca să poată revendica o parte inedită din el, se concentră asupra albului sclerei lui. Albul e culoarea infinitului, proclamase Malevici. După aceea, petrecu mai bine de o oră privind fix în întuneric, până când reuși să distingă întreaga încăpere, ornamentele din lemn de castan ale pervazului, jaluzelele ieftine din hârtie, pătratul prozaic al întrerupătorului. Când i se întâmplase ultima oară să se simtă în același timp atât de bine și atât de speriată? În aeroportul trăsnind a gogoși cu scorțișoară oribile, alături de soțul ei agitat, urmărind tabela cu plecări pentru zborul spre Beijing, anticipând transferul spre Harbin, năvala unei țări noi și aglomerate, prima oară când își văzuse fiica în realitate.

În bungalow-ul său, Ed visa la Chania. Din nefericire, beția îi șterse toată memoria recentă, așa că Dee nu era acolo pentru a-i însufleți jurnalul de călătorie. Visul i se prezentă sub forma unei infinite căutări. Tot încerca să ajungă la hotel, dar se pierdea în rotiseria străzilor estivale grecești. Trebuia să-i ducă un dar frumos împachetat mamei sale, care-l aștepta în holul hotelului, dar nu știa ce este în pachet. Tot ce avea de făcut era să i-l înmâneze, și apoi servitoarea mamei sale avea să-i ofere în schimb un pachet cu lenjerie de corp rulată. Darul nu era decât un detaliu; *lenjeria* era importantă. Aparent, Ed se plimba pe străzile prăfuite fără să aibă nimic pe el de la brâu în jos.

Era aproape dimineață când Senderovsky își auzi în cele din urmă soția sforăind. Se strecură încet până sus în pod și curând ieși de acolo cu o cutie de sandale Teva, lăsând în urma lui numai pânze de păianjen. În timp ce ieșea pe ușa principală, spre pajiștea din fața casei, cu crengile ei de copac moarte, Actorul insomniac intra pe ușa din spate cu telefonul în mână, încercând să se conecteze la rețeaua de internet a casei, cu parola notată pe tăbliță de pe ușa frigiderului în scrisul elegant, post-chirilic al Mashei. Descărcase fotografia de pe Tröö Emotions, împreună cu tot ce mai putuse legat de Dee, inclusiv *Marea carte a compromisului de sine și a capitulării.* Fusese recenzată de nu mai puțin de patru sute de ori de agenții de presă din Cleveland până în Catalunya. De fiecare dată când vedea fotografia ei, mereu aceeași, o mărea. Nu avea niciodată sprâncenele pensate, iar privirea ei la trezie avea mai multă forță decât cea ametită. De curând, avusese loc un scandal minor. Dee se asociase cu niște ticăloși de dreapta: „Unii dintre acești oameni sunt foarte eruditi și nu pot fi dați la o parte cu ușurință. Ei exprimă modul de a gândi al oamenilor săraci, care sunt din întâmplare albi și despre care ne place să credem că nu au niciun fel de judecată.“ Contradicțiile ei îl sufocau. Încărcă cea mai atrăgătoare fotografie a ei, una simplă, făcută cu un telefon mobil la o întâlnire cu cititorii: în fața unui pupitru, într-o rochie cu bretele subțiri, cu bretonul tuns scurt, luminată de un bec cu halogen. Cu răsuflarea tăiată, se grăbi înapoi la bungalow-ul său, la cărțile inutile, la harta metroului din Leningrad și la patul cel nou și tare, care tânjea după deliciile trupului lui.

Senderovsky stătea în picioare printre crengile căzute, înconjurat de moarte, cu romanul lui Vinod bine închis în cutia sa, așa cum era de două decenii încoace. Tomberoanele de gunoi erau la capătul aleii, acoperite de rouă, așteptând să fie ridicate. Dacă-și ducea la îndeplinire planul, cuvintele lui Vinod aveau să se piardă pentru totdeauna. Senderovsky reflectă o vreme. Cât își detesta halatul în momentul acela și tot ce reprezenta acesta, sclifoseala, prefăcătoria. Toate, exact opusul romanului lui Vinod, portret al părinților săi pe vremea când erau studenți în India, pe vremea când încă erau îndrăgostiți. Acel lucru rar, imposibil: romanul unui tânăr despre altceva decât el însuși.

Senderovsky stătea sub cerul cenușiu de martie de parcă ar fi așteptat să fie judecat, un bărbat cu început de chelie care avea nevoie de un tuns. Nu, nu putea s-o facă. Dar nici să înapoieze romanul în pod nu se punea problema, acum că soția sa știa despre cutie și bănuia ce conține. Privi în jur. Numeroase marmote își împărțeau proprietatea, dar cel mai irascibil dintre acești chiriași era „Steve“, după cum îl numise fiica lui. Steve avea un trup blănos și supraponderal, pătat pe alocuri cu portocaliu și, ca un american prosper cu mai multe apartamente, își săpase mai mult de o vizuină cavernoasă. Își petrecea vara în cea de lângă piscină, și uneori se trântea pe podeaua care înconjura bazinul într-o veselă prostrație de rozător. În lunile mai sărace, locuia lângă pomii de Crăciun de pe perimetrul de vest al proprietății, din ale căror delicioase rădăcini își compunea meniul de iarnă.

De această gaură se apropia acum Senderovsky, cu cutia de sandale Teva sub braț.

Îl izbi un gând: oare Steve mânca literatură? Nu cumva paginile erau făcute din aceeași substanță precum copacii? Prin urmare, asta nu putea fi decât o soluție temporară. În timp ce îndesa romanul lui Vinod în locuința subterană a marmotei, Senderovsky văzu o camionetă neagră trecând pe drum, cu farurile aprinse în lumina răsăritului timpuriu. Un colț al cutiei de Teva încă ieșea din pământ. Senderovsky luă pământ în mâinile sale rafinate de orășean și încercă să-l modeleze în jurul cutiei ca pe un castel de nisip.

Din nou auzi zgomotul unui motor. Camioneta neagră părea să se fi întors și trecea în direcție opusă. Acum se oprise complet la marginea aleii, în dreptul casei principale. Un geam se lăsă în jos și apăru o mână cu un telefon. Sasha privi cum fotografiază colonia de bungalow-uri. Geamul se ridică la loc. Sasha se chinui să vadă camioneta care se îndepărta. Avea oare un abțibild pe spate? Rămășițele deconstruite ale unei svastici? *Slegs blankes*?

În camera ei de la etaj, Nat întâmpina noua zi. Se frecă la ochi cum fac copiii mici, cu toate că mintea ei funcționa la o viteză de adult. Pajiștea verde i se întindea înainte, chemând-o să vină să țopăie pe ea. Închipuirea îi fu întreruptă de un intrus neașteptat. Tatăl ei era în genunchi, îngropând ceva în palatul de iarnă al lui Steve. Ca și când ar fi fost Steve însuși.

Viața cu tati era ca o continuă întâlnire cu o margaretă. O iubea, n-o iubea. Dar era, și mami era întotdeauna de acord cu asta, foarte nostim. Spectacolul Sasha Senderovsky, cum spusese tipa cea nouă și drăguță, Dee, aseară la cină. Mami o iubea pe Nat tot timpul, dar Nat nu putea niciodată să fie suficient de bună pentru ea. Exista o Nat în al cărei trup locuia, dar mai era și o altă Nat (Natasha era numele ei), care trăia într-o altă țară (Rossia era numele ei), într-un alt oraș (Sankt-Peterburg îl numeau acum), care probabil că arăta ca o versiune mai tânără a lui mami sau a mătușii Inna, care plecase în rai (rai care, după cum o informase o colegă de clasă a cărei familie avea cai, nu exista).

Dar seara trecută se întâmplase ceva care o impresionase pe Nat, poate cel mai grozav lucru din scurta ei viață. Mama ei avea dreptate, lui Nat îi scăpau numeroase semnale sociale, dar unele fapte erau incontestabile. Și anume, Actorul era important. De o importanță la nivel de Jin- sau J-Hope. Una dintre colegele ei de clasă avea un tată actor, și școala se transformase într-o instituție cu totul diferită când acesta binevoise să apară la un spectacol școlar și cântase „Itsy Bitsy Spider" în stil Calypso. Iar seara trecută, Actorul făcuse aluzie la ceva ce ea știuse dintotdeauna. Că părinții ei nu erau cu adevărat părinții ei. Sau că nu erau în întregime părinții ei. Tot așa cum nici ea nu era în întregime persoana care credea „mama" ei că este. Și, dacă nu le aparținea lor, atunci poate că nu aparținea nimănui.

De asemenea, Actorul spusese că e „drăguță".

Nat se duse la baie să se spele pe dinți cu periuța ei BTS de import (zâmbetul lui Jin era un mod perfect pentru a-și începe ziua) și apoi să o trezească pe mama ca să-i spună despre noua chestie amuzantă pe care o făcea Tati în curte. În timp ce scuipa clăbucul zaharat al pastei de dinți pentru copii, simpla imagine a tatălui ei în genunchi în fața vizuinii lui Steve o făcu să râdă. Se uită la propria reflexie în oglindă, cu pastă de dinți multicoloră pe buza de sus, surprinsă de faptul că noaptea trecuse, dar Nat din oglindă era încă acolo.

Actul doi

Încurcături

1

Toți cei de pe proprietate dormiseră prost. Șervețele și altele curgeau acum prin canalele sistemului septic, în ciuda afișelor pe care Masha le pusese în băile tuturor bungalow-urilor, cerând oaspeților să scuze instalațiile sanitare de la țară. După două dușuri (al lui Dee și al lui Ed), rezerva de apă a întregii zile era pe sfârșite, ceea ce avea să aibă cel puțin o consecință dezastruoasă, după cum vom vedea în curând. Diverse păsări se adunară în pădurea deasă din spatele verandei acoperite pentru a ține o conferință publică despre furtuna puternică ce se apropia dinspre Newfoundland. O marmotă mascul care privea din spatele unei tufe de sânger îl văzu pe binefăcătorul și dușmanul său, proprietarul, cum îi folosește vizuina de iarnă ca spațiu de depozitare, și nu se simțea deloc pregătit pentru o asemenea schimbare în relația lor.

Între timp, rezidenții bungalow-urilor, mai puțin Vinod, care dormea, se adunară pe panta dealului ca să privească un ritual rural: un bărbat cu un fierăstrău circular, purtând ochelari de protecție și o curea lată din piele în jurul șalelor transforma crengile cu aspect preistoric de pe pajiștea din fața casei în simpli bușteni, care aveau să fie așezați apoi într-un triunghi de-al lui Pascal lângă verandă, gata să fie devorați de sobă.

– Acum începe pe bune distracția! declamă Senderovsky. Acum pot să tund iarba cum trebuie pe pajiște. Și apoi știți ce facem? Montăm plasa de badminton! E drept, sunt căpușe ucigașe în iarbă, dar putem juca dacă purtăm șosete lungi. A auzit cineva de hochei pe gazon?

(Nu exista niciun sport cu acest nume.)

– Hei, Dee, spuse Ed. Vrei să mergi la o plimbare? Să-ți arăt strada lui Sasha.

– Îi spunem drum, prin părțile astea, spuse Senderovsky.

– Mulțumesc, fermier Sasha, spuse Ed.

– Sigur, răspuse Dee. Vreau să zic, ce altceva am de făcut?

Actorul, neras și cu câteva urme de somn în jurul ochilor săi otomani, era nefericit. Voise să facă multe lucruri împreună cu Dee, pe o scală de la extatic la lumesc. Oare putea să meargă cu ei la plimbare? Nu, ar fi părut disperat. Și mai era ceva. Puțin mai devreme, el, Karen, Ed și Dee își prezentaseră unii altora bungalow-urile, și Actorul constatase niște lucruri deranjante. Bungalow-ul lui Karen avea două încăperi, e drept că decorate în culorile unui cabinet dentar din suburbii, totuși dublul numărului de camere pe care le avea bungalow-ul lui. Senderovsky pretinsese că bungalow-ul Actorului era special, dar fie era special numai pentru el, fie era o tentativă de a-l retrograda pe Actor.

Nat ieșise în fugă din casă și se apropia de ei.

– Mătușă Karen! Vrei să vizitezi cu mine casa lui Steve Marmota?

– Distanță! porunci Masha.

Aflase de la Nat că soțul său depozita lucruri în vizuina marmotei, ceea ce părea inacceptabil, chiar și pentru el. Se întrebă dacă nu cumva era timpul să-și intre în rolul de clinician.

– Sigur, scumpo, spuse Karen.

Actorul se întoarse către Senderovsky.

– În bungalow-ul meu în douăzeci de minute, îi porunci latifundiarului.

Tipul cu copacii își opri fierăstrăul când Dee când trecu pe lângă el, ca să-i facă o inspecție completă. Ea îi întoarse favoarea. O față drăguță, un zâmbet timid care scotea la iveală câțiva dinți sparți, probabil rezultatul câtorva încăierări de bar din tinerețea lui mai agitată. Dar acum îi picta biografia cu o pensulă muiată în culorile de la țară, exact ceea ce detesta la cititorii ei urbani. Poate că omul pur și simplu căzuse dintr-un copac și așa-și spărsese dinții. Ed ar fi vrut să spună ceva

despre fierăstrăul tipului cu copacii, dar pentru moment era prins între diferența dintre un fierăstrău circular și unul pendular și voia să folosească terminologia corectă. Încă mai suferea din cauză că numise drumul „stradă".

Parcurseră aleea cu stejari și ulmi desfrunziți de la intrarea pe proprietate și cotiră după ferma de oi. Mergeau fiecare pe câte o margine a drumului, păstrând distanța, cu vocile ridicate ca să acopere orăcăitul broaștelor din copaci. Ed făcu un gest larg cu mâna spre dealul acoperit de oi și-i spuse lui Dee:

– Pentru mulți, asta evocă Anglia rurală.

Își dădu seama că părea la fel de afectat ca Senderovsky.

– N-am fost niciodată, spuse ea.

– Păi cartea ta n-a apărut în Regatul Unit?

– Ba da, dar n-am avut decât o întâlnire cu cititorii la Londra.

– Desigur, desigur.

Dee purta pantaloni de trening mulați și aceeași jachetă din flanel ca în ziua dinainte, dar își schimbase sandalele cu pantofi de sport. Ed rumega toate acestea, încercând să-și țină visele în frâu, ridicola lor călătorie la Chania, colierul de argint din jurul gâtului ei ars de soare. Vremea era încă rece, abia se trecuse la ora de vară, dar soarele apăsa cu mâini calde pe claviculele lui. Și pe ale ei. Un șir de oi, cu cizmele lor naturale, negre, lungi până la genunchi săreau peste un pârâiaș, încordându-și picioarele dinapoi ca niște cai. O pereche de cai de pe cealaltă parte a drumului, cu puloverele lor mițoase, le priveau de parcă ar fi fost membrii unui juriu olimpic.

– Ce frumos e totul, spuse Dee, aproape pe ton de concesie.

– Așa era și unde ai crescut tu?

– Pe alocuri, spuse ea. Cred că la părțile alea ajungem ceva mai sus pe drum.

– Ruralul englezesc face loc Appalachiei, spuse Ed.

Își dădu seama cât de jignitor ar fi putut să sune, dar Dee râse.

– Mă simt ca într-un reality-show, spuse ea. Ca și când în urma noastră ar merge o mașină cu camere de filmare.

– Sunt obsedat de un reality-show japonez.

– Pun pariu că Sasha nici măcar nu are televizor.

– Și câștigi pariul.

– De unde ești? întrebă ea.

Fu rândul ei să se simtă jenată. Întrebarea ar fi putut sugera că nu e american, în ciuda accentului lui perfect. I se întâmplase asta la o lectură publică în Minneapolis, cu o laoțiană (-*laoțiano-americancă*, se simți obligată să-și reamintească, sau poate hmong-americancă), și se simțise rușinată de propria ignoranță, de felul în care se reprezentase pe sine și pe cei de-un fel cu ea. Plânsese în camera de hotel și mai târziu, la o cină decontată cu bere artizanală și piept de pui, și atât lacrimile de vinovăție, cât și cheltuielile decontate fuseseră o premieră pentru ea. Dar e drept că și laoțiano-americanca, studentă la un costisitor colegiu de arte liberale din zonă, ar fi putut fi mai amabilă cu ea, ar fi putut să o corecteze în loc s-o admonesteze.

– Vreau să zic, din ce parte a țării? spuse Dee.

– Hm, asta e chiar o întrebare grea, spuse Ed. Am făcut facultatea aici, dar ca să fiu sincer nu am cetățenia.

– Engleza ta e mult mai bună decât a mea, spuse ea, cu accent sudic exagerat.

Treceau pe lângă o proprietate micuță, pe a cărei pajiște povârnită de culoarea acvamarinului se vedea o plăcuță pe care scria URA NU ARE CE CĂUTA AICI în mai multe limbi, inclusiv în cele trei cu care crescuse Ed.

– Dar aseară ai spus că ești coreean, nu?

– Nu oficial, spuse Ed. Am cetățenie elvețiană, britanică și canadiană. Probabil că va trebui să-mi găsesc ceva în UE după Brexit. O grămadă de lume alege Malta.

Deci prinții petrolului și urangutanii ruși erau acum *lume*. Ce era în neregulă cu el?

– Dar trăiești aici? În oraș, vreau să spun.

– Sigur. O mare parte de timp. Casa mea departe de casă.

– Și nu ți-ai dorit niciodată să devii american?

Dee nu știa de ce insistă pe tema aceasta.

– Asta e pentru oamenii fără opțiuni, spuse Ed. Scuze, am vrut să zic… lăsă el fraza în suspensie.

– Nu, înțeleg. O națiune în cădere liberă. Unde ai făcut facultatea?

– Școala de Relații Internaționale din DC. Mama voia să mă fac diplomat. Dar nu s-a prins de mine.

– Păi, nu ești superdiplomat, spuse Dee.

El privi peste drum, la ea. Dee zâmbea. Din nou amintirea aceea: Bologna, anul de studiu în străinătate, iubita înaltă și ridicolă, cum îl purta în brațe, *La Pietà*.

– Dar pun pariu că ai mulți prieteni diplomați.

– *Copii* de diplomați.

Își dădu seama că era momentul să aibă ceva în comun cu ea:

– Senderovsky e unul dintre puținii mei cunoscuți care au reușit singuri în viață. El și prietenii lui din liceu.

Proprietatea liberală continua să se deruleze dinaintea ochilor lor. Într-un lac făcut de o mână grijulie, un rățoi plutitor, cu cap iridescent, se lăuda oricui l-ar fi ascultat. Găini de oameni bogați treceau drumul, cu capul sus. Drumul urca, îndepărtându-se de pășunile ideale, către șoseaua statală. Soarele dispăru în spatele unui șal de rugăciune.

– De ce face Sasha chestia asta? întrebă Dee. Să țină toate cabanele astea? Întreținerea trebuie să coste o avere.

– Ai menționat asta la cină, spuse Ed.

Panta blândă îl lăsa fără răsuflare. Trebuia să se lase de fumat. Dar cât de disperat era după o țigară. Scoase pachetul de Gauloises.

– Aseară eram beată și nepoliticoasă, spuse Dee. Nu e un motiv de mândrie pentru mine. Pot să-ți cer una?

Se întâlniră la mijlocul drumului, amândoi cu câte un braț întins. Ed îi întinse bricheta, apoi se răzgândi, se apropie de ea, periculos de mult, și-i aprinse țigara care-i atârna între buze. Toate bungalow-urile erau dotate cu același șampon ieftin, și deși Ed detesta efectul asupra propriului păr (chiar în dimineața aceea comandase un șampon mai bun), mirosul șamponului în părul lui Dee îl făcu să se simtă ca și când ar fi fost doi tovarăși de călătorie care se întâlniseră pe drum, pelerini meniți să se găsească unul pe celălalt. Ea suflă fumul în direcția opusă lui, dar Ed își dori să-l urmeze, să-l inspire în plămânii săi unși cu nicotină. Avea nevoie să spună despre Senderovsky ceva care să clădească încredere între el și Dee. Știa cât e de curioasă în privința fostului ei profesor, cât de curioși suntem cu toții în privința mentorilor noștri.

– Nu cred că stă prea bine financiar, se auzi spunând. Cred că e pe cale să ajungă la fundul sacului.

Avu efectul scontat. Dee încuviință din cap, fumând, cu fruntea încruntată de gânduri.

– Soția lui câștigă bine? întrebă ea.

Întrebarea avea ceva din inocența unuia care muncește din greu.

– Avea un cabinet particular, spuse Ed, dar acum muncește pentru o organizație non-profit, pentru ruși bătrâni cu probleme mintale. Sora ei a murit acum câțiva ani.

– Ce îngrozitor.

– Atunci și-a schimbat locul de muncă.

– Mi se pare că Sasha a numit-o odată „conștiința morală a familiei noastre". Râseră amândoi. Ce tari sunt țigările astea.

– Sasha încearcă să compenseze cu lucrul la televiziune, spuse Ed, gustând acum din plin bârfa.

– Deși nu are televizor.

– *Ding, ding, ding*! Poate ca de-asta serialele lui nu sunt niciodată produse.

– Bietul Sasha.

– Nu e făcut pentru vremurile astea, spuse Ed.

Cumva, pe amândoi îi înveselise conversația.

– Dar are intenții bune.

Treceau acum pe lângă case tip, cu fațade gri-verzui, ruginite, toate egal pătrate, amintind de cartierele mărginașe ale orașului, dar fiecare cu câte o jumătate de hectar de teren alocat. Pe o peluză cu iarba tunsă milităreşte, o pancartă roșie proclama TOATE VIEȚILE CONTEAZĂ.

Câteva case mai la vale, o cățea corgi gestantă coborî pajiștea în fugă să latre la Ed și Dee. Proprietara, o femeie de vârstă mijlocie cu capul plin de bigudiuri, o fugărea strigând:

– Bessie! Nu te duce în drum!

– Înapoi la mami, scumpete, îi spuse Dee cu accentul tărăgănat din sud, și câinele se opri imediat, hipnotizat, gata să dea din coadă.

Femeia cu bigudiuri se uită la Ed.

– Vino imediat aici! urlă ea, probabil către câine, însă privirea îi era încă la domnul cu trei pașapoarte.

În timp ce câinele se întoarse și porni legănat înapoi, ștergând iarba cu stomacul, proprietara se întoarse către Dee și spuse:

– Scuze pentru deranj.

– Nicio problemă, spuse Dee. E o scumpete. Pare gata să plesnească.

Fața stăpânei câinelui părea arsă de scurta apariție matinală a soarelui, sau poate că era alcoolică. Continuă să-și mute privirea între membrii improbabilului cuplu, poate încercând să-și dea seama cu ce era îmbrăcat bărbatul (o jachetă neagră, cambrată și elegantă, numită City Hunter).

– Ei bine, dacă vrei un cățeluș…, îi propuse ea lui Dee, apoi se întoarse și porni cu pași grei înapoi spre casă, cu cățeaua lingându-i picioarele cu afecțiune, fără să știe că puii ei tocmai fuseseră oferiți unei străine.

– Concluzii? spuse Ed în timp ce se îndepărtau.

– A spus: „Nu te duce în drum", spuse Dee. Nu „pe drum". Drumul e ceva în care intri. Străin de proprietatea ta.

Ed încuviință din cap.

– Antropologia ta e corectă, spuse el. Ar fi trebuit să vezi cum s-a uitat la *mine*.

– Conaționalii tăi nu sunt tratați cu prea multă afecțiune în mass-media în ultima vreme.

– Conaționalii mei? Sunt anglo-canadiano-elvețian.

Râseră amândoi. Dee remarcă un drapel american în negru, alb și albastru, ceea ce avea o conotație de extremă dreaptă, arborat pe o camionetă neagră parcată. Poate că Masha nu se înșela întru totul în privința conținutului demografic al acestui cartier, cu toate că oamenii de aici nu ar fi făcut niciodată rău familiei ei. Rațiunea unui orășel din nord nu ar fi permis niciodată să se întâmple așa ceva, cel puțin nu unui cuplu nominal alb. Pe de altă parte, starea națiunii se schimba cu repeziciune.

– Poate ar fi bine să ne întoarcem, spuse ea.

Un copil foarte blond sărea pe o trambulină și făcu un salt spectaculos, de parcă ar fi fost la televizor. Îi zâmbi și îi făcu cu mâna lui Dee la aterizare.

– Foarte frumos! îi strigă ea.

Ed trase în jos de mânecile jachetei sale City Hunter.

Merseră în tăcere până când ea îi ceru încă o țigară.

– O să mă faci să mă apuc din nou, îi spuse, și lui Ed i se păru că aude miere în vocea ei.

Pe când țigara i se strecura între buze și ochii i se mijeau ca să accepte doza de nicotină, în timp ce bricheta lui *vintage* scălda în flăcări vârful țigării, Ed o cuprinse cu cealaltă mână și apăsă pe umărul ei osos într-un mod pe care îl voia prietenesc, o dată, de două ori. Poți face asta – cu alte cuvinte, să aprinzi cuiva o țigară și să-i atingi umărul când o faci. Aproape ca și când ți-ai căuta echilibrul în timp ce manevrezi bricheta. Pe de altă parte, cu mulți ani în urmă, într-o gară de țară din Slovacia, un bărbat atrăgător îi făcuse avansuri lui Ed într-un fel asemănător – brichetă, apăsare pe umăr, apăsare pe umăr – și, flămând după experiențe, Ed aproape că i le luase în considerare.

Ce mama dracului făcea acum? Emoțiile lui erau ca o cățeluș corgi gestantă care fugise *în* stradă. Poate că era curgerea vremurilor. Oamenii singuri se temeau că vor muri singuri. Își aminti de propria neliniște când intrase în bungalow-ul Big Island, teama de a constata cât de puține lucruri îl așteptau. Poate că nu mai era nimic de pierdut. (Cu toate că de dimineață, când se trezise, când se gândise la ea, îndreptase fotografia vulcanului Kīlauea de deasupra patului, pentru cazul în care Dee i-ar fi făcut o vizită mai lungă.) Doi câini mârâiau la ei din spatele unui gard electric. Numai Ed tresări; Dee se mulțumi să fumeze în continuare. Data următoare când aveau să vadă ceva frumos, avea s-o întrebe.

Soarele reveni de îndată ce intrară pe porțiunea de drum cu proprietăți liberale, unde ura „nu avea ce căuta". Trecură pe lângă un pârâiaș vesel care ar fi putut întruchipa primăvara intrându-și în drepturi sau doar o conductă spartă ceva mai sus. De-a lungul lui creștea papură, care se legăna în vânt, sclipind ca spicele de grâu. Părea momentul potrivit.

– Am vrut să încerc aplicația aia, Tröö Emotions, cu tine, spuse Ed.

Ea ridică privirea, uimită, și Ed crezu că va spune ceva politicos, așa încât continuă:

– Numai în scop științific, evident. Sunt exact ca tine. Nu mă îndrăgostesc. Sau cel puțin nu în ultimele două decenii. Și e clar că nici la tine nu funcționează.

Trăncănea ca o moară stricată.

– Deci vrei numai să demonstrezi că nu funcționează? întrebă Dee.

– Poate că da. Am sentimentul că în ultima vreme viețile noastre sunt prea mult sub vraja tehnologiei.

– Dar cred că pentru unii funcționează, spuse Dee.

Ed presupuse că vorbea despre Actor. Era conștientă de sentimentele lui pentru ea? Părea că toți ceilalți sunt conștienți.

– Las-o baltă, spuse Ed. A fost doar o idee prostească. Cred că sunt plictisit. La urma urmei, nu e decât un joc de salon.

– Nu știu ce să zic, continuă Dee. E ceva jignitor în chestia asta. La „vraja tehnologiei", cum ai spus tu. Semnăm că renunțăm la drepturile noastre, și Karen face o căruță de bani. Și pentru ce? Mulți dintre noi ne-am străduit atât de mult să ne canalizăm emoțiile în direcția opusă iubirii facile.

– Absolut corect! exclamă Ed.

Semănau foarte mult în unele privințe. Dar se simțea descurajat de faptul că Dee nu voia să încerce aplicația împreună cu el și că nu căuta „iubire facilă". Stăteau în fața unui hambar ruinat de decenii de declin economic, cu acoperișul lui în două ape suficient de spart, cât să se vadă prin el munții de pe celălalt mal al râului. Norii aruncau umbre pe munți, ca niște pete întunecate pe o radiografie. Erau la mai puțin de doi metri unul de altul, și Ed nu-și dorea nimic de la viață în afară de mirosul șamponului ei floral și ieftin. Dacă ar apuca-o de mână, își imagina că ar fi aspră, bătătorită, nu de la munca câmpului pe care o cunoscuseră strămoșii ei, ci de la continua anxietate urbană care era acum viața ei, constanta frecare a degetului mare de arătător.

O urmări cum privește prin acoperișul găurit, fumând, fumând. Ea se gândea că nu mai cunoscuse pe nimeni ca Ed. Era atât de în afara sistemului, încât probabil că era sistemul însuși. Îi amintea puțin de jurnalistul specializat în ceasuri de lux care încercase să iasă cu ea, cel care-și rosese partea stângă a mustății până când se ondulase. Amândoi erau *pretențioși*, cu hainele, cu vorbele, cu manierismele, cu felul în care erau în același timp drepți-băț, și cocoșați interior. Trăia

vreo ființă cu conținut în cochilia aceea dichisită? Când îi aprinsese țigara, de două ori, emanase atât timiditate, cât și sex, motiv pentru care îi și ceruse a doua țigară. Nu era niciun algoritm, doar un bărbat care-și amesteca pachetul de cărți de joc, în căutarea unui as. Ar fi putut să se culce cu el, și apoi să-l îndepărteze? Ar fi fost dificil, dat fiind formatul de reality-show japonez al următoarelor câteva săptămâni, sau luni, pe proprietatea Senderovsky.

Și care era treaba cu mâna făcută căuș la ureche? Primea instrucțiuni de la stăpânii lui extratereștri?

Dar era mai preocupată de alte probleme. Chiar înainte de virus, nu existaseră suficiente atacuri la adresa cărții ei. Recent, trebuise să ia lucrurile în propriile mâini și încercase să aprindă controverse și să obțină o invitație la un matineu, dar situația se tot schimba și nu era suficient loc de manevră. Oare trebuia să îi facă pe plac studentei laoțiano-americance de la colegiul costisitor din Minneapolis sau să o incite?

Se întoarseră către casă, amândoi adânciți în gânduri.

Când trecură pe lângă ferma de oi, șoferul camionetei negre cu geamuri fumurii, zburând pe drum cu dublul vitezei legale, frână brusc și se apropie până la câțiva metri de ei, cu motorul duduind sub capotă. O siluetă difuză, presupus masculină, îi făcu cu mâna lui Dee, apoi, neprimind niciun răspuns, călcă accelerația și trecu pe lângă Ed, învăluindu-l în gaze de eșapament.

Ed făcu cu mâna în urma lui, sfidător.

2

– Am recitit Odiseu în dimineața asta, spuse Actorul.

Oh, nu, se gândi Senderovsky.

– Mă gândeam la ce am în comun cu Odiseu. Și cu Misha.

Misha era numele personajului pe care Actorul trebuia să-l joace în adaptarea unuia dintre primele romane ale lui Senderovsky. Misha era fiul unui bogat oligarh rus, care încerca să fugă în Occident într-o lungă și întortocheată călătorie care-l purta printr-o fostă republică sovietică sfâșiată de un război civil.

– Eu, Misha și Odiseu avem multe în comun, continuă Actorul. Suntem sofisticați, abili, suntem șmecheri. Dar ne luptăm în permanență cu propriul hybris. Și prin hybris vreau să spun vanitate, ceea ce e totuna.

Oare chiar e? se întrebă Senderovsky.

– Da, sunt vanitos, îi dădu înainte Actorul, dar asta e ce m-a atras de la bun-început la rolul ăsta. Este cea mai naturală elucidare a cine sunt eu, ca persoană, în momentul ăsta precis. Este acel rol rar care mă lasă să plonjez în mine însumi.

– Înțeleg, făcu Senderovsky.

– Chiar înțelegi? Pentru că…

Punctele de suspensie de mai sus l-ar putea face pe cititor să creadă că a apărut o pauză în discursul Actorului, când de fapt nu era decât o pauză în percepția lui Senderovsky. Ochii lui îl urmăreau pe Actor învârtindu-se, ca o pumă, așa cum se știa că face în momentele de mare emoție, dintr-un capăt în celălalt al micului bungalow, îndepărtându-și întruna părul care-i cădea ca un văl antic peste unul dintre ochi. Ed îi recomandase lui Senderovsky un reality-show japonez, și gestul Actorului îi amintea de felul în care tinerele din emisiune își dădeau la o parte părul de pe fețele lor frumoase, ca modalitate de a puncta dialogul. De asemenea, îi amintea lui Senderovsky de sala de clasă. Nu de cea în care funcționase în deceniul lui de profesorat, pentru că aceea n-ar fi putut fi niciodată mânjită cu un epitet ca „didactic". (Unul dintre studenții săi băuse atât de mult Armagnac în timpul unui seminar, că trebuise să fie transportat la spitalul universității.) Se gândea la primii săi ani în țară, când stătea într-o sală de clasă fără să știe engleza, încercând să urmărească discursul incoerent al unui profesor speriat și nepregătit, în vreme ce mintea lui se întorcea acasă, la Leningrad, la metrou, la foșnetul roților îmbrăcate în cauciuc, la mutările de șah ale unui roman de debut pe care-l plănuia deja în mintea lui supraplină. Oare Nat avea vreo amintire de la orfelinatul din Harbin, deși venise în țara aceasta înainte de a împlini patru ani? Intenționa să o întrebe mult mai târziu, temându-se de ce i-ar putea dezvălui.

– *Eu* mă întorc în Itaca, spunea Actorul, îmi pregătesc arcul și săgețile ca să-i ucid pe peținorii Penelopei, dar peținorii aceia sunt *eu*. Sau, mai degrabă, sunt părți din mine care trebuie ucise.

Senderovsky avu impresia că începe să priceapă.

– Vrei să-ți ucizi vanitatea, afirmă el.

– Nu! strigă Actorul. Nu m-ai ascultat? Vanitatea este cea care mă alimentează. Este sacul cu vânt pe care cum-îl-cheamă i-l dă lui Odiseu. Îmi permite să fiu șmecherul care-i păcălește pe Ciclopi. Știi ce-i lipsește scenariului ăstuia, ce le lipsește tuturor scenariilor tale? Un singur cuvânt: subtext.

– Am predat un curs universitar despre subtext, îi răspunse Senderovsky.

– Asta e scuza ta pentru un scenariu de rahat? Mediul universitar?

Actorul se lansă într-un nou monolog chiar mai pătimaș decât cel de dinainte, uneori ținându-

și o mână în fața ochilor și vorbind propriei palme, în lipsa unui craniu. Senderovsky îl mai văzuse agitat, dar niciodată în asemenea hal. *Chiar e îndrăgostit de ea*, își spuse Senderovsky. Cum ar putea folosi asta în avantajul său? Karen spusese că ar putea fi „confuz, dezorganizat, în căutarea unei direcții". Dacă ar fi convins-o pe Dee să participe la o minimă rescriere a scenariului? Oare asta ar constitui o direcție? Ar ajuta ca scenariul să ajungă la rețeaua de televiziune?

– În loc să începem cu imaginea lui Misha rupând o langustă cu mâinile goale în timp ce cântă rap despre averea lui, stând pe o rățușcă gonflabilă, începem cu o secvență dintr-un vis în care se vede răsucind globul pământesc, iar și iar, Rusia, Europa, Atlanticul, America, Rusia, Europa, Atlanticul, America – Da, își spuse Senderovsky, *am priceput* – în timp ce în depărtare plutește o pereche de ochi, ca pe coperta cărții *Marele Gatsby*. Și abia în episodul unsprezece conștientizează spectatorii ceea ce știuseră la nivel subconștient în tot acest timp. Că sunt ochii mamei moarte a lui Misha.

– Dar e ridicol!

Cuvintele ieșiseră de capul lor din gura lui Senderovsky. Nu avea nicio posibilitate de a le invita să intre înapoi.

– *Ce-ai spus?*

– Îmi pare rău, spuse Senderovsky. Am vrut doar să spun că e totuși o comedie. Asta a cumpărat rețeaua TV. Visurile despre mame moarte sunt inerent lipsite de umor. De ce nu putem face publicul să râdă? Mai ales în vremurile pe care le trăim. N-ar fi egoist să le refuzăm asta?

– Cu tine nu se poate lucra, conchise Actorul.

Se duse în baie și dădu drumul la robinet la maximum. Acest lucru îi oferi lui Senderovsky timp pentru a-și cântări opțiunile și a-și aduna gândurile. Odată gândurile adunate, își corectă ținuta și-și umflă pieptul. La întoarcerea Actorului, avea să fie pregătit să spună următorul lucru:

– Dacă nu-ți plac scenariile mele, ești liber să pleci oricând dorești.

Senderovsky nu se imaginase niciodată capabil să rostească aceste cuvinte – cea mai mare parte a venitului său depindea acum de Actor și de scenariu –, dar iată-le acolo. De ce le spusese? Pentru că știa că Actorul n-ar fi părăsit Casa de pe Deal, cu Tröö Emotions după el? Senderovsky se ridică și porni către ușă.

– Du-te acasă la tine și gândește-te la ce ți-am spus, adăugă Actorul. Gândește-te cum îți sabotează proiectul propriile emoții. Și, în timp ce faci asta, gândește-te unde m-ai plasat pe mine, în relație cu ceilalți oaspeți ai tăi.

Senderovsky crezu că vrea să spună în termeni simbolici, dar Actorul făcu un gest cu brațul pentru a indica locuința.

– Ai vrea să-mi strămut unul dintre prieteni ca să ai tu un bungalow mai pe placul tău? întrebă Senderovsky. Aș putea s-o întreb pe Dee. Bungalow-ul ei este gândit pentru un scriitor. Ai putea găsi inspirație acolo. Să o întreb dacă vrea să facă schimb?

Actorul nu spuse nimic, dar ochii pumei scânteiară.

3

Karen alerga în josul dealului, rotindu-şi braţele în jurul ei. Copilul zbură înaintea ei, dincolo de umbrele scurte şi cenuşii ale stejarilor şi ale plopilor, pe fâşia centrală a pajiştii, către un şir de brazi meniţi să ascundă ferma de oi şi interminabilele salve de behăieli ale ocupanţilor săi.

– Uite-o! strigă Nat. Mătuşă Karen, uite!

Căzu în genunchi în faţa unei găuri din pământ. Purta o fustă lungă şi galbenă, banală, peste o pereche de blugi băieţeşti, strânşi în talie cu un elastic urât.

Când Nat se lăsă la pământ, Karen ridică marginile fustei ca să se asigure că nu se murdăresc de iarbă, simţind în braţe mişcările fantomă ale răposatei sale mame.

– Uite! exclamă Nat, după ce dăduse la o parte pământul. E o cutie aici!

Karen se lăsă pe vine lângă ea. Era imposibil să păstreze distanţa prescrisă de Masha, în toate sensurile. Groapa era săpată frumos, o incintă perfect rotundă, care te ducea cu gândul la agitaţia harnică a lăbuţelor de animal.

– Steve Marmota a adus cutia aici? întrebă Karen.

– Nu. Steve nu poate căra cutii. Steve plantează floarea-soarelui pe pajişte.

– Steve grădinăreşte?

– Ia seminţe de floarea-soarelui în gură şi apoi le împrăştie pe pajişte, aşa că o să avem o mulţime de floarea-soarelui, în caz că trebuie să stăm aici mulţi ani şi nu putem să mai mergem niciodată în oraş.

Nat continuă să sporovăiască despre Steve şi apocalipsă, în timp ce Karen băgă mâna în vizuină şi extrase cu grijă o cutie de sandale Teva, zbârcită şi parţial ruptă, într-o nefericită combinaţie de bej, galben şi maro, cu v-ul din „Teva“ prezentat ca o pereche de aripi drapate peste literele alăturate. Cine inventase grafica asta? Şi nu se hârâiseră Masha şi Senderovsky cu o seară în urmă pe tema cutiei dispărute?

– Stai aşa, spuse Karen, dacă Steve nu a adus cutia aici, atunci cine a adus-o?

Nat se uită la Karen cu ochi îngrijoraţi. Anxietatea se prezenta la ea sub formă de uscăciune în gât. O făcea să izbucnească în cuvinte agitate, ceea ce mama ei numea monolog. Dilema: era corect să-i spună Mătuşii Karen un secret despre tati? La cină, Mătuşa Karen spusese multe lucruri despre tati, genul de lucruri pe care profesorii lui Nat de la Academia Bunătăţii le-ar fi considerat „în afara limitelor“ şi pe care deseori le auzea cu mare interes din pătrăţica ei de pe Covorăşul Liniştii. Dar mami îi explicase înainte de sosirea oaspeţilor că oamenilor mari le place să „facă haz“ şi că aşa îşi arată afecţiunea unii faţă de ceilalţi, prin glume care uneori par pline de cruzime – de exemplu, că Tati „se îmbracă prost“. Karen era foarte pricepută la asemenea glume, dar mami îi explicase că pe dinăuntru e o persoană foarte afectuoasă. (Pe dinăuntrul a ce?)

Şi probabil cutia Teva era parte dintr-un joc, o vânătoare de comori pentru oamenii mari. Aşa că era în regulă să dezvăluie adevărul.

– Tati a pus-o în vizuina lui Steve.

– Poftim?

– Şi nici măcar nu i-a cerut voie lui Steve, şopti Nat.

– Ei, asta e foarte interesant, făcu Karen.

Se ridică, trosnind din toate încheieturile.

– Stii ce trebuie să facem?

Nat scutură din cap, încântată să facă parte din joc.

– Hai să ducem cutia în bungalow-ul meu, să ne asigurăm că e în siguranţă, şi apoi să ne

gândim la pașii următori.

– Iupiii! strigă Nat.

– S-o facem în liniște și să ne asigurăm că nu ne vede nimeni.

Urcară dealul în fugă, ca niște spioni care intrau pe teritoriul inamic, aruncând priviri serioase în jur. O, inima mea, își spuse Karen privind-o pe Nat cum aleargă în fața ei, aluniță de la baza gâtului, brațele care i se mișcau spasmodic, într-un fel pe care trebuie să-l fi deprins de la tatăl ei, în rarele ocazii când acesta fusese nevoit să se miște rapid. Karen nu știa cum să vorbească cu copiii. Nu era ca Masha, cu sărutările ei de câine de prerie. Și cu toate acestea, copilul o căutase pe ea, primul lucru dis-de-dimineață. Karen și sora ei Evelyn avuseseră și ele propria versiune de Covoraș al Liniștii când erau de vârsta lui Nat, când engleza îi încleia limba lui Karen ca terciul de ovăz, însă, spre deosebire de Nat, se avuseseră și una pe cealaltă.

Karen deschise ușa bungalow-ului, iar copilul năvăli înăuntru cu răsuflarea tăiată și se aruncă pe un fotoliu de puf, care probabil reprezenta tentativa lui Sasha și a Mashei de a exprima ideea americană de „familie". Mai erau și câteva postere înrămate cu Dr. Seuss, jucării din lemn nelustruit în fals stil scandinav și un joc de masă numit „Dragostea înseamnă să renunți la teamă" – cu alte cuvinte, sala de așteptare a cabinetului unui psiholog pentru copii.

Și ce dacă? își spuse Karen. Nu era oricum mai bine decât copilăria în Elmhurst, cu propriii părinți, unde fiecare gest și cuvânt era o comandă, o notă de nemulțumire, o încălcare a suveranității copilăriei? Nu era oricum un progres? Cine era ea să-i critice pe părinții lui Nat? Cel puțin unul dintre ei se străduia.

Se așezară turcește pe covor, una în fața celeilalte. Karen se pregătea să deschidă cu ceremonie cutia, apoi se gândi mai bine.

– Stai să mă asigur că nu e nimic rău, îi spuse lui Nat.

– Cum adică, „rău"?

– Ceva numai pentru adulți.

Nat deschise gura, încântată. Mai multe lucruri se adunau în mintea ei: oamenii mari „făcând haz", reședința unei marmote, rechiziționată în scopuri infame, o cutie „numai pentru adulți". Și toate acestea păreau cumva legate de aprobarea acordată de Actor în seara dinainte, toate aceste semne ale unor noi începuturi, alianțe și responsabilități. Nat își dorea să crească, dar nu întru totul. Deși o despărțea un deceniu întreg de mersul la facultate, visa să meargă la cea din satul alăturat, ca să poată rămâne aproape de mami. Auzise că mulți elevi ai Academiei Bunătății ajungeau exact la această facultate. Studenții conduceau mașini la mâna a doua și veneau în satul ei, unde mâncau la un restaurant mexican, și se mișcau fără grabă între cele două străzi principale, uneori oprindu-se să arate ceva într-o vitrină și să râdă. Spre deosebire de tinerii colegi de clasă ai lui Nat, aceștia nu păreau să aibă vreodată la ei cărți sau să citească, niciun fel de *Llama Llama Red Pijama* pentru ei, dar de multe ori îi aruncau lui Nat un zâmbet încețoșat (erau drogați) care părea o invitație de a li se alătura într-o bună zi, ca să poarte și ea ochelari și să bea horchata cu paiul din pahare înalte.

Karen întredeschise cutia și-și miji ochii.

– Oh, spuse ea.

– Pot să văd și eu?

– Sunt doar niște hârtii.

Nat se aplecă și se uită înăuntru înainte să apuce Karen să închidă cutia.

– Ce înseamnă „Hotel Solitaire"? E ca atunci când mami aprinde lumânările de Sabat de una singură?

– Nu, scumpo, e doar numele unei cărți. Nu știu despre ce este.

– „De Vinod Mehta", citise Nat de pe prima pagină. Vinde și el o mulțime de cărți, cum făcea tati odată?

– Cred că e un alt fel de carte. Una personală.

Karen era arhivarul trioului de prieteni, cum spusese Vinod cu o seară înainte, dar acest

fragment de amintire îi scăpase de mult printre degete. Își aminti un bar umed și întunecat, în partea ucraineană a orașului, mâna ei peste a lui Vinod. El plângea, nu? Vinod nu plângea niciodată, nici măcar după ce Karen i-l prezenta pe cel mai recent iubit al ei, de obicei un irlandez înalt cu viză H-1B. Își aminti cum șortul din catifea reiată i se lipea de scaunul jegos și cum îi spune ceva în amurgul perpetuu al barului:

– Dă-l în mă-sa. Ce știe el? Ar trebui să-l trimită agentului lui, ca să ai parte de o părere cinstită.

Memoria i se poticni. Imaginea lui Vinod îi spunea ceva din penumbra barului, dar era greu de descifrat. Singura angajată a locului era o studentă frumoasă ce părea permanent jignită, dar care-l trata pe Vinod, și el student la vremea aceea, cu o colegială bunăvoință. Karen încercă să aproximeze dialogul.

– Dă-mi voie să-l citesc, Vin.

– Nu pot.

– De ce nu?

– Pentru că e cea mai mare înfrângere a vieții mele.

– Sasha e mare labagiu când vine vorba de lucrările altora.

– Ce tot spui? Recenzează fiecare nenorocită de carte pe care i-o trimite cineva.

– Și la fel de bine poate să fie un mic ticălos.

– Nu vrea decât să mă scutească de o situație jenantă.

– Nici despre cariera mea nu prea putem spune că ar fi în plin avânt.

– Aici nu e vorba despre carieră. Am crezut că am reușit ceva.

– Poate că pur și simplu nu ești scriitor.

– Nu vreau să fiu „scriitor". E ultimul lucru pe care l-aș vrea. Am crezut că am în mine o singură carte, care ar putea însemna ceva pentru cineva. Pentru cineva tânăr, poate.

– Tu ești cineva tânăr.

– Am 31 de ani!

– Sunt sigură că e nevoie doar să mai lucrezi puțin la el. Hai să ne întâlnim toți trei și să discutăm.

Și tot așa, și tot așa, cu inima ei frângându-se alături de a lui. În momentele lor cele mai grele, reușeau întotdeauna să depășească felul în care-i crescuseră părinții și să-și ofere unul celuilalt mai mult decât li se oferise lor vreodată.

– Deci tati a pus cartea lui Vinod acolo ca să o citească Steve?

Karen se uită la copilă, vizualizând cum se învârtesc rotițele din mintea ei fragedă.

– Știi ce, spuse Karen, cred că a vrut să o țină secret, poate ca o surpriză. Și ar trebui să păstrăm și noi secretul.

– Noi putem să citim cartea lui Vinod?

– O s-o citesc eu mai întâi, ca să mă asigur că nu e nimic nepotrivit în ea. Și apoi poate îți citesc și ție unele părți.

– Am ajuns deja la nivelul Y11 la citire, spuse Nat. Asta e cu două clase mai mult decât ar trebui să fiu.

– Nu mă miră deloc.

Odată satisfăcut interesul lui Nat față de cutia misterioasă, fata începu să se joace cu tivul fustei, rulându-l în sus și-n jos.

– Ce e, scumpo? întrebă Karen.

– Mătușă Karen.

– Hm?

– Știi coreeana?

– Numai un pic de tot. Nu cum știu părinții tăi rusa. Ei doi sunt vorbitori nativi, mai ales mama ta.

– Pot să-ți spun un secret? Dar trebuie să promiți că nu spui la nimeni.

– Avem deja câteva secrete, spuse Karen, arătând către cutia Teva. Bungalow-ul ăsta poate fi clubul nostru secret.

Imediat, își puse în minte să-i ceară asistentei ei să-i trimită niște decorațiuni pentru un „club secret", care naiba or fi alea.

– De fapt nu vreau să învăț rusă, spuse Nat. Vreau să zic, o vorbesc deja destul de bine. Probabil la nivel Y. Dar vreau să învăț coreeană. Vreau să mă duc în Coreea și să-i cunosc pe Jin, RM – înseamnă Rap Monster – pe Jungkook, Suga, J-Hope și V. Te uiți la videoclipurile cu ei?

– Sigur, minți Karen.

– Serios? Care e preferatul tău?

– Toți sunt așa de drăguți. Ție care-ți place cel mai mult?

– Jin?

– Și mie la fel, spuse Karen.

– Ce cuvinte în coreeană îți spunea mama ta? întrebă Nat. Poți să mă înveți și pe mine?

Karen își imagină cum ar fi să o ducă pe Nat să-l viziteze pe tatăl ei în Florida, singurul membru în viață al familiei ei de care mai știa unde se află. Dar nu ți-e rudă de sânge, ar spune el după o examinare amănunțită. Sau poate că ar accepta o nepoată adoptivă, atât de târziu în viață. Broward County părea să fi deschis noi perspective subtropicale în ceea ce-l privește pe tatăl ei; acesta urmărea acum canalul liberal la televizor, iar o doamnă albă și vârstnică din complexul de apartamente în care locuia părea să se apropie foarte tare de el și de ochelarii lui de soare stil aviator, dar și de minibarul lui plin ochi cu *ddeok* de la ultimul An Nou Lunar.

Lui Karen îi trecu prin minte și un alt gând: oare Nat, obsedată cum era de formația de băieți, o plăcea numai pentru că era coreeancă? La fel ca unii bărbați?

O muscă ținea un concert prin camera de zi a bungalow-ului ei, lipindu-și ventuzele picioarelor de fiecare suprafață violet pe care o găsea, căutând de mâncare cu cei trei ochi ai ei. Procesa informația vizuală de șapte ori mai rapid decât oamenii, așa că percepea apropierea unui om ca fiind cu încetinitorul. Această muscă reușise deja să păcălească pliciul de muște al lui Senderovsky cel puțin de trei ori în ultima săptămână, și-l considera pe îngrijitorul gâfâitor drept o figură comică. Așa că nimic n-o pregătise pentru capacul din carton al jocului „Dragostea înseamnă să renunți la teamă", care o izbi de perete și-i răpi rapid zumzetul dulce al vieții.

– *Jo-ta*! răcni Karen în timp ce pulveriza insecta. Asta spunea mama de fiecare dată când plesnea o muscă. Înseamnă ceva de genul „bună treabă".

Nat luă cartonul și-l izbi de perete fără niciun motiv, lăsând încă o urmă lângă cadavrul mușteI.

– *Jo-ta*! strigă ea.

– Foarte bine, spuse Karen. Ai o pronunție foarte bună.

– Ce altceva? Ce altceva? Ce altceva?

Karen se gândi la alte cuvinte care ieșeau zilnic din gura mamei sale. *Jo-ta* și vâjâitul pliciului de muște care însoțea exclamația erau probabil cele mai amabile dintre ele.

– Mai este *Nuh sook je hae*!

– *Nuh sook je hae*! strigă copilul, pronunțând perfect. Ce înseamnă? întrebă ea, cu brațele întinse într-o poză de arte marțiale.

– „Fă-ți lecțiile." Mama ta probabil că-ți spune asta în rusă, când nu-ți termini lecțiile.

– Nu, mie îmi place să-mi fac lecțiile. Mai spune-mi!

– *Piano chyeo*!

– *Piano chyeo*! strigă Nat, din nou perfect.

– „Exersează la pian", explică Karen. Ceea ce sunt sigură că faci oricum.

– Pot să când tot *Lacul lebedelor*.

– *Tee-bee kkeoh*!

– *Tee-bee kkeoh*!

Respirația îi ieșea din plămâni cu o precizie care lui Karen nu-i reușise niciodată. Nu era numai

imitație; era o experiență aproape spirituală. Probabil că ascultase K-Pop cu urechi de fanatic.

– Ce înseamnă?

– „Închide televizorul.“

– Noi nu avem televizor.

– Crede-mă, știu asta.

– *Nuh sook je hae*! *Piano chyeo*! *Tee-bee kkeoh*!

Nat începu să mărșăluiască prin încăpere, strigând poruncile parentale, ca și când ar fi filmat propria versiune coreeană de *Sunetul muzicii*. Auzind aceste cuvinte care pe ea și pe Evelyn le zguduiau profund, Karen le simți micșorate, castrate, transformate în jucării pentru cea de-a doua generație. (Teoretic vorbind, Nat nu se născuse în țară, dar mă rog.) Cuvintele care o chinuiseră pe Karen erau acum cântecul de luptă al unui copil de opt ani care încerca să comunice cu membrii unei formații muzicale coreene cool ce cucerise jumătate din glob (cum ar fi fost să se petreacă *asta* în Elmhurst, în 1979?).

Reveria lui Karen fu întreruptă de un țipăt masculin venit de afară, sau mai corect spus un urlet omenesc combinat cu un mârâit de pumă, suficient de tare cât s-o facă să fugă la fereastră.

Privi prin plasă, încercând să identifice sursa agitației.

Doamne sfinte.

Puse mâna pe telefon și apăsă pe butonul camerei foto, apoi selectă Video.

– Rămâi acolo unde ești, scumpo, îi ordonă lui Nat.

4

Masha vorbea cu o pacientă când auzi urletul. Pe ecranul ei se vedea un dormitor dintr-un apartament tipic dintr-un bloc din Rego Park, genul de cărămidă tristă și decolorată în care-și petrecuse în copilărie nouă luni pe an. (Celelalte trei erau petrecute, mult mai fericit, împreună cu tânărul Senderovsky și prietenii lor, într-o colonie de bungalow-uri mai sus pe râu.) În locul debaralei, cu care este echipat orice apartament american, chiriașii aduseseră un șifonier lucios care funcționa și ca oglindă de perete, iar Masha își putea vedea chipul cu ochelari reflectat în suprafața ei, alături de obișnuita colecție de menorah și cutii provinciale din lac. Femeia de pe ecran ar fi putut fi o Senderovsky, poate o mătușă a soțului ei, una din acele rusoaice pe la șaptezeci de ani, călite în luptă, cu părul decolorat cu peroxid, mârâind și oftând după o viață de distimie, dacă nu chiar depresie în toată regula, acum agravată de tulburarea obsesiv-compulsivă pe care virusul nu făcuse decât să o amplifice de trei ori. Poate că de-asta șifonierul sclipea atât de tare în ziua aceea; alături de femeie se zărea o sticlă cu soluție de curățat geamuri, care o aștepta ca un cățeluș credincios.

Pacienta, Lara, vorbea cu același torent de cuvinte rostite pe nerăsuflate pe care-l folosea Nat când era suprastimulată, monologând despre ziua pe care și-o petrecuse pe platforma de socializare preferată. Aici, Lara aflase, la fel cum mai mulți dintre pacienții Mashei aflaseră în dimineața aceea, despre microcipul care se insera adânc în cavitatea nazală în timpul testării antivirus, la comanda miliardarului liberal de origine maghiară pe care îl numeau cu maxim dispreț „Djordj Tsoris". Virusul, se demonstrase acum fără putință de tăgadă, fusese creat în laborator de maleficul fost ungur, ca parte dintr-o tentativă de a cuceri lumea prin intermediul acestui microcip mucos și de a o readuce sub controlul stăpânilor marxiști din tinerețea lor. Uneori, Masha se uita pe paginile de Facebook ale pacienților ei, un talmeș-balmeș amețitor de rasism plătit în genul *O istorie onestă a negrilor și a Partidului Democrat*, teorii conspiraționiste cu titluri ca „Dacă ai dureri de cap când porți masca, uită-te la filmarea de mai jos", și Vladimir Horowitz în frac cântând Schubert la Carnegie Hall. Faptul că cele trei puteau coexista în atât de strânsă legătură putea fi numit „paradoxul aşkenazi sovietic" și ar fi fost inutilă orice tentativă de a scoate în evidență faptul că propaganda anti-*Tsoris* se concentra pe detaliul că miliardarul era la fel de evreu ca cei mai mulți dintre pacienții ei (unele dintre „articolele" postate de aceștia îl arătau pe *Tsoris* cu kippa și perciuni). Treaba ei, așa cum o vedea Masha, era să fie o prezență liniștitoare; chiar și numai fața ei blândă și pistruiată îi calma pe acești imigranți surescitați, împreună cu un șuvoi constant de medicamente antianxietate și inhibitori ai recaptării serotoninei, pe care le prezenta pacienților săi porniți împotriva psihiatrilor drept „suplimente pentru dormit". Simplul fapt că vorbeau cu ea – un terapeut, cum își spunea în fața pacienților ei, ceea ce denumea orice fel de terapeut, chiar și un fizioterapeut – sub auspiciile unei organizații non-profit evreiești era un tribut adus talentelor ei. „Sunt aici ca să vă ascult", își începea ea fiecare sesiune, folosind pronumele de politețe.

În timp ce o privea pe Lara, care avea o lucire maniacală în ochii săi albaștri, dezlănțuindu-se pe tema planului lui *Tsoris* de a o controla nazal și de a-i pune botniță, mintea Mashei era în altă parte, la fiica ei și la oaspeții nedoriți. În frigider era un castron de salată de ouă și pâine cu conținut ridicat de fibre, dar erau oare capabili să-și dea seama cum să facă sendvișuri din aceste două ingrediente? Senderovsky susținea că da. Și apoi mai era și interminabila listă a lui Nat, cu propriii ei terapeuți și ore virtuale (mă rog, nu în ziua aceea, pentru că era sâmbătă, chiar dacă Masha continua să muncească) și voluminoasele, dar ușoarele teme centrate pe deprinderi interpersonale și pe bucuria de a iubi pe toată lumea, care nu numai că o enervau pe copilă, dar mai și scoteau în

evidență gama emoțiilor ei subdezvoltate. Era o încântare ciudată să le privească pe Nat și pe Karen urcând dealul în galop – un prieten adult se punea totuși ca un prieten, nu? –, dar se temea că fata avea s-o epuizeze pe Karen cu preocupările ei repetitive, în special cu formația de băieți coreeni, cu ocazionalele izbucniri de temperament și cu nevoia ei de ordine și de control.

– Dacă încă ai probleme cu dormitul, îi spuse Masha Larei, „a dormi" fiind aici eufemismul pentru „a funcționa", ți-aș putea mări doza la douăzeci de miligrame. Mulți dintre pacienții mei iau doza asta cu rezultate excelente.

– Nu-mi pasă dacă trăiesc sau mor, spuse Lara, ceea ce în rusă echivala cu „Sunt bine, mulțumesc mult de întrebare." Deși știu că *Tsoris* m-ar vrea moartă, adăugă ea.

– Ăsta e un motiv foarte bun ca să continui să trăiești, replică Masha.

Lara zâmbi, iar dinții ei ceramici furnizați de asigurările sociale sclipiră în lentila murdară a vechiului laptop al fiicei sale. Conversația zilnică cu Masha era punctul culminant al zilei ei de carantină. Lara trăia singură, soțul ei fusese mai întâi legumă și acum era complet mort, dar Mashei i se păru că vede un *tapka* de copil, un papuc de casă, reflectat pentru un scurt moment în șifonier, atunci când purtătorul său trecu în goană pe hol, către televizorul din camera de zi, sau către frigiderul plin cu varză, sau către curtea dintre cele două turnuri de cărămidă roșie, unde diversele etnii se îngrămădeau și se amestecau ca șosetele ude scoase din mașina de spălat. Era un miraj, desigur; copilul nu exista, ci numai – alături de monitor – fotografia înrămată a surorii sale primind în perpetuitate un premiu juridic pe care nu-l dorise, cu ochii ei evreiești cenușii și triști, cu capul obosit, aplecat către sora sa mai mare, în același fel în care Senderovsky, în zilele coloniei rusești de bungalow-uri, încerca să-și potrivească capul în locul dintre umărul și gâtul ei când stăteau, în costume de baie, lângă piscinuța coloniei, și un torent de sentimente curgea între ei – unidirecțional.

Fuuuuuuuuuuuuuuuuuuutu-i!

Probabil că, în reveria ei, auzise greșit urletul. Dar nu, iată-l din nou. O pumă de-a locului (sau oare „leu de munte" era termenul corect?) O fiară sfâșiată de alta? Nu. Acum se deslușeau cuvinte. Cuvinte urâte.

– Un moment, Lara Zacharovna, îi spuse ea pacientei, folosind patronimicul.

– Nu, nu, fă ce ai de făcut, răspunse pacienta, de parcă întreaga ei existență nu era decât un șir nesfârșit de refuzuri și respingeri.

Masha traversă în fugă camera de zi, cu pianul Steinway mut și cu sofalele pastel lipsite de veselie, prin bucătăria cu enormul aragaz, chiuveta de fermă și espressorul profesionist, și ieși în galeria care lega casa principală de verandă, unde…

Unde descoperi cea mai năucitoare imagine din viața ei.

Actorul era gol, cu părul lui negru acoperit de clăbucul iridiscent al șamponului sau al balsamului, clăbuc care i se scurgea neîntrerupt din bucle.

– Ce mama mă-sii? strigă el, privind printre pleoapele întredeschise ale ochilor acoperiți cu săpun.

Apoi, simțind că se apropie cineva:

– Ajută-mă! Ajută-mă dracului odată!

– Sunt aici, se anunță Masha, ai cărei ochi deja scanaseră trompa și urechile gemene ale sexului lui, dar care nu avusese încă timp să proceseze părul pubian, tuns și aranjat, de deasupra lor. S-a oprit apa?

– Da, s-a oprit, futu-i mama ei! Nu pot să trăiesc așa! Balsamul ăsta conține – un ingredient de care Masha nu auzise niciodată – și trebuie clătit imediat! Îmi poate afecta retina.

– Uite, spuse Masha, te iau de mână acum, bine?

Privi în jur ca să se asigure că nu-i vede nimeni (din punctul ei de observație din bungalow, Karen înregistra totul cu telefonul), și îl luă de mână, a cărei căldură umedă și săpunită pulsa de viață. El o strânse de mână ca un copil speriat. Masha îl conduse în casă, cu balsamul de păr

curgând în continuare de pe el în șuvoaie, mânjind podelele de scândură rustică cu clăbuc opalescent.

– Nu pot să trăiesc așa! gemu Actorul.

După numai optsprezece ore pe proprietatea Senderovsky, viziunea lui despre viață era deja complet rusificată. Masha îl conduse în baia de la parter și, cu toate că era condus, Actorul anunță, trist și dramatic, de parcă aceasta ar fi fost de acum starea lui permanentă:

– Nu văd nimic.

Masha deschise apa la duș, dar nu ieși decât un jet scurt de apă, cu o pufnitură rurală. Mintea îi era ocupată de W-ul sinuos al feselor lui, care le alungaseră pe Nat și pe Lara Zacharovna și ratarea reprezentată de soțul ei. Exact deasupra lor era un smoc de păr nelalocul lui, acolo unde ar fi trebuit să se afle coada primordială, aproape ca o imagine în oglindă a formațiunii tunse de deasupra trompei cu urechi din față, și Masha își spuse că trebuie să înceteze să se mai uite mai jos de talia lui.

– Am pus deoparte găleți cu apă, în caz că se întâmplă așa ceva, îi spuse ea Actorului.

– În caz că se întâmplă așa ceva? schelălăi el, orb. S-a mai întâmplat înainte?

Ea îl împinse cu blândețe în duș, cu palma între omoplații lui, și îi ceru să se aplece.

– Îmi pare rău, sunt scundă, adăugă ea.

El se aplecă puțin în față. Masha luă o găleată cu apă, o ridică, jenată de dimensiunile antebrațelor sale, și începu să toarne conținutul peste părul lui incredibil de des, masându-l cu ambele mâini, încercând să limpezească clăbucul care începuse deja să se întărească. El o cuprinse de talie cu mâna puternică și udă, ca să se rezeme, fără să se simtă dator să se scuze pentru bruschețea atingerii. Cu trupul lui formând un r rusesc dinaintea ei (o calma să gândească în termeni alfabetici), Masha putea acum să vadă contrastul dintre cele două umflături ale pectoralilor lui în cădere liberă și să le compare cu moliciunea posteriorului și a șoldurile ușor feminine, lipsite de obișnuitele urme ale unor chiloți bărbătești la preț rezonabil. (Oare purta vreodată chiloți, și dacă da, erau aceștia mătăsoși ca lenjeria de mormon?) Aerul se umplu de mirosul de mosc a ceea ce trebuie să fi fost balsamul de păr atât de special, amintindu-i Mashei de pielea de căprioară pe care unchiul ei Artiom, „aventurierul", o adusese acasă din Iakuția sau așa ceva. Toate acestea se petreceau cu încetinitorul, ca în percepția unei muște, ochii ei înregistrând totul cu aceeași fidelitate ca telefonul lui Karen.

– S-ar putea să dureze ceva să scot chestia asta din părul tău, spuse ea, simțind cum transpirația începe să-i umezească subsuorile, în ciuda ventilatorului care gemea deasupra capului.

– Nu numai din păr, spuse el printre dinți.

– Cum?

– Nu numai din păr.

Mintea lui se ospăta din ea însăși, și imaginile se roteau ca într-un carusel. O văzu pe Dee, își văzu propriii ochi privind-o pe Dee în fotografia mărită, dar o mirosea pe această femeie, două adieri gemene de lactate matinale și de transpirație. Da, simțea mirosul acestei femei, soția celui care tocmai îi insultase creația, procesul, educația sa substanțială, dragostea pentru clasicii greci. Stătea în fața ei cocoșat, gol, dar puternic. Oare se înșela crezând că mâinile ei îi mângâiau pielea capului cu ceva mai mult decât o atingere de mamă? Că erau flămânde de el? Se mândrea cu faptul că știa mai multe persoane cu fizic imperfect, dar că niciodată nu-și închipuise că o să se găsească, nud, în fața uneia dintre ele. Prin pleoapele mijite îi zări pieptul pendular, brațele groase și încinse, încrețiturile de pe gât și, cu toate că știa că în climatul sociopolitic actual multe lucruri nu erau permise, poate că acesta totuși i se cuvenea.

– Nu numai părul, repetă el, respirând greu de-acum. Spală-mă cu totul. Ia totul de pe mine.

Se gândi să adauge „dacă vrei" sau „dacă poți", ceea ce ar fi atenuat lucrurile și poate că l-ar fi și pus la adăpost, dar se abținu din mândrie, și penisul începu să i se ridice din proprie inițiativă.

Ea văzu totul. Auzi tremurul excitat din vocea lui și simți lipsa de control din vârfurile

propriilor degete, din căușul cald al lenjeriei ei. Ar fi vrut să vorbească acum, să spună o frază după alta, să monologheze în stilul lui Nat sau al Larei Zacharovna, sau să o sune pe răposata ei soră și să-i povestească tot ce se întâmplase în nesfârșite fraze în engleză, fără să-i pese dacă îi revine accentul sau nu. Dar nu, toate acestea nu erau pentru altcineva, nici chiar pentru sora ei moartă. Se gândi la scena finală din filmul ei preferat, care se petrecea în Germania de Est, unde un fost membru al Stasi cumpăra o carte despre viața sa, și vânzătorul îl întreba dacă este un cadou. „*Das ist für mich*“, răspundea bătrânul Stasi, fără sentiment, dar cu o vizibilă emoție. „Asta e pentru mine.“

– Unde ai nevoie să te spăl? șopti ea, îndoindu-i între degete cartilagiul urechii, la numai doi centimetri și cincizeci și patru de milimetri de buzele ei crăpate.

El întinse mâna și o apucă pe a ei, nesigur la început unde să o plaseze. Era din nou conștient de contextul vremurilor, dar cumva vârsta și profesia ei îl calmau. Era medic, venea dintr-o vreme cu alt fel de înțelegere. Îi puse mâna pe pieptul lui, o plimbă în cercuri pe mușchii tari, apoi o lăsă mai jos, să maseze abundența de dedesubt. Iar acum, dacă Masha lărgea cercurile, avea în curând să-l cuprindă în întregime. El ar fi vrut ca ea să nu se grăbească, voia să dețină controlul asupra lui, dar și să fie provocat. La început, când în bungalow-ul lui se oprise apa, își imaginase că joacă rolul unui bărbat care a orbit de puțină vreme, într-o miniserie de pe o nouă rețea de streaming, și că-și folosește panica și pierderea controlului pentru a se lansa într-un nou loc întunecat (îi scăpa propriul joc de cuvinte). Dar, așa cum îi spusese lui Senderovsky, toate rolurile duceau la el însuși. Iar acum ea îl mângâia, aparent pentru a limpezi clăbucul, dar cu o mișcare exersată. El voia să spună un cuvânt, un nume propriu, dar ar fi putut să nu se termine cu bine pentru el. Și totuși: un medic dintr-o epocă cu un alt fel de înțelegere. Se săturase să se abțină tot timpul.

– Dee, spuse cu voce tare, cât putu de aproape de un geamăt. Oh, Dee.

Femeia se opri. Nu ridică ochii să-l privească în față.

– Nu te opri, spuse el. Continuă.

Masha dădu înapoi, își slăbi strânsoarea, dar apoi auzi aceleași cuvinte, într-o buclă nesfârșită: *Das ist für mich, Das ist für mich, Das ist für mich*!

Era din belșug și se amesteca cu clăbucul cu miros de piele de căprioară care se rotea în jurul scurgerii, până când deveni greu de spus ce era al lui și ce provenea din sticla scumpă și străină. Masha opri apa, iar el rămase în fața ei în perfectă tăcere, un trup înalt și mediteraneean, cu dublele paranteze ale pieptului, cu abdomenul care îi preceda sexului său, cu parcela de păr bine tuns, visul oricărui pornograf, cu menajeria de animale fremătând de mai jos. Ochii îi erau roșii ca după plâns, în fiecare dintre filmele lui existând o scenă în care lacrimile îi curgeau pe relieful feței ca un catharsis al națiunii, ca un ritual antic. Toate acestea fuseseră ale ei. Oare ăsta era punctul de vedere corect? La posesiv?

– Dacă vrei, e salată de ouă pentru prânz, spuse ea.

El pufni, apoi întinse mâna și-i atinse obrazul.

– Bărbatul tău ar trebui să repare instalațiile sanitare, spuse el. Dar până când o face, vreau să ții gălețile astea pregătite.

Zâmbi „nevinovat“, crezu el.

– O să vedem, spuse Masha, întinzându-i un prosop.

– Nu vrei să mă usuci? Să termini ce ai început?

Undeva în întrebare se ascundea o glumă. Plus insinuarea: ea începuse.

– Am o pacientă, spuse ea, și brusca înțelegere a responsabilităților ei față de o persoană în (perpetuă) suferință înmormântă apariția scurtei ei plăceri. Ieși, trecu pe lângă toate lucrurile familiare, semnele mari și mici ale culturii care aglomerau micul ei cămin, cu mâinile încă ude întinse înainte, ca o dovadă a conceptului. Conceptul de a fi vie și puternică și dorită, chiar dacă nu și iubită.

5

– „Mă cheamă Luka!“ lălăia Senderovsky vesel odată cu radioul în timp ce se hurducăia pe aleea de la intrare cu o viteză enervantă, scrutând pajiștea acum complet eliberată de crengile de copac. „Și stau la etajul doi!“

Îl cuprinse o senzație incontestabilă de masculinitate și de colonialism. Îl înfruntase pe Actor și, cu ajutorul Tipului cu Copacii, înfruntase resturile unei furtuni, adică natura însăși! Restul zilei avea să treacă cu eleganță.

O ceață bruscă se instalase peste proprietate, și la fereastra băii de la etaj se vedea un teanc de prosoape proaspăt spălate, ceea ce-l cufundă într-un calm profund, familial. Din nou, totul era la locul său. „Ai o familie minunată și o casă minunată“, după cum spusese agenta lui din Los Angeles. Tuși minute bune după ce parcă mașina, plămânii opintindu-i-se de efort. Era reflux gastric, mai mult ca sigur. Trebuia să-și limiteze consumul de alcool și să evite ciocolata și mâncărurile acide.

Apropo de asemenea mâncăruri, la cererea lui Ed tocmai fusese la Rudolph's Market, în satul alăturat, ca să cumpere un portbagaj de articole, inclusiv o misterioasă și foarte scumpă sticlă de „confit tunisian de ardei iute și citrice“. Coborând din mașină, dădu cu ochii de Actor, care ieșea din casă cu un prosop înfășurat în jurul taliei, cu părul negru formându-i un halo în jurul capului, cu gleznele puternice, dar fine, ca ale lui Karen.

– Salut! strigă Senderovsky către bărbatul pe jumătate gol. Iuhuu! Îi veni o idee: S-a oprit apa în bungalow-uri?

– Încă o zi în paradis, spuse Actorul, îmbufnat.

– Te rog, intră înăuntru, spuse Senderovsky. O să-l pun pe îngrijitor să se uite la țevi. Trebuie să fii complet înghețat.

– Mă simt absolut perfect, spuse Actorul. Îmi place frigul.

Îi întoarse spatele proprietarului și-l lăsă în ceea ce își imagina că ar fi o stare de perplexitate sumbră. Ieșind din casă dăduse cu ochii de fotografia supraexpusă a tânărului Senderovsky și a viitoarei sale soții, o copilă carismatică cu splendizi obraji orientali, cocoțați pe o căpiță de fân. Își aminti mugetul lui Senderovsky la auzul uneia dintre sugestiile sale auctoriale – „Dar e ridicol!“ – și îl contrabalansă cu senzația mâinii surprinzător de iscusite a Mashei atingându-l.

– Karen spune că e mai bine să faci duș seara! strigă Senderovsky în urma lui. Ar fi trebuit să anunț mai devreme.

– Rezolvă! răspunse Actorul, cu aceeași voce ridicată.

Acum juca rolul unui dictator într-un balcon, cineva care nu avea nevoie să folosească mai mult de un cuvânt odată. Dar înapoi în Bungalow-ul Petersburg se dezumflă. Se cufundă în scaunul modernist, tare, de lângă biroul modernist și se cocârjă ca un școlar prins copiind. În primul rând, existau posibile consecințe. Rememoră ceea ce se petrecuse cu câteva minute mai devreme. Depășise măsura? Mulți dintre colegii săi purtători de cromozomi Y erau acum la pârnaie, metaforic vorbind, după ce decenii la rând pipăiseră femei sau le ceruseră femeilor să îi atingă. Scuzele legate de generația ei și de statura ei profesională păreau subțiri. Ba dimpotrivă, femeia avea resursele și puterea de a-l eviscera. Cea mai bună scuză pe care o putea găsi era că e „europeană“ și că probabil nu era prima oară când îl înșela pe tristul de bărbatu-său. Cu toate acestea, n-ar fi trebuit să strige numele lui Dee, ca insultă finală. Asta fusese la fel de exagerat ca un scenariu de-al lui Senderovsky.

Ceea ce, desigur, îl aduse la Dee. *Ea era vinovată pentru asta!* Nu, nu era Dee. Era Karen și

algoritmul ei. Nu era cu nimic mai bună decât tipul ăla cu rețeaua de socializare, mucosul ăla mic de la audierile din Congres. Erau cu toții niște nemernici, porniți să-l distrugă, să distrugă țara. Și acum, din cauza lui Karen, propria inimă nu-i mai aparținea. Și nici propriii ochi.

Ochii lui. Ochii lui din fotografie. Ochii ei privind-o. Ea, privită de ochii lui. Acela fusese momentul punctului culminant din duș, cu Masha doar o simplă manipulantă (o altă glumă?), totul descolăcindu-se din el, atracția și dorința și *nevoia*. Avea nevoi. Avea un trecut. Dacă ar fi să încerce să o cucerească pe Dee într-o manieră inteligentă, și-ar rezerva câteva luni și și-ar scrie memoriile. Poate că acum era momentul să o facă. Atunci i le-ar putea prezenta lui Dee, spunându-i „Totul e aici. Nu e nevoie să mă înalți în slăvi. Nu e nevoie să încerci să ghicești cine sunt. Sunt la fel ca toți ceilalți." Numai că nu era. Nu își dorise pentru sine acest nivel de vanitate; îi fusese impus, ca un blestem, împreună cu talentul și cu sprâncenele ca două *dolma* gemene. Evident că suferise! Nu poți ajunge în categoria în care se afla el fără să fi suferit. Dar detaliile suferinței lui, „firul conductor" al durerii lui, asta era ceea ce trebuia explicat în memorii. „Ăsta sunt, Dee." Un scriitor o putea explica mai precis decât un actor. „Am scris asta pentru tine, Dee." Știa exact al cui nume avea să se afle pe pagina pentru dedicații.

Puse mâna pe tabletă. Ar fi fost amuzant dacă ar fi folosit același stil ca ea pentru memorii. „Am scris asta ca tine, Dee." Un omagiu. *Marea carte a compromisului de sine și a capitulării*, de Dee Cameron. Ăsta da titlu. Trecu de pagina de gardă, cu lumina cenușie intrând pe fereastră foarte poetic, ceea ce-l făcu să-și treacă mâna prin păr, reamintindu-i că, dat fiind contratimpul cu balsamul de păr, trebuia să se pieptene cât de curând. Îi bâzâi telefonul – uneori, rețeaua funcționa câteva secunde în bungalow-uri, ca o mână invizibilă și iscoditoare a turnului celular de pe dealurile din apropiere –, dar nu răspunse, și mai târziu avea să-i spună lui Elspeth din Glasgow că acoperirea era „dubioasă".

Dar dacă lucrarea lui Dee era devastator de bună? Avea să o poată citi atunci? I-ar fi displăcut talentul sau ar fi învățat să i-l accepte? Trebuie să nu mai fiu atât de competitiv, își spuse. Putea accepta ca femeia cu care voia să rămână pentru totdeauna să aibă puțină celebritate, în loc de o celebritate ratată, ca Elspeth. (Elspeth era fotomodel-activist în retragere.) Se auzi un ciocănit în ușă. Dacă era Dee? Țopăi într-un picior în timp ce trăgea pe el o pereche de chiloți murdari aflați la îndemână și un tricou.

– Imediat!

Îmbrăcă o pereche de blugi și-și dădu părul din ochi. Deschise larg ușa.

Era tipul indian, având sub braț ceva care arăta ca un fel de pătură foarte primitivă (era de fapt un covor țesut de mână pe care Senderovsky îl cumpărase din Paraty, în Brazilia, în timpul unui foarte agitat festival literar) și îmbrăcat într-o foarte pragmatică jachetă primită de la un văr bogat.

– Scuzați-mă, domnule …, spuse pașnicul intrus, invocând frumosul nume de familie al Actorului. Vă deranjează dacă iau o carte din bungalow-ul dumneavoastră?

Actorul încuviință din cap, resemnându-se să fie prietenos.

– Îmi pare rău, am o memorie a numelor groaznică, ești…?

– Vinod. Caut un exemplar din *Unchiul Vanea*. E acolo.

Bărbatul cu ochi blânzi și stinși știa exact unde se ascundea Vanea în grămada colorată de cărți de pe rafturi. De ce nu i se dăduse lui bungalow-ul ăsta? Actorul se întrebă dacă nu-i putea cere să facă schimb.

– Cred că te-am văzut cândva într-o versiune foarte avangardistă a *Livezii de vișini*, la Berlin, spuse Vinod.

– Da, răspunse Actorul. Când eram mult mai tânăr. Am jucat rolul livezii, dacă-mi amintesc corect. Sau o personificare a ei.

– Un rol foarte dificil, dar l-ai jucat cu aplomb.

Actorul zâmbi și făcu un gest cu mâna, ca și când ar fi respins complimentul.

– Sunt doar un receptacul. Cehov era geniul?

Nu intenționase să sune ca o întrebare.

– Trebuie să fie foarte palpitant să colaborezi cu Sasha, continuă Vinod.

– „Palpitant“ nu e tocmai primul cuvânt care mi-ar veni în minte.

– E un scriitor minunat. Am avut norocul de a-l vedea cum evoluează de-a lungul anilor. Ba chiar mi-am încercat mâna și am scris și eu cândva un roman, iar el a avut bunăvoința de a-l citi și de a-mi oferi o părere.

Actorul era mișcat de sinceritatea prieteniei lui Vinod. Rareori avea ocazia să vadă asemenea afecțiune printre oamenii din cercul său.

– Și apropo, ai fi un Unchi Vanea minunat, spuse Vinod.

Actorul se simți alinat de complimentul care părea să vină dintr-o reală lipsă de competitivitate. Spre deosebire de Senderovsky, prietenul lui era generos cu complimentele și nu simțea nevoia de a dovedi permanent ceva. Îl urmări pe Vinod apropiindu-se de un raft de lângă harta metroului leningrădean și luând volumul pomenit mai devreme.

– De fapt, spuse Actorul, întotdeauna mi-am dorit să joc rolul profesorului vanitos care vine să-l viziteze pe Vanea și familia. Cel care e proprietarul moșiei. Nu reușesc să-mi amintesc numele în momentul ăsta.

– Serebriakov.

– Da! Sejurul ăsta la Senderovsky m-ar putea ancora în personaj.

Conversația îl făcea să se simtă foarte erudit.

Vinod nu spuse nimic, se mulțumi să scuture din cap și să zâmbească. Actorul îi admiră cele cinci sute de gene care împodobeau ochii obosiți ai lui Vinod, aproape la fel de luxuriante ca ale sale.

– Citești ceva interesant zilele astea? întrebă Vinod, îmbrățișând cu un gest rândurile de cărți care-i întemnițau.

– Tocmai am descărcat cartea de eseuri a lui Dee.

– Eu am citit-o anul trecut, spuse Vinod.

– Oh. Ce părere ai despre ea?

– Cred că se străduiește.

– Se străduiește să ce?

– Să înțeleagă.

– Nu asta facem toți?

– Nu, nu cred.

Actorul nu reușea să înțeleagă dacă Vinod lăuda cartea lui Dee sau nu. Fără să știe de ce, simțea nevoia de a încerca să-l îndepărteze de Senderovsky și să și-l apropie pentru a obține ceea ce biroul de presă al rețelei de televiziune ar fi numit „o durabilă, dar improbabilă prietenie“.

– Sasha mi-a spus că ai pierdut un plămân, spuse el.

– Doar o parte dintr-un plămân, spuse Vinod.

– Exagerează totul, nu-i așa? exclamă Actorul.

Dar Vinod nu răspunse, dădu doar din cap, neutru și făcu o mică plecăciune. Actorului i se păru că detectează o răceală. După plecarea lui Vinod, Actorul suferi un acces brusc de singurătate, pe care îl redirecționă înspre furie.

– Ce vor toți de la mine? spuse el cu voce tare, fără să știe exact despre cine e vorba, dar folosindu-și o mână pentru emfază.

Era conștient că propria companie avea să i se pară insuportabilă până la cină, până când avea să-și pună cea mai bună cămașă și să o vadă din nou pe ea.

Și atunci ce?

Vinod și covorașul lui coborâră panta abruptă până la pajiște, aceeași pajiște pe care i-o recomandase Senderovsky Actorului ca loc pentru o lectură liniștită. („Nu cred să existe nimic mai potrivit.“) Iarba era înaltă, netunsă, și Vinod o aplatiză cu palmele, o amintire atavică a Ovalului, cu

iarba lui anemică, gălbejită, a sunetului bâtei de crichet, a bărbaților și a băieților țipând unii la ceilalți, a distracției la care nu putea participa. Poate că existase un coș de picnic, o mătușă frumoasă cu o aluniță cu un singur fir de păr, *pakora* și *dhoka* uleioase, calde la atingere. În ultima vreme, aceste amintiri insistente se impuneau neîncetat, dar cum să-ți dai seama care dintre ele erau reale? La vârsta lui, mintea semăna cu zeama lungă din creier de capră pe care o făceau parșii la Café Military, în Churchgate, unde ventilatoarele din tavan răspândeau aroma grea a mâncării non-vegetariene, zigzagând prin amintirea primei beri care-i atinsese vreodată buzele, cu vărul Gautama, gras și puber, încurajându-l pe drumul către două decenii de consum serios de alcool.

Își aranjă un loc și cercetă împrejurimile. Pajiștea era la cel puțin zece metri sub nivelul restului proprietății, iar ciudata ceață din miezul zilei se lăsa de jur-împrejurul lui Vinod. Când ridică privirea, marea verandă din cedru, casa principală (semănând atât de tare cu stucul celei de-a doua tinereți ale sale, în Jackson Heights), sateliții staționari ai bungalow-urilor, toate acestea se ridicau înaintea lui de parcă ar fi apărut de nicăieri, chemate de un nebun din paginile lui Gogol sau ale lui Cervantes. Iar acum, Vinod se minuna de proporțiile proiectului lui Senderovsky, de enorma și vesela risipă pe care o reprezenta, o întreprindere atât de vastă, încât nu putea să nu-i inspire cuvântul „insolvență". Spre deosebire de prietenii săi, Senderovsky nu avea frați și surori, nici o familie nucleară în tradiția imigranților; fiecare bungalow era o încercare de a corecta lipsa de înflăcărare a părinților și strămoșilor săi.

Ceața i se strecură lui Vinod în plămâni (plural) și apoi se scurse în torente lenește spre cartierul de locuințe de mai sus, învăluind și dezvăluind dimensiunile californiene ale verandei de cedru (șervetele individuale fuseseră deja spălate și așezate pe masă pentru cină) și bungalow-urile cu acoperișurile lor țuguiate, astfel încât, așa cum spun magicienii americani, „Uite-o, nu e".

Broaștele începuseră din nou, mai insistente ca oricând, dar nimeni nu putea identifica sursa agitației lor, cu excepția unui grup de grauri ce se adăposteau într-un ulm uscat: o furtună ce se apropia dinspre Canada. Singur în ceață, Vinod încerca să citească piesa rusească, în timp ce privea luminile aprinzându-se și stingându-se în casele de sus, ca un cod morse, girueta de pe bungalow-ul dublu al lui Karen învârtindu-se nebunește și, în final, oprindu-și săgeata în direcția opusă de Newfoundland. Vinod s-ar fi mințit pe sine însuși dacă ar fi spus că nu-și dorește mângâierea ei acolo, în frig și umezeală. Încă o iubea în întregime, până și lipsa de eleganță a sufletului ei de imigrant, flămând și veșnic nemulțumit, chiar și cruzimea expresiilor ei și mirosul greu al răsuflării ei după un triplu espresso. Dar trebuia să gândească precum un personaj dintr-o piesă de Cehov, etern chinuit de dorință, dar prins în capcana unei vieți mult prea mărunte pentru a cuprinde o ființă omenească în întregimea sa. De aceea era Cehov etern iubit. În scrierile lui nu existau personaje cutezătoare, galopând către un punct final, ca renumele Actorului sau ca algoritmul lui Karen, ci numai orizonturi care dispar, numai pajiști cu iarba necosită, de pe care puteai privi în sus pentru a vedea peisaje încețoșate.

Deschise cartea, dar îl cuprinse frica. Nimic din toate acestea nu putea fi real. Din nou, își aminti podul peste râu din urmă cu o zi, restul continentului în urma sa, munții violeți puțin cam prea perfecți ca să fie adevărați. Și chiar acum avusese o conversație fermecătoare cu Actorul, unul dintre cei mai admirați lucrători în slujba culturii de pe întreaga planetă. Iar următoarele săptămâni sau luni, oricâte ar fi fost ele, avea să le petreacă la o aruncătură de băț de Karen, pe care nu o mai văzuse cu adevărat de ani de zile, cu siguranță nu de când Tröö Emotions fusese vândut președintelui puhav al unei bănci japoneze.

Deci ce i se întâmpla *de fapt*?

O auzise descrisă drept moarte prin înec. Oameni tineri care se înecă în paturile lor de spital. Se înecă în propriile fluide pulmonare, se înecă în ei înșiși. Își atinse gura și gâtul, căutând tubul ventilatorului, dar nu găsi decât buze uscate și mărul lui Adam, tare și jos. (Dar dacă ar avea mâinile legate?) Sări chinuit în picioare și lovi ceața cu pumnii. Ceață! Era o metaforă aproape prea facilă pentru medicamentele care probabil că-i circulau prin trup ca să-l mențină moale și docil și

intubat cum trebuie.

Sau înapoi la ipoteza simulării. Se gândi din nou la programatorii de la Bangalore Interstellar, cei răspunzători pentru acest întreg univers.

– Doamne, spuse el către cel căruia îi fusese repartizată linia de cod cunoscută drept Vinod Mehta.

Dar cuvântul suna prea religios, prea apropiat de invocarea lui Rama ca să fie în regulă.

– Domnule!

Prea colonial, prea plin de deferență, prea cerea un semn de exclamare la sfârșit.

– Entitate, spuse el în cele din urmă, ceea ce suna potrivit, chiar dacă birocratic.

– Entitate răspunzătoare pentru asta, sper și mă rog – dacă așa îți place fii abordată prin rugăciuni – că nu ești sadică. Și că mă vei scăpa de asta atunci când va veni timpul. Că mă vei lăsa să ajung la punctul final și la ieșirea din indiferent ce este acest ceva pe care l-ai creat.

Se opri și privi în jur. Ceața tălăzuia acum, ca și când chiar ar fi atras atenția unei entități imense și răuvoitoare – sau cel puțin departamentului de producție. Dar cât de frumos arăta, această violență densă a umezelii ce se învârtejea. Cât de bine scotea în evidență goliciunea copacilor, fiecare dintre ei un mesteacăn rusesc în imaginația lui Vinod, influențată de Unchiul Van*e*a (și numai în imaginația lui). Și nici nu erau cu toții goi. Arțarii japonezi începeau să înfrunzească roșu. O ramură atârna deasupra lui Vinod, și pe ea se vedea un pui de ciocănitoare, cu boneta lui roșie, încercând fără succes să învețe meșteșugul părinților. Dar cu fiecare lovitură de cioc, pasărea se dezechilibra și cădea de pe ramură, apoi zburătăcea din aripi ca să încerce din nou. Toată această activitate obișnuită se desfășura în timp ce ceața se zvârcolea în jurul lor, ca și când linia de cod a păsării funcționa independent de linia de cod a ceții, de parcă cele două ar fi fost programate separat.

Se gândi să pornească la deal, către siguranța pe care i-o promitea bungalow-ul Lullaby, către siguranța documentelor legalizate de pe fundul valizei lui. (Oare „Lullaby“[12] era încă o aluzie la medicamentele care-l țineau sedat?) Încă o lumină, modernă și estompată se aprinse în bungalow-ul lui Karen, în ceea ce Vinod nu avea de unde să știe că e baia. Îl liniști, ca vederea unui far în furtună, și acum ceața i se părea blândă și mângâietoare, ca un burete ud lipit pe fruntea unui copil pentru a-i calma febra. Nu-și putea explica brusca schimbare de dispoziție, lipsa fricii. Nu știa că ea se așezase pe toaletă, cu o copie a romanului pe care el îl scrisese cu aproape două decenii în urmă, chinuindu-se să citească literele cu corp zece, frazele complicate care curgeau dintr-una într-alta, dar imitând încet, tonic, circularitatea minții autorului, pe care Karen o cunoștea și o iubea.

Puiul de ciocănitoare își revendică într-un final dreptul din naștere, și sunetul sfredelului său minuscul răsuna în întreaga poiană. Vinod se așeză pe covorașul său brazilian și deschise din nou *Unchiul Vanea*. Citi:

„O grădină. Se vede o aripă de casă, cu terasă. Pe alee, sub un plop bătrân, o masă pregătită pentru ceai. […] Ora trei după masă. Cerul înnorat.“[13]

Exact așa era.

6

Ed folosea o brichetă de cărbune cu ardere lentă, care păstra mâncarea umedă, așa cum trebuiau să fie sardinele pe care se pregătea să le pună pe grătar. După plimbarea cu Dee își petrecuse ziua pregătindu-se pentru cină. Avea să compenseze pentru lenea din ziua precedentă. Avea să le ofere (bine, avea să-i ofere ei) cea mai bună masă de care avusese vreodată parte într-un cadru rural. Rețeta unei variante picante și neobișnuite de *vitello tonnato* provenea de la unul din cei mai buni bucătari din Torino, și în clipa aceea lui Ed nu-i păsa că este o mâncare de vară, pentru că vremea schimbătoare se juca cu speranțele și cu visele lui.

Ceața se ridica în sfârșit, tocmai la timp pentru o cină timpurie. Îl trimisese pe Senderovsky după tot felul de comisioane culinare, iar acum îl vedea pe pajiștea din față, scurmând în ceea ce trebuie să fi fost o gaură în pământ. Oare umbla la puț? Situația dușului era chiar mai rea decât de obicei; după plimbare, Ed abia dacă avusese parte de un fir de apă călâie, cu miros de sulf. Îl privi pe Senderovsky urcând panta, alb la față, cu părul vâlvoi.

– Ai văzut pe cineva pe pajiște azi? întrebă latifundiarul.

– Nu după ce ne-ai amenințat că pui plasa de badminton, spuse Ed.

– Ciudat, foarte ciudat, mormăi Senderovsky.

Inima îi bătea agitat, romanul lui Vinod lipsea din palatul de iarnă al lui Steve. Și tocmai când găsise locul perfect pentru el, într-un coș pentru compost nefolosit din garaj.

– O să am nevoie de tine și de Vinod în curând, să dați o mână de ajutor cu cina, spuse Ed.

– Da, să trăiți, spuse Senderovsky, salutând precis. Ăla e un Negroni?

– Am găsit în cămară o sticlă de Campari din 1960, spuse Ed. Te superi? Părea destul de rară.

– Am eu așa ceva? întrebă Senderovsky, de parcă ar fi vorbit despre un delfin găsit în subsol. Atunci servește-te. Mă duc să mă întind un minut.

Tuși tare în pumn, simțind gust de metal.

Ed își promisese să nu bea, pentru ca seara să se desfășoare cu el pe post de navă de război, lansând remarci deștepte peste prova USS *Dee*. Dar cumva în mâna lui tot apăreau pahare de Negroni, și limba îi căuta răcoarea cubică a gheții care clincăia în ele. Cum de nu petrecea Senderovsky într-o prostrație alcoolică cele șase luni pe an cât locuia aici? Ed își amintea vag că noaptea trecută se prăbușise pe umărul prietenului său în drum spre bungalow, după ce spusese niște lucruri urâte, dar nu putea niciodată să se rușineze în fața lui Senderovsky, care, își dădu el seama, îi era mai frate decât fratele adevărat de la Seul.

Petrecu următoarea oră cu pregătirile, în timp ce nivelul Campariului scădea în sticlă. Opărise păstăile de mazăre dulce, unul din ingredientele secrete din rețetă, iar acum le rumenea cu grijă pe grătar. Tonul și anșoaurile fuseseră pasate și introduse în maioneză, caperele, sucul de limetă și – alt ingredient secret – trei ardei iuți habanero tăiați în sferturi, apoi transformați într-o pastă mătăsoasă, peste care presărase sare cușer. Carnea rece de vițel fusese acoperită cu frunze de coriandru și semințe de dovleac, puse un strop din confitul de ardei iute și citrice și, la urmă, avalanșa cremoasă de *tonnato* în sine. Când termină, degetele îi ardeau de la iuțeala ardeilor și se întrebă dacă mâncarea nu avea să ofenseze papilele gustative mai timide. Coriandrul era întotdeauna un ingredient controversat, și acum își dorea să fi cercetat ce simte Dee față de el.

Senderovsky și Vinod apărură în fața lui, unul sumbru, celălalt năuc, ca doi soldați luați cu arcanul în armata austro-ungară pe cale de a fi înfrântă. Îi puse rapid la treabă, să care lucruri de la bucătărie spre veranda acoperită, să păzească grătarul cât se ducea el la baie și, cel mai important, să-i țină companie, să-l facă să fie mai puțin agitat și astfel să-i modereze consumul de alcool (sau

cel puțin asta ar fi fost ideea).

– Reușit aspect, spuse Karen apropiindu-se, cu fața marcată de somnul recent.

Ed purta masca sub bărbie (cu alte cuvinte, inutil) și avea țigară sigilată ermetic între buze. Pentru prima oară, își dori ca vorbele ei să nu fi fost sarcastice.

– Uită-te la tine cum munceşti, adăugă ea, pe când Ed răsfira delicat cărbunii.

Nu-l văzuse niciodată atât de harnic. E complet îndrăgostit de ea, își spuse Karen. Pusese sardinele într-un castron și le unsese cu ulei de măsline.

Restul oaspeților începeau acum să apară pe verandă din casele lor, și Dee trecu pe lângă el fără un cuvânt, îmbrăcată cu un hanorac inscripționat cu numele unui colegiu și având un zâmbet șiret pe față. O salută din cap, ca un profesionist. Să-i dăm drumul, își spuse el, cu o jumătate de pahar de Campari plescăindu-i în gură. *Vitello tonnato* era pe verandă. Fripturile de miel fuseseră decongelate. Aruncă sardinele pe grătar și privi peștii cum sfârâie, cu ochii mijiți într-o stare contemplativă, cu șorțul și jacheta de la City Hunter acoperite de un nou strat de pește și funingine. Secretul era să le întorci fără să pierzi prea mult din pielea delicioasă, și pentru asta era nevoie de grația unui chirurg. Când sardinele aveau să fie puse pe farfurii, peste un strat de rucola, aceasta avea să se ofilească de la căldură – semn că totul era exact cum trebuie.

Exact atunci apăru Senderovsky, din resturile cetii, tușind în pumn, dar aducând o farfurie strategic necesară de lămâi tăiate în sferturi, pe care Ed le stoarse imediat peste pește, sucul lor făcându-i pielea arsă de ardeii habanero să usture.

– Du astea imediat, îi comandă el proprietarului, în timp ce se repezea la baie să se spele de fum și să se miruiască cu un puf rapid de colonie neofensatoare.

Când ajunse pe verandă, oaspeții îl aplaudau în picioare. Aruncă o privire rapidă spre Dee, străduindu-se să separe sunetul palmelor ei de al celorlalți.

– Nici măcar nu ați gustat încă, le spuse el.

– Uită-te la tine, ai roșit! spuse Senderovsky.

– Ce prezentare, spuse Dee. Parcă e dintr-un show de televiziune.

Se opri cu greu să-i facă o plecăciune.

– Mâncați, mâncați, spuse el, amintindu-i lui Karen de ceva ce mama ei îi spunea la micul dejun: „Mănâncă, mănâncă, de ce așa grasă?".

Vinod se gândea la cinele de la Florent pe care le împărțise cu Karen și Senderovsky, trei studenți faliți și famelici, înmuind cartofii prăjiți în castronul mare de sos *aioli*, tăind rotocoale sfârâmicioase de brânză de capră din ruloul enorm, dând peste cap cochiliile de midii și smulgând carnea din ele cu dinții, unica ocazie când se puteau îndopa după placul inimii fără a respecta codul de conduită al lui Karen.

O foame asemănătoare îi cuprinsese și pe comeseni. Conversațiile încetară, și adulții atacară mâncarea, mestecând zgomotos și fără maniere (Senderovsky își aminti de mama sa invocând interdicția rusească de a scoate plescăituri cu gura deschisă, *Sașenka, ne ceavkai!*), cu cuțitele din plastic sfârtecând bucățile subțiri de carne de vițel înecată în *tonnato* sau jupuind cu grijă carnea sardinelor de pe os.

– Oh, doamne, strigă Dee, cu ochii în lacrimi. E atât de iute!

– Prea iute? se îngrijoră Ed.

– Nu, perfect de iute. Și păstăile de mazăre, merg atât de bine cu vițelul și cu sosul!

– Texturile, spuse Senderovsky, reluându-și fără să i se fi cerut rolul de profesor al lui Dee. Moale cu crocant.

– E al dracului de bun! spuse Karen. Când îți pui mintea la ceva, Ed…

– Vai, sardinele astea! remarcă Masha, filetând una pentru Nat. Perfect făcute. Aproape că pot să le inhalez esența.

Era neobișnuit pentru ea să fie așa de lirică, își spuse Senderovsky. Oare ea fusese cea care dezgropase romanul lui Vinod? Masha se plimba uneori pe pajiștea din față, între conversațiile cu

pacienții, orele lui Nat și programările la logoped.

– Le-am făcut special pentru tine, îi spuse Ed Mashei, întorcându-se apoi și făcându-i cu ochiul lui Dee, pentru a-i spune că nu era adevărat, că totul era pentru ea.

– Ai putea scrie o carte de bucate, spuse Vinod.

– Lumea are nevoie de încă o carte de bucate cum am eu nevoie de încă un ulcer, spuse Ed.

Numai Actorul rămase tăcut. Deși în mod normal ar fi încercat să-i afle părerea, oaspeții rămâneau prea vrăjiți de mâncare pentru a-i observa absența. El le resimți în mod patologic lipsa de interes.

– Unde ai învățat să gătești așa? întrebă Dee.

– Am trăit o vreme în Italia, spuse Ed. Când eram mai tânăr.

– Îți amintești când tu și contesa v-ați apucat de o revistă bilingvă despre fluviile lumii? întrebă Karen. Cum îi zicea?

– Nu era pur și simplu *Rivers* bară *Fiumi*? spuse Senderovsky, plescăind acum fără să-i pese, mama lui fiind în carantină în Forest Hills, prea departe ca să-l audă.

– Să nu vorbim despre asta acum, spuse Ed, și Karen ridică mâinile a capitulare.

Ed se întinse după sticla de Riesling (în curând, ziarul avea să declare strugurii riesling cei mai subapreciați struguri ai verii) și-și umplu paharul până sus, dându-și apoi seama că ar fi trebuit să o întrebe mai întâi pe Dee dacă mai vrea vin. Să aducă vorba despre *Rivers/Fiumi* acum, după victoria lui cu *tonnato* și sardinele? N-o va ierta niciodată pe Karen pentru asta. Da, își irosise tinerețea cu lucruri stupide și indolente, alimentate cu bani strămoșești. Și ce dacă? Fusese vreunul din cei opt sute de cititori ai revistei iremediabil distrus de tentativa lui de romantism, inspirată de o combinație între pasiunea pentru călătoria pe Mississippi a lui Huck Finn și unicul voiaj de familie în care tatăl său fusese prea beat ca să-l umilească, la bordul unui vas de lux care-și croia încet drum pufăind în josul Nilului? Prin contrast, invenția lui Karen distrugea în mod activ viețile oamenilor, inclusiv pe cea a Actorului.

Liniștea se întoarse la masă. Această cină în comun avea să fie diferită de prima. Fiecare comesean, cu excepția lui Senderovsky, aflase ceva nou despre un altul, și secretele erau la fel de picante ca *tonnato* condimentat cu habanero pe care-l hăpăiau acum, fără nicio considerație pentru instalațiile sanitare rurale. Karen se uita la Senderovsky, știind că încercase să înmormânteze romanul lui Vinod în vizuina unei marmote. Nat se uita la Karen, știind că avea s-o învețe coreeană și că într-o zi va fi pregătită să îi cunoască pe Jin și J-Hope și Rap Monster la Seul. Dee și Ed se uitau unul la celălalt, camarazi după lunga plimbare, ea conștientă de dorința lui, el încercând să-și evalueze șansele. Actorul privea lateral la Masha, știind care este consistența, *textura*, ca să-l citim pe soțul ei, atingerii acesteia. Iar Masha se uita în farfurie, conștientă de fierbințeala privirii laterale a Actorului, în care se temea că se amestecă mila și batjocura.

– În regulă, spuse Ed, cine vrea friptură de miel?

Cu toții ridicară mâna în afară de Vinod și de Nat, amândoi moraliști când venea vorba despre miei.

– Le primiți în sânge, dacă nu cereți altfel.

Curând, fâșiuțele rozalii de carne pe os se adunară morman pe farfurii, și cuțitele moi din plastic reciclabil se dovediră inutile. Cei șase mâncători de miel își duseră la gură prada lipsită de apărare și sfâșiară carnea ca niște apucați. Carnea, suculentă, dar tare, cerea o insistență de carnivor devotat, și fiecare dintre meseni își încheie masticația lingându-și mai întâi degetul arătător, apoi degetul mare. În special Senderovsky era încântat de acest fel de mâncare, o emblemă extrem de potrivită a coloniei sale de bungalow-uri.

– Înainte de a fi înmormântat, vreau să mi se stropească corpul cu ulei de măsline și sare, spuse el.

– Tati n-o să moară decât peste mult, mult timp, îi spuse Masha lui Nat. Se prostește.

– Aș putea să mor eu înaintea lui! cântă Nat.

– De ce spui asta?

– Da, chiar așa, de ce? interveni și Karen.

– Din cauza schimbărilor climatice.

Ed, mulțumit de primirea făcută mâncării sale, tocmai terminase încă un gin artizanal și simți cum limba i se dezleagă corespunzător.

– Generația lui Nat se numește Generația L, declară el. De la *last*, „ultima".

– Ed, ce mama dracului ai? întrebă Karen.

– Nu vreau să spun decât că e dovadă de iresponsabilitate să aduci pe lumea asta un om, spuse Ed.

– Păi n-au făcut asta! spuse Karen. Nimeni de aici n-a adus pe cineva pe lumea asta.

– Încă sunt absolut fertilă, spuse Dee, dar sunt de acord cu Ed. Fără copii.

Oh, își spuse Actorul.

– Da, sunt adoptată, îi declară Nat lui Ed.

Actorul se învioră, simțind că rivalul lui era pe punctul de a fi luat la rost. Se așternu tăcerea, umplută de ciripeala nebună a păsărilor care simțeau prima pală de vânt apropiindu-se de Berkshire. Senderovsky își dădu seama că nu a pornit muzica la radioul roșu și frumos.

– „Adoptată" înseamnă că mami și tati nu sunt părinții mei biologici, explică Nat. Înseamnă că n-am ieșit din burta lui mami.

– O, știu, scumpete, spuse Ed. N-am vrut să spun nimic rău. Ai părinți minunați. O să trăiești foarte multă vreme.

Nu mai folosise cuvântul „scumpete" până atunci, nici față de un copil, nici față de un adult, și rostirea lui îl făcu să se simtă și mai vinovat de o nespecificată infracțiune.

– Nu sunt sigură de asta, dar mulțumesc, spuse Nat.

Dee și Actorul râseră. Mama ei se crispă. Fraza aceea o putea rosti un adult, nu și un copil. Cu câteva zile înainte spusese „Nu-mi lipsește orașul în *întregime*", și acel ultim cuvânt o întristase pe Masha. Oare Nat avea copilărie? Nu în întregime.

– Hei, spuse Nat. Am învățat cuvintele de la „Alouette" în engleză, vreți să le auziți?

– Nu acum, Nat, spuse Masha.

– „Ciocârlie, frumoasă ciocârlie!", cântă Nat, cu timbru perfect. „Ciocârlie, o să te jumulesc. O să-ți jumulesc capul! O să-ți jumulesc capul! O să-ți smulg ciocul! O să-ți smulg ochii!"

– Bine, ajunge, te rog, insistă Masha. Nu e un cântec frumos.

– Ba e un cântec frumos! strigă Nat. E din Canada franceză!

– Natasha Levin-Senderovsky! Vrei să te duci singură la tine în cameră?

– Pentru ce, fiindcă am spus că e din Canada franceză?

– Să ne calmăm cu toții, interveni Senderovsky.

Întreaga cină îi scăpa printre degete. Și asta după toți banii pe care-i cheltuise pe miel și pe vițel și pe maioneza artizanală făcută de o familie de peste râu.

– Tocmai ai mâncat un miel, spuse Nat. Bine? Și lui i-au smuls ochii și i-au jumulit capul. Cineva l-a ucis. Și el a fost Generația L. Dar de asta nu ți-a păsat, nu?

– Vezi ce ai făcut? îi reproșă Karen lui Ed.

– Ce am făcut? Și tu ai mâncat miel!

– Nu despre asta vorbeam, spuse Karen. Ai supărat-o cu ce ai spus.

Actorul decise că era momentul să ofere un context moral și ceva solemnitate.

– Esențialul este, spuse el, că Nat e absolut excepțională. Ca fata aceea suedeză cu Asperger.

– Poftim? făcu Masha.

– *Alouette, gentile alouette*! țipă Nat. *Alouette, je te plumerai*!

– Nat, ți s-a spus să încetezi.

– Cântam în franceză, replică Nat. Așa nu trebuie să auzi cuvintele urâte.

Karen văzu dinaintea ochilor întreaga viață a copilului, rebeliunea, combativitatea, drogurile,

relațiile cu irlandezi înalți veniți cu viză H-1B care caută „ceva diferit", fuga de părinții care n-au niciun drept să-i controleze viața. Ce-ar fi dacă ea, Karen, ar interveni chiar acum și ar încerca să-i ușureze adolescența? Ce-ar fi dacă s-ar oferi nu ca substitut de părinte, ci ca soră mult mai mare? Și de data asta n-ar da greș.

– Hai sus să te uiți la BTS în camera ta, spuse Masha. Oricum ai terminat de mâncat.

– Nu! Vreau să stau cu oamenii mari!

– Vin și eu cu tine, spuse Karen. Ai spus că vrei să-mi arăți cum cânți la pian.

– *Piano chyeo*! țipă Nat. Asta e în coreeană. *Tee-bee kkeoh*! Nu că am avea *tee-bee*.

Ed se uită la Karen, surprins, și la fel și Masha. Pe lângă influența pe care o avea asupra soțului ei (și a lui Vinod, desigur), Karen o învăța acum pe fiica ei încă o limbă.

Nu era nimic inerent rău în asta, decât poate că ar fi trebuit să o consulte și pe ea.

– Dacă vreți să cântați la pian înainte de culcare, e în regulă, spuse Masha, cu o voce la fel de aspră ca vântul care începea să bată. Dar un singur cântec, și apoi la culcare.

O voia pe Karen pierită din ochii ei.

– Daaa! strigă fiica ei și plecă în camera de zi împreună cu Karen.

– Îmi pare rău, spuse Ed către Masha și Senderovsky. Nu sunt obișnuit să fiu în preajma copiilor. Cu toate că e aproape prea deșteaptă ca să fie copil.

– Dar *este*, spuse Masha. Un copil.

– Și mie mi se întâmplă, spuse Dee. Uit cum să vorbesc cu ei. Am nepoate, dar nu sunt nici pe departe la nivelul de inteligență al lui Nat.

Așa, își spuse Masha, mai spuneți cât de diferită e fiica mea de alți copii.

– Sasha ne-a spus întotdeauna că e costisitor să ai un copil, dar îți oferă un obiect de studiu excelent, continuă Dee.

Ed râse.

– O, asta e atât de tipic lui Senderovsky.

– Asta spuneai tu în clasă? întrebă Masha. De asta ai acceptat să adoptăm?

– Păi, începu Senderovsky.

– A mai spus și să ne căsătorim cu cineva cu o „profesie", continuă Dee. Că e singura cale de a supraviețui ca artist.

– Mă bucur că și-a urmat propriul sfat, replică Masha.

– Sasha e un supraviețuitor, conchise Dee.

Continuară cu toții să mestece în tăcere, trecând din mână în mână sticlele de Riesling, cu conținutul lor verzui lucind și vălurind în lumina lumânării, până când Karen se întoarse pe verandă, părând radioasă și zâmbitoare, observă Vinod.

– Ați terminat cu *Lacul Lebedelor*? întrebă Masha. Mă duc s-o culc.

– E deja în pijama, spuse Karen. Era foarte obosită și nu avea nevoie decât să o învelească cineva.

– Are nevoie de un pahar cu apă lângă pat și de prosopelul ei.

– Ăla cu Llama Llama Red Pijama pe el? întrebă Karen. I l-am pus sub pernă, împreună cu o poză cu Jin.

Cea mai delicată parte a relației cu fiica sa, ritualurile de culcare, în timpul cărora Nat devenea chiar mai mică decât vârsta ei, fusese atât de ușor confiscată de altcineva. Nu era mamă, își spuse Masha, cât era îngrijitoare, planificatoare de lecții și terapeut nedorit. Într-o bună zi, fiica ei avea să facă ritualul câinilor de prerie împreună cu Karen, dacă n-o și făcuse deja, și în ziua aceea Mashei nu-i mai rămânea decât să se mute în pod.

Între timp, Actorul își apropia încet scaunul de al ei.

– Așa deci, îi spuse el Mashei, cu o sprânceană ridicată, și tu ai studiat la New Haven?

– De unde știi?

Se uită la soțul ei, care sugea un os de miel adus de spate și cu ochii mijiți.

– Ai vorbit despre mine?

– Absolut deloc, răspunse Senderovsky.

Probabil că m-a căutat pe internet, își spuse Masha. S-a deranjat să o facă.

– Da, am absolvit cu mult înaintea ta, spuse Masha.

Timiditatea ei îi puse un nod în gât lui Senderovsky. Se așteptase ca soția sa să fie puțin îndrăgostită de Actor, dar asta îi reamintea de colonia rusească de bungalow-uri, pe vremea când o Masha de unsprezece ani era îndrăgostită de un bou mare și prost pe nume Oleg, care era îndrăgostit numai de el însuși și de ceva numit LeBaron.

Actorul se lăsă pe spate în scaun și-și cercetă publicul și stânjeneala pe care le-o provoca membrilor acestuia. Era îmbrăcat cu o cămașă din gabardină cu un aspect fals militar care ar fi părut o afectare pe oricine altcineva – o declarație de intenție în sine, și o ripostă față de nonșalanța studiată a lui Ed. Putea purta orice și putea face orice, cu oricine.

– Și ia zi, Vinod, continuă el, vorbindu-i ca unui vechi prieten, ai fost vreodată îndrăgostit?

Un foșnet se stârni printre cei trei prieteni originari care, mândri absolvenți ai unor colegii din oraș, deja erau iritați de menționarea atât de flagrantă a New Haven. Dar Actorului îi plăcea să pună întrebări incomode. Simțea că i se cuvine acest privilegiu, după ce se dezgolea în fața spectatorilor săi.

– Cine n-a fost îndrăgostit? răspunse Karen, preventiv.

– Îl întreb pe Vinod, spuse Actorul.

Masha îi simți cruzimea, și se admonestă pentru că nu îi provoca repulsie. Deci Actorul era genul care observă un grup și-l atacă pe cel mai vulnerabil membru al lui.

– Ce specializare ai avut? îl întrebă ea pe Actor cu voce ridicată. Teatru?

– Am fost îndrăgostit de Karen cea mai mare parte a vieții mele, răspunse Vinod.

O spuse privind în farfurie, la cele trei schelete de sardină perfect curățate, la economia pe care o reprezenta ronțăiala aceea atentă. Senderovsky ar fi vrut să se repeadă să-l îmbrățișeze.

– Iar tu ai fost conștientă de iubirea asta, bănuiesc, îi spuse Actorul lui Karen. Întreb asta pentru că-mi pasă.

– Avem o prietenie care e mai puternică decât orice iubire fizică, spuse Karen.

– Asta sună foarte formal, spuse Actorul.

Vinod se îndreptă de spate și-și pironi privirea asupra Actorului.

– Iubirea mea pentru Karen, răspunse el, a fost cea mai împlinită parte a vieții mele. Și da, am iubit și alte femei, am fost și cu altele. Nu prea multe, dar am fost. Karen și cu mine suntem prieteni, dar pur și simplu suntem mult prea diferiți.

– Ce vrei să spui?

Actorul juca acum rolul unui reporter de televiziune stăruitor. În curând avea să scoată la iveală un adevăr important, spre binele tuturor.

– Am avut ambiții, dar, spre deosebire de ea, eu nu mi le-am putut împlini. Dar dezamăgirile mele au rămas doar ale mele. Suferința mea e intimă, și așa am dorit întotdeauna să fie. Cu cât îmbătrânesc, cu atât sunt mai încântat de oamenii care se învârt pe orbita paralelă cu a mea, dar rămân la distanță. Prietenii mei, scriitorii pe care îi admir și, mai presus de orice, singura mea iubire adevărată.

Ridică paharul către Karen, apoi îl puse jos fără să bea, de parcă ar fi vrut să ilustreze ceea ce tocmai spusese. Prin mintea lui Karen se derulau primele cinci pagini ale romanului lui Vinod. Încă nu știa ce să creadă despre el, dar știa că nu va citi decât cinci pagini pe zi, ca să-l facă să dureze cât mai mult. Afirmația lui veni ca un dar, cel mai sincer pe care-l primise de mulți ani. Nu știa decât o singură cale de a-l răsplăti.

– Scuzați-mă, spuse ea, părăsind masa.

Mesenii se uitară urât la Actor. Îi aminteau de o rară ocazie când jucase un rol negativ, și nu pe cel al tânărului întunecat și neînțeles care se lupta cu propria istorie. Dar asta nu-l deranja. Ura era

un material cu care putea lucra.

– Literatură comparată, spuse către Masha. Și mulțumesc pentru mâna de ajutor de mai devreme.

Privirea lui lunecă pe silueta Mashei.

– Mi s-a oprit apa, anunță către ceilalți. Dar nu vă faceți griji! Stăpâna casei are totul sub control.

Acum vorbea cu cadența lui Senderovsky, îi ocupa spațiul.

Latifundiarul începu să tușească în pumn.

– Îmi pare rău, spuse el, cu ochii lăcrimând. Nu-l am. Virusul, vreau să zic. E reflux gastric.

Continuă să tușească, suficient de tare ca Actorul să se îndepărteze de el și să se apropie de Masha. Actorul se gândi cu impertinență să întindă mâna și s-o atingă pe a ei, care i se odihnea în poală ca un colțunaș palid. Simți cum un picior i se întinde spre al ei pe sub masă. Ea îi simți apropierea și nu știu ce să facă. *Inna, ajută-mă*, gândi în rusă. *Inna, mi-am pierdut voința*.

– Poate că sunt de modă veche, spuse Actorul, dar cred că oamenii ar trebui să aibă aventuri.

– Apropo de ce? întrebă Dee.

A, deci îi atrăsese în fine atenția.

– Scuze, spuse el. Apropo de nimic. Viața la țară mă afectează deja. Bat câmpii.

Senderovsky continuă să tușească, ritmic și punctual ca acordurile de chitară ale lui Caetano Veloso pe care uitase să le pună la radio. De fiecare dată când se uita la Actor și la soția sa nu se putea gândi la numeroasele roluri pe care le jucase pe scenă și pe ecran, în timp ce Senderovsky însuși jucase unul singur, cel de clovn. Cu toate că fusese o întreprindere foarte lucrativă pentru o vreme și i se oferise chiar un post permanent la o universitate din oraș (pe care-l refuzase prostește pentru a se ocupa de munca de televiziune).

– Poate ar trebui să te duci la culcare, îi spuse Masha soțului ei.

Ed și Dee se întrebau amândoi dacă bărbatul slăbănog avea oare febră și încercau să-și treacă în revistă interacțiunile cu el. Tusea lui părea seacă, un semn clar. Vinod se ridică să-i aducă un pahar cu apă.

– Nu pot să mă întind, spuse Senderovsky. Face refluxul și mai rău. Trebuie să rămân ridicat.

Dee își amintea unele din cuvintele pe care Senderovsky alegea să le folosească în clasă, pe care apoi ea le diseca voios împreună cu colegii la un bar cu rumeguș pe jos. Cineva chiar produsese un document cu „Zicerile lui Sasha“ pe care-l prinsese cu o pioneză pe tabla de plută din sala studenților masteranzi și care, din câte știa ea, încă se afla acolo, atârnând strâmb.

– Fir-ar să fie, ce mult am mâncat, îi spuse Ed lui Dee, mângâindu-și burta, în încercarea de a-i aminti de faptul că gătise. Trebuie să mergem la plimbare cât mai mult, altfel o să mă fac cât malul.

Cântărea, în prezent, cincizeci și opt de kilograme.

– „Dismorfia trupului tău aduce toate fetele în curte“[14], cântă Dee, un cântec de pe vremea când Ed și Senderovsky aveau puțin peste treizeci de ani și pe care amândoi îl uitaseră.

Dee nu era la fel de beată ca în seara dinainte, dar era suficient de amețită cât să i se pară odihnitor vântul din ce în ce mai puternic care lovea plasele de insecte.

– Hei, ai reality-show-ul ăla japonez despre care vorbeai? îl întrebă pe Ed.

– Da, am descărcat cea mai mare parte din el, spuse Ed.

Întinse mâna după paharul de gin și-l bău dintr-o sorbire.

– Putem merge la bungalow-ul meu să-l vedem, dacă vrei. Făcu o secundă de pauză, dar politețea învinse: Toată lumea e binevenită.

– Cred că o să mă duc să lucrez la scenariu, spuse Actorul. Cineva trebuie s-o facă.

Masha îl privi cum se ridică, cu mișcări chinuite și lipsite de vitalitate, apoi simți absența genunchiului lui lângă al ei. E furios pe Dee, își spuse ea. Își aminti de peștișorii pe care tatăl ei îi folosea pentru a prinde bibani de mare în canalul Long Island, felul cum se zbăteau în cârlig, potriviți doar pentru a muri între dinții unui animal mai important.

Apoi o auziră pe Karen urcând treptele cu un tropăit lipsit de eleganță. Nu spuse nimic, dar se apropie de Vinod. În mână avea un receptacul mic, plin cu o substanță de culoarea piersicii.

– Trebuie să-ți dai cu asta pe sub ochi, spuse ea. Cu toții am avut nopți albe, dar tu, scumpete, trebuie să scoți în evidență ochii ăia frumoși.

Deschise containerul, luă un strop de cremă pe vârful degetului și începu să deseneze semiluni sub ochii lui Vinod. El zâmbi până când buzele uscate îi crăpară la colțurile gurii.

– Nu-i nevoie spuse el. Pe cine să impresionez? În afară de tine.

Mesenii urmăriră desfășurarea ritualului, pe care numai Senderovsky îl recunoștea ca atare, pentru că făcuse același lucru pentru el și pentru Vinod de nenumărate ori în zilele de început ale prieteniei lor, aplicând creme și balsamuri și tot felul de alte produse, netezindu-le pielea pentru bătrânețea de care Karen se temuse atât de tare, singurele rețete de viață ale mamei ei: aspect bun, teme corecte, facultate bună, căsătorie bună, sănătate bună. În timp ce îi dădea cu cremă la ochi, remarcară cu toții grija cu care lucra, de parcă Vinod ar fi fost un obiect sacru, un talisman și n-ar fi contat nimic altceva decât să-l trimită în lume un pic mai fără pată. Ce ridicol, își spuse Masha. Îl duce de nas la fel cum Actorul mă duce pe mine de nas.

– Ei, făcu Actorul, urmărind scena. Mi-am încheiat misiunea aici. Noapte bună.

– Somn ușor, răspunse Ed, cu un ton victorios. Bate la ușă dacă vrei să vezi reality-show-ul japonez împreună cu noi.

Partea cu „bate la ușă" implica faptul că el și Dee ar putea fi cel puțin pe jumătate dezbrăcați.

– Ah, mor de nerăbdare să văd emisiunea aia, spuse Karen. Vin, vrei să vii și tu?

Ed oftă.

7

Ed își instală laptopul pe birou, între cele două sculpturi de ananași, iar Dee (împreună cu Vinod și Karen, intrușii) se așează pe jos, rezemată de marginea patului, cu paharul de băutură în mână, încântată de perspectiva emisiunii.

– În regulă, făcu Karen. Trebuie să arăt chestia asta cuiva, că mor.

– Ce este? exclamă Dee.

Se întreba cum ar fi să fii prietenă cu Karen, femeia asta importantă care putea cu atâta ușurință să se comporte ca un copil (și să se împrietenească cu unul), opusul tuturor persoanelor serioase pe care le cunoștea în oraș.

– Dar trebuie să semnați un fel de acord de confidențialitate în minte, spuse Karen, scoțând telefonul. Serios, chestia asta rămâne între noi.

Vinod făcu gestul prin care-și trage fermoarul imaginar la gură. Era fericit s-o vadă fericită. Pe vremuri, Karen începea fiecare seară în oraș cu întrebarea „Bun, care-s bârfele?", iar el și Senderovsky se întreceau s-o facă să râdă sau să se mire, ca două Șeherezade de facultate.

– Deci, începu Karen, mă jucam cu Nat la mine în bungalow și aud un țipăt. Și… așa, uitați-vă la asta.

Se apropiară atât cât le permitea virusul. Cel puțin trei dintre ei îl văzuseră pe Actor nud în filme, iar unul dintre ei îi văzuse penisul din profil pe o scenă londoneză. Dar aici goliciunea lui era fără poziționări, fără afectare, furia, țipetele („Clătește-l!", „Parcă am foc în ochi!") erau sincere, era el însuși, sinele său gol și brutal și nu avea niciun control asupra vieții sale, nici măcar asupra a ceea ce putea vedea cu ochii larg închiși. Drama sinelui său real o depășea pe cea a sinelui de pe ecran; era în egală măsură mai tristă, dar și mai amuzantă de privit. (Poate că în definitiv, își spuse Ed nemilos, nu e un actor așa de grozav.) Dar e frumos, își spuse Dee. Doamne, cât de frumos, bărbatul ăsta care stă două bungalow-uri mai încolo. Era ca și când prin țipetele lui neajutorate nu s-ar fi surprins numai pe sine, ci și pe ea, un animal drăgălaș care reușea să se piardă mereu în tundra necunoscută. Și fiecare parte a trupului său, inclusiv cele ascunse, era expusă parcă numai pentru ea, chemând-o cu imperfecțiunile sale. Da, își răsese pubisul ca un idiot, dar o dâră de păr cobora de la noadă până la testiculele rotunde și grele și nu avea ce să-i facă – decât dacă cerea unei asistente sau unei iubite să se ocupe de asta. Dar acum Dee știa. Și acum își dorea să-l ajute cu algoritmul care-l prinsese în capcană. Sau nu? Ed era la niciun metru distanță, respirând periculos, cu o expresie iritată. Era atât de minunat să-l aibă alături la cină, să se plimbe cu el prin peisaje virgine, să asculte pe cineva cu jumătate de viață mai bătrân, care renunțase la reproducere și la încurcături și la multe altele. Buzele lui ar avea gust bun, de friptură de miel și de gin și de lămâi tăiate în sferturi, ca ale ei.

Ed îi simțea mirosul respirației alcoolizate.

– Îți place priveliștea? întrebă el, sperând că i-a reușit un ton amuzant.

Mâinile încă îi ardeau de la usturimea ardeilor habanero și își dorea să fie singur cu ea, să o îmbrățișeze, să o facă să-i simtă mângâierea genelor și forța brațelor. Dee îl văzuse acum pe Actor gol, dar avea și el un trup, și era suplu și îngrijit.

– Oh, doamne, exclamă Vinod. Nu!

Masha era acum pe verandă, și privirea ei era fixată foarte evident acolo unde, după legile și obiceiurile abrahamice, nu ar fi trebuit să fie (deși cine o putea condamna?). Pentru a contrasta și mai mult cu bărbatul gol, era îmbrăcată pentru apeluri video cu un sacou modest, dar desculță. Și apoi îl luă de mână. Îl răsuci cu grijă, ca o pilotină care conduce un petrolier în port.

– Nu i-ați auzit pe ăștia doi în seara asta? întrebă Karen. Asistenta mea a făcut facultatea la New Haven. Asta e forma lor de flirt, să întrebe ce ai absolvit. Pun pariu că omul a probat deja produsele.

Vinod râse de expresia ei de negustor newyorkez.

– Poate că nu trebuia să filmezi, spuse Ed. Confidențialitate, știi.

Karen ridică din umeri. Ed înțelese că pentru Karen și cei de teapa ei din Valley tot ce implica pixeli și degetul mare era întotdeauna permis.

– Să-i spunem lui Sasha? întrebă Vinod. Sunt sigur că doar l-a dus în baie și…

– Și l-a ajutat să se spele! strigă Karen.

Dee râse.

– Mda, spuse Ed. Mulțumesc pentru asta. Mai vreți să ne uităm la emisiune? O să vi se pară plictisitor, prin comparație. Nu conține psihiatri ruși în călduri, nici vedete nude ale scenei și ale ecranului. Ați fost avertizați.

Emisiunea începu și o urmăriră așa cum se cuvenea, ca distracție de fundal, un zgomot calmant și atenuat. Conform regulilor romanelor rusești, fiecare dintre ei se gândea la altcineva. „Noapte bună, Karen-*emo*", îi spusese Nat, cu palmele lipite dinaintea feței fierbinți, în poziția clasică a rugăciunii creștine, cu un băiat coreean frumușel și o lamă glumeață sub pernă, cu lumea apărată de viruși și de oameni.

Trebuie s-o ducă undeva, își spuse Karen. Undeva departe. Două surori care-și clădesc o viață împreună. Planul se construia în mintea ei ca o furtună. Și Vinod? Ar putea iubi un bărbat pe care-l compătimea? Dar dacă ar fi încetat să-l mai compătimească?

Vântul lovea în fereastra Actorului, zgâlțâind-o, făcând somnul imposibil. Trebuia să plece de acolo. Cum aveau să arate următoarele săptămâni? Nevasta lui Senderovsky masturbându-l și Dee ignorându-l la cină? Avea colegi care tânjeau mai mult ca orice să fie umiliți, așa-numiți eroi de acțiune cărora le plăcea să fie flagelați sau sodomizați, dar nu se număra printre ei. Avea să se urce în Lancia și să se întoarcă în oraș dis-de-dimineață. Avea să trăiască periculos în pustietatea orașului. Avea să facă o declarație de solidaritate cu casierii și vânzătorii care rămăseseră acolo. Dar nu putea! Voia să fugă afară și să îi cânte o serenadă cu vocea lui impecabilă. Dar dacă se deschidea fereastra și apărea el? Își imagină o batistă în buzunarul unei pijamale cu buline, un zâmbet victorios, ea foșnind în cearceafuri, în spatele lui. Sau poate, în ciuda furtunii, în ciuda frigului, făceau duș împreună afară, exact același duș care-i fusese refuzat lui în Bungalow-ul Petersburg. Își puse pe el un halat de la podgoria din California pe care Ed o disprețuia și plecă cu tableta spre casa principală. Afară, vântul sălbatic îl atacă, subestimându-i puterea, așa cum făceau toți. În liniștea bucătăriei, cu luminile mașinii de cafea clipind ca un semafor, mai făcu clic ici și colo prin opera ei, oprindu-se nerăbdător la conturile de pe rețelele de socializare. Și acolo, postată cu numai o oră în urmă, era fotografia cu ei doi. Elspeth avea s-o vadă și să-i lase un mesaj de o distorsionată intensitate. Publicistul lui avea să spună ceva pe cât de sofisticat, pe atât de îngrijorat. Fanii lui – ah, cui îi păsa de ei? Aveau să se adapteze. Dee postase fotografia lor împreună. Voia ca lumea să-i vadă. Puse tableta jos pe dulap și simți mirosul de pește și carne stricată din gunoi, auzi geamurile zornăind în cercevele. *Vino la mine*, îi spuse el vântului. *Sunt iscusitul Odiseu. Tu o să-mi umfli pânzele.*

Senderovsky rămase în poziție verticală o oră, cum i se recomandase, înainte de a se culca, sperând să-și calmeze refluxul gastric. Dar continuă să tușească. Uscat.

– Lasă-mă doar să-ți iau temperatura, spuse Masha.

– O, ia uite ce amabilă e acum, spuse Senderovsky în rusă. Poate mă ajuți să fac și un duș.

– Nu știu ce crezi tu că s-a întâmplat, spuse ea în engleză, în afară de faptul că a trebuit din nou să descurc una dintre încurcăturile tale.

– Pe vremuri mi se părea că accentul tău în engleză e atât de dulce, spuse el. Numai pentru că ai venit aici mai târziu. Voiam să te îndrum. Voiam să te ajut să te adaptezi.

– Continuă să vorbești la trecut, spuse ea. Cine ar putea să te învinovățească, la cum arată

viitorul nostru?

– Așa, dă vina pe mine, spuse el, cât de *au courant*.

– Și acum îmi vorbești de parcă ai fi pe o rețea de socializare. Oh, Sashenka. Nu înceta să fii deștept și expresiv. Mă excită atât de tare.

Stinse lumina, iar Sasha o auzi întorcându-se cu spatele, patul gemând în propria sa limbă îndelung exersată.

Când îl trezi sunetul propriei tuse, vântul biciuia copacii, flămând după frunze, dar mulțumindu-se și cu ramurile pe care le frângea cu gemete cumplite, ca un torționar din Lubianka.

Fir-ar să fie, *chiar* că sună ca ca un tren de marfă, își spuse Senderovsky. Era dușmanul inveterat al clișeelor; singura dată când ridicase vocea la Dee în clasă fusese când o auzise spunând „verde ou de rață" pentru a descrie culoarea unei încăperi care nu existase niciodată în universul ei. Se ridică și deschise unul dintre obloane. Luna era absentă, dar două dâre fantomatice de lumină luceau pe jumătate din aleea de la intrare, provenind, cel mai probabil, de la o camionetă neagră cu SLEGS BLANKES pe bara din spate. Se săturase de chestia asta. O să cheme poliția. Nu, o să se ducă la camionetă, fie ce-o fi. Își puse pantalonii de sport și halatul, transformând ridicolul lor într-o armură și luă o căciulă de lână din holul de la intrare.

Afară, vântul amenința să-l ia pe sus și să-l poarte, cu halatul fluturând, către un cimitir de dădace englezoaice și umbrele stricate. Dar Senderovsky continuă. Bâldâbâcăi prin ceața care-i mânjea ochelarii speciali pe care-i purta noaptea. (Vederea de noapte i se înrăutățea și ea cu vârsta.) Când intră în raza farurilor, văzu ce dezastru făcuse vântul – și noaptea nu era decât la jumătate – pajiștea acoperită acum cu o varietate și mai mare de crengi albe de copaci, întruparea unui univers indiferent și lipsit de judecată, încărcat de suferință, presărat din belșug cu boli, ai cărui locuitori nu erau decât fripturi de miel umblătoare.

– Futu-i! strigă el, atipic.

În timp ce se îndrepta hotărât spre intrusul cu față lungă de la capătul aleii, Senderovsky se simțea ofensat de vânt. Tocmai îi plătise tipului cu copacii opt sute de dolari, bani gheață, pe care nu-i avea. Și pentru ce? Nimic nu se schimbase. Copacii morți continuau să cadă. Nu avea nicio șansă se învingă.

– Cine ești? strigă către silueta solitară din spatele volanului camionetei.

Nu avea cum să vadă mâna înmănușată care bătea darabana în volan, literele care compuneau numele unui post de radio cu muzică pop luminând verde bordul. Apropiindu-se, încercă o abordare mai amabilă:

– Te-ai rătăcit? strigă. Apoi, în cea mai bună americană a sa: Domne, te-ai rătăcit?

O pocnitură îi trecu pe la ureche. Un foc de armă? Apoi încă o pocnitură. Își acoperi fața cu halatul și căzu la pământ, cu burta pe pietriș. Pocnetul reveni, dar de data aceasta nu se mai opri; un obiect gemea torturat de vânt, ignorat, până când un fragment de ulm, ca niște coarne de animal, începu să se desprindă de trunchiul înalt și gol, chiar deasupra lui Senderovsky.

Nu vsio, gândi el în rusă. *S-a terminat cu mine*. Dar chiar când închise ochii, simți cum este rostogolit de pe alee și aruncat în șanțul moale al pajiștii, beneficiar al unei providențe invizibile. O trosnitură cumplită îl făcu să se ghemuiască în poziție fetală. Câteva clipe mai târziu, când deschise ochii, extremitatea unei enorme crengi rupte îl lovea ușor în frunte ca un deget insistent, așa cum făcea uneori Nat când voia să-l trezească în miez de noapte. Vântul continua, dar acum ploaia rurală care o adormise fără greș pe soția lui începuse să-i șiroiască pe frunte. Ramura de copac proaspăt frântă emana un miros de piele tânără și văratică. Era întuneric beznă acum. Curentul se oprise în tot orașul, așa cum căzuse în întreaga țară. Camioneta de pe alee dispăruse.

Actul trei

Vreme bună

1

– Pe marginea drumului sunt trestii foarte frumoase, îl informă Nat pe Senderovsky la micul dejun, la două săptămâni de la ultima noastră întâlnire cu ei.

După părerea terapeuților, avea probleme cu contactul vizual, dar acum îl privea drept în ochi, ca și când ar fi încercat să-l vrăjească cu nevinovăția ei. Cum de reușise Karen să se apropie atât de tare de ea? Cum de el însuși nu era capabil să accepte că este tatăl unui copil remarcabil, care observa totul, procesa altfel decât cei cu mai puține anxietăți, cu minți mai puțin zgomotoase, și care vorbea cu sinceritate absolută? Încă nu era prea târziu să-i fie părinte complet, dacă reușea să găsească solventul care să-i decalcifieze dragostea. Mult-iubitul său espresso îi tremură în mână și zdrobi în dinți cerealele bogate în fibre pe care le avea în gură.

– Să te uiți la ele dacă pleci la plimbare azi, bine, tati? spuse Nat.

– Bine, răspunse Senderovsky.

Dar, ca să parafrazăm ultima replică a unui autor celebru, nu se mișcă din loc. În locul ochilor căprui și blânzi ai fiicei sale, vedea farurile unei camionete la capătul aleii, scăldându-l în lumina lor răuvoitoare.

În oraș, oamenii mureau. Unii mai mult decât alții. Virusul cutreierase pământul, dar alesese să se stabilească acolo, exact cum părinții Mashei, ai lui Senderovsky, ai lui Karen și ai lui Vinod îl aleseseră cu patru decenii în urmă ca loc în care să se salveze de reverberațiile nocturne ale lui Stalin și Hitler, de Împărțire și divizare, de durerea care radia nu din amintirea îndepărtată, ci care izvora direct din mâinile taților lor.

Prinzând semnal din casa principală, coloniștii din bungalow-uri aflară ce se petrecea cu două sute de kilometri mai jos pe râu, și simțiră tot felul de lucruri, dar mai ales vinovăție. Era nerușinat de frumos unde se aflau. Vremea rămânea schimbătoare, dar chiar și nestatornicia ei era frumoasă. Un strat fin de zăpadă, după o zi caniculară. („Nu vă speriați, florilor", le cântă Nat îngrijorată narciselor pe care le plantase împreună cu Karen lângă casă, sub fereastra biroului Mashei.) O zi caldă, întreruptă de un nou praf de zăpadă, ca un zahăr ud pe limba lui Nat. Chiar și furtunile de noapte, care continuau să distrugă pajiștea lui Senderovsky cu perseverență comică, erau în felul lor uimitoare, cu copacii – cărora acum le dădeau primele frunze – legănându-se ca niște dansatori nocturni.

Vinovăție. Pentru că ei erau în siguranță aici, în propria lor comunitate, și după două săptămâni de semicarantină impusă de Masha nu mai erau nevoiți să păstreze distanța unul față de celălalt, cu excepția lui Senderovsky, a cărui tuse se înrăutățea de la o zi la alta.

– Nu am virusul, anunța el în fiecare seară la cină, unica lor masă comună, după ce suferise o criză de tuse, cu ochii uzi de lacrimi. Reflux gastric, adăuga, după ce Actorul se depărta demonstrativ de el și se apropia de Masha, al cărei genunchi era acum gata să-l primească, cald și pregătit la adăpostul mesei.

Vinovăție pentru că aveau mâncare copioasă (cu excepția lui Senderovsky, toată lumea se îngrășase, chiar și Vinod), companie educată și interesantă și, pentru unii, primii fiori ai dragostei. Nimeni nu era mai afectat decât Vinod de diferența dintre oraș și țară. Își dădu seama că în spatele spitalului din cartierul său erau parcate camioane frigorifice care adunau trupurile morților. Le scrise, vinovat, colegilor de la restaurantul unchiului său. De câte ori răspundeau, era fericit că i-au scris. Dar când le citea mesajele lăsa telefonul din mână și privea pe fereastră baloții de fân care se adunau în fâneața de alături, în timp ce fluturii monarh se împerecheau și migrau spre nord, într-un vârtej de negru și portocaliu. De ce era el aici, și colegii lui acolo? Pentru că părinții lui intraseră

legal în țară? Pentru că indienii educați aveau, în general vorbind, prioritate față de mexicanii needucați? Chiar dacă, după standardele familiei sale, eșuase – mai întâi ca profesor adjunct în veselul domeniu al „scrisului și retoricii", și apoi ca simplu muncitor – se găsea aici, pe moșia unui coleg de clasă de la un liceu de elită, adăpostindu-se pe loc, adăpostindu-se în spațiu.

Venise acolo ca să se piardă – cuvintele lui, nu ale noastre –, dar orașul era cel care se pierdea în urma lui. Dacă ea n-ar fi fost acolo, dacă nu l-ar fi făcut fericit în fiecare zi cu previzibila ei trăncăneală și cu felul în care-și băga nasul peste tot, cu neașteptata ei dragoste pentru fetița lui Senderovsky, își spunea că ar fi plecat imediat la Elmhurst.

Dar rămase. Cu toții rămaseră. Chiar dacă indolența vieții la țară îi făcea mai înceți, mai molatici, mai nesiguri pe picioare. Din nou, singura excepție era Senderovsky, a cărui anxietate susura în aceeași baie acidă ca refluxul său gastric. Nu putea dormi, și nu numai din cauza tusei. (Masha purta acum dopuri în urechi.) Luase în considerare să cheme poliția ca să investigheze camioneta neagră, dar își făcea griji că sosirea agenților avea să-i sperie pe Masha și pe coloniști. Își păstră teama pentru sine, împreună cu amintirea crengii masive care l-ar fi putut ucide în noaptea aceea, și a forței benefice care-l împinsese către salvare. Cât avea să-l mai țină norocul? Când încerca să respire după accesul de tuse, auzea scrâșnitul plămânilor și al esofagului, ca roțile unui ceas ruginit și scos din uz. În fiecare dimineață își mirosea subsuorile, pentru că se spunea că virusul afecta simțul mirosului. Familiarele miresme de hambar erau tot acolo, dar când se uita în oglindă nu reușea să găsească privirea propriilor ochi, ci doar scobiturile acestora. Cine era la volanul camionetei gata să-i atace colonia? Cine luase romanul lui Vinod? Cine aflase adevărul?

2

Reality-show-ul japonez era ritmul constant al tobei *taiko* din viețile lor izolate. Tempoul acesteia era de secol XIX, în cel mai bun caz, și uneori Vinod sau Actorul lăsau din mână piesa de teatru sau romanul rusesc pe care-l citeau și se întrebau dacă nu cumva erau și ei tot în emisiunea japoneză. Cadrul era cel tipic genului, trei femei și trei bărbați japonezi, între douăzeci și treizeci de ani, erau aduși într-o casă elegantă din Tokyo, Hawaii sau undeva în Japonia. Dar spre deosebire de omologii lor occidentali, participanții japonezi rareori se trădau unii pe alții, izbucneau în obscenități sau cedau poftelor trupești. Își examinau prieteniile și relațiile și prelungitele episoade romantice cu atâta timiditate, cu atâta nesiguranță, încât Ed și Senderovsky și Masha, dar mai ales Vinod, aveau impresia că privesc un univers paralel în care renăscuseră ca japonezi tineri și frumoși din clasa de mijloc, care abia își încep carierele de vânzători și bucătari și personalități online.

Se filmaseră aproape cinci sute de episoade, și Ed le știa pe toate pe dinafară. Cum putea acest bărbat fără nicio relație să fie atât de fascinat de o emisiune în care un întreg episod era dedicat analizării unui ușor refuz, la un castron de țăiței soba? Cum putea Ed să fugă la baie, în lacrimi, de fiecare dată când o luptătoare pe jumătate indoneziană, naivă și plină de viață, era respinsă de jucătorul de baschet narcisist și laconic de care era îndrăgostită?

Și Senderovsky găsea emisiunea sfâșietoare. Eșecurile tinerilor de pe ecran îi aminteau de ale sale. Îi reaminteau de anii de început, lipsiți de iubire, dinainte de a vinde prima sa carte. Ca și acum, și pe atunci finanțele sale erau în cădere liberă. Nota de plată pentru copacii căzuți era de peste patru mii de dolari și fusese nevoit să își facă încă o carte de credit la un creditor cu dobânzi cămătărești. Iar acum era imperativ pentru căsnicia sa să rezolve situația apei în bungalow-uri și în casa principală. Da, Senderovsky auzise că soția sa și Actorul erau implicați într-un soi complicat de ritual de curățire. Uneori punea urechea la ușa băii de la parter, unde știa că Masha ține gălețile cu apă pentru urgențe, dar nu auzea nimic. Mai erau și zvonurile despre Karen, care filmase ceva indecent. Când Senderovsky se gândea la soția sa într-o manieră sexuală, se întorcea mereu cu gândul la petrecerea nebună de la Fort Greene din 2001 când se reîntâlniseră, la pielea netedă și bronzată, la felul în care lumina se reflecta de pe umerii ei goi, la felul ei tineresc de a flirta și la duritatea exagerată de student la medicină. Oare mai păstra ceva din vitalitatea aceea? Și dacă da, de ce merita Actorul aceste ultimele fărâme de viață, atât de îndelung ținute la păstrare?

Îngrijitorul venise să verifice instalațiile, dar nu reușise să identifice problema, nici chiar după ce se ghemuise chinuit sub mai multe chiuvete.

– Mda, spuse el, se pare că e timpul să-l chemăm pe general.

Se referea la contractorul general care construise bungalow-urile. În mod normal, Senderovsky ar fi râs la gluma lui și ar fi trecut-o la capitolul „înțelepciune rurală", dar în ziua aceea era nerăbdător și enervat.

– Și pe tine pentru ce te plătim? mugi el.

Omul se ridică în toată înălțimea sa rurală, cu trăsăturile rozalii și copilărești, de o vârstă imposibil de stabilit cu certitudine, dar pufnind de nemulțumire din toată ființa, aburind lentilele ieftine ale ochelarilor. (Dacă *el* era șoferul camionetei negre? Poate că antagonistul său era chiar în fața lui, gata să-l frângă în două, așa cum ar fi trebuit să facă ramura de ulm în noaptea furtunii.)

– Treaba e că nu m-ai plătit de două săptămâni, răspunse meșterul. Și nu muncesc pe degeaba. Doamna mea are – menționă numele științific și cel creștin al unei boli și unele dintre simptomele ei oribile. Și noi avem facturi de plătit. Numai că pentru noi e vorba de viață și de moarte.

Senderovsky se uită după camioneta lui, gri, nu neagră, cum traversă în viteză aleea și dispăru,

cu un viraj dreapta furios. Fu chemat contractorul general, un bărbat slab, cu facultate, care vorbea în fraze iritante și incomplete și care factura în multipli de zece mii de dolari. Acesta conducea o camionetă neagră, pe care o menținea într-un autentic stil rural, cu apărătoarele roților încă acoperite de noroiul primăverii. Să fi fost acesta torționarul lui Senderovsky, posesorul mâinii înmănușate care bătea darabana pe volan, la capătul aleii? Nu, nu se putea. Senderovsky întotdeauna plătise la timp facturile contractorului. Instalatorii și electricienii și tipii cu copacii veneau și plecau, dar niciodată nu-ți poți lăsa neplătit contractorul de la țară.

– O să trebuiască să bag sonarul la pompă, se pare, spuse generalul.

– Ce înseamnă asta? exclamă Senderovsky, revenind la accentul rusesc. Nu suntem pe un submarin.

Dar sonarul avea să scoată curând la iveală o fisură în pompă, ceea ce însemna că întregul mecanism trebuia înlocuit, la prețul de zece mii de dolari, exclusiv manopera.

– Am înțeles că ai avut dificultăți să-ți plătești unii dintre furnizorii de servicii la timp, spuse generalul, apăsându-și pe nas ochelarii săi urbani și privind filosofic în jur.

– Unele surse de venit au secat, răspunse Senderovsky. Din cauza virusului, minți el.

– Cum zici tu, i-o întoarse contractorul.

Senderovsky începu să tușească în pumn, același acces de tuse uscată, monstruoasă, care-l scutura la cină. Contractorul făcu un pas înapoi și-și ridică masca la nas. Acum se purtau măști în satele mai avute. Cu câteva zile în urmă, Senderovsky văzuse un bătrân cu o mască chirurgicală albastră mergând în urma unei fetițe cu mască pe strada mare dintr-unul dintre orășelele ca de turtă dulce, și scena i se păruse ca de începutul sfârșitului lumii.

– Pentru tine o să am întotdeauna bani, spuse Senderovsky. Te rog, începe lucrarea. E imperativ.

Cam în aceste momente de probleme financiare, îl sună agenta sa din Los Angeles, cu vocea mieroasă și amăgitor de cremoasă, ca un parfé bine răcit.

– Ce mai face romanciero-scenaristul meu rus preferat? răsuflă ea în telefon.

Virusul forțase producția să se oprească, dar acum, când toată clasa mijlocie era în pat, în chiloți, pe întreaga perioadă următoare, nevoia de „conținut" era mai mare ca oricând. După spusele agentei, un nou serial fusese anulat de către rețea, o dramă medicală despre oameni care mureau de boli contagioase, și acum se grăbeau să îl înlocuiască cu ceva amuzant și cât mai îndepărtat de distopia prezentului. Scenariul lui Senderovsky era din nou în grațiile schimbătorului șef al rețelei.

– Eu sunt gata să-i dau drumul, dar nu vrea să aprobe, spuse Senderovsky despre Actor. Nu vrea comedie, vrea *Odiseea*.

– Dă-l în mă-sa, spuse agenta. Spune-i că avem o șansă.

– E producătorul executiv.

– La momentul ăsta, și pisica mea e. Sau poate ar trebui să spun *koșka* mea.

Agenta studiase rusa în facultate.

– Îl știi cum e. Se răstește la mine. E competitiv. Flirtează cu soția mea.

– Și ce, acum ești poliția sentimentelor rănite? Nu te purta ca un copil, Peter Panovici. Avem un serial de făcut.

– Pot să cer un avans?

– Hahaha! Nu ți-ai pierdut umorul. Și știu exact cine trebuie să regizeze episodul-pilot.

Menționă numele unei femei indiene, pe care Senderovsky îl recunoscu din cauza unui serial SF pe care se străduise să-l agreeze.

– I-am vizitat casa de vacanță din Kerala, spuse agenta. Are o familie minunată și un cămin minunat.

Senderovsky își aminti că agenta spusese același lucru despre casa, soția și copilul său când îi vizitase, cu câțiva ani în urmă. Ca un prost, purtase cu el cuvintele acelea în punguța pe care și-o cususe sub inimă, un tezaur în care păstra toate cuvintele americane pe care părinții lui nu le

rosteau niciodată. Încă o dată, uitase regula de aur: o persoană care trăiește sub un cer etern albastru își poate găsi alinare în peisajele cenușii ale celorlalți. Atâta timp cât *undeva* pe lume mai existau detox și yoga, tot și toate erau „minunate".

Și totuși, o șansă! Și discuții adevărate despre un regizor și un episod-pilot. Acum avea o misiune clară și un obstacol încă și mai clar. Întreaga lui viață depindea de capacitatea lui de a-l da la o parte din drum.

Dee și Senderovsky erau pe sofalele impermeabile de pe verandă, privind pajiștea și ferma de oi de dincolo de ea. Covorul de iarbă și orizontul îndepărtat încă o alinau pe Dee, dar nu în aceeași măsură ca atunci când sosise. Și ea începea să se întrebe, deși fără vreunul dintre gambiturile filosofice ale lui Vinod, dacă era ceva real în toate acestea, dacă nu cumva fusese prinsă și pusă în insectar ca unul dintre fluturii neajutorați ai lui Nabokov, pentru amuzamentul lui Senderovsky sau al altei puteri superioare.

– Am aici, anunță Senderovsky, prezentându-i lui Dee un teanc de hârtii, episodul-pilot al serialului nostru. Mor de nerăbdare să mi-l citești.

– Cum să nu! spuse Dee. Îmi place tot ce scrii. E întotdeauna amuzant.

Un Fokker D de la aerodromul pentru avioane de epocă din apropiere trecuse legănat pe deasupra bungalow-urilor și se întorcea la fâșia de gazon tuns care-i servea drept pistă de aterizare. Lui Senderovsky i se păru că vede o cruce de fier pe laterala biplanului. Iarăși *slegs blankes*? Era urmărit și din aer acum?

– Și aș vrea să-ți cer și o favoare micuță, spuse el. Dacă îl citești și-ți place, poate îi spui asta și amicului nostru actor. Cred că ar fi util să audă și părerea cuiva pe care chiar îl respectă.

Dee râse. Avea o gură frumoasă, admise Senderovsky, în aceeași manieră în care i se părea frumos și calul palomino, câteva curți mai la vale.

– Îmi pare rău pentru el, răspunse Dee. Algoritmul ăla e așa de varză.

– Pun pariu că, și dacă ai da la o parte algoritmul, tot ar fi îndrăgostit de tine, conchise Senderovsky.

– Rahat, profu', pufni Dee. Înainte să facem fotografia aia abia dacă se uita la mine.

– Se îndrăgostește de artiști și de gânditori.

– Nici măcar nu mi-a citit cartea.

Ușa casei principale se deschise scârțâind, iar în prag apăru Masha cu o găleată mare de apă, purtând o rochie de vară, cu câteva săptămâni înainte de vreme. Se îndrepta către Bungalow-ul Petersburg. Îi văzu pe Dee și pe soțul său, se întrebă cum să se calmeze, dacă e cazul să se calmeze, și în cele din urmă decise că nu e necesară nicio calmare. Zâmbi, le făcu semn cu mâna liberă și continuă spre căsuța Actorului, cu apa clipocind în găleată, aplecată spre stânga (piciorul drept îi amorțise peste noapte) și cu rochia lipită de posterior până când, cu o mână tremurândă, o îndreptă. O privi cum lasă găleata la ușa Actorului, ciocănește de două ori în ușă, apoi se răsucește rapid pe călcâie și pornește înapoi, cu ochii la blănița papucilor.

Actorul deschise ușa, îmbrăcat demonstrativ numai cu o pereche de chiloți europeni, se uită în jos la găleată și strigă:

– Masha!

Când ea nu răspunse, strigă ca după un cățel neascultător:

– Ce-i cu tine? Vino înapoi!

Apoi aruncă o privire spre verandă, îl văzu pe Senderovsky, dar mai ales o văzu pe Dee, și reuși cumva să deschidă gura și să închidă ușa, simultan.

Nerușinarea Mashei o afectă pe Dee mai mult decât pe Senderovsky. Se gândi la ce reprezenta găleata aceea cu apă, clipoceala ei. Se gândi la utilizările ei și la mâna palidă și grăsuță a Mashei. Se analiză pe sine fără discriminare, își văzu numeroasele avantaje și se hotărî să fie și ea îndrăzneață.

– O să-ți citesc scenariul și o să vorbesc cu el, spuse ea. Poate faci tu introducerea. Ca să pară că a fost ideea ta. Alo? Mă asculți?

Senderovsky își privea soția, în rochia ei de vară, întorcându-se la pacienți și la planurile de lecție ale copilului și se gândi la multele mistere care plutesc între doi parteneri, chiar și unii fericiți, când se duc la culcare seara. Își dori să se poată îndrăgosti de cineva, așa cum evident făcuse soția sa. O foarte bună parte din viața lui alergase după frumusețe, până când o prinsese din urmă și descoperise că merită, ca toate celelalte lucruri, cel mult un capitol sau două de proză intensă.

Acum, tot ce conta era proprietatea și salvarea ei. Pământul acoperit de rouă, foșnetul copacilor muribunzi, tovărășia prietenilor care soseau în gară și sunetul cărnii întoarse pe grătar, o dată, de două ori – totul trebuia păstrat până în ziua când avea să-și dea ultima suflare.

3

– Dacă ești interesat de soția mea, aș putea să mă prefac că nu văd.

Senderovsky ținea găleata cu apă în față, surprins de cât era de grea și de ușurința cu care o cărase soția lui.

– Poți să lași găleata jos, spuse Actorul. Și nu sunt interesat de Masha.

Tocmai se ocupa de sine, sub cearceafuri, când fusese întrerupt de sosirea membrului greșit al familiei Senderovsky.

– Ți-o spun ca gentleman, spuse Senderovsky. Nu sunt încorsetat de vechile constrângeri.

– Ce mizerie de om ești.

Actorul se șterse pe mână de chiloții săi europeni.

– Privește lucrurile din perspectiva mea, spuse Senderovsky. Nu am avut avantajele pe care le-ai avut tu în copilărie. Avantaje fizice, financiare, emoționale. Și cu toate astea, uite-mă aici, în fața ta. Oferindu-ți o găleată cu apă pe care ți-a adus-o soția mea. Bănuiesc că ai propriul tău burete. Nu vreau decât să mergem înainte și să fii fericit.

Actorul zâmbi disprețuitor. Se întreba dacă poate continua săpunelile zilnice cu Masha, acum că soțul era la curent și încântarea ilicitului dispăruse. Până la urmă, Senderovsky reușea să strice totul.

– Te crezi mai bun decât mine, nu? întrebă Actorul.

– Nicidecum, răspunse Senderovsky.

– Nu e o competiție.

Actorul trase pe el un tricou care abia dacă-i ajungea la buric. Nu voia să vorbească despre Masha, dar voia să vorbească.

– Poate că ai dreptate cu avantajele, spuse el. Unii dintre noi sunt agili. Putem să ne adaptăm. Nu ne e frică să învățăm lucruri noi, în loc să trăim în trecut. Nu am studiat numai „actorie". Nu sunt doar un „actor". Am studiat dansul, muzica, literatura, istoria, teologia, fizica – teoretică și aplicată.

Făcu un semn cu mâna către bungalow-ul mirosind a cărți și a șoareci.

– Și, la urma urmei, chiar sunt mai bun decât tine. Sunt un șofer mai bun decât tine, un ajutor de bucătar mai bun, un mecanic de bord mai bun, un pescar mai bun, un investigator privat mai bun, un astronaut mai bun – și cu siguranță mai curajos – și, dacă chiar m-aș strădui să învăț meseria, un scriitor mai bun. În plus, știu cum să comunic cu oamenii, cum să le smulg cele mai sincere emoții. Și știu cum să-i fac să aibă orgasm. Așa că asta e diferența dintre noi doi.

– Cred că am înțeles, spuse Senderovsky.

– Nu sunt sigur că ai înțeles. Nu fac asta pentru bani. Nu fac asta ca să fiu iubit. Nu-mi doresc ca oamenii să râdă sau să plângă cu mine. Dacă sunt aplauze, bine. Dar și liniștea e la fel de bună. Nu am nevoie de articole drăguțe despre apartamentul meu sau despre săpunul meu preferat. Am respect pentru munca pe care o fac. Din clipa când am dat cu ochii de scenă, am fost cuprins de venerație pentru ea. Ce anume din munca ta te face să simți venerație? Cum te face ea să te simți mic, copleșit?

– Cu toate astea, spuse Senderovsky, permite-mi o stângace apărare. Chiar și aceia dintre noi fără avantajele tale naturale tot trebuie să se descurce pe lume. Există un termen rusesc, *krutitsea*, care înseamnă „a te învârti". A te învârti de la un lucru la altul, încercând să te descurci cu cât ai. Pentru cei mai mulți dintre noi, asta e condiția umană. Ne învârtim și ne învârtim, ca un dreidel în decembrie. Suntem, cum se spunea pe vremuri, „în serviciul" celorlalți. Nu suntem cu toții aici ca

să te servim pe tine?

– Spune-i soției tale că poate veni să termine ce a început, spuse Actorul. Pentru că da, ea a început, dacă trebuie să știi. Ea a pus mâna pe mine prima. Proastă părere are despre tine!

– Dar cum rămâne cu ea? spuse Senderovsky.

– Cum rămâne cu cine?

– Cea pe care o iubești de fapt. Dee.

– Du-te dracului, spuse Actorul. Nu sunt eu, e algoritmul. Dee mă vede ca pe un robot, din cauza a ce mi-a făcut prietena ta.

– Dar dacă aș putea face ceva în privința asta? întrebă Senderovsky. Dacă v-aș putea aduce împreună într-o manieră firească? Ea e scriitoare, tu ești scriitor.

– N-am spus niciodată că aș fi scriitor. Numai că aș putea fi, dacă m-aș strădui. De fapt, s-ar putea să încep niște memorii.

– Vrea să meargă la o plimbare cu tine, spuse Senderovsky.

– A spus ea asta?

Actorul întâlni privirea latifundiarului. Avea fața roșie, dar chakrele îi pulsau albastru. Senderovsky fu cucerit de vulnerabilitatea lui.

– Și plimbările ei cu Ed?

– Cred că e capabilă să se plimbe cu mai mult de o singură persoană, spuse Senderovsky, acum cu voce rece și autoritară. Poate puteți discuta despre scenariu. Am imprimat o copie pentru ea.

Ah, își spuse Actorul. Are de-a face cu scenariul. A înrolat-o pe Dee. Asta i-a fost de la început motivația.

– Nu, nu e deloc un quid pro quo, lămuri Senderovsky, anticipând obiecția Actorului. Am vrut doar să aveți un subiect de conversație.

Se întoarse să plece.

– Când? strigă Actorul.

– Când ce?

– Când pot să merg la plimbare cu ea?

Deci acum cerea permisiunea. Ca un petiționar. Ca cineva aflat „în serviciul" cuiva.

– Te anunț, spuse Senderovsky. Dar n-ar trebui să dureze mult.

Ziua trecu între căldură și frig, dar se îmbrăcă așa cum n-o mai făcuse de când apăruse virusul, cu blugi strâmți și cu un tricou alb, toate menite să-i scoată în evidență atractivitatea naturală, chiar cu prețul tremuratului continuu și al unor sfârcuri nefiresc de întărite. De asemenea, purta o șapcă cu logo-ul unei echipe de baschet defuncte și ochelari de soare, ca să fie dificil de identificat pentru șoferii care treceau pe lângă el.

La capătul de jos al aleii, conform instrucțiunilor lui Senderovsky, ea îl aștepta în obișnuiții pantaloni de trening și în jacheta ei de flanel, și pe Actor îl deprimă faptul că nu se schimbase pentru el.

– Hei, mulțumesc că ai acceptat să faci o plimbare cu mine, spuse el.

Deja suna ridicol: spera la favoruri, în loc să fie el cel care să le distribuie. Trebuia să se poarte ca bărbatul care era. Pe un platou de filmare aglomerat, printre sute de griji, fiecare membru al echipei avea două în plus: *În ce dispoziție e Actorul? Ce pot face ca să-l mulțumesc?*

– Ed și cu mine mergem întotdeauna în direcția asta, spuse ea. Vrei să încercăm direcția opusă?

– Da, spuse el. Atât de misterios. În direcția asta. Să ne plimbăm.

Ce prostii spunea.

Era după-amiaza târziu, și strălucirea zilei se estompa în jurul lor.

– Am auzit că săptămâna viitoare o să fie în sfârșit cald, spuse Actorul. Doamne, auzi-mă cum bat câmpii.

– Îmi plac câmpii bine bătuți, spuse Dee cu accent sudic. Cu cât mai tare, cu atât mai bine. Zău că da.

El râse. Era, ca mai toți Actorii importanți, mai scund decât își imagina lumea, era de o înălțime foarte medie, de fapt. Practic, asta însemna că nasul ei minuscul era exact la nivelul bărbiei lui pline, acum umbrită de o barbă moale și curățată cu săpun danez artizanal, comandat special pentru această ocazie. Actorul nu aparținea acestei naționalități, dar îi amintea lui Dee de niște băieți evrei din cartierul ei, proaspăt ieșiți de la hederul[15] local, cu ochii încă sticloși de la cititul scripturii și chinuiți acum de lumina aspră a cartierului creștin. Cum o mai priviseră băieții aceia de la ieșiva, sau mai degrabă cum își feriseră privirile de ea, cu toții arzând de cea mai rea și mai comună formă de dorință, dorința aceea nearticulată, sfrijită, ghemuită pentru totdeauna în piept. Dorința lui nu era prea diferită de a lor, nu? Algoritmul lui Karen lăsa senzația de fundamentalism religios. Ea însăși era incapabilă să se îndrăgostească, gândi Dee despre inventatoarea Tröö Emotions; nu avea curajul să accepte iubirea lui Vinod, așa că acum milioane de oameni din toată lumea aveau de purtat o cruce care nu era necesară și sufereau din cauza acelei dorințe pe care ea refuza să și-o permită.

Ar trebui să o facă odată și să termine. Să-l lase să pompeze din greu timp de cinci minute, să o cuprindă cu brațele acelea moi și nelucrate în vreun luminiș cu iarbă deasă, și apoi poate să-și facă un selfie împreună și să-și vadă fiecare de drum. În dimineața aceea îi ceruse Mashei o pensetă ca să-și contureze sprâncenele, și înainte de a ieși din bungalow își controlase atent dinții în oglindă. Cu toate acestea, refuzase să se îmbrace special pentru el. N-avea decât să înghită flanel.

În timp ce mergeau, începură să apară animale. Un șoim auriu plutea exact deasupra capetelor lor, lăsându-se purtat de un curent ascendent.

– Ce plăcut trebuie să fie, spuse Dee. Să te lași dus, pur și simplu.

– Am planat odată, mormăi Actorul, dar nu era sigur dacă era verbul corect pentru a descrie ceea ce făcuse cândva în deșertul Mojave, cu soarele arzându-i spinarea ca un foc.

Trecură pe lângă o altă pajiște cu oi, o versiune mai dărăpănată a celei de lângă moșia lui Senderovsky. O oaie neagră făcea plajă, departe de tovarășele sale. Ăsta eram eu în copilărie, vru Actorul să o mintă, dar se abținu. Nu dormise și își revizuise biografia toată noaptea, pregătindu-se pentru întâlnirea cu ea. Trecură pe lângă un iepure care se opri speriat când se apropiară și-și lungi gâtul subțire, cu codița tremurând îngrozitor. Poate că am fost și iepure, la un moment dat, își spuse Actorul. Dar în care moment? O căprioară de pe drum se opri, se uită la ei, apoi ridică un picior, foarte încet și elegant, ca și când s-ar fi pregătit să cânte la pian.

– O căprioară, spuse Actorul.

Minunat. Acum identifica animale obișnuite.

– Ce frumos, adăugă, ca să sune mai bine.

Trecură pe lângă un bărbat care-și mângâia calul cu mare tandrețe.

– Hei, Echo, spunea bărbatul, privind adânc în ochii mari care puneau în valoare imensitatea sufletului animalului. (La întoarcere aveau să vadă calul, singur, cum îi privește ca și când ar fi așteptat ceva de la ei și lingându-și buzele sensibile.)

– Ce căluț frumos ai, îi spuse Dee bărbatului, care le făcu un semn prietenos cu mâna.

Trecură pe lângă o familie de localnici cu fețe încruntate și trase, cu copii purtând bluze de trening bej inscripționate cu numele unor școli publice locale. Adulții îi priviră cu ură, presupunând că sunt din oraș, până când Dee spuse:

– Salut, familie. Am auzit că vremea se încălzește numaidecât.

După care urmă un schimb de fluturări din mână și semne minore de umanitate.

– Lui Ed îi place teribil când vorbesc așa cu lumea, îi spuse Dee Actorului.

– Pun pariu că îl păzești de primejdii în plimbările voastre, spuse Actorul.

– Am trecut pe lângă o camionetă cu drapelul confederat, pe care scria TRADIȚIE, NU URĂ. Mamă-doamne, tipii ăia păreau gata să-l omoare pe Ed, până m-au văzut pe mine.

Râseră amândoi.

– Ce-am mai fi mâncat, dacă ne omorau bucătarul? făcu Actorul. A, ia te uită. O broască

țestoasă.

– E o țestoasă de apă, spuse Dee, aplecându-se să vadă creatura care-și începea călătoria lungă și periculoasă de-a curmezișul drumului. Mă întreb ce are de gând. E prea devreme ca să-și depună ouăle.

– Biata de ea, o s-o calce vreo mașină, remarcă Actorul.

Se hotărî să apuce creatura preistorică de carapace și să o ducă de cealaltă parte a drumului, unde o aștepta un iaz de consistența supei de legume.

– Ușurel, Ranger Dick, îl admonestă Dee. N-o apuca așa. Am văzut unele care erau în stare să-ți taie un deget cu dinții.

Actorul oftă. Își dorea să fi avut nivelul acela de apropiere de natură în copilărie și vocabularul pentru a-l articula. Fetița lui Senderovsky spusese ceva ciudat mai deunăzi (printre multele lucruri ciudate pe care le spunea): „Întotdeauna poți să te încrezi în natură." Nu știa dacă e adevărat, dar o invidia pentru copilăria petrecută la țară. El evita de obicei rolurile care se situau în vastele amfiteatre ale Vestului, pentru că tăcerea non-umană îl nedumerea. Dar Dee îi vorbea acum țestoasei.

– Așa, scumpete, spuse ea. Acum te iau de spatele carapacei, nu-ți ating coada, dulceață. Nu vreau să-ți rănesc coloana. Și acum te întorc, ca să pot să te trag mai ușor. Așa încât să te uiți înapoi, dar să mergi înainte.

Actorul privi picioarele de reptilă mișcându-se dezordonat, în timp ce carapacea lăsa o dâră umedă pe drum. Țestoasa clămpăni o dată din fălci, dar cât de curând se lăsă în voia mișcării măsurate a lui Dee.

O camionetă neagră încetini și nu trecu până când operațiunea nu fu încheiată. Rămase în mijlocul drumului, cu motorul mârâind expectativ. Ochii animalului se răsuceau continuu în orbitele lor solzoase, când complet albi, când complet negri, și Actorul se întrebă dacă era speriată. Ar fi vrut să liniștească creatura, dar nu știa cum. Să o mângâie? Carapacea era un impediment evident și nimic din aspectul animalului nu sugera un schimb facil de afecțiune. Nimeni nu putea face altceva decât ce făcea Dee.

Odată ce târî țestoasa până la iazul murdar de peste drum, Dee o răsuci de carapace în așa fel, încât să stea cu fața în direcția corectă și să nu fie derutată. Acest ultim gest îl luă pe Actor pe nepregătite, și simți cum se înmoaie sub asaltul acelei tristeți inexplicabile, dar deseori utile, pe care o folosea în loc de iubire. Nu știuse că, pe lângă amuzantă și combativă și sudistă, Dee putea fi și bună. Dacă ar fi existat emoții și mai adevărate decât cele pe care le văzuse în fotografie, nu voia câtuși de puțin să se scufunde în adâncurile lor.

Șoferul camionetei claxonă o dată, poate pentru a saluta fapta bună a lui Dee. Actorul se strădui să-i vadă fața prin geamurile întunecate, dar nu putu să vadă decât propria reflexie.

Îi prinse o ploaie ușoară, și Dee întrebă dacă Actorului îi era frig în tricou și dacă voia să se întoarcă. Niciodată nu fusese mai vehement împotriva unei idei. Simțea că, dacă mai mergeau, s-ar fi găsit unul pe celălalt, și-ar fi întărit legătura dincolo de întâlnirea cu țestoasa, chiar dacă rămaseră mai mult tăcuți, dar imaginea ei în ochelarii lui de soare era plăcută și sigură de sine.

Drumul asfaltat se termină și pășiră pe pământul ud, pe sub bolta răcoroasă a pinilor. Apoi ieșiră într-o poiană stângace plină de structuri, amintind de o versiune apocaliptică a moșiei lui Senderovsky. Bungalow-uri micuțe din șindrilă înconjurau o Casă de pe Deal din stuc, cu propria sa verandă acoperită (cu toate că plasele se rupseseră de mult și fâlfâiau amenințător în vânt). Pe fiecare dintre clădirile abandonate se vedeau mâzgălituri cu creta ale unor copii și adolescenți cu mult mai versați într-ale lumii decât te-ai fi putut aștepta la țară: „Ömercan Güldal a fost aici. Turcia rulz!" „Salut de la viitorul Superstar NBA João Sousa." „Gianni Fusco, cabana 12, îți face bu-bu în cur. *Forza Italia!*"

– Cred că a fost o tabără internațională pentru copii sau așa ceva, remarcă Actorul.

– Cred că ai dreptate, răspunse Dee, arătând către un indicator rutier pe jumătate ascuns de

iederă, pe care scria CAMP INTERNATIONALE, festonat cu desene făcute de copii ale steagurilor din diversele lor țări de proveniență. Ce-ar fi să ne adăpostim de ploaie?

Îl luă de mână și-l duse către un teatru în aer liber mirosind a mușchi și a lemn putred. Deasupra scenei era pictat un glob gigantic, în același stil adolescentin și neglijent ca restul semnelor, împreună cu sloganul ACTORII NE ARATĂ ADEVĂRATA FAȚĂ A LUMII.

– Hm, făcu el, nu pot contrazice afirmația asta, nu?

Mâna lui era încă într-a ei, așa că îi apăsă cu degetul mare în palmă într-un mod care – credea el – îi anunța intențiile.

– E excepțional de prost formulat, spuse ea despre semn.

– Cred că engleza a fost intens maltratată prin părțile astea. Împreună cu victimele lui Gianni Fusco. Ai un râs foarte frumos, apropo. Oare asta să fie prima oară când te fac să râzi? Intenționat, vreau să spun.

Nu era momentul să-l sărute. Se așezară pe scenă, și Dee se rezemă cu spatele de umărul lui, așa că fiecare se uita în altă direcție. Tricoul lui era ud, Actorul tremura puternic, iar ea se gândi la iepurașul pe care-l speriaseră pe drum. Lângă ea zăcea o cutie goală de prezervative; eticheta portocalie cu prețul îi spunea că sunt la jumătatea prețului la care se vindeau în oraș. Ploaia se auzea din ce în ce mai tare pe acoperișul teatrului în aer liber, dar ca prin minune acesta nu era spart și amândoi se simțeau în siguranță pentru moment. Dee se gândi că poate trebuie să schimbe asta.

– Îmi pare rău, spuse ea, pentru ce ți-a făcut Karen.

– Dacă ar exista un antidot, nu l-aș dori, spuse el. Cu toate că mi-a oferit să fiu primul care încearcă, gratis.

– De ce nu l-ai lua?

– Până la urmă, nu e altfel decât când te îndrăgostești fără algoritm.

– Ce vrei să spui?

– Te îndrăgostești mai întâi de tine însuți. De cine ai vrea să fii când interacționezi cu persoana pe care crezi că o iubești. Scuze, engleza mea nu prea bună. Sper că tu înțelegi, Viitor Superstar NBA.

Ea nu râse.

– Continuă, îl îmboldi.

– Și apoi poate, dacă te relaxezi puțin, te îndrăgostești de cine e cu adevărat cealaltă persoană, dar în primul rând o iubești pentru felul în care te ridică. Numai că acum ai toate aceste motive suplimentare să o iubești.

Vorbea foarte repede. Era din nou pe scenă, în starea sa maniacală, care i-ar fi adus aplauze de la oricine în afară de ea.

– Ca mai devreme, când te-am văzut ajutând țestoasa. Mi-am zis: O, deci asta e *ea* cu adevărat. Dar proiectul rămâne același. Împlinire de sine. Ed nu te iubește pe tine, cât iubește circuitul închis în care-l transformi pe el.

– Există două supoziții aici. Prima, că de fapt n-aș putea fi iubită decât când sunt implicate animale cu carapace mai groasă decât a ta. Și a doua, că toată lumea e la fel de obsedată de sine ca tine. Că nimeni nu poate aprecia o altă persoană pentru meritele ei.

– Ai enumerat trei supoziții. Și ești suficient de iubibilă. Și n-o să mint spunând că nu sunt obsedat de mine însumi. Nu era așa pe vremea când eram un necunoscut. Societatea m-a făcut să fiu așa.

– Deci societatea te-a lovit înainte să o facă algoritmul lui Karen?

– Vezi tu, suntem prinși în capcana ideii că oamenii care sunt norocoși, deseori datorită muncii lor asidue, nu au voie să fie nefericiți.

– Cea mai mare parte a literaturii e despre oameni privilegiați care sunt nefericiți. De *Anna Karenina* ai auzit? Adică, ce dracu' de motiv ar avea Uchi frizerul să fie supărat?

Uchi era unul dintre participanții la reality-show-ul japonez, căruia propria iubită și ceilalți participanți îi mâncaseră fără permisiune carnea de vită primită cadou de la un client recunoscător.

– I-au mâncat carnea! I-au furat o parte din identitate.

– Și algoritmul lui Karen ți-a furat ție identitatea?

– Nu, asta e identitatea mea.

– „Însăși identitatea mea provoacă violență."[16]

– Poftim?

– E dintr-un cântec. N.W.A.

– De ce știi atât de mult rap?

– Pentru că sunt albă. Cum poate fi faptul că umbli după mine parte din identitatea ta?

– Pentru că m-am îndrăgostit…

– Nu mai spune „îndrăgostit" atât de ușor. Te face să pari și mai programat.

Actorul oftă.

– Nu am cum să te fac să mă privești altfel decât ca pe un invalid.

– O să ne futem foarte curând, spuse Dee. Așa că ai face bine să fii mai seducător, altfel o să fie foarte naspa.

– Fir-ar să fie, făcu el. De ce trebuie să fii așa? Ești atât de belicoasă!

Dee se gândi la mama ei, la felul agresiv în care flirta cu polițiștii și magistrații și recuperatorii de datorii. Belicoasă. Dar era prea târziu ca să mai schimbe formula de bază. Cineva ca Ed era alegerea logică pentru ea. Gătea bine; vorbea frumos; ar fi avut grijă de ea, cum se spunea pe vremuri, fără ironie. Atunci de ce, în afară de a „fi în centrul culturii", după cum îl descrisese cândva Senderovsky, era aici cu bărbatul acesta?

– Te ajut, răspunse ea. Încerc să distrug algoritmul. Te fac să te simți mai puțin special pentru că ești, între ghilimele, îndrăgostit de mine. Fiindcă, cu sau fără Karen, sentimentele tale nu au nimic deosebit. Lumea e în flăcări, dacă n-ai băgat de seamă. Suntem cu toții Generația L acum.

– Dă-i înainte, citează-l pe prietenul tău. Singurul motiv pentru care-l placi e că nu te simți intimidată de el.

– Cine își dorește să fie intimidat?

– Oamenii ar trebui să fie intimidați. Dragostea ar trebui să fie ceva înspăimântător. Ar trebui să tremurăm în prezența ei. Altfel sfârșești ca Sasha și soția lui.

– Vrei să spui iubita *ta*.

– Te rog. Cu toții încercăm să ne omorâm timpul.

– Incredibil.

– Știi ce l-am auzit spunându-i odată agentei lui? A spus că sunt „bărbatul cu ochi ca mierea și suflet clocit". Și asta înainte să mă ating de nevastă-sa.

– Și tu te-ai supărat pentru atâta lucru? Cariera lui Sasha a ajuns la apogeu cu atâta vreme în urmă, că nici nu-mi mai amintesc despre ce a fost toată tevatura. Nu-știu-ce despre Rusia.

– Ca și când nu i-ai fi citit episodul-pilot. Ca și când nu din cauza lui ești aici.

– Nu, nu sunt un cățel care face ce i se spune. Deși, dacă aș fi în locul tău, aș face nenorocitul de serial cu el și aș termina odată. Că nici cariera ta nu e chiar pe val zilele astea. Am citit cronicile la *München am Hudson* și *Terabyte*. Isuse!

– Minunat. Mulțumesc. Și acum vrei să ne-o tragem și să terminăm odată și cu asta, nu?

– Asta e viața. Merge înainte. Spre sfârșitul ei logic.

– O să mă fuți fără nicio plăcere.

– Asta depinde întru totul de tine.

El o apucă de umeri și o răsuci către el.

– Nu, spuse ea. Nici măcar să nu încerci așa.

– Nu încercam să…

Îi dădu drumul din mâini.

– Știi ce? spuse el. Se presupune că eu sunt Actorul, dar sunt singurul dintre voi care nu joacă un rol clipă de clipă. Sunt singurul care nu copiază și nu imită. Pentru că arta mea asta cere acum. Uită-te la voi toți. Scriitorul rus. Brahmanul sentimental. *Brideshead Revisited*, versiunea asiatică. Și tu. Sudista bețivă și plină de energie.

– Dă-ți jos mizeria aia de tricou ud, spus ea. Ce tâmpenie să te îmbraci așa într-o zi friguroasă. Când mai bântuie și un virus. Vrei să mă impresionezi pe mine? Crezi că nu știu cum arăți? Cu toții știm cum arăți. Ura, ai un corp frumos.

El începu să-și scoată tricoul, dar reuși să-l rupă la subraț.

– Ne poate vedea lumea, spuse Actorul, arătând din cap către drumul care cotea înainte de locul unde era teatrul.

– Și asta te deranjează? întrebă ea. Întreaga lume e o scenă.

– „Actorii ne arată adevărata față a lumii", spuse el.

– Ce?

El arătă către semnul de deasupra capului.

– Scoate-ți blugii, spuse ea.

– Nu.

– Nu?

Îi evită privirea de băiețel, tremurul din ochi.

– Bine, spuse ea.

Îi desfăcu nasturii blugilor, unul câte unul. Cu lenjeria în vine, părea prins în capcana momentului. Dar era și în erecție, iar triunghiul pubisului avea o culoare întunecată. Dacă-i ignora expresia feței, Dee își putea imagina că e cu un bărbat.

După ce-și dădu jos jacheta de flanel, Actorul îi observă perfecțiunea trupului, pielea încă tânără și fermă, sutienul roz închis care părea cu o măsură prea mare. Ieși din pantalonii de trening ca dintr-o teacă. Chiloții erau diferiți de sutien, filigranați, și acum își dorea căldura ei mai mult ca orice altceva. Ce putea să ia și ce trebuia să aștepte să i se dea?

– Sex oral? întrebă el. Sau…?

Ea se întoarse pe o parte, cu spatele la el. O îmbrățișă, cu mâinile pe sutienul ei, masându-i stângaci sânii. Asta e cea mai bună parte. Piele pe piele. Nu îl privi în ochi, nu încercă să înțeleagă mirosul părului lui, balsamul oribil pe care-l folosea pe buclele de Samson. Mâinile lui pe sutienul ei erau de o singurătate delicioasă, cum nu îndrăzneau să intre pe sub bretele, dar și trupul masculin cald și gâfâitor din spatele ei, cu răsuflarea profesional de bine mirositoare în urechea ei. Își dădu la o parte chiloții – *Chiloți*, își spuse el, înregistrând miracolul lor, și miracolul absenței lor –, apoi îl ghidă înăuntru, iar el zâmbi când auzi familiarul sunet al penetrării.

Dee nu-și dăduse seama cât de tari aveau să fie sub șoldul ei scândurile de lemn ale podelei acoperite cu polen (avea să capete o vânătaie, cu siguranță, o reminiscență de examinat mai târziu la duș, dacă mai rămânea vreun pic de apă în seara aceea), și acum ochii i se opriră pe o minge veche de fotbal, de mult abandonată de alde Ömercan Güldal și João Sousa, cu urmele dinților unui oposum local încă vizibile pe pielea moale. Și grafitti peste tot, copiii aceștia care se vesteau în fața noii generații a taberei, o generație care nu avea să mai vină. Era totul parte din momentul acela pe care-l ocupa, laolaltă cu miliardele de momente care compuneau nebunia cotidiană a planetei. Se împinse mai tare în el, își simți fesele lipite de coapsele lui moi și lipsite de păr, își dori să-i ofere ceva în plus din ea însăși, poate chiar să arate că dragostea era încă posibilă. Respirația ei era o ceață în aerul plin de semnificații.

Mișcarea ei îl făcu să-și piardă ritmul. Acum era suspendat înăuntrul ei și nimic mai mult. Cu toții se folosesc de mine, își spuse în gând. Ca de o resursă naturală. Elspeth, Masha, femeia asta. Și eu le dau voie. Îmi face plăcere. De ce nu pot să fiu ca iepurele de pe drum? Ca oaia separată de suratele ei, stând în fund, singură? De ce trebuie să mă străduiesc atâta ca să fiu vulnerabil? Cine m-a făcut ca șoimul, suspendat pe vecie în curentul ascendent de aer?

Când cauciucurile ude ale unui camion se auziră scrâșnind pe drumul de pământ, când farurile măturară încet, foarte încet forma compactă pe care o făceau trupurile lor, într-o izbucnire de lumină aurie, extraterestră, Actorul își ascunse fața, dar ejaculă imediat.

– Nu vreau să te mai învârți pe lângă baba aia, spuse Dee în timp ce se îmbrăcau.

– N-o s-o mai fac, spuse el.

Spera că Dee nu-i putea vedea zâmbetul, în întunericul care se lăsa. Îl voia numai pentru ea acum! Ce ciudat, în orice alte condiții și-ar fi pierdut interesul pentru ea cam pe acum. Și apoi, un instinct de demult îl făcu să întrebe, ca un idiot:

– Ești pe anticoncepționale?

– Din toate puterile, răspunse ea.

Pe drumul înapoi, amândoi adânciți în gânduri, trecură pe lângă mai multe animale lovite de mașină, împrăștiate pe asfaltul ud. Actorul se feri cu oroare de fiecare dintre ele, dar Dee le înțelegea. Ciudat era însă că toate creaturile sângerau deasupra nivelului ochilor, de parcă ar fi fost împușcate de un lunetist cu un glonte de calibru 22. Ce fel de oameni locuiau pe drumul ăsta? Bine măcar că țestoasa era în siguranță, în iazul ei ca o supă.

Dee se uită spre silueta întunecată a Actorului, cu albul tricoului sfâșiat la subraț, cu mâinile întinse în față, amintindu-și cum o apucase de fese pe scena rece și goală.

4

– *Geh* face *meong-meong*, *meong-meong*! răcni Nat.

Karen bătu din palme și întinse mâna să o gâdile sub brațele slăbănoage. Copiii schelălăie când îi gâdili – e un fapt cunoscut. Oare Nat avea să-și amintească momentele acestea când va fi mai mare? Karen nu și le amintea pe ale ei. Era totul o amestecătură de ore furate în fața televizorului, casete puse în walkman, ore de programare pe care tatăl ei o obliga să le facă (cine s-ar fi gândit că o să dea roade atât de bogate?) și limbajul „Mangusta" pe care-l inventase împreună cu Evelyn, pufnituri și mârâieli și plescăituri din limbă pe care părinții lor nu le puteau înțelege, dar a cărui logică era pentru ele la fel de intuitivă ca BASIC sau C++. Dar o gâdilase cineva vreodată? Își încrucișă brațele și încercă să se gâdile singură la subraț. Poate că nu funcționa decât când o făcea altcineva. Copila se trezea mai devreme decât părinții ei, așa că apucau să facă o lecție de coreeană înainte ca Masha să o târască în sarabanda complet lipsită de bucurie a limbii ruse și a matematicii de clasa a treia și a orelor de terapie practică. („Mami, cât durează azi sesiunea cu Dr. Sandra?") Timp de o oră întreagă, Nat și Karen trăiau într-o lume în care purceii scoteau un sunet corect, *ggul-ggul-ggul*, pentru că în ce univers un *dwaegi* gras și cu urechi roz putea scoate un sunet atât de politicos ca *guiț*? Se concentraseră mai întâi asupra animalelor, pentru că erau înconjurate de ele. *Aegh* era atât câinele, cât și crabul. *Neoguri* era un câine-raton, un straniu cetățean al Asiei de est, mai degrabă înrudit cu vulpea. Steve, pe de altă parte, era în mod clar un *mamo*. (Orice limbă ar fi trebuit să aibă măcar atâtea vocale câte consoane, zece la șaisprezece în alfabetul hangul.)

Nu era nici pe departe calificată să predea coreeana, și Karen știa asta, căci crescuse în amestecul jenant, tipic imigranților, în care părinții îi vorbeau în limba adevărată iar ea răspundea în rușinoasa limbă de adopție. Numai Vinod și Senderovsky își păstraseră respectivele limbi cu talent, deși Karen fusese întotdeauna de părere că le îngreunase adaptarea, îi împiedicase să accepte că erau pe de-a-ntregul aici, nu acolo (ca dovadă accentul persistent al lui Vinod și nebunia lui Senderovsky cu bungalow-urile).

Dar lui Karen îi făcea plăcere să audă sunetul propriului melanj de jumătate engleză, jumătate coreeană și era greu să o împiedice pe Nat să-l repete la masa de seară, unde amândouă vedeau surpriza și neplăcerea Mashei.

– Mulți scriitori mari vorbeau rusa, ca tatăl tău, spusese odată Karen, în timp ce mânca cod *livornese* făcut de Ed.

Dar nu exista niciun echivalent rusesc pentru BTS, niciun J-Hope cu gentuța lui ciudată și *aegyo* perfect (farmec scenic) și clar niciun Jin fermecător, cu glumele lui banale și buzele lui sculpturale. Pe Karen o fascina să observe cum țara ei de origine era acum deschisă către lume, în vreme ce Senderovsky nu făcea decât să submineze puținele părți bune ale țării lui. Nu era de mirare că Nat o voia pe una și o respingea pe cealaltă.

Pereții bungalow-ului ei erau acum transformați. Vorbea zilnic la telefon cu asistenta ei, păstorind o interminabilă paradă de livrări, și Masha privea cum pachetele erau descărcate la punctul terminus al aleii și purtate spre bungalow-ul lui Karen. În mintea Mashei, cuvintele „O pierd" se luptau corp la corp, silabă cu silabă, cu „Dar e atât de fericită". La baia de seară, Masha încerca să murmure cântece rusești despre crocodili care cântă la acordeon în timp ce încerca să o gâdile pe Nat, să o facă să râdă, dar copilul se mișca fără emoție între mâinile ei, cu pielea încă păstrând căldura zilei și bucuriile acesteia. Măcar timpul petrecut în fața ecranului scăzuse, înlocuit de jocuri ale imaginației. Vorbirea îi era mai puțin rigidă, mai pragmatică. Nu era exact ce doreau să obțină de la Academia Bunătății? O prietenă? Karen avea aproape 50 de ani, dar, după estimările

Mashei, era întârziată în toate privințele potrivite.

Camera de zi a lui Karen avea pereții acoperiți de hangul și de bilețele cu toate consoanele și vocalele. Nat făcea combinații între ele, cu diftongii ondulând prin întreaga încăpere, în timp ce camera cealaltă era tapetată cu postere cu BTS din turneul *Love Yourself* și cu un așternut de pat aspru (presupus a fi din microfibră) cu BTS, pe care Karen îl schimba imediat ce se întorcea acasă, după ce se uitase la reality-show-ul japonez în bungalow-ul lui Ed sau după ce dansase cu Vinod pe veranda acoperită. În imaginația lui Nat, toți membrii BTS trăiau în secret în bungalow-ul lui Karen când nu erau în turneu și deveniseră prietenii ei. Ea și Karen priveau videoclipuri despre ce le plăcea să mănânce, cu J-Hope alegând previzibil *haembeogeo* (diftongi, adunarea!) și orez prăjit cu kimchi, în timp ce Jin era mai delicat, preferând homar și tăiței de hrișcă reci cu carne de vită și oțet de mere.

– Haide, Ed, îi spuse Karen, fă *naengmyeon* pentru Nat. Moare de nerăbdare să-l încerce. Mai ia o pauză de la rahaturile mediteraneene. Atâta *chee-juh* îmi dă gaze. Nu mai fi așa urâcios.

Puneau masa pe verandă, ora de aur se transforma încet în crepuscul, Vinod citea deja pe covorașul pus pe pajiștea proaspăt cosită, sprijinit într-un cot, cu picioarele prea țepene ca să stea turcește.

– Nu gătesc mâncare coreeană, spuse Ed. E o bucătărie complet diferită. Plus că e încă prea frig pentru *naengmyeon*. Și, oricum, familia noastră nu e din nord.

– Fă măcar orez prăjit cu kimchi. L-aș face eu, dar ard totul. Nu am răbdare. Ultimul lucru pe care l-a spus mama înainte de a muri a fost că o să am o căsnicie scurtă.

Ed scoase țigara din gură și expiră un fuior subțire de fum.

– Ce se întâmplă cu tine, *noona*? spuse el. Sunt îngrijorat.

– De ce?

– Din cauza copilului. Virusul o să se termine într-o bună zi, și atunci o să trebuiască să-ți iei rămas-bun de la ea. Nu e fiica ta, știi bine.

– Mersi, Ed, spuse Karen. Ce m-aș face fără sinceritatea ta usturătoare?

– Dacă vrei brusc să fii coreeană, atunci vorbește ca o coreeană.

– De ce mă urăști? întrebă ea.

– Tu de ce crezi că te urăsc?

– Din cauza lui Dee.

– Aș avea o șansă cu ea, dacă n-ar fi fost produsul tău nenorocit. Și nu-mi spune că nu e potrivită pentru mine, că nu ești expertă în ce e potrivit.

Karen se uită la Ed. Încă avea cea mai mare parte din păr, linia bărbiei îi rămăsese fermă, dar vârsta începea să i se arate în jurul ochilor. Karen se gândi la lecția cu Nat de a doua zi. Cum se spune „pânză de păianjen"? Păianjenul era *geomi*, deci…

– Și încă ceva, spuse Ed, folosindu-și țigara aprinsă ca instrument didactic, nu te preface că Nat nu are probleme. Am văzut-o urlând ca apucata din nimic.

– Are numai opt ani.

– Și repetă lucrurile la nesfârșit și nu are nicio logică. Masha e psihiatru. O poate ajuta.

– În caz că n-ai observat, Masha e varză.

– De ce nu rămâi la ce te pricepi să faci? spuse Ed. De ce nu continui să manipulezi oamenii până ajung la disperare?

– Oh, Ed, spuse ea. Ce vrei să-ți spun? N-am vrut nicio clipă să te rănesc.

Ed nu răspunse. Fumul continuă să iasă în norișorii mici și albaștri care formaseră cea mai mare parte a vocabularului tatălui ei. Era atât de greu să îl vadă pe Ed ca pe un romantic, când încă de la facultate arătase ca un *ajeoshi* de cincizeci de ani, expirând fumul printr-un colț al gurii și inhalând alcool prin celălalt, cu hainele lui scumpe și convenționale, cu ochelarii lui de soare.

– *Joesong hamnida*, spuse Karen.

Chiar cu o zi înainte, ea și Nat exersaseră scuzele formale în coreeană, pentru cazul în care Nat

l-ar fi călcat din greșeală pe picior pe J-Hope sau în care ar fi împins vreun bătrân în metroul din Seul, atunci când în sfârșit ar fi putut să-l viziteze.

– Ai un accent atroce, făcu Ed.

Zilele trecură, și în curând avea să fie vremea de *naengmyeon*, chiar dacă Ed refuza să gătească mâncarea de vară. Aerul mirosea a umed, la prânz pajiștile din vecini sclipeau, iar locuitorii mai puțin avuți de pe drum își spălau mașinile. Înfloriseră merii, și Senderovsky își parcă nasul pe o creangă mai de jos. Aaah! Rigolele de la marginea drumului se uscaseră și gâștele învățaseră să se descurce cu mai puțin. Marmota Steve apăru lângă piscină, alergând de colo-colo amețit de soare și nestăpânit ca un șofer de taxi londonez în cele două săptămâni de vacanță pe Costa del Sol. Albinele și furnicile, muncitorii sindicaliști ai lumii animale, începură să-și desfășoare proiectele de construcții paralele. Bujorii, rododendronii și cornii înfloriră rând pe rând, bombardând proprietatea cu polenul lor, și numai Ed, cu ochelarii lui de soare, refuza să strănute, frecându-și nasul cu pumnul când îl apuca dorința să o facă. În Lullaby Cottage, Vinod se îmbrăcă în kurta și părea mai elegant și mai natural pe căldură decât tovarășii săi de colonie. Printre rezidenții mai blonzi, palmele asprite de vânt deveniră moi și rozalii. Iar când în cele din urmă sosiră bluzele de rugby unisex pe care le comandase Karen pentru Nat, era prea cald ca să le poarte (dar le purtă, oricum, pentru că își luase și Karen-*emo* unele la fel).

Piscina era gata să fie deschisă și scoasă din hibernare imediat ce Senderovsky găsea fondurile pentru a plăti o restanță la compania care asigura întreținerea. Între timp, plasa de badminton promisă fusese instalată pe pajiștea din față și constatară că Vinod, îmbrăcat în tribou și dhoti, și chiar și cu capacitatea sa pulmonară redusă, juca tare și murdar, prefăcându-se că se chinuie stângaci cu fluturașul și oferind un serviciu slab, în cel mai bun caz, pentru ca apoi să-l lovească puternic peste fileu cu mare încântare. Chiar își dezvoltase și un râs malefic care să se asorteze cu serviciul, o aproximare a demonului de pe sticla de Hawaban, puternicul laxativ cunoscut în întreaga Indie, care spune: „Mi-e foame“ după ce s-a ușurat copios. Vinod și frații săi încercau să-i imite presupusul râs în timp ce se înghesuiau și se îmbrânceau pe canapeaua de vinilin rămasă de la foștii chiriași, strigând întruna: „Mi-e foame!“

– Au, Vin! strigă Karen când fluturașul lovit cu forță o izbi în frunte. Ce mama…?

– Optsprezece la opt, Vinod, anunță Nat solemn, tratându-și sarcina de a ține scorul ca pe un ritual sacru.

În zâmbetul victorios al lui Vinod, Karen zărea uneori un element pe care nu-l mai întâlnise de la boala lui, cu un deceniu în urmă: micul fior al dorinței, căldura suplimentară din zâmbetul lui și modul jenat în care-și strângea brațele pe lângă trup după un serviciu reușit, ca să ascundă șiroaiele de sudoare care-i curgeau până la încheietura pumnului. Ca să le ascundă de ea.

Cartea fu cea care o făcu să se răzgândească. Citise pe ici, pe colo eseurile și povestirile lui Vinod – unele dintre ele fuseseră bine primite și îi obținuseră prietenului ei statutul trist de profesor suplinitor în mai multe universități suburbane. Ea și Senderovsky deseori oftaseră în secret din cauza lipsei de ambiție a lui Vinod. Când erau mai tineri și se luptau pentru a-și clădi o reputație, blândețea lui Vinod li se părea un antidot necesar pentru propria ferocitate.

– Ce-i cu omul nostru, întreba Senderovsky la micul său telefon finlandez, simbolul epocii.

– Nu și-a depus dosarul la timp, răspundea Karen, așa că a ieșit din cărți pentru poziția aia permanentă.

– Poți, te rog, să-i bagi mințile în cap?

– Eu?

– Da, te iubește. Eu nu sunt decât un frate de la o mamă pistruiată.

– E prea târziu acum.

Era întotdeauna prea târziu. Cu toate că și lui Karen îi luase ceva timp pentru a-și face cariera să strălucească. În ciuda copilăriei ei C++ și a liceului de matematică plin de imigranți pe care-l absolvise împreună cu Vinod și Senderovsky, se dusese la institutul de modă din oraș și nu se

mutase de la modă (cu marginea ei de profit imposibilă) la tehnologie decât pe la 35 de ani. („În unele privințe, e același rahat“, mărturisise, puțin cam prea adevărat, în primul ei interviu de după succesul Tröö Emotions. „Încerci să convingi o masă de oameni să se ia drept cine nu sunt.“) La început, fusese ignorată de găștile de bărbați din start-upurile unde lucra în chip de hipsteriță rezidentă, fata asiatică cool care cânta la ukulele într-un bar cât un vagon de metrou din Brunswick și desena logouri uluitoare, dar Karen luase notițe în tot acest timp, asimilând informații așa cum făcuse toată viața ei. Arma ei secretă: nu avea de impresionat pe nimeni, nici contingentul de megalomani cu Asperger din birou, mulți dintre ei absolvenți ai liceului ei de matematică, nici măcar pe mama sau pe tatăl ei, care nu aveau nicio idee cine e sau ce face și care nu voiau decât să producă doi copii sclipitori, măcar unul dintre ei băiat.

În anii grei dinainte de succesul ei, lipsa de progres a lui Vinod i se părea un balsam.

– Am de gând să devin Vin, îi spusese ea lui Senderovsky după un eșec.

– Nu știu cum ar fi posibil, pufnise el.

– Nu, o să ne mutăm împreună. Întotdeauna mi-am dorit să locuiesc deasupra unei bodegi.

– Gândește-te cât de convenabil ar fi!

Dar acum exista cartea. Karen citea destul de mult, dar cu siguranță nu se considera un cititor devotat, precum cei doi prieteni ai ei. Era un scriitor japonez care-i plăcea, pentru că proza lui limpede și aerisită o calma. (Reality-show-ul pe care-l urmărea în bungalow-ul lui Ed îi dădea uneori aceeași senzație de pace și sațietate.) Cartea lui Vinod venea dintr-o direcție cu totul diferită.

Dacă acțiunea s-ar fi desfășurat în Queens – cartierul ei, cartierul lor – ar fi recunoscut reperele și ar fi parcurs paginile râzând de asemănările dintre educația ei de imigrant și a lui, așa cum râdea la romanele lui Senderovsky. Dar cartea aceasta era plasată în India, la o universitate dintr-un oraș mare, care presupunea că nu este Bombay. (În primul rând, era în interiorul subcontinentului și erau multe aluzii la provincialitatea lui.) Citea câte cinci pagini pe zi de una singură, și apoi îi cita lui Nat câte ceva de-acolo, doar ca să audă limbajul lui din propria gură. Și apoi se strecurau în casa mare ca să caute termenii pe care nu-i înțelegea, cu Nat încântată să facă parte dintr-un proiect secret alături de Karen-*emo*.

Partidul Congresului. Divizarea. Sikhismul. Jammu și Kashmit. Pukka Sahib. Indosarazin. Lakh și crore. Un *aarti*. Textul era plin de viața unei țări, cu argumente și contraargumente, cu mașinațiuni politice și obiceiurile post-coloniale ale unei elite occidentalizate. Încă nu înțelegea totul, nu-și dădea seama care părți erau comedie și care nu (Senderovsky avea obiceiul de a oferi cu larghețe semne de exclamare pentru a-și ghida cititorii), dar densitatea textului îi dădea impresia că autorul încerca să reproducă trecutul care-l formase ca Vinod Mehta, și dacă exista frumusețe sau umor printre rândurile scrise mărunt, foarte bine; iar dacă nu, atunci nimeni nu-l putea acuza de înșelătorie sau minciună.

Dar, mai important ca orice, era de asemenea o poveste de iubire între doi oameni și o societate care ar fi vrut să-i țină la distanță. Era, desigur, convențional, mai ales pentru o poveste care se petrecea în India, cu frecventele aluzii la situația familială, la albețea pielii și la brutalele constrângeri de castă. Dar protagoniștii îi erau cunoscuți. Erau mama și tatăl lui Vinod, iubirea lor era tratată aproape ca un obiect sacru, unicul drept din naștere al lui Vinod. Aceasta era ieșirea părinților lui din epoca inocenței, anii zbuciumați, până la o educație decentă, de clasă de mijloc, petrecuți într-o țară săracă, înainte de chinurile imigrării într-una bogată.

Aici, tânărul care era tatăl lui Vinod nu-l lovea peste cap, nu striga zilnic *bhenchod* ca să acopere vibrația propriei neputințe, iar tânăra femeie care era mama sa nu-l umilea, nu-l compara cu cei doi frați mai mari ale căror zâmbete largi și lăcomie mercantilă elementară erau practic o invitație la succesul american. Pentru că aceasta era o „căsătorie din dragoste“, rară în vremea și locul acelea, și protagoniștii trebuiau să se îndrăgostească. Și pentru că trebuiau să se îndrăgostească, Vinod trebuise să sondeze tot ce avuseseră părinții săi mai bun de oferit unul celuilalt în tinerețe, ignorând zgura vieții lor de mai târziu, inevitabilele dezamăgiri din Queens, ura

absolută dintre familiile lor.

Și, în ultimul rând, cartea era despre ei. Despre Karen și Vinod. Despre un bărbat care pledează pentru sine în fața unei femei, chiar dacă e clar că nu este încă apt pentru rigorile vârstei adulte sau pentru a fi tată.

O îndoială: dacă ar fi început o relație când erau tineri și ar fi avut un copil, oare Vinod ar fi devenit o versiune a tatălui său? Era imposibil de crezut așa ceva acum, dar oare atunci așa crezuse? Că sub blândețe pândește o mână ridicată? Fusese acesta unul dintre motivele pentru care îl respinsese? Când erau încă în liceu, în primul an al prieteniei lor, toți trei juraseră să nu aibă copii, și numai Senderovsky rupsese pactul, în ciuda faptului că fusese cândva cel mai înfocat susținător al lui.

Pe la jumătatea cărții, Karen se întrebă dacă n-ar trebui să-i spună că o citește. Se duseseră la bungalow-ul lui într-o seară, după ce fumaseră un soi nou de marijuana, foarte înțepător, pe care i-l trimisese din oraș asistenta ei – producea un fel de paralizie blândă, astfel încât totul părea să se întâmple un minut mai târziu decât se petrecea de fapt – și Karen se imagină fugind înapoi la bungalow-ul ei, căutând sub pat și scoțând cutia de sandale Teva. „De ce?“ l-ar fi întrebat, ținând cutia în mâinile ridicate. „De ce nu mi-ai dat asta mai demult? De ce nu ai avut puterea să-i ții piept lui Sasha? Ai fi putut avea o cu totul altă viață.“

Îi dădea cu cremă de ochi pe cearcănele întunecate, fără grabă, masând în cercuri largi amintirile de demult, și în liniștea de țară amândoi auzeau valurile respirației celuilalt, înălțându-se și spărgându-se. Uite ce bătrâni suntem, gândeau amândoi. Își petrecuseră o foarte bună parte din viață urcând în autobuze și privind silueta celuilalt îndepărtându-se în praf.

Dacă era să se întâmple, el trebuia să facă primul pas. Vinod își spusese că se adăpostește la Senderovsky din alte motive, ca să închidă niște conturi. Dar *Nimeni nu e uitat, nimic nu e uitat*. Dacă nu era un personaj cehovian, prins în capcana unei vieți prea mărunte pentru a încăpea în ea o ființă omenească în întregime? Dacă era…

Dacă ar fi întins mâna spre borcănel și ar fi băgat degetul în unsoarea de culoarea înghețatei de cafea? Era rece la atingere, dar degetul lui ar fi încălzit-o. Și apoi, după ceea ce părea un minut – din cauza întârzierii induse de marijuana – ar fi apropiat degetul de ochiul ei, ochiul opus celui pe care-l atingea ea cu degetul, și ar fi întins „doar un pic,“ cum spunea ea mereu, pe ridul închis la culoare de sub ochi.

– Ce faci? râse ea.

– Tu ai grijă de noi de atâta vreme, m-am gândit să te răsplătesc, spuse el.

– Pot s-o fac și singură, spuse ea, imediat înțepată de propria mândrie.

Pot s-o fac și singură! Mantra zilnică din copilărie și dincolo de aceasta, anunțată oricui voia să asculte.

– Dar n-ar trebui să fii nevoită, spuse el.

Îi dădu mâna la o parte, se aplecă și o sărută pe buze. Șocul îi făcu ochii să rămână deschiși, chiar și când ai lui se închiseră cu un sentiment religios. Își mișcă vag buzele peste ale lui, privindu-i înflăcărarea. Cum era? Era ca un sărut al lui Vinod, mustața lui moale mirosind a turmeric. Asta fusese întotdeauna problema: că știuse cum avea să decurgă fiecare secundă a iubirii lor, că acesta era cel mai așteptat moment al vieții ei, și totuși, dacă continua să respire în loc să hiperventileze, se putea bucura de treaba pe care o făceau buzele acelea nesurprinzătoare.

Ochii ei rămaseră deschiși, și văzură „un domn bine și mai în vârstă“, cum ar fi spus răposata ei mamă în engleză, repetând o expresie de la radio sau televizor. Nasurile li se atinseră, întotdeauna un interludiu comic, dar apoi simți mâna lui masându-i ceafa. Când era vorba despre apropieri fizice, care existaseră din belșug în tinerețea ei, în mod normal nu avea nicio problemă să se ducă direct în pat – în definitiv, pentru asta exista –, dar acum se înfrână.

– O, pentru numele lui Dumnezeu, spuse ea.

Între pereții verzi ai euforiei induse de marijuana, între culorile primare din bungalow-ul

Lullaby, înregistra acum pe de-a-ntregul unde și cine erau. Bungalow-ul părea ca un cămin al unei facultăți de arte, în genul la care nu fusese niciunul dintre ei, cu toate că Vinod fusese acceptat la toate facultățile unde trimisese cereri, inclusiv la New Haven.

– Ce facem aici? întrebă ea.

Îi puse o palmă pe piept. Oare era ca să-l țină la distanță? Timp de o clipă, niciunul dintre ei nu știu, dar era atât de plăcut să-i atingă pieptul, să-i simtă deplinătatea, după toate câte le îndurase.

– Mă pregăteam să spun că-mi pare rău, răspunse Vinod în cele din urmă. Că-mi pare rău că te-am sărutat. Dar m-am săturat de toate scuzele.

– Foarte bine, spuse ea. Ducă-se dracului toate scuzele tale.

Se priviră, la lumina lămpii studențești de pe birou.

– Poți să faci ceva pentru mine acum? întrebă ea.

– Ce vrei să fac?

Ridică brațele. Sub ele avea colăcei de grăsime, ceea ce lui i se păru înduioșător.

– Poți să mă gâdili?

– Serios?

– Îhî.

El întinse mâna, simțindu-i transpirația caldă și apoi barajul foșnitor al părului scurt de la subraț.

– Ha, spuse ea, cu titlu de încercare dorindu-și să se poată abandona hohotelor nebune de râs ale lui Nat. Ha! spuse din nou.

Și apoi începu să râdă, lungi momente de chicoteli fericite. *Ggul-ggul-ggul.* Asta era ce-și dorise de la bun început? Cât era de greu să fii fericit în nenorocita asta de țară?

– Vrei să mă opresc? întrebă Vinod.

– Nuuu!

I se tăiase răsuflarea acum, gâfâia, și toate cântecele de leagăn de pe pereți îi cântau în alfabetele lor îndepărtate.

– Bine, spuse ea, cu ochii umezi, cu nasul curgând. Bine, oprește-te.

El își îndepărtă degetele, tăcu o clipă, apoi îi ridică mânecile tricoului și-i mângâie umerii.

– Nu m-a gâdilat nimeni niciodată, spuse ea, oftând de cât de bine era cu mâinile lui pe umeri, întrebându-se dacă bătăturile de pe degete erau rezultatul muncii lui în restaurantul unchiului. Nu, fuseseră dintotdeauna acolo, nu-i așa? Se născuse cu bătături.

– Doamne, cât sunt de fumată, spuse ea.

– Ești o fată nebună, nebună rău, șopti el, bucurându-se de gustul cuvintelor simple.

Ea își încolăci brațele în jurul lui și se trezi că-i sărută părul care, deși presărat cu alb, era încă absurd de bogat. El o lipi de piept și-i sărută gâtul, încă și mai moale decât și-l imaginase.

– Ce faci? continuă ea să murmure, în timp ce buzele îi coborau către părul de pe ceafă, păr pe care îl îndemnase mereu să și-l radă, dar pe care acum îl simțea fin, sau, mai precis, bun de sărutat. Oh, Vin.

Îl întristă să-și audă numele, sau fracțiunea lui americană, dar nu știa de ce. Era ca și când pentru un moment ar fi uitat cine este. Ca și când ar fi intrat în trupul unui alt Vinod, și acela ar fi fost trupul de care avea ea nevoie. Se opri din a-i săruta gâtul, deși îl duru s-o facă. Șuieratul din plămânul afectat reveni, și-și aminti că venise la colonia lui Senderovsky pentru a se face să dispară și că în momentul acela făcea exact opusul, devenea mai prezent și mai solid, provocându-i pe inginerii din Bangalore Interstellar să producă noi linii de cod. Dacă nu putea ține pasul cu iubirea ei? Sau cu a lui?

O simți zguduindu-se la pieptul lui într-o serie de spasme și, prin ceața de marijuana, înțelese în cele din urmă că plângea.

– E-n regulă, *baby*, spuse el, încercând pentru prima oară gustul cuvântului american „baby", pe care nu-l folosise niciodată cu singura lui prietenă adevărată, o profesoară tot coreeană, înaltă și

aproape uluitor de tristă.

O sărută pe părul rărit din creștetul capului și simți cum amețeala drogului dispare.

– E-n regulă, repetă.

Ce făcuse? N-ar fi trebuit să o sărute. Se desprinseră unul de celălalt, și el îi memoră fața – nasul cărnos, în contrast cu pomeții, care cu vârsta se ascuțeau – ca și când nu avea să o mai vadă niciodată.

– Îmi pare rău, spuse ea. Îmi pare rău pentru ce ți-a făcut.

– Ce vrei să spui? Cine ce a făcut?

Ea îl luă de mână și-l duse afară. Aranjamentul părea familiar. Pe vremea când lumea era în nuanțe de Kodachrome, Karen îi dusese de mână, pe el și pe Senderovsky în toate locurile din oraș unde trebuiau să treacă de un cordon de catifea, locuri unde se simțeau ca niște impostori cu sandale Teva și coliere de scoici.

– Uite, spuse el, licurici pe pajiște. Cred că au venit în sfârșit!

– Nu, dulceață, răspunse ea. E încă prea devreme. Trebuie să fie iunie.

– E aproape iunie.

– Sfârșit de iunie.

– Prefă-te că sunt aici și sărută-mă.

– Unde ne poate vedea toată lumea?

– Unde ne poate vedea toată lumea.

De pe veranda cufundată în întuneric, Ed și Senderovsky priviră sărutul derulându-se în timp real, amândoi aplecându-se înainte ca și când ar fi observat dintr-o lojă de teatru.

(Oh, doamne! spuse Ed. Ce mă-sa se petrece acum?)

Karen îl duse în bungalow-ul ei. Becul cu halogen se aprinse în întuneric. Fu coborât un transperant, pentru ca proprietarul și gentlemanul să nu poată vedea nimic mai mult.

Karen se aplecă și băgă mâna sub pat, simțind pe frunte asprimea de nailon a cearceafurilor BTS *Love Yourself*. Vinod rămase în picioare în spatele ei, drept smirnă, ca și când rolul de iubit ar fi necesitat precizie militară. Ea remarcă acest lucru și i se păru frumos. Oare era corect să-i facă asta acum, după primul lor sărut? Când erau drogați?

Se ridică în picioare, împinse cutia Teva mai adânc sub pat, se întoarse și-și puse palmele pe obrajii lui aspri.

– Stai să ghicesc, spuse ea, doar ce te-ai bărbierit de dimineață?

Era ceva din trecut, faptul că râdea de cât de hirsut era.

El observă cât de atent măturase Karen podelele – nu se putea abține, nici chiar la țară.

– Îți aduci aminte, întrebă el, în Queens, cum ne uitam la *Familia Simpson* împreună și vorbeam la telefon? Vorbeam despre serial în timp ce ne uitam la el. Părinții mei încă aveau un telefon cu disc.

Ea îi puse mâinile pe fese și strânse.

– Tu erai în Elmhurst și eu eram în Jackson Heights, continuă el, scăldat în amintire, incapabil să se oprească din vorbit chiar și când își puse mâinile pe pieptul ei, trecând de o barieră mintală într-o lume în care îi era în sfârșit permis să o atingă astfel. Și-o imagină ieșind din piscina lui Senderovsky în timp ce-i admira trupul plin. Când aveau să se culce împreună, avea să-i poată încă simți mirosul de clor pe gât, ca o imagine olfactivă remanentă.

– Nu eram decât la distanță de un cântec de la Metallica, spuse ea.

– Da, da, așa e, aprobă el. Erai metalistă, nu știu de ce. Sunt așa de bucuros că n-a durat decât un an.

Ea se lăsă să cadă pe spate în pat, trântindu-l și pe el. Cântărea atât de puțin (prea puțin, spuse vechea ei versiune). Erecția pe care o simțea pe șold nu mai era un sacrilegiu. Nu erau rude, indiferent ce și-ar fi spus, indiferent cât de mult ar fi avut nevoie de o familie.

În depărtare se auzi sunetul unei împușcături. Karen se întrebă vag dacă era sezon de

vânătoare, în timp ce Vinod îi scoase tricoul, agățat de închizătoarea sutienului ei ca un școlar.

Senderovsky și Ed auziră și ei împușcătura. Soba ieșise din funcțiune până anul următor, și numai o lumânare solitară proiecta umbre funerare asupra celor doi prieteni. Senderovsky ascultă ecoul lovind dealurile îndepărtate de la răsărit, unde albeața lunii noi moțăia pe un cer negru-albăstrui, închipuind drapelul unei mici țări baltice. Sezonul de vânătoare nu începea până la toamnă. Ce putea însemna, dacă trăgeau deja cu armele? Și iată-i acolo, în vitrina verandei din partea de sus a pajiștii, două umbre vorbărețe scăldate în lumina lumânării.

– E din cauză că era pe jumătate indoneziană, spunea Ed.

În fine, descoperise care e utilizarea corectă a batistei de buzunar, și-și sufla nasul fără reținere, cu un sunet înfundat și elefantin. Era șocat de propriile lacrimi, cu toate că se simțea surprinzător de în largul său plângând în fața emotivului rus.

– Fanii postau chestii rasiste tot timpul. I-au zis maimuță.

Personajul său preferat din reality-show-ul japonez, o luptătoare în devenire de douăzeci și doi de ani, se sinucisese după ce fusese hărțuită online. Filmările la show se opriseră din cauza virusului, și acum era puțin probabil să mai revină.

– Era cea mai de treabă dintre toți, continuă Ed, ștergându-și lacrimile. Când s-a îndrăgostit de baschetbalist, a fost atât de sinceră și de timidă. Și când a refuzat-o, nu și-a pierdut speranța. Nu voia decât să o iubească cineva. Și pentru că era luptătoare, și *hāfu*, și pentru că era și feminină și băiețoasă, pentru că nu bifa toate căsuțele pe care voiau ei să le bifeze într-o societate conformistă, au hărțuit-o până la sinucidere.

Senderovsky se gândi la Nat. Masha o căuta de semne de bullying în fiecare zi după școală, așa cum la țară o căutau de căpușe, dar tot ce puteau scoate de la Nat era că e în siguranță pe Covorașul Liniștii, inventându-și propria lume fantastică, uneori vorbindu-și în șoaptă pe toată durata lecției, ceea ce spre nemulțumirea Mashei profesorii nu o descurajau și nu „redirecționau", pentru că voiau să „onoreze partea respectivă a personalității ei". Plânsese o singură dată, când încercase să convingă întreaga clasă să se îmbrace ca membrii BTS, și copiilor li se păruse că e autoritară, cu toate că nu dorise decât să împărtășească cu ei singurul lucru la care ținea.

Băură în tăcere, ascultând radioul, încercând să-și dea seama dacă încă le mai plăcea Brian Eno. Senderovsky decise că e momentul să îndrepte discuția către chestiunea importantă de pe ordinea de zi.

– Nu cred că ar trebui să pleci, îi spuse el lui Ed, care deja își împachetase geanta Gladstone. Dee nu-l iubește. Doar se joacă cu el.

– Am auzit că marele actor ți-a aprobat în sfârșit scenariul, spuse Ed. Bravo ție.

– Și nici nu mai face dușuri asistate cu Masha, spuse Senderovsky. Acum că a obținut ce voia.

– Zilele trecute m-a întrebat dacă nu l-aș putea învăța să facă miel la grătar, spuse Ed. Pun pariu că și-n liceu copia după vreun coleg asiatic.

Ed aprinse o țigară, iar Senderovsky îi oferi prompt o scrumieră furată dintr-un hotel mediocru din Bogotá, din vremurile când călătorea.

– Karen spune că sunt aproape să găsească antidotul, spuse el, remarcând că Ed avea rara capacitate de a fuma și de a plânge în același timp (o deprindere învățată de la mama sa). Atunci o să ai o nouă șansă la Dee. Că tot vorbim de șanse.

Îi turnă lui Ed încă un pahar din băutura revoltător de scumpă pe care o scosese în cele din urmă pentru această ocazie și-și turnă și lui o înghițitură. (Era împotriva naturii sale să bea ceva atât de scump.) După ce băutura atinse toate punctele sensibile ale esofagului său, ca o minge de pinball care aprinde toți centrii plăcerii mașinăriei sale, începu să tușească tare.

– Și unde se presupune că ar trebui să plec, în definitiv? spuse Ed. La Londra? La Seul? La podgoria fratelui meu din Ungaria? Și ce să fac acolo? Atâtea părți din mine sunt acum închise pentru reparații. Mai bine s-o văd în persoană decât într-o amintire furioasă.

– Personal, te invidiez că poți simți ceva pentru cineva, spuse Senderovsky. Când am încetat să

mă mai îndrăgostesc, a murit și arta mea. Nici măcar nu-mi amintesc cum e dragostea.

– E ca și când ai avea nasul înfundat tot timpul.

– Hm.

– E ca și când ți-ai turna o sticlă de șampanie pe gât și apoi ai uita cum să înghiți.

– Bine.

– E ca și când ai aprinde un trabuc Romeo y Julieta cu propriul deget.

– M-am prins.

În bungalow-ul lui Karen se stinseseră luminile și amândoi știau ce înseamnă asta.

– Sper că Vinod își amintește cum să-și folosească chestia, spuse Senderovsky într-un târziu.

– Se zice că e ca mersul pe monociclu.

– Imaginează-ți cum e să dorești pe cineva toată viața ta, și apoi te culci cu ea și să descoperi că e exact cum e cu oricine altcineva. Sau că e mai rău. Poate că îți displace ceva neînsemnat la ea. Odată m-am despărțit de o femeie pentru că i se aduna saliva în colțul gurii. Ce idiot eram.

– Lucrurile mărunte or să-mi lipsească din emisiunea aia, făcu Ed. (Deseori cei doi erau mulțumiți să vorbească unul pe lângă celălalt.) Felul în care încheie sezonul, cum se adună toți să facă curățenie în casă. Imaginează-ți așa ceva oriunde în altă parte decât Japonia.

– Când locuiam cu Vinod, în apartamentul ăla de la etajul cinci fără lift de pe strada Washington, întotdeauna ne certam cine să ducă gunoiul. După o vreme, l-am ținut pur și simplu în frigider, ca să nu atragă gândacii. Așa ne prezenta Karen iubiților ei uneori. Tipii care țin gunoiul în frigider.

Ed căscă.

– Uite care-i treaba, spuse Senderovsky, știi că nu-ți cer niciodată nimic. Ar fi posibil să-mi împrumuți o sumă mică de bani pentru o lună sau două, doar ca să plătesc firma de întreținere a piscinei și să refac stocul de alcool? Trebuie să vină o tranșă imensă de bani de la rețeaua de televiziune, acum că lucrurile s-au pus în mișcare.

– Nu înțeleg de ce nu mi-ai cerut mai devreme, spuse Ed. Practic dai de mâncat și de băut la cinci oameni în plus de două luni încoace.

– Provin dintr-una dintre culturile alea proto-arabe unde oaspetele e sacru. În plus, nu te-ai oferit niciodată.

– Noii avocați ai mamei mă țin din scurt. Dar fac eu rost de ceva. Zece mii te-ar ajuta?

Senderovsky încuviință din cap. Mândria lui sângera.

În bungalow-ul lui Karen se aprinseră din nou luminile.

– Cât a durat, un sfert de oră? întrebă Ed. Nu-i rău, pentru cineva de vârsta lui Vinny.

Se oprise din plâns și brusc părea în toane bune. Senderovsky se întrebă dacă era cumva din cauză că-i ceruse bani.

Acum se auzeau țipete, nu numai glasul pătrunzător de soprană al lui Karen, ci și basul profund, nefolosit al lui Vinod. Cea mai mare parte a vieții sale vorbise atât de încet, atât de temător că va fi ironizat pentru accent, că de multe ori profesorii îi ceruseră să repete.

– Pare a fi dragoste, spuse Senderovsky, dar era îngrijorat de orice potențială neînțelegere între prietenii săi.

Tocmai acum, când am bani să deschid piscina, se gândi el.

Ușa lui Karen se izbi de perete și o serie de lumini automate se aprinseră pentru a scoate la iveală un Vinod cu răsuflarea tăiată, alergând spre verandă îmbrăcat numai cu pantalonii de pijama, cu pielea pământie în lumina artificială. Într-o mână îi fâlfâia ceva care se dovedi a fi un carton colorat și alerga cu o furie care-i făcea pașii prea lungi, ca un bețiv care crede că poate depăși orizontul. Karen ieși în urma lui, trăgând un tricou peste luciul abdomenului gol.

– Vin! strigă ea. Vino înapoi!

– Ceva îmi spune că o să dureze săptămâni să descurcăm pozna asta, făcu Ed.

Vinod nu reacționă la instrucțiunile strigate de Karen. În sine, asta era înspăimântător. Când

smuci ușa verandei, aproape smulgând-o din balamale, Ed și Senderovsky îi văzură amândoi furia arzând în ochi.

Iar acum Senderovsky identifică cu certitudine obiectul din mâna lui Vinod și simți cum se ridică pentru a se apăra, exact când o auzi pe Karen apropiindu-se de verandă, strigând cuvinte care nu făceau parte din limbajul lor comun.

Vinod era lângă Senderovsky, un bărbat scund depășind unul și mai scund, cu un pumn strâns pe lângă trup, ca și când ar fi fost tatăl său când intra în bucătăria ca un ring de box din Jackson Heights.

– M-ai mințit? strigă la Senderovsky.

– Bine, bine, spuse Ed, băgând o mână nesemnificativă între cei doi antagoniști. Calmați-vă. Nu e stilul vostru.

– Era bun? urlă Vinod. Era? Și apoi m-ai mințit? Pentru că – pentru că – ești un – un nenorocit de…

Nu era sigur că poate încălca regulile relației lor, ordinea lucrurilor stabilită de trei decenii: Karen în vârf, Senderovsky alături de ea, Vinod orbitând în jurul celui care se întâmpla să aibă cea mai puternică forță gravitațională.

– Un escroc nenorocit! urlă el în cele din urmă.

Privindu-și prietenul în ochi, Senderovsky își spuse: *Isuse, a devenit adult.*

Și: *Ăsta e sfârșitul familiei noastre.*

– Îmi pare rău, spuse Senderovsky, tocmai când Karen apărea pe slab luminata scenă a verandei, tocmai când Vinod, folosind mâna care nu ținea rămășițele cutiei Teva, îl plesni pe Senderovsky cu furie și cu precizie peste obrazul stâng.

Latifundiarul, beat și nesigur pe picioare, primi această insultă familiară în copilărie exact așa cum intenționase Vinod. Gâtul și falca îi trosniră sonor, gleznele luară contact cu masa de cafea pe care era sticla de băutură scumpă, și greutatea lui le răsturnă pe amândouă, sticlă și lemn și carne se amestecară pentru o clipă, apoi fiecare sucombă în fața gravitației în felul său, strigătele celor doi martori acoperind zgomotul sfărâmăturii.

5

La două zile după ce Vinod îl pălmuise pe Senderovsky pe verandă, o știre începu să-și croiască drum dinspre centrul țării și să capete importanță din ce în ce mai mare. Toți adulții fură oripilați în mai mare sau mai mică măsură și luară poziții care variau de la „Este un record al josniciei pentru țara asta“ până la „La ce te așteptai?“. Unii erau speriați de marșuri și de ploaia de sticlă spartă din oraș („Nu sunt huliganisme, sunt revolte“, își corectase Senderovsky soția în public), în vreme ce alții și-ar fi dorit să alerge și ei pe străzi, luminați de cazanele de gunoi incendiate, ca în vremea de glorie a orașului.

În orice caz, tot ce vedeau și auzeau când descărcau știrile zilei pe tablete întărea faptul că erau rezidenții unui semicerc de case ce înconjurau o așa-numită Casă de pe Deal și flancau o verandă acoperită și o piscină ce era readusă la viață de un trio de tehnicieni în uniformă, mânuitori de clor. Nici că puteau fi mai departe de revolte. Urmăreau un dublu dezastru cu ochelari lipiți de un binoclu, la rândul său lipit de un telescop.

Știrile îl afectară pe Senderovsky mai mult decât pe ceilalți. Așezat pe toaletă, încuiat în baia de la etaj, se uită iar și iar la videoclipul cu polițistul ucigaș din vestul mijlociu al țării. Memoră scena. Pantofii instituționali urâți, pantalonii instituționali urâți, bastonul și stația de emisie-recepție, ochelarii de soare ridicați în creștetul capului tuns periuță, și sub toate această forță instituțională brută, un bărbat muribund care striga ultimul său cuvânt, care fusese cel mai probabil și primul, cele două silabe repetate, *Ma* și *Ma*.

Și apoi nu mai era un bărbat, ci doar o halcă fără viață urcată pe o targă instituțională, urmat de zgomot de fond și instrucțiuni și coduri de dispecerat. Toate absolut banale, ca o comandă de brânză Gruyère cu ridicare personală de la băcănia locală.

În faza ascendentă a carierei sale, un serviciu specializat îl trimisese pe Senderovsky să țină prelegeri motivaționale despre cum venise dintr-o țară ratată și se transformase dintr-un imigrant supus hărțuirii într-un latifundiar de succes, proprietar al unui hectar de teren. La vremea respectivă, publicase deja o carte de amintiri în care descria relația dificilă pe care o avusese cu Mama și Tata Senderovsky, dar își încheia discursurile – în general comice – pe o notă serioasă, mulțumindu-le părinților pentru că făcuseră măcar un lucru bun în viața lor, fiindcă se supuseseră umilinței de a fi refugiat pentru a-l aduce pe el aici, pe acest pământ și în această climă, departe de opresiunea din țara lor aflată în dezintegrare.

Dar dacă totul fusese o greșeală? Să fi fost oare o coincidență că cele două țări interesate în a-i adăposti și apoi a-i pune la muncă pe toți membrii familiei Senderovsky, care fugeau de sovietici, cu tablele lor de șah magnetice și colecția lor de linguri populare, erau Africa de Sud în epoca apartheidului și *această* țară?

În toți acești ani, Senderovsky văzuse, dar în același timp nu văzuse, sau se prefăcuse că nu vede. (Sau refuzase să vadă.) Când își decora Bungalow-ul Petersburg, când vorbea cu soția și fiica în rusa claselor de sus, când scria în notă comică despre lumea din care evadase sau despre oligarhi grași care o luau razna, când își punea *shapka* și epoleții metaforici pentru agenta sa din Los Angeles, își îndepărta privirea de la țara pe care o locuia. La urma urmei, fugise de toate pământurile pe care nu le poseda. Făcuse din sine însuși un protectorat. (Și în cele din urmă, cine să-l protejeze dacă nu șerifii locali?)

Fusese un refugiat în această țară, iar acum, la țară, era într-un refugiu suplimentar. După o copilărie pe bază de cașă și lovituri, atinsese o statură care le permitea lui și prietenilor lui, adică cei aleși de el, să învingă virusul și orice altceva le-ar fi pregătit economia în colaps. N-avea decât să

depună asta, împreună cu trei dovezi ale privilegiului și cu taxa aferentă, la biroul local de înregistrare pentru Visul American.

Ca imigrant, misiunea lui fusese simplă. Fusese adus acolo de părinți ca să scoată bani din ceea ce un important scriitor evreu numise cândva „strechea americană". Ajungi acolo, râd de accentul tău pe terenul de joacă din oraș, apoi ți se dau diplomele și ești trimis în luptă. Moment în care nu mai ești decât un spărgător de grevă trimis să susțină ordinea stabilită. În filmare, în timp ce polițistul alb scotea cu genunchiul aerul din plămânii victimei sale negre, un alt polițist, un imigrant hmong, stătea în fața lui, cu picioarele depărtate, provocând pe cineva să vină în apărarea omului care se stingea. Ar fi putut fi rus, coreean, gujarat. Noi toți, își spuse Senderovsky, suntem în serviciul unei ordini cu mult premergătoare nouă. Noi toți am venit să ne îndestulăm pe acest pământ al servituții. Cu toții suntem utili și dispensabili, rând pe rând.

La intrarea pe autostrada statală, departe de proprietățile liberale, se ridicau steaguri albastre în semn de sprijin pentru poliție. Senderovsky le văzu în timpul unei plimbări și se cutremură de felul în care fluturau, noi și țepene, ca și când ar fi fost nesigure de ele însele și de capacitatea lor de a inspira teamă. Și, pentru cazul când înțelesul steagurilor nu era suficient de subtil, câini musculoși coborau în fugă panta proprietății ca să mârâie la trecători. (Karen și Nat evitau casa respectivă, căci câinii dezlegați le înspăimântau.) Să ni-l imaginăm pe Senderovsky, proprietarul celei mai mari (după suprafață) proprietăți de pe drum, sunând la ușă (după ce reușea să evite câinii) și cerând (implorând?) să fie dat jos steagul. Ce ar putea spune? „Domnule, mă insultă"? „Domnule, sunt speriat." Tocmai asta era ideea, să-l insulte. Ideea era să-l sperie.

Își dorea să plece. Să se urce într-un avion. Să fugă de ei toți. Dar unde să se ducă? Peste ocean, pământul era plin de strămoșii *lui* sfâșiați de câini. Nu acolo îi era locul? Pentru că altfel nu era oare, așa cum îl numise Vinod, după treizeci și trei de ani de observare atentă, *un escroc nenorocit*?

– De ce nu ai arătat și altora manuscrisul? întrebă Senderovsky.

El și Vinod erau în picioare lângă espressor, privindu-l cum își face abluțiunile matinale înainte de a prepara prima ceașcă de cafea. Trecuseră mai multe zile de când Vinod își lovise prietenul.

– Cunoști oameni din industria editorială. De ce te-ai bazat numai pe părerea mea?

– Mi-ai spus să nu-l trimit, ripostă Vinod. Mi-ai spus că mi-ar distruge cariera încă înainte să înceapă. Mi-ai spus să lucrez la altceva. La un roman amuzant despre cum e să crești în Queens.

– De ce ai avut încredere în mine?

– Pentru că ești din familie.

– Și cine dracu' are încredere în familie? Ai avea încredere în frații tăi să te trateze corect?

– O să împrumut niște bani de la Karen, spuse Vinod, și o să-ți cumpăr o altă sticlă de whiskey și o să-ți repar măsuța.

Oferta pecuniară îl îndureră pe Senderovsky și mai tare. Presupunea că tot ceea ce pierduse Vinod din cauza geloziei lui era nemăsurat. Eu ți-am distrus măsuța, tu mi-ai distrus viața.

– Sunt câteva rânduri în cartea ta, începu Senderovsky. Imediat după ce părinții tăi se sărută pentru prima oară în Grădinile Parimal. Și tatăl e furios a doua zi. E îndrăgostit, dar e furios pentru că – Senderovsky închise ochii pentru a cita – „Ea îi răpise ceea ce crezuse că-l va sprijini toată viața. Caracterul bărbatului singuratic, singurătatea sa apropiată de sfințenie. Oriunde s-ar fi dus, orice țară bogată le-ar fi dat o viză, orice i-ar mai fi dat ea din ființa ei, așa cum cu o clipă înainte îi dăduse buzele umede, nu avea să o ierte niciodată."

Vinod era uluit de memoria lui Senderovsky, cum își amintise până și numele parcului total nesemnificativ unde părinții săi se sărutaseră în Ahmedabad. Citise manuscrisul de mai multe ori de când îl primise? De asta păstrase cutia Teva? Pentru inspirație?

– Și mai erau multe rânduri ca astea, continuă Senderovsky. Multe alte rânduri, pe fiecare pagină. Ai spus adevărul fără să faci pe deșteptul. Tu ți-ai dezvăluit părinții, pe când eu i-am ascuns pe ai mei în umbră. Tot ce am putut a fost să fac pe deșteptul. Să fac pe deșteptul a rentat o vreme.

– Vreau să plec de aici, spuse Vinod.

Luă ceşcuţa de espresso, învârti lichidul roşcat din ea şi sorbi dintr-o înghiţitură conţinutul fierbinte.

– Toate astea sunt otrăvite pentru mine acum. Mă simt mai singur cu tine aici decât m-aş simţi în studioul meu.

– Nu te întorci la Elmhurst, spuse Senderovsky. Şi, cu permisiunea ta, mâine îi trimit agentului meu literar *Hotel Solitaire*.

– Am petrecut împreună atâţia ani de prietenie, spuse Vinod, fără să se spunem un „futu-te" cum trebuie. Aşa că dă-mi voie să fiu eu primul care-l spune. Futu-te, Sasha Borisovich Senderovsky. Futu-te pe tine şi romanele tale comice idioate şi viaţa ta comică idioată. Îmi găsesc singur un agent.

Cum era de aşteptat, nu se simţi mai bine folosind aceste cuvinte. Nu făcea decât să le împrumute de la altcineva, de la un vorbitor nativ care avea dreptul să le folosească fără nicio urmă de accent.

– Nu, spuse Senderovsky. Nu pleci. Rămâi aici cu ea. Aici eşti în siguranţă. Şi e mai uşor să te îndrăgosteşti. Şi putem să reparăm chestia asta, tu şi cu mine. Dacă te deranjează să-mi vezi faţa la masa de seară, poţi să mănânci în bungalow-ul ei sau mănânc eu singur în bucătărie.

Vinod îşi spălă ceaşca de espresso în chiuvetă fără să spună un cuvânt. Dar continuară să se adune la cină, toţi cei opt locuitori, de parcă aceasta ar fi fost unica cerinţă a şederii lor acolo: urcatul zilnic al treptelor de cedru, aşezarea familiară în jurul mesei (Ed şi Actorul schimbaseră de curând locurile, ca acesta din urmă să poată şedea lângă Dee), înclinarea capetelor în semn de apreciere culinară când Ed folosea cele mai recente ingrediente locale apărute la taraba fermei locale, cireşe şi dovleac. Dar, aşa cum spuneam, domnea o nouă linişte, un semafor al iubirii dintre Karen şi Vinod şi Dee şi Actor, dar mai ales o tăcere sumbră în care locuitorii bungalow-urilor absorbeau ceea ce gazda lor îi făcuse celui mai cumsecade dintre ei.

Numai Nat vorbea continuu, despre BTS şi marmote care fac plajă şi desenele animate în coreeană la care se uita cu Karen (şi acum şi cu Vinod), de parcă i-ar fi provocat pe ceilalţi să reînceapă conversaţia. Încerca să-i apere onoarea tatălui ei, să le amintească tuturor că nu exista nimic care să-i facă mai multă plăcere decât vocile iubiţilor săi oaspeţi, chiar şi atunci când mâna cu care toasta i se odihnea pe şervet şi când ochii îi lunecau peste sosul de cireşe cu care Ed acoperise cotletele de porc.

– *Mal* i-a spus lui *ori* „mersul tău e caraghios"! *Mal* înseamnă cal, şi *ori* e raţă. Dar *mal* mai înseamnă şi „cuvinte urâte". De-asta calul spune mereu tot felul de chestii rele. Şi de-asta i-a spus lui *hama* hipopotamul „ce gras eşti" şi *hama* a început să plângă. Mda, spuse Nat când înţelese că nimeni nu avea să o răsplătească pentru lecţia de coreeană. Nu e uşor să fii copil în vremea virusului.

După cină, când Actorul le sugeră Mashei şi lui Senderovsky că el şi Dee ar trebui să se mute în casa mare (pretinzând că avea nevoie de semnal, acum că intrau în preproducţie), iar Senderovsky, Masha şi Nat să se mute în Bungalow-ul Petersburg, Senderovsky nu putu decât să mormăie un consimţământ.

– Trebuie să avem grijă să fie fericit acum, îi şopti Senderovsky Mashei în rusă. Aproape că am ajuns unde voiam.

În biroul Mashei, pacienţii ruşi se bucurau de încleştările zilnice dintre protestatari şi poliţie de pe tot cuprinsul ţării. Niciodată nu ţinuseră la ţara aceea, imigranţii aceştia bătrâni care se delectau cu întregul meniu al ajutorului guvernamental. Fuseseră îngreţoşaţi de diversitatea ei promiscuă, aproape distruşi de primul ei preşedinte negru, dar acum aveau să şi-o ia în sfârşit înapoi.

Pe paginile lor din reţelele de socializare apăreau fotografii ale unor bărbaţi negri care rânjeau în obiectiv, împreună cu texte agramate în engleză: „Bărbatul acesta… a intrat în cartierul privat Windmere ca să fure o maşină. La omorât în bătaie pe proprietar cu o bâtă, apoi a intrat în casă şi la

omorât și pe fiu în bătaie cu o bâtă. Asta e tot aia ca să pui genunchi pe gâtul la un om nevinovat… Întreabă-te… de ce ți-e frică să postezi asta!!!"

Și oriunde s-ar fi întors, un bărbat numit Beel Gates îi aștepta cu monstruos de lungul lui ac de vaccinare. Sub pretextul virusului fals împrăștiat de prietenul lui Djordj Tsoris, ochelaristul Beel voia să-i pună cu fundul în sus și să-i „vaccineze" drept în *popka*, transformându-i în zombie marxiști, fericiți să trăiască într-o societate fără „BĂRBAȚI PUTERNICI ȘI MASCULINI".

O formă specială de ură era rezervată primăriței orașului Chicago, o lesbiană neagră și scundă, măritată cu o femeie albă de un metru optzeci și doi, aceste două „ciudate" socialiste care conduceau „orașul cu cea mai mare criminalitate a negrilor asupra negrilor din America". Oare ce ar fi gândit pacienții despre familia ei? se întreba Masha. Ce ar fi crezut despre Nat? De ce îi ajuta, îi vindeca, le asculta monologurile întortocheate, când ea și sora ei nu cunoscuseră niciodată atâta urâțenie, când nu existase nimeni în familia lor de sfătuit sau de salvat?

În ziua când Actorul îi spuse că nu trebuia să-l mai spele, confirmând că Dee îi răspundea acum la afecțiune, auzise un țiuit în urechi. Suna ca clopotele de biserică din Rusia, anunțând începutul unui viscol. În ziua anterioară, Masha avusese o inițiativă la duș, își descheiase bluza și-și pusese una dintre mâinile lui ude și clăbucite pe sân, pe care el îl strânse o vreme, poate trimițând către publicistul său un semnal de alarmă în codul Morse, și apoi Masha îi luase cealaltă mână și i-o pusese sub fustă, moment în care el se ferise și spusese, cât se poate de prostește, „Dar nu porți niciun fel de lenjerie".

După dușul acela, în timp ce ea se spăla pe mâini, Actorul spusese:

– Vreau să nu mai fiu îndrăgostit. Poți să-mi recomanzi o terapie antidependență?

Masha îi răspunsese că are colegi care l-ar putea ajuta, deși încă se făceau studii asupra efectelor Tröö Emotions, în încercarea de a înțelege în ce categorie de maladii se încadrau efectele algoritmului. El se apropiase de ea cât încă era la chiuvetă, vorbind cu vocea ei calmă și terapeutică, și-și lipise trupul ud și masiv de fusta ei, frecându-se de fesele ei cu mișcări circulare largi, de parcă încă ar fi avut și mai multe de oferit.

– Mulțumesc, Mashenka, spusese el. (Îl învățase diminutivul numelui său.) Ești singura căreia-i pasă de mine.

Și apoi ea se întorsese la casa mare, la biroul ei cu monitorul plin de ruși furioși și vociferanți, se așezase și simțise udătura lui pe fustă, și-i venise să țipe de bucurie în fața tuturor Liubelor și Larelor, fie și numai ca să le arate ce înseamnă să poți simți și altceva în afară de ură.

Și apoi totul se terminase. Soțul ei era implicat, evident, o îndemnase pe Dee să răspundă interesului Actorului, pentru ca scenariul lui să fie acceptat, știind ce avea să însemne asta pentru soția lui și, dacă ne gândim bine, și pentru unul din cei mai buni prieteni ai lui, Ed. Până la urmă, era el cu ceva mai bun decât Larele de pe ecranul ei, mai predispus să empatizeze cu suferința altora?

Actorul o respinsese într-o vineri; asta își amintea bine, pentru că în timpul ritualului ei marrano secret din noaptea aceea, în baia spațioasă de la etaj, își pusese palma deasupra celor două lumânări în timpul *lehadlik ner shel Shabbat* – palma ei spălătoare de Actor, desigur – și se înfuriase pe flăcări pentru că se stinseseră atât de repede, pentru că nici n-o curățaseră, nici nu refuzaseră s-o lase să simtă durere în altă parte decât în cele patru camere al celui mai problematic mușchi al ei. *Deci ne-am folosit unul pe celălalt*, spunea insistent vocea ei rusească într-o manieră neterapeutică, pragmatică, în stil Lara. Ne-am folosit unul pe celălalt, și apoi a trebuit să se încheie. Doi oameni care au nevoi, și nevoile au fost satisfăcute. Ce alte fantezii mai avusese? Că o să fugă împreună? Că avea să însemne totul pentru el? Că atunci când totul se va termina, vor lua împreună micul dejun la pat într-un hotel din Los Angeles? Toate relațiile sunt tranzacționale și nimeni niciodată nu oferă mai mult decât e nevoit.

Și acum soțul ei fusese dezvăluit drept trădătorul gelos al celui mai bun prieten al său.

– De ce a vrut tati să ascundă manuscrisul lui Vinod în palatul de iarnă al lui Steve, când toată

lumea spune că e așa de bun?

– Nu toată lumea, scumpo. Eu una, de exemplu, nu l-am citit.

– Dar Karen-*emo* zice…

– Ajunge. Tati nu e perfect, dar nu e *atât* de rău.

(Grozav, acum îi lua apărarea.)

Deci acum și ea, și soțul ei erau amândoi abandonați și disprețuiți, cel insultat și cel rănit, condamnați la o cabană de patruzeci și cinci de metri pătrați de pe proprietatea lor, singuri printre rahații de șoarece de câmp și urlete de coioți și armele din vecini care se descărcau în afara sezonului de vânătoare, pocnetul acestora apropiindu-se din ce în ce mai mult, până când într-o zi cineva avea să-și recapete curajul și va ținti spre cele două capete cărunte aplecate deasupra samovarului. Da, revoluția avea să ajungă și la ei. Câte revoluții mai trebuiau să trăiască în timpul interminabilei istoricități a vieților lor nenorocite?

Dar lumea coloniștilor era pe punctul de a se schimba irevocabil.

Și, de data aceasta, nu va avea nimic de-a face cu rușii.

6

Se întâmplă trei zile mai târziu. Dee se trezi în patul Mashei și al lui Senderovsky, ascultând foșnetul copacilor care erau suficient de aproape ca să-i poată atinge de la etajul întâi al casei mari. Exact sub ea, Actorul ajusta butoanele futuriste ale espressorului așa cum îi plăcea lui. Casa principală era o plăcere, mai ales datorită semnalului puternic de internet pentru laptopul ei, dar erau și lucruri din relația lor care lui Dee îi plăceau mai mult pe vremea când fiecare avea bungalow-ul său. Actorul era atunci amețit și frenetic, și scornea tot felul de noi moduri de a-și exprima dragostea. Sugerase să facă schimb de lenjerie murdară, pe care fiecare să o țină pe birou cât timp lucrează. Îngrijitorul, plătit în sfârșit de Senderovsky și încântat să-și vadă angajatorul străin redus la un simplu locuitor într-o cabană, cărase cu plăcere birourile din bungalow-ul fiecăruia și organizase camere de lucru confortabile în dormitoarele acum goale ale casei mari. („Ce pereche frumoasă faceți *voi* doi!" spusese el.) Dee îi spusese Actorului că ideea lui cu lenjeria era dezgustătoare – „Dar ești așa de Dee-licioasă!" exclamase el –, însă apoi se certaseră cu mare farmec pe tema propunerii lui și, în cele din urmă, pe biroul ei își găsise locul o chestie mătăsoasă și moscată, drapată peste una dintre mașinile de scris Underwood din fostul ei bungalow.

Cum era relația cu Actorul? Era atotmistuitoare, ca și când l-ar fi privit din primul rând al sălii de cinema, cu volumul vocii sale muzicale la maxim, cu fața în prim-plan, descoperind lucruri noi cu neînfrânat entuziasm, luminându-se de plăcere în fața altor lucruri, pe care cu siguranță le mai întâlnise înainte, dar pe care le reinventa ca fiind noi și exclusiv ale lor. („Asta e prima oară când am văzut cu adevărat o caisă.")

– Te iubesc, îi spunea el de cum se trezea dimineața.

– Respect asta, răspundea ea.

E în regulă, gândea el. Respectul nu e decât un indicator rutier pe drumul către iubire. Tot ce trebuia să facă era să fie mai iubibil.

Acum, că avea semnal din belșug peste tot în jurul ei, Dee se bucura în fiecare dimineață de privilegiul de care se bucurase Senderovsky, posibilitatea de a intra pe rețelele de socializare înainte chiar de a se spăla pe dinți. Se surprinse pe sine cu cât de mult îi plăcea vitriolul pe care i-l adresau fanii Actorului, dintre care unii postau poze ale lui Dee alături de ale predecesoarei ei, Elspeth din Glasgow, pentru a scoate în evidență deficiențele celei dintâi. Fotografia lui Dee era de obicei cea mai puțin atrăgătoare pe care o puteau găsi, cu ochii mijiți din cauza blițului la vreun festival literar, cu o expresie care trăda lipsa de familiaritate chiar și cu această formă minoră de celebritate.

Ce importanță avea? Erau acum încoronați ca primul cuplu din epoca virusului. Cartea ei se bucura de o foarte modestă creștere a vânzărilor, și publicistul o sunase să o felicite pentru noua relație. În această dimineață anume, avusese mare succes o fotografie postată pe pagina lui, ei doi ținând în mână un dovleac micuț, ea cu capul lăsat pe umărul lui, cu un zâmbet jucăuș, amândoi cu plete încurcate, sub care el scrisese „Învățăm să facem copii!" de parcă ar fi cultivat dovleacul ei înșiși, nu că l-ar fi cumpărat de la taraba unei ferme. În plus, sugera și faptul că în curând ar putea deveni o familie, ceea ce era exact genul de declarație revoltătoare pe care Actorul o putea face fără repercusiuni.

Dee era întinsă pe un vraf de perne, cu fețele doar de curând scăpate de mirosul de scrobeală al foștilor proprietari. Uitaseră să facă sex în dimineața aceea, o omisiune care nu o deranja (ar fi fost imprudent să se obișnuiască prea tare cu orice fel de rutină), și creanga unui ulm descărnat izbea continuu în fereastră în timp ce Dee derula prin numeroasele postări care o menționau, până când își spuse: Fir-ar să fie, ar trebui să-l punem pe tipul cu copacii să toaleteze copacii ăștia! Cu câteva

zile înainte, *după* ce tocmai făcuseră sex imediat după trezire, în timp ce trupul lui era întins lângă al ei, părând cam dezumflat și suburbanizat în patul fals-rustic, Actorul ridicase capul plin de bucle negre și dese, privise în jur și spusese:

– Știi ceva, nu sunt deloc încântat de casa asta. Nu are nimic special.

– Ornamentele de nuc de la ferestre se zice că nu s-ar mai găsi nicăieri, sau așa ceva, răspunsese Dee.

– Mi-ar fi plăcut să fie în plan deschis, continuase Actorul. Ar fi mai în ton cu natura din jurul ei, cum e veranda.

– Le putem cere permisiunea să reamenajăm, propusese ea.

Iar el râsese:

– Permisiune acordată.

Dee și Actorul nu știau, dar mobila aceasta – și de fapt întreaga casă – fusese aleasă de Masha și de Senderovsky pentru că era luminoasă și fericită, exact opusul șifonierelor întunecate și al perdelelor grele, est-europene ale părinților lor.

Dar acum, întinsă în pat, singură, cu ochii clipind în lumina austeră a dimineții, gura generoasă a lui Dee („Exact cât trebuie de cabalină pentru gustul meu" – Actorul) începu să se caște, respirația îi deveni neregulată, panicată („Îmi place să te aud gâfâind, *baby*"), iar mâinile i se încleștară cu o putere aproape distrugătoare pe laptopul nevinovat („Se vede că mergeai la sală înainte de toată povestea asta").

Ce mama dracului se întâmpla?

În peisajul alb-albastru al canalului ei de socializare favorit se contura o nouă și diferită linie de atac și nu erau bazaconiile sexiste despre felul cum arăta ea în comparație cu Elspeth. Nu, aceste comentarii, care se multiplicau în timp real, erau despre un eseu pe care Dee îl scrisese despre filmul american rasist *Pe aripile vântului*, care se bucura de un nou moment de celebritate după ce o rețea de streaming hotărâse să-l scoată din oferta sa, în lumina recentelor revolte.

Eseul fusese scris exact când entuziasmul inițial pentru *Marea carte a compromisului de sine și a capitulării* începuse să se stingă în rândurile publicului cititor din țară, mic, dar ușor de plictisit, și o altă carte despre cum e să crești alb și sărac începuse să o depășească în topuri.

La momentul respectiv, Dee hotărâse să îi dea o tentă provocatoare, păstrându-se totuși în bula de siguranță a stângii. Eseul – nici pe departe cea mai bună lucrare a ei, era prima care să recunoască – se centra pe obsesia ei din copilărie pentru *Pe aripile vântului*, care începuse cu o călătorie la Atlanta împreună cu mama și cu iubitul abuziv al acesteia – care constatase de curând cum cheia de la mașina sa defectă poate fi folosită mai bine ca armă –, călătorie care se dovedise o cheltuială financiară și psihologică majoră pentru familia ei (locuiseră la un motel dărăpănat de la marginea capitalei Georgiei și rămăseseră fără bani de benzină pe drumul de întoarcere), dar care devenise de asemenea și un punct de cotitură, pentru că o inspirase pe tânăra Dee să cumpere romanul pe care se baza filmul, ceea ce o făcuse să țină primul ei jurnal, pe care-l scrisese pe dosul unui teanc de formulare de service de la Agway căzut dintr-un camion (poate că așa se întâmplase, poate că nu, dar așa hotărâse ea să spună povestea), ceea ce culminase, două decenii mai târziu, cu un curs de masterat cu bețivul de Senderovsky și apoi tot restul.

La prima vedere, eseul nu era nici pe departe un chibrit aprins aruncat într-un cuptor cu gazul pornit. Începea prin a enumera toate lucrurile care erau evident în neregulă cu filmul, în primul rând portretele servile ale personajelor negre. Dar apoi eseul pivota către sărăcia spectatorilor săi (inclusiv familia Cameron) și tânjea după un trecut ficțional, romantic, din care fuseseră obligați să se hrănească acești scoțiano-irlandezi după ce tot restul (slujbe, speranțe) le fusese luat.

Eseul baleta pe aceste idei, împingându-și blând cititorii într-o direcție și apoi surprinzându-i cu o răsucire spre cea opusă. Pe tot parcursul lui, obișnuitul ton neiertător al lui Dee era îndreptat către cititorii cu bani. Cum îndrăznea acest cititor să nu se gândească la sursele sărăciei lui Dee și la propria lui complicitate cu sistemul capitalist rentier? Cum îndrăznea acest cititor să o trateze de

sus pe tânăra Dee pentru dragostea față de unica narațiune din viața ei care nu era un gunoi cumpărat de la raionul de îngrijire facială de la Piggly Wiggly?

În mai multe momente, Dee făcuse referire la compatrioții săi sărăciți ca la „ai mei", inclusiv o dată într-o lungă listă descriptivă a neamurilor sale. (După cum spunea Senderovsky la cursul său: „Când rămâi în pană de idei, scrie o listă. Cititorii adoră listele.")

Lista lui Dee cuprindea „…jupuitori de coioți cu juma' de normă, soldați dați afară de la Fort Bragg, doamne de la școala de duminică pline de psoriazis, profitori ai sistemului de protecție socială, polițiști rasiști care abia așteaptă să tragă pe dreapta șoferul potrivit…" Și se încheia cu: „Oricât i-ați detesta, oricât v-ar displăcea să trebuiască să împărțiți spațiul din hipermarket cu ei (oricum preferați magazinele micuțe și parfumate din fostele cartiere ale negrilor) și cu copiii lor urlători și needucați (nepoții și nepoatele mele), *toți oamenii ăștia sunt de-ai mei*."

O captură de ecran cu acest pasaj apărea în mențiune după mențiune pe pagina ei, cu cuvintele „polițiști rasiști" subliniate, alături de titlul „oamenideaimei".

Ca să agraveze și mai tare lucrurile, în *Marea carte a compromisului de sine și a capitulării* inclusese în două rânduri un epitet rasist folosit de un unchi („Am vrut să explodeze pe pagină", spusese ea într-un interviu anterior), care acum făcea parte din captura de ecran intitulată „oamenideaimei" și „CăcaturiSpuseDeDee".

Și apoi mai erau și fotografiile cu ea alături de nenorociți discutabili din extrema dreaptă, din timpul fazei ei cu „O să apăr până la moarte dreptul tău de a spune asta". Și apoi citate din aceiași indivizi de extremă dreaptă, îmbrăcați paramilitar și tunși periuță, comentând în cele mai dezgustătoare moduri ceea ce se petrecea pe străzi după uciderile și revoltele recente, urmate de cuvintele „încă un citat aprobat de Dee Cameron" și de, evident, „oamenideaimei, oamenideaimei, oamenideaimei".

I se tăie răsuflarea, iar când îi reveni, simți mirosul de dinți nespălați și transpirație. Se simțea disociată de propriul ei trup, un picior era rece ca de cadavru, lipit de celălalt. Rămase acolo, cu laptopul sprijinit pe burtă, cu ochiul drept (victimă frecventă a oboselii) și cursorul de pe ecran clipind la fel.

Din nou, ce mama dracului se petrecea?

Fusese descoperită, demascată. Dar făcând ce? Cu doar câteva săptămâni în urmă, toate acestea fuseseră permise. Tot ce scrisese venise cu nuanțele potrivite. Fusese testat în laborator și aprobat de publicist.

Era ca atunci când laoțiano-americanca o corectase în timpul turneului de lansare a cărții, dar acela fusese un moment privat. Asta era pe rețelele de socializare, ceea ce însemna că e scris pe fața lui Dumnezeu.

Unele din noile comentarii aveau atașat numele contului *lui* cu trei milioane de urmăritori. „Ai mai citit de curând ce scrie prietena ta?" „Nu e o imagine care te avantajează, scumpule." „Bagă-i dovleacul ăla în cur prietenei tale." Continuă să rămână acolo, paralizată. Curând, pașii lui aveau să se audă pe scări, și vor începe încă o zi de cutreierat pe la ferme și pozat pentru fotografii. Oare avea să râdă și să ignore toate astea? Avea să insiste că nimic nu i se poate întâmpla Primului Cuplu al Carantinei? Că sunt prea frumoși ca să dea greș?

Dar nu mai era așa. Tocmai fusese îmbrâncită în afara cordonului sanitar, și acum era îngropată de partea greșită a istoriei.

Nu, nu se putea!

Nu avea să permită asta!

Nu știa cum ajunsese acolo, cum de picioarele ei căpătaseră voință proprie, dar acum era în picioare, goală, în fața oglinzii de la baie, spălându-se pe dinți. Deschise ușa dulăpiorului cu medicamente ca să nu trebuiască să-și privească fața, pasta de dinți albă făcând spume la colțurile gurii ca efectele finale ale cucutei. Senderovsky luase cu el cea mai mare parte a medicației sale voluminoase, dar încă mai rămăsese un raft cu laxative și anti-diareice numite ExitPro, respectiv

Carpathium Plus. Dacă înghițea toate pastilele alea dintr-o dată, avea să facă implozie?

Se clăti și folosi ața dentară, totul ca la carte. Acum avea să intre la duș să se spele, spele, spele, cu apa clocotită a dușului nou reparat înroșindu-i pielea, orice numai albă să nu fie. Nu-l auzi intrând și îi înregistră prezența numai după ce îi cuprinsese talia cu brațele, cu respirația mirosind a cofeină și a inegalabilii covrigi cu susan pe care agenția lui îi trimisese de la Montreal.

– Pleacă de lângă mine! urlă ea.

– Poftim?

Își luă expresia lui jignită, de copil uimit.

– Îmi pare rău, spuse ea. Trebuie să fac un duș mai întâi. Sunt scârboasă.

– Și când ne-a oprit pe noi asta? spuse el, aplecându-se pentru un sărut, care fu respins. Apoi, cu voce mică, drăgălaș, ca un băiețel care vrea ca părinții să-l iubească din nou: Dar, Deee… îmi placi când puți.

– Minunat, spuse ea. Lasă-mă un moment. Bine? Bi-*ne*?

– Bine, spuse el, cu mâinile împreunate în față, capitulând, cu ochi nevinovați.

Dee încercă să se calmeze, dar în loc de asta se prăbuși pe podea, plângând în hohote, iar el rămase în picioare, cu o expresie îngrozită, care lăsă curând loc instinctului, și instinctul îl ghidă cum o făcuse întotdeauna în trecut. Căzu la podea alături de ea, își puse capul în poala ei, și începu să plângă împreună cu ea, cu lacrimile, tremurăturile și sughițurile depășindu-le treptat pe ale ei, până când deveniră mult mai sincere decât ale ei, până când ea încetă cu totul să mai plângă și rămase ca în transă, ascultând sunetele suferinței lui nejustificate.

7

În ziua aceea, pe când Dee Cameron era oferită lumii într-o nouă și deloc prietenoasă lumină, Karen și Nat ieșiseră la una din plimbările lor de dimineață, amândouă cântând „Fake Love", „Boy in Luv", „War of Hormone" și alte hituri ale BTS, dar și cântece dintr-un desen animat educativ despre un tigru coreean prostuț care-și dorește ca mama lui să îl recunoască drept *hyo-ja*, sau fiu bun. De obicei nu mergeau mai departe de casa cu steagul negru cu albastru, pro-poliție, unde câinii goneau lătrând până la marginea proprietății. Era vremea polenului de pir, secară și ovăz, care acoperise peluzele din nord-est ca blana unui terier bine îngrijit și care îi provocase lui Nat un atac de alergie; pentru a-i tempera strănuturile, Karen îi pusese copilului o mască cu filtru de calitate și purta și ea una la fel.

Treceau acum pe lângă ferma de oi, soarele de dimineață era prea slab ca să le bronzeze pielea, iar Nat sărea într-un picior sau sărea șotronul, sau alerga în felul ei dezarticulat, sau se întorcea și se juca „de-a taurul", ceea ce însemna să se repeadă cu toată viteza în stomacul lui Karen, tăindu-i puțin răsuflarea, dar totul în felul acela jucăuș și copilăresc, și Karen striga unul din cele mai fericite refrene ale răposatei sale mame, *Ohmama-ohmama-ohmama!*

Chiar atunci, o camionetă (culoarea ei avea să rămână subiect de dispută) luă curba proprietății lui Senderovsky și, apropiindu-se de Karen și de copil, păru să accelereze și să se îndrepte chiar spre ele.

Totul se întâmplă în jumătate de secundă. De obicei, lui Nat îi plăcea să facă cu mâna mașinilor care treceau pe lângă (și ce creatură lipsită de afecțiune ar fi refuzat să răspundă unui copil care-i face cu mâna?), dar de data aceasta Karen abia avu timp să o apuce pe Nat și să o smucească la o parte din calea mașinii.

După Karen, camioneta trecu la cincisprezece centimetri de copil, cel mult, și vâjâitul aerului în urma vehiculului păru o insultă suplimentară.

– Futu-i! răcni Karen.

Puse mâna la gură când Nat ridică ochii spre ea.

– Îmi pare rău, scumpo, îmi pare rău.

– Ce s-a întâmplat, Karen-*emo*?

– Mașina aia, a trecut atât de aproape de noi. Dar e totul în regulă.

– Și tati e un șofer prost, spuse Nat. Mami chiar a scos scaunul de copil din mașina lui, ca să nu mai pot să merg cu el nici până la magazin.

Nat se scufundă rapid în „logoreea nervoasă" obișnuită, acum oile behăiau de parcă ar fi fost și ele martore la accidentul care fusese cât pe ce să se întâmple (sau „accident" nu era termenul corect?), iar doi cai albi de pe cealaltă parte a drumului – tată și fiu – înclinară din cap când Karen și Nat trecură pe lângă ei. Un biplan de la aerodromul din apropiere zbură exact pe deasupra lor, despicând norii joși ca o mașină aeriană de tuns iarba, iar Karen se uită la crucea neagră de pe partea de jos a aripii cu suspiciune. Nimic nu i se mai părea sigur.

O mută pe Nat pe marginea cu iarbă a drumului și merse pe lângă ea, cu un braț întins înainte, ca și când asta ar fi apărat-o de ceea ce venea de după curba drumului.

Acesta fu primul ei gând: nu am fost în stare să protejez copilul.

Al doilea gând: de cine să o protejez? Îi trecu acum prin minte ce văzuse șoferul camionetei: o femeie asiatică plimbându-se cu un copil asiatic, amândouă purtând măști, într-o vreme când oamenii care arborau steaguri negru-albastre în onoarea poliției erau înclinați să disprețuiască astfel de persoane.

Deci, ca purtători asiatici de mască, ea și Nat constituiau acum o dublă amenințare în ochii șoferului ucigaș. Încercă să deruleze înapoi și să-și amintească ce văzuse sub strălucirea parbrizului camionetei. Păr tuns scurt, în stil militar, i se păruse, o urmă vagă de mustață și de barbă, ochelari de soare, un rânjet? Nu era însă sigură. De fapt, era foarte posibil să fi avut în minte filmările cu polițistul din vestul mijlociu al țării care ținea piciorul pe gâtul bărbatului nevinovat. Poate că de fapt nu exista decât un *singur* bărbat alb care privea lumea de sus, de la înălțimea cizmelor lui oficiale și a vehiculului lui oficial și a ochelarilor lui oficiali atârnați deasupra rânjetului lui oficial. Și rezultatul tuturor acestor chestii oficiale? Un camion de o tonă trecând la cincisprezece centimetri de un copil de opt ani.

Karen o lăsă pe Nat cu Vinod, care stătea în bungalow-ul ei, și bătu la ușa Bungalow-ului Petersburg. Latifundiarul apăru, într-o dispoziție veselă și cofeinizată, cu foile episodului doi din serial fluturându-i în mâini (HAREMUL ELVEȚIAN AL OLIGARHULUI INT. – NOAPTEA). După recenta rușine cu Vinod, era fericit să primească orice fel de vizitator.

– Hai să fumăm niște iarbă de dimineață, cum făceam pe vremuri! exclamă el.

Karen îi relată incidentul cu fiica lui și camioneta, cu o nuanță critică în voce, ca și când ar fi fost cumva vina lui, de parcă el ar fi ales intenționat acest loc periculos pentru dacea sa.

Senderovsky se gândi la farurile de la capătul aleii, la creanga de ulm care căzuse și aproape că pusese capăt timpului lui pe acest pământ.

– Ce culoare avea camioneta?

– Cum? Ce importanță are asta?

El ieși în fugă pe ușă ca să prindă cea mai bună recepție și, o oră mai târziu, un Ford enorm răscolea pietrișul de pe alee sub caroseria sa ca de barcă, iar din vârful dealului Karen și Senderovsky văzură pălăria Stetson cafenie de pe capul șoferului.

Burns, polițist statal, purta o mască chirurgicală albastră care nu-i ascundea în niciun fel bărbia pătrată. Date fiind toate câte se petrecuseră recent cu poliția din țară, Karen era iritată de cât de bine arăta polițistul.

– Doar o clipă, să-mi pun o mască, spuse Karen.

– Nu-i nevoie, doamnă, spuse polițistul, amical.

Fusese suficient de amabil să-și scoată ochelarii de soare, sau poate că era o simplă formalitate. Ochii lui erau albaștri până aproape de caricatură.

Trecură în revistă natura incidentului.

– Și sunteți sigură că a încercat să vă lovească? întrebă ofițerul Burns. Ați spus că încerca să ia curba.

– Încerca să ne sperie. Nu e și asta o infracțiune? Suntem două persoane asiatice care purtau măști.

– Nu prea înțeleg.

– Nu prea înțelegeți?

Senderovsky îi puse mâna pe braț.

– Vorbește din punct de vedere politic, lămuri el.

Karen își scutură brațul.

– Spun că ar putea fi un atac provocat de prejudecăți, reluă ea.

Îi displăcea supunerea din propria-i voce. Dacă acasă, în Valley, era capabilă să țipe la bărbații albi cu hanorace cu glugă, de ce nu era în stare să-și mențină poziția în fața unui polițist de pe Coasta de Est?

Polițistul notă ceva. Sosirea mașinii de poliție pe culmea dealului începu să-i trezească pe coloniști din obișnuita toropeală de după-amiază. Vinod ieșise din bungalow, și Masha cobora treptele de cedru ale biroului ei din casa principală. (Numai Dee și Actorul rămaseră la etaj, pierduți în noile lor probleme.) Se adunară de jur-împrejur, încercând să prindă crâmpeie de informație. O camionetă scăpată de sub control încercase să le ucidă pe Karen și pe Nat? Masha se

repezi imediat în bungalow-ul lui Karen, unde fusese depozitată Nat, să vadă dacă fiica ei e bine și o găsi cufundată într-unul dintre obișnuitele ei monologuri (cu Vinod ca ascultător răbdător), dar nu mai anxioasă decât de obicei.

– Și ce culoare avea camioneta? întrebă ofițerul Burns, cu ochii fixați pe lungi17 purtat de Vinod, care semăna cu o fustă.

– Gri, cred, spuse Karen. Nu sunt sigură.

– Credeți că o putem întreba pe fiica dumneavoastră? întrebă Burns.

– Încă o dată, nu este fiica mea, răspunse Karen.

– Este fiica mea, spuse Senderovsky. Vinod, vrei te rog să o aduci?

Nat, Masha și Vinod apărură în scurt timp pe poteca pietruită.

– Eu sunt mama, spuse Masha, preventiv. Nat, scumpo, când te plimbai cu mătușa Karen, o camionetă a încălcat regulile de circulație…

– Exact cum face tati! strigă Nat.

– În orice caz, a trecut prea aproape, spuse Masha. Îți amintești vreun detaliu despre camionetă, Nat?

– Nu. A trecut prea repede.

– Îți amintești culoarea? întrebă ofițerul.

– Cred că era gri, spuse Karen.

– Cred că era verde, spuse Nat. Așa, un verde închis, ca de pădure.

– Ești sigură că nu era neagră? întrebă Senderovsky. Avea niște abțibilduri ciudate pe spate?

– Ce? interveni Karen. Nu. Nu era neagră. De unde ai scos negrul? Nici măcar n-ai fost acolo. Și ce abțibilduri?

Senderovsky privi în jur, la coloniștii adunați, și oftă.

– Nat, spuse el, vrei te rog să te duci la mami în birou și să te uiți un pic la videoclipuri?

– Nu, vreau să stau aici! strigă Nat. E interesant aici!

– Scumpo, spuseră în același timp Masha și Karen, dar Karen deja se lăsase într-un genunchi, o apucase pe Nat de amândouă mâinile și o privea în ochi.

– Bine.

Copilul vorbi atât de liniștit, cu o înțelegere și o supunere atât de rare, încât Masha își mută privirea de la ea și Karen către bungalow-ul scund pe care-l împărțea cu soțul ei, către o masă frontală de cenușiu care se apropia de ei, promițând încă o furtună de vară, împreună cu costisitorul dezastru al altor crengi de copac rupte și posibilul deliciu al unui dublu curcubeu de după.

– N-am vrut să alarmez pe nimeni, spuse Senderovsky după ce plecase fiica sa, dar de o vreme au tot fost tulburări, despre care am crezut că poate sunt întâmplătoare. Dar acum cred că nu sunt.

Ofițerul luă notă de felul în care vorbea și se întrebă dacă era străin, bolnav mintal, sau amândouă.

Și apoi Senderovsky povesti despre camioneta neagră cu abțibilduri ciudate pe partea din spate care trecea cu regularitate prin fața peluzei și despre cum aceeași camionetă parcase la capătul aleii, cu faza lungă aprinsă sfidător în timpul furtunii de luna trecută. Și apoi vorbi despre împușcăturile care răsunau din ce în ce mai aproape de proprietate, în ciuda faptului că era sezonul când vânătorii ofereau un armistițiu căprioarelor care se împerecheau și pumelor nou-născute. (Masha confirmă exercițiile militare pe care le auzise noaptea.)

Ofițerul notă totul, minunându-se de rolul pe care camionetele de diverse culori îl jucau în imaginația urbană a acestor persoane. Dar auzise despre un număr sporit de tulburări în zona aceea, despre tineri care hoinăreau fără țintă pe proprietăți private, marcate clar ca atare, despre camionete care umblau fără scop, despre persoane care făceau sex chiar mai mult decât de obicei în tabăra de copii abandonată.

– În vremuri ca acestea, le spuse el coloniștilor, cu toții trebuie să fim atenți. Sunteți foarte

izolați aici, pe deal. Dacă niște răufăcători hotărăsc să vă viziteze, vecinii nu au cum să-i vadă. Ați fi pe cont propriu.

Afirmația îi șocă pe coloniști. Erau izolați și expuși. Erau pe cont propriu.

– Dar ați spus că ați văzut o camionetă neagră? îl întrebă Burns pe Senderovsky. Nu gri sau verde, cum au spus tinerele domnișoare.

– Da, confirmă Senderovsky. Nu. Nu știu.

– Credeți că cineva ar vrea să vă facă rău? întrebă ofițerul, uitându-se în jur, la numeroasele structuri de pe proprietate. Poate cineva care a făcut vreo lucrare pentru dumneavoastră.

– Pe proprietatea asta lucrează multă lume, dar sunt cu toții foarte bine plătiți, spuse latifundiarul. Nu, trebuie să fiu de acord cu Karen. Pare a fi vorba de prejudecăți. Oh, și de asemenea, unii dintre oaspeți sunt celebri.

Mentionă prezența Actorului și ocupația lui Karen. Ofițerul dădu din cap și-i oferi lui Senderovsky o carte de vizită cu una dintre mâinile sale înmănușate.

În timp ce mașina de poliție cobora aleea, cu pietrișul gâdilându-i burta, Masha se întoarse către soțul ei și spuse:

– Ei, mulțumesc că ne-ai spus că suntem urmăriți de trei luni încoace.

Întorcându-se la biroul ei, observă că amorezii de la etaj țipă unul la altul, dar și faptul că o doare fix în cot de problemele lor.

8

Era încuiat în baie, în teleconferință cu publicistul, agenta și managerul lui. Îl luau la rost pe rând. Universul electronic vuise întreaga zi, cu câte o nouă descoperire în fiecare minut, pentru că zeci de mii de fani ai Actorului își începuseră propriile investigații neplătite. Un detectiv de pe o rețea de socializare descoperise că Actorul stătea la neobișnuita proprietate a lui Senderovsky și, folosind rețelele de socializare, dedusese și identitățile celorlalți colonişti notabili. Articolul de ziar despre colonia de bungalow-uri a lui Senderovsky fusese dezgropat, repostat și ridiculizat în masă. Lumea întreba pe rețelele de socializare: „Ești un Sasha, o Dee sau o Karen?“ Fotografia originală a lui Dee de pe Tröö Emotions fusese reînviată cumva (Dee o ștersese la scurtă vreme după ce o postase), ceea ce îi făcu pe agentă, manager și publicist să pună o nouă serie de întrebări. Fusese Actorul constrâns să se îndrăgostească de Dee? Erau toate astea numai din vina lui Karen? Îl ținea Karen ostatic cu aplicația? Avea Actorul nevoie să fie extras de acolo în timpul nopții? Pentru că era imposibil, presupuneau ei, să fi renunțat la Elspeth pentru „cineva ca ea“.

– Te cunosc ca pe un frate, spuse managerul, și nu ai niciun strop de rasism în tine.

– Nici *ea* nu are vreun strop de rasism.

– Aș vrea să o aduc în discuție pe bunica ta turcoaică, spuse publicistul. Ai rădăcini musulmane, e un fapt cunoscut.

– Nu vreau ca lumea să insiste pe tema asta, replică Actorul.

– Ce vrei să spui? Ai menționat asta în zeci de interviuri.

– Să lăsăm asta deoparte pentru moment, răspunse Actorul, criptic.

Trebuia să o sune pe Elspeth imediat, îl îmboldi agenta. (Îi reprezenta acum și pe Actor, și pe activista-fotomodel.) Fereastra de oportunitate pentru iertarea ei era pe punctul de a se închide. Dat fiind faptul că acționase sub constrângerea aplicației, fosta iubită era dispusă la o întâlnire față în față. Era furioasă și rănită, avea să-i spună cuvinte pe care nu le mai auzise de mult de la cineva, dar acum era singura lui cale de ieșire. Trebuiau să se bazeze pe „tehnologia a luat-o razna“ ca scuză pentru faptul că se îndrăgostise de o rasistă. Agenția deținea acțiuni într-un avion care se afla parcat la aproximativ o oră și douăzeci de minute la sud de Actor. Din cauza virusului, toate drumurile erau libere de trafic. Tot ce avea de făcut era să se urce în Lancia lui roșie și să conducă un pic.

– Sau, spuse managerul, să încercăm asta. Nu ați fost niciodată iubiți, numai prieteni.

– Ți-ai făcut o prietenă și te-a trădat, dezvoltă publicistul.

Da, căzură cu toții de acord, suna bine. Își făcuse o prietenă nepotrivită, constrâns de situație.

Cineva bătu la ușă.

– Trebuie să închid, spuse Actorul.

– Un ultim lucru, spuse agenta.

Într-o viață anterioară, mult mai prost plătită, fusese consultantă la un teatru și rămăsese fan al expresiilor solemne.

– Ce? întrebă Actorul.

– Trebuie să ții minte că nu ești un simplu om. Nu ești doar o „persoană“.

Agenta făcu o pauză dramatică.

– Ai o răspundere față de lumea asta.

Când se așezară la cina compusă din pește-spadă și fenicul, tunetul, cunoscut ca având reacții exagerate, nu se putu abține și izbucni într-o succesiune de explozii monstruoase, speriind-o pe Nat și derutându-i pe proaspăt îngroziții meseni, care confundară unele dintre tunete cu focurile de armă. Karen și Vinod, care erau așezați cu fața către alee, se uitau din când în când să vadă dacă nu

se apropie vreo camionetă.

După zece minute de mestecat în tăcere, Dee începu să vorbească. Își puse palmele sub bărbie, așa cum apărea în poza de pe coperta cărții și vorbi calm și relaxat, ca și când ar fi vorbit unor britanici.

– M-am uitat azi la Nat și Karen care așezau masa, spuse ea, și m-a pus pe gânduri. Ne prefacem că suntem atât de diverși aici. Așa cum a anunțat Sasha cu atâta mândrie la prima noastră cină, „Aproape că nu am prieteni albi!" Și totuși. Trebuie să întreb: unde sunt negrii la masa asta? Unde sunt homosexualii și lesbienele? Sau persoanele non-cisgen?

– Unde sunt persoanele latinx? spuse Nat, pe același ton cu Dee, cu bărbia sprijinită la fel pe palme.

Făcuseră de curând la școală un „modul" despre Cinco de Mayo.

– Și unde sunt oamenii săraci? spuse Dee, ignorând copilul, dându-și seama cât de mult îi displăcea precocitatea în rândul elitelor și întrebându-se cum ar putea aduce asta în discuție ca un mod de a-i critica pe părinții lui Nat, dar nu și pe copil.

– Există oricând opțiunea întoarcerii în oraș, îi replică Masha lui Dee. (Urmărise necazurile lui Dee pe rețelele de socializare, la fel ca toți cei de la masă.) Virusul e în descreștere acolo și există suficientă diversitate economică, dacă știi unde să o cauți.

– Cred că Dee are o zi grea și ar trebui să încercăm să o ajutăm într-un fel lipsit de ostilitate, spuse Vinod.

– Oh, sunt de acord, spuse Dee. Să fim lipsiți de ostilitate. Și vă rog să nu mai mințim.

Aruncă o privire scurtă și plină de semnificație către Senderovsky, mincinosul dovedit.

– Aș zice să facem un mic exercițiu. Ne ducem înapoi în camerele noastre, punem mâna pe calculatoare și ne întoarcem aici cu o dezvăluire completă a averii noastre nete. În felul ăsta vom ști exact unde anume ne situăm în sistem. De asemenea, aș detalia venitul impozitat la o rată nejustificat de mică, câștigurile de capital, de exemplu, și aș sublinia averea moștenită. Dacă aveți nevoie să vă sunați administratorii financiari, ne puteți aduce rezultatele la cina de mâine seară.

Se auzi un tunet și apoi behăieli neîntrerupte de pe pajiștea oilor, un memento al lumii ovine de dincolo de ei. Coloniștii rămaseră tăcuți.

– Cum văd cât de tare vă sperie ideea, încep eu, continuă Dee, scoțând o bucată de hârtie și despăturind-o. Averea mea netă totală este de două sute treizeci și opt de mii trei sute patruzeci și cinci de dolari și douăzeci și trei de cenți. Cam nouă mii de dolari din suma asta este valoarea mașinii după amortizare, și vreo douăzeci de mii sunt într-un cont de pensie, adică investiți în piață și impozitați ca atare. Nu dețin nicio proprietate.

Nimeni nu vorbi. Nu se auzea decât clinchetul tacâmurilor în farfurii.

– Stai așa, spuse Karen, asta se presupune că e mult sau puțin?

– Este ce este, spuse Dee. Scopul meu era transparența.

Râsul care se auzi era al Mashei. Era bogat și teatral (și istoric) și îi aminti brusc lui Senderovsky de ce o iubise cândva.

– Îmi pare rău, spuse ea. Cred că Dee încearcă să ne spună că e săracă în comparație cu noi ceilalți. Că a suferit. Că acțiunile ei trebuie scuzate din cauza asta.

– Nu e deloc asta! exclamă Dee.

– Câți ani ai, treizeci și unu? spuse Masha. La vârsta aia, după colegiu și facultatea de medicină, valoram două sute de mii de dolari cu *minus*.

– Când aveam vârsta aia, eram dependent de tranchilizante pentru cai, spuse Senderovsky.

În jurul mesei se auziră râsete. Masha îi puse lui Nat mâinile la urechi.

– Am poate vreo trei sute de dolari în bancă, spuse Vinod. Tata zice că îmi lasă moștenire Buick-ul lui.

– Scumpo, îi spuse Karen lui Dee, asta înseamnă o mulțime de bani pentru cineva la treizeci și un pic de ani.

Nu era niciun pic de răutate în vocea ei.

Îi pare rău pentru ea, își spuse Ed.

– Zice Karen de pe Strada *Albă*! făcu Dee.

Numele Karen devenise de curând un peiorativ pentru o anumită clasă de femei albe.

– Nu sunt genul ăla de Karen, spuse Karen. Sunt genul care aproape că este lovită cu mașina pentru că arată așa cum arată. Și de unde știi unde locuiesc? Mi-am cumpărat locuința pe firmă.

Dee îi zâmbi. Își dădu seama că nu are aliați printre femei. Ce previzibil.

– Nu îți asumi nicio răspundere pentru ce s-a întâmplat cu noi, nu-i așa? spuse ea.

– Ai belit-o, spuse Karen, și mâinile Mashei se întoarseră la urechile fiicei sale. Și eu la fel. De mai multe ori. Țara asta e plină de beliți de succes. Nimeni nu-și amintește nimic. Fă curățenie și ia-o de la capăt.

– Poate că *tu* poți să te ascunzi în spatele milioanelor tale, spuse Dee.

– Iar tu poți să te ascunzi în spatele celor două sute treizeci și opt de mii.

Lui Ed îi părea îngrozitor de rău pentru Dee. Nu e rea prin natura sa și nici deosebit de rasistă, își spuse el, dar calculase îngrozitor de greșit.

– Sunt mândru că ai câștigat fiecare cent din banii ăia, îi spuse el. Într-un fel în care eu n-aș putea.

Dee evită contactul vizual cu Ed, temându-se că dacă ar vedea bunăvoința din ochii lui ar începe să plângă, în ciuda ei însăși.

După câteva secunde de tăcere, Vinod îi spuse lui Dee:

– Ți-am citit cartea.

Ea clipi, surprinsă.

– Ai citit-o?

– Da, spuse Vinod. Cred că am fost prea timid să vorbesc cu tine despre ea, cum nu sunt un autor publicat.

Dee, Ed și Actorul se uitară acuzator la Senderovsky.

– E foarte bine scrisă.

– Mulțumesc.

– Cred că este despre negocierea dintre țara asta și supremația albă. Încerci să înțelegi multe contradicții, contradicții care au venit la pachet cu dreptul tău din naștere.

– N-au fost prea multe drepturi, spuse Dee.

– Dar, în ultimă instanță…

Vinod se opri o secundă. Tunetul încercă să intervină, dar nimeni nu-l auzi.

– În ultimă instanță, continuă el, e greu de înțeles de care parte ești.

– Sunt de partea oamenilor, spuse Dee. Nu e evident?

– De partea oamenilor tăi, răspunse Vinod. Adică de partea ta însăți.

Oameniimei. Actorul înțelese ceea ce nu înțelesese înainte, când citise mențiunile de pe rețelele de socializare. Imposibilitatea poziției ei. Și a lui. Dee era prinsă în capcană. El însuși era prins în capcană. Dacă se uita în ochii ei și nu-și mai putea vedea sinele neimaginar, bărbatul care avea nevoie să fie? Realitatea îl izbi, îi evisceră emoțiile, îl umplu de o anxietate de nivel de Nat.

Dacă dragostea pentru ea făcea imposibilă dragostea pentru sine însuși?

Dee era așezată lângă Actor, pe partea vestică a mesei, astfel încât, în circumstanțe normale, cei care priveau frumusețea soarelui apunând vedeau și frumusețea lor. Dar, în seara aceea, soarele ieșise din cursă, și în locul lui pe cer apăruseră nori de forma unor țări, cu vântul separându-le Alsaciile de Timorurile de Est. Iar cei doi iubiți erau și ei separați unul de altul.

Ed se uită la ea. Ar fi putut întinde mâna să o apuce pe a ei. Putea internaliza sordidul zbaterii ei, neajutorarea ei și o putea ajuta să le depășească. De curând, se dovedise că participanții la reality-show-ul japonez fuseseră dirijați de la bun început. Simpli actori într-o piesă. Jucării. Și la fel era și ea, la urma urmei, cu contul ei bancar ordonat, de clasă de mijloc, și cu sufletul ei de clasă de

mijloc, chiar dacă avusese îndrăzneala să creadă că poate deveni cineva original prin scris și vorbă. Pentru o clipă, privirile li se întâlniră. Dee refuza să-și descrețească gura pentru el, gura aceea care era ancorată în catalogul jignirilor de demult și care contrabalansa inteligența și sclipirea ochilor, dar Ed o putea accepta așa cum era. Dacă i-ar fi dar cel mai mic semn, ar fi luat-o pe sus în faldurile unei dileme lungi și complicate, către o greșeală pe care o puteau face împreună.

9

Masha și Senderovsky erau întinși în pat în Bungalow-ul Petersburg, ascultând torentele de ploaie cum băteau darabana în acoperișul nou și scump. Ploaie de țară. Încă mai însemna ceva pentru Masha. Instinctiv, de parcă ar fi fost 1983, întinse mâna și o apucă pe a lui Senderovsky. Pe vremuri, la colonia rusească de bungalow-uri de peste râu, îl ținea tot timpul de mână. Își spunea că e platonic pentru ea, știa că pentru el nu e, și totuși continua să o facă. Încă de pe atunci era o sursă de amuzament pentru ea, o trupă de comedie într-un singur om, întotdeauna gata să spună o glumă tâmpită despre o babușca sau despre supă de varză și bășini. Și cu toate acestea, tot se măritase cu el. Și tot îl iubea.

– Televiziunea virează săptămâna asta prima tranșă de bani, spuse Senderovsky. Deși îi datorez zece mii lui Ed și încă douăzeci contractorului general și muncitorilor. Așa că nu mai rămâne mare lucru.

– Trebuie să fie înspăimântător pentru tine, spuse ea. Să rămâi fără bani.

Vorbeau, terapeutic, în engleză.

– Au comandat deja următoarele două episoade, așa că suntem în regulă.

Lăsă nespus faptul că, dacă Actorul se despărțea de Dee, dacă începea din nou să privească critic scenariile, sau dacă cumva pleca cu totul, ca să se distanțeze de Senderovsky și de casa lui blestemată, banii se opreau la prima tranșă. Masha simți cum o strânge de mână și-și dădu seama că e îngrijorat. Mai urmară și alte strângeri de mână până când adormi în cele din urmă, tușind tot timpul.

Masha rămase trează încă o oră, până când cineva încercă clanța ușii de la intrare a bungalow-ului. Masha sări ca arsă. Îi pusese pe toți locatarii să-și încuie ușile noaptea, după ce-l ascultase pe polițist vorbind despre cât de lipsită de apărare le e proprietatea. Se gândi să-și trezească soțul, dar în loc de asta se repezi ea singură la ușă, trăgând cu ochiul printre obloane.

Era Nat, sub o umbrelă colorată cu Wanna One (o formație de băieți, rivală cu BTS; Nat nu suporta ideea de a uda umbrela cu idolii ei adevărați), încă îmbrăcată cu rochia cu buline. Masha o pofti înăuntru.

– Ce s-a întâmplat? șopti ea.

– Vreau să dorm cu tine și cu tati, răspunse Nat, tot în șoaptă.

Masha o atinse pe ceafă și i se păru că are pielea lipicioasă. Karen probabil că uitase să-i facă baie. Masha își dădu seama că e îngrijorată că pe Karen ar putea-o speria lipsa copilului, dacă cumva s-ar trezi în miez de noapte. De ce era brusc atât de preocupată de sentimentele lui Karen?

– I-am scris lui Karen-*emo* un bilețel, șopti Nat, citindu-i gândurile.

Se cățără rapid în pat și găsi un spațiu între părinții ei în care se ghemui, cu brațele în jurul genunchilor. Masha își îngropă nasul în părul murdar al fiicei sale și începu să inspire. Senderovsky puse un braț în jurul lui Nat, dar, în lipsa luminii lunii, soția și fiica lui nu-i putură vedea zâmbetul visător. În cele din urmă, Masha văzu că mâna lui mare o găsise pe cea micuță a copilului, și se străduia să uite că, atunci când copii de la Academia Bunătății făceau perechi pentru a merge la masă sau în pauză (erau multe pauze), de multe ori nu se găsea nimeni care să o țină de mână pe Nat în afară de profesoară.

– Ar trebui să cauți o aplicație ca să monitorizezi tusea lui tati, șopti Nat.

Aflase o grămadă de lucruri despre aplicații de la Karen.

– Șșșt, răspunse Masha. Numără înapoi de la zece, în orice limbă vrei tu, și o să adormi.

– *Desiat*, începu Nat. *Deviat*, *vosem*, *sem*, *șest, piat, cetîre*, *tri*, *dva*, *odin.*

– *Tak derjat,* șopti Senderovsky în somn.

Lauda atât de rar oferită de tatăl lui avea gust dulce pe limbă.

Karen și Vinod sforăiau fără griji, cu brațele disperat de strânse în jurul celuilalt, ca și când ultima fărâmă din Titanic ar fi dispărut în valuri în urma lor.

Ed luase două pastile de somn, mai întâi una și după o oră a doua, un croșeu de stânga în falcă, apoi unul de dreapta, și acum zăcea inconștient pe marginea patului. În subsolul subconștientului său cânta înfundat un flaut, iar el plutea, dematerializat, către acest sunet minunat.

Dee avea fața îngropată adânc în pernă, și uneori trebuia să se miște ca să respire. Sexul o ajutase să se calmeze. El dăduse tot ce avea, și ce avea el era minunat. Dee chiar îi mușcase buza, într-un avânt de ceea ce suspecta a fi pasiune. Râseseră când își dăduseră seama că a dat sângele, dar continuaseră. Mă iubește, idiotul, își spusese ea. Toate comentariile de pe rețeaua de socializare erau greșite. Merita să fie iubită.

El nu putea dormi. Tuna și fulgera și ventilatorul (mai mult ornamental) de deasupra capului lui se învârtea. *Apocalypse Now*. A doua scenă a filmului. Willard uitându-se la un ventilator dintr-un hotel din Saigon. Se aflau în mijlocul războiului, își spuse el. Bombele cădeau ca în romanul lui Graham Greene despre viața din timpul războiului. Se atinse și-și duse degetele la nas, ca să simtă mirosul amândurora. Dă-mi putere, își spuse. Dar putere ca să facă ce?

Voia să cânte un cântec pe care și-l amintea din copilărie, de la *Sesame Street*. (Copil cu cheia de gât, își spuse, cu autocompătimire alinătoare.) Era o adaptare a unui cântecel englezesc pentru copii, cântat în canon de o familie de țestoase animate. Îl auzise odată cântat pe scenă în canon pe patru voci. Se așeză la fereastră și începu să mimeze cuvintele, mai întâi cu vocea sa naturală de bas, apoi trecând mintal la tenor, alto și soprano.

Vino cu mine, cu mine, cu mine, cu mine, cu mine, cu mine.
Unde să vin, să vin, să vin?
Unde să vin cu tine?
Vin! La copacul, la copacul, la copacul,
Copacul din pădure!

Deschise fereastra, încet ca să n-o trezească, și se aplecă în afară, în ploaie, ca să cânte cu vocea sa anchilozată dar competentă. *Unde să vin, să vin, să vin…?* Accentuă semnul întrebării la fiecare vers, chiar și la cel final, care cerea un semn de exclamare. Simțea cum răgușește sub loviturile ploii, în timp ce aerul se condensa în ceață. Voia să fie pe scenă, să cânte, să plângă, să dăruiască. Asta era sortit să facă. *Ai o răspundere față de lumea asta*.

La ora patru dimineața, era încă treaz la parter, uitându-se la fotografia Mashei cu Senderovsky pe căpița de fân, el cu dinții strâmbi, ea cu gropița în bărbie, ca și când și-ar fi anunțat viitorul comun. *La copacul, la copacul, la copacul/Copacul din pădure?* Telefonul îi ciripi din buzunarul halatului. Echipa lui de pe Coasta de Vest era trează. Citi mesaje pline de litere mari, disperate. Se părea că acum apăruse și un videoclip. Adică: TREBUIE SĂ TE UIȚI LA FILMAREA ASTA! Și: NU EȘTI TU ĂSTA, NU? Și: S-AR PUTEA SĂ TREBUIASCĂ SĂ SCHIMBĂM STRATEGIA CU „DOAR PRIETENI". Dar era el. El și ea, pe o scenă dărăpănată, înconjurată de iarbă. Filmarea era în mare parte întunecată și cu purici, iarbă verde cu fulgerări ocazionale de violet și albastru, dar din când în când scena era iluminată de faza lungă a unor faruri care luau curba, astfel încât privitorul putea prinde ritmul lui care se împingea în ea dintr-o parte, cu pneumatică fervoare. Cel care filma se furișa prin iarba înaltă până la brâu a taberei abandonate, din ce în ce mai aproape de scenă, capturându-i în pixeli pe el și pe ea. Nu exista sonor.

Nat se trezea întotdeauna devreme și-și făcea de lucru singură până când se trezeau adulții. De la fereastra Bungalow-ului Petersburg văzu o siluetă familiară, mergând către garaj cu un sac de

voiaj în mână. Nu-și găsi imediat sandalele, așa că își puse *tapki* ale mamei sale și porni târșâit în încălțările enorme. Micuța Lancia roșie ieșea încet de pe locul ei de parcare, sub acoperirea ceții.

– Așteaptă! strigă Nat. Așteaptă!

Se împiedică de o *tapka* și alunecă pe pietriș, julindu-și genunchiul. Mașina ca o țestoasă continuă să coboare încet aleea, pe lângă buturugile de copaci lăsate în urmă de furtunile violente din trecut, apoi, cu lucirea inutilă a unui semnal reverberând pe strada cenușie și goală, coti la stânga către șoseaua statală.

Nat privi în jos, la genunchiul julit și însângerat, mai mult expus și înspăimântător decât pulsând de durere și, până să-și dea seama ce se declanșase în interiorul ei, începu să plângă liniștit și fără teatru, cu lacrimile adunându-i-se în barbă, apoi căzându-i pe rochia cu buline cu plescăitul greoi al picăturilor de ploaie musonică. Când termină de plâns, se așeză pe pietriș, secătuită de voința de a se mișca, așteptând ca un adult să vină și să o ducă acasă.

Actul patru

Moartea lui Alexander Borisovich

1

Razgar leta. Cuvintele ruseşti preferate ale lui Senderovsky. Miezul verii. Sau, ca să fim literali, „arsura verii". Chelia latifundiarului era arsă într-un cerc perfect – adora soarele şi nu înţelegea de ce trebuia să te „protejezi" împotriva lui – şi Masha îl îngrijea zilnic, ca un fermier care se ocupă de un animal necooperant. *Nu, vot*, îi spunea ea („Ei, acum ai făcut-o lată"), aplicând o combinaţie de creme pe scalpul lui înroşit şi oftând mulţumită.

Nat privea această nou-descoperită intimitate publică între părinţii ei cu obişnuita sa anxietate. Nu era vorba numai despre ei. După plecarea Actorului, toată lumea se purta altfel, mai amabil, mai puţin afectat, de parcă ar fi fost o vară obişnuită, dar cu măşti chirurgicale albastre şi sticle goale de dezinfectant de mâini pe marginea drumului. Doar că, fără Actor, unicitatea dispăruse, la fel şi senzaţia iniţială că părinţii ei nu erau de fapt părinţii ei, că i s-a acordat permisiunea de a-şi alege destinul, că acest personaj celebru, la fel de celebru ca Jin, o numise „minunată", şi că poate chiar era. Deşi legăturile cu Karen-*emo* (şi Unchiul Vinod) se păstraseră, acum era fără îndoială şi parte din mica unitate Levin-Senderovsky, care se împleticea prin viaţă, cu dietele şi amintirile lor ciudate. Îi iubea şi pe ei, chiar şi atunci când ceea ce trecea drept dragostea lor părea mai degrabă un laţ în jurul gâtului ei subţire şi bronzat. Simţea că e datoria ei să-i facă fericiţi, chiar dacă în acest schimb se pierdea ceva din propria fericire.

În timp ce mercurul atingea vârful de sus al termometrului, naţiunea îşi sărbători ziua de naştere cu un inexorabil sentiment de şoc. În alte părţi ale ţării, cadavrele se adunau stivă. Camioanele frigorifice se îndreptau către sud şi către vest. Devenea evidentă posibilitatea ca preşedintele ţării să nu renunţe niciodată de bunăvoie la putere, şi asistenta lui Karen demară procedurile pentru a-i recăpăta cetăţenia coreeană.

Romancieri eşuaţi din susul şi-n josul râului fotografiau silitori flori greu de identificat şi luau notiţe despre aspectul fronturilor atmosferice şi despre aspectul norilor de furtună. Nu puţini puteau fi observaţi privind în sus la vreo bufniţă adormită sau la o pajişte arsă de soare, implorând puterile divine *să îi ajute să scoată ceva din toată nemişcarea asta*.

Între timp, proprietatea Senderovsky zumzăia de activitate animală şi uman-animală. Steve Marmota îşi decorase vizuina de lângă piscină cu liliac, sau cel puţin aşa i se părea lui Nat (de fapt, Unchiul Vinod decorase bârlogul şi o convinsese că e opera marmotei). Păsări călătoare – pitulice? – invadau câte un copac, îl ameţeau cu ciripitul lor, apoi îl abandonau la fel de rapid şi fără vreun motiv vizibil, ca nişte turişti americani plictisiţi la un monument istoric. Karen şi Vinod se strecurau în duşul exterior al lui Ed şi făceau sex monumental, cu cele patru palme lipite de zidurile acoperite cu scoici în timp ce se aduceau unul pe celălalt la apogeu, chiar dacă uneori Vinod mai ducea mâna la gură ca să se asigure că nu e intubat şi că toate acestea se întâmplau cu adevărat. Îşi transferase bagajul în bungalow-ul lui Karen şi despachetase totul, în afară de nişte lenjerie pentru urgenţe şi documentele legalizate de la fundul valizei. Nu avea să aibă nevoie de ele acum. Era puternic şi sănătos şi îndrăgostit. Karen îl ajuta să pregătească scrisori către agenţi literari. Putea în sfârşit să abandoneze personajul pe care-l scrisese pentru tatăl său, „bărbatul singuratic, atât de singur că se apropia de sfinţenie".

Cu Actorul plecat, era ca şi când proprietarul fabricii şi muncitorii se plimbau năuci pe lângă benzile transportoare amuţite. Cum trebuiau să se poarte unul cu altul? Toate astea erau ale lor acum? Ce făceau fără numele inscripţionat deasupra porţilor de la intrare? Oarecum ciudat, cei şapte colonişti deveniră mai apropiaţi. Cu toţii aveau păcatele lor şi certuri trecute (să ne amintim ieşirea lui Dee de la cină), dar în adâncul sufletului cu toţii se plăceau şi erau de acum la fel de

familiarizați între ei ca niște frați sau ca exploratorii polari. Acum luau și prânzul împreună, nu numai cina, și se adunau cu promptitudine la 12:30 ca să întindă salata cu ou a Mashei pe pâinea țărănească. La ora 3 în cursul săptămânii, când Nat avea ședința cu logopezii, cei de peste patruzeci de ani dădeau fuga la piscină pentru o scurtă baie în pielea goală, amestecând vesela lor nuditate cu iuțeala marijuanei lui Karen.

Mai rămânea Dee.

Când un iubit pleacă, mai întâi ne lipsește căldura atingerii lui, contactul dintre epiderme la care râvnesc nou-născuții și pe care Nat nu-l cunoscuse niciodată. (O fotografie de la orfelinat o arată la începutul vieții, cu gene negre, zvârcolindu-se, cu încheieturile mâinilor pline de pliuri și cute, dar fără nimeni care să i le spele sau să o țină în brațe noaptea, când plângea.) Așa și Dee simțise abandonul la nivelul dermei. Încercă să se reajusteze, dar fiecare centimetru pătrat din teritoriul senderovian pe care călca în decursul unei zile cerea atingerea unui bărbat frumos, cerea contactul acela între epiderme. *Și nici n-am vrut să-l iubesc!* își spunea ea în gând. Dar pielea ei spunea o altă poveste, și când soarele începea să apună, își atingea ceafa, doar ca să dovedească că atingerea era încă posibilă. În viitor, își spunea ea, vreo Karen Cho avea să creeze vreun golem ce putea fi făcut să apară ca prin minune din atomi împrăștiați, care să ne îmbrățișeze și să ne aline peste noapte, numai pentru a se dizolva odată cu răsăritul soarelui, și atunci nu va mai fi nevoie de toată cruzimea asta. (Sau de umanitate, de fapt.) Dar până atunci? Până atunci, suferea.

Cum colonia îi amintea acum de unica ei relație eșuată pe care o avusese în ultimul deceniu, dat fiind filmarea traumatică cu ei doi făcând sex, care-i distrusese intimitatea (în filmare, cele mai intime părți ale ei fuseseră acoperite de trupul lui, dar asta nu ajuta prea mult), primul ei impuls fu să fugă. Dar unde să se ducă? Jură să nu se uite la conturile lui de pe rețelele de socializare, dar o făcu, și era clar că echipa lui încerca să-l poziționeze ca și când ar fi redescoperit racilele rasismului (fără a o menționa pe ea, desigur), și acum se implica într-o serie de inițiative complet lipsite de subtilitate, tabere de actorie pentru copiii negri pe o proprietate de douăzeci de hectare din California centrală (anti-colonia-de-bungalow-uri-Senderovsky), unde participanții aveau parte și de o experiență agricolă completă (acum vindeau produse la piață în Los Angeles) și chiar de o repunere în scenă, păstrând distanța socială, a filmului *Pe aripile vântului*, dar cu rasele personajelor inversate. (Ceea ce foarte curând avea să ducă la o nouă serie de probleme pentru Actor și echipa sa.) Dee îi văzu apelurile înlăcrimate către donatori și sponsori și nu se putu abține să gândească cum această superatrăgătoare tristețe pe care o imprima interpretărilor sale nu era numai proaspăt descoperita înțelegere a rasismului structural, ci faptul că încă o iubea și-i era dor de ea.

Ei bine, la dracu' cu toate astea! Situația ei se îmbunătățea treptat. Un grup de intelectuali serioși, cu cămăși cu guler, scriseseră unei reviste importante o scrisoare în apărarea ei. Se folosise cuvântul „cenzură". Se insinua că urma să fie concediată dintr-un post de profesor, ceea ce nu era adevărat. La început, Dee luă în calcul să scrie un răspuns furios, în care să anunțe lumea că nu are nevoie de ajutorul lor, că încă o dată o înțelegeau greșit, toți acești bărbați bogați și educați. Dar, în final, primi cu bucurie intervenția, de fapt orice punct de vedere care afirma că nu e un monstru bigot. Așa că, înarmată cu scrisoarea, se putea întoarce în oraș pentru a se arunca în noi și superioare bătălii cu combatanții obișnuiți, pentru a-și surprinde acuzatorii și a redefini termenii exilului său. Era aproape pregătită să se urce în vehiculul ei de nouă mii de dolari și să pornească la drum, dar altcineva o ținea lipită de podeaua de scânduri a bungalow-ului ei (în care se repatriase din casa principală după ce proprietarii de drept o revendicaseră). Cititorul are dreptate când presupune identitatea acestui individ.

Nu încetase niciodată să facă plimbări cu Ed, nici în timpul celor trei săptămâni de amor cu Actorul și nici după. În mod remarcabil, relația ei cu actorul apărea rareori ca subiect de conversație între ei, și în loc de asta vorbeau despre toate lucrurile prosteşti despre care vorbea tineretul (nu că Ed ar fi fost deosebit de tânăr) urban al momentului: capriciile rețelelor de

socializare, delicioasele *mee krop* și *tom kha gai* pe care le gustaseră ultima oară în februarie, drumul lor prin mărăcinișul înaltei societăți, împreună cu bârfe despre cum fuseseră alții doborâți, obligați să se recalibreze, să reformuleze, să retracteze.

După cina cu Actorul și cuvintele aspre ale lui Vinod despre cum Dee era de partea alor ei, Ed începu să vorbească despre membrii familiei lui și despre cât de îngrozitori erau. Dacă îi căutai pe internet în coreeană, descopereai ce rol jucaseră în distrugerea sindicatelor și numeroasele monopoluri pe care le deținuseră încă din vremea ocupației japoneze. Puteai afla de cești cu ceai fierbinte aruncate în fața subordonaților, chiar și despre biciuirea unui șofer în vârstă, un veteran decorat, care parfumase o limuzină a companiei cu odorizantul greșit. Pentru că bogații erau scutiți de suferințele lumii, trebuiau să-și inventeze propriile forme de suferință, mai elaborate și personalizate, și apoi să-i supună pe ceilalți unor versiuni baroce ale acestei subiectivități bolnave. Și asta era doar ce se făcuse public. Mai erau căsătorii aranjate cu schizofrenici violenți, divorțuri corupte, copii răpiți, mame sinucigașe, copii exilați la școli de artă din Rhode Island și Londra. Niciunul, dar *niciunul*, nu era fericit, ci doar umblau cu toții prin clinici de chirurgie cosmetică și magazine de ceasuri, îndopați cu Valium.

– Și totuși, spuse Ed, cum pot pretinde că sunt total diferit de rudele mele? Cum pot pretinde că m-am separat de toți anii ăștia de feudalism? Se presupune că ar trebui să scutur de unul singur jugul istoriei? Ăsta e genul american de idee stupidă, că cineva poate pur și simplu – pocni sonor din degete – să se schimbe. Am pielea prea groasă ca să mi-o schimb. Pot să aleg să nu molestez un șofer, dar nu-mi pot schimba mersul când mă îndrept împleticit către mașina care mă așteaptă. Caracterul meu tiranic e inclus în preț.

– Mai bine să fiu considerată rea, spuse Dee, decât să fiu falsă. Tot ce scriu poartă amprenta unui moment din istorie. Totul, oricât ar fi de oribil și de autoincriminator este, jur în fața lui Dumnezeu, onest. Pot fi eu învinovățită dacă portretul care se conturează nu respectă cerințele momentului?

Trebuia să admită că asta era și rețeta artei în viziunea despre artă a intelectualilor cu cămăși cu guler – că trebuie să fie reflexivă, nu revoluționară. Artistul, după părerea lor și în conformitate cu experiențele lor la New Haven, se afla în vecinătatea istoriei și procesa natura brută a acesteia prin filtrul propriilor experiențe imperfecte, trecând observațiile rezultate în aplicația de Notițe a telefonului. Asta era fișa postului. Dar dacă acest post devenise brusc irelevant? Și dacă irelevanța, și nu surditatea față de tonul cultural, era adevăratul spectru care bântuia colonia de bungalow-uri, care îi bântuia pe ea și pe Senderovsky și pe Actor? Trecuse momentul pentru cronica situației; era timpul să ocupe telegraful și să aresteze guvernul provizoriu. Poate că asta o atrăsese pe Dee la Ed de la bun început: acesta se poziționase în afara jocului. Nu-și exprima public nicio părere despre nimic și nicio putere nu-l putea trage la răspundere pentru acțiunile sau vorbele sale. Dacă societatea se prăbușea, avea să-și pună o cravată și să pornească în pas de vals către cea mai apropiată societate încă funcțională. (Avea cetățenie canadiană.) Nici măcar nu avea un cont pe vreo rețea de socializare.

Trecu o camionetă, iar Ed îi făcu cu mâna unicului ei ocupant, care răspunse politicos făcându-i înapoi cu mâna din domul însorit al vehiculului său. De când Actorul părăsise colonia, nu mai existaseră incidente cu camionete ucigașe (cauză și efect?), dar Ed își asumase sarcina de a face cu mâna fiecărei mașini care duduia pe drumul lui Senderovsky. Chiar căpătase o oarecare reputație printre localnici în sensul ăsta. Să nu-i răspunzi la fluturarea mâinii devenise un *faux pas* local, indiferent de culoarea drapelului arborat. Dee își imagina că înțelege unele dintre motivele falsei lui veselii. Mai demult, Senderovsky definise umorul ruso-evreiesc autoironic drept un imperativ demografic, nevoia de a râde de sine înainte ca grupul dominant (slavii creștini) să apuce să o facă, palma pe care și-o trăgea singur înainte de a primi pumnul care să-l doboare. Fluturarea din mână a lui Ed avea ceva din asta, împreună cu un zâmbet exagerat de „minoritate model", care dispărea odată cu trecerea mașinii sau care devenea autentic când se întorcea să se uite la Dee. Asta o făcea

fericită. Cu Ed se întâmplau multe lucruri, dar numai ea vedea întregul lor. Plimbările zilnice cu Ed îi dădeau un scop și-i făceau plăcere. O salvau de inutilele întâlniri cu rețelele de socializare, ceea ce însemna că o salvau și de ea însăși.

Într-unul din fermecătoarele și progresistele orășele din apropiere, cândva centrul industriei procesatoare de balene din secolul al XIX-lea, se afla un restaurant cunoscut pentru dezinfectantul său de mâini. Restaurantul era specializat în mâncare sud-est asiatică, o bucătărie pe care Ed pretindea că nu o poate replica cu succes din lipsa ingredientelor potrivite, oferind mâncarea și încasând plata fără niciun fel de contact uman, cu excepția unei încuviințări din cap sterilizate la ieșire, odată ce informațiile de pe cartea de credit fuseseră acceptate cu succes. După ce-și ridicau tava, clienții se așezau la o masă dintr-o fostă parcare, acum acoperită de o structură ca un cort vast, unde mesele erau separate între ele de cel puțin trei metri.

Ed și Dee porniră cu mașina către orașul învecinat într-un acces de entuziasm. Erau sătui de antropologia rurală și disperați după un condiment nou. La colonie era aproape ora cinei, în ziua aceea coloniștii având să fie lipsiți de bucătarul lor. (Faptul că atât el, cât și Dee aveau să lipsească ridică una dintre considerabilele sprâncene ale lui Senderovsky, precum și pe cea a soției sale, o omidă lânoasă de dimensiuni mai mici.)

Ed se minună de modul privilegiat, atât de senderovskian, în care Dee își conducea mașina neremarcabilă printre câmpurile pestrițe, ca și când moartea n-ar fi fost o opțiune pentru ea, nici chiar când liniile marcajelor de pe drum erau în mod evident încălcate și când instrumentele de la bord piuiau și bâzâiau în semn de protest.

– Sper că n-o să mă biciuiești! glumi Dee după ce forțase un tractor să iasă de pe carosabil cu obrăznicia ei. Știu cât de exigenți sunteți cu șoferii voi, familia Kim.

El râse în spatele ochelarilor de aviator și se întrebă dacă erau la o întâlnire. În iubitul (și acum dezmințitul) său reality-show japonez, un pămpălău invitase o frumusețe la o întâlnire, și ea sugerase să meargă la Costco împreună cu restul grupului, ca metodă de a-l refuza. Faptul rămăsese cunoscut sub numele de Incidentul Costco. Nu se considera un pămpălău, însă toată viața evitase cu grijă genul acela de incident, numeroasele jurnale neîncepute constituind dovada acestui lucru.

Își așteptară mâncarea pe o alee mărginită de afișe amuzante despre purtarea măștii și distanțare, pe care nu e necesar să le reproducem aici, apoi își ridicară tăvile și se așezară la o masă din mijlocul cortului mare și aglomerat al restaurantului, unde curând începu să-i deranjeze o viespe.

– E inofensivă, își educă Dee tovarășul, când încercară în zadar să gonească insecta mare și stângace. E o ucigașă de cicade. Nu înțeapă.

– Hm, făcu Ed.

Își suflecă mânecile de bumbac ale cămășii în dungulițe și își încheie nasturii de sidef din dreptul bicepșilor formați pe brațele lui bronzate.

– N-ar trebui să te îmbraci atât de elegant, spuse Dee, observându-i ritualul. Poartă lucruri mai simple. Ai un corp atât de frumos. Lasă-ne să-l zărim.

Ed nu știu cum să răspundă. „Oh", făcu în sinea lui, îmbujorându-se. Deschise caserolele din carton conținând curry de cartofi dulci, aripioare cu piper negru în sos de pește vietnamez și *larb* cu romanesco, presărat cu lăptuci miniaturale și ardei iuți murați, și începu să distribuie mâncarea. Ea turnă două pahare dintr-o găleată de lichior răcoritor din mezcal și grepfrut. În timp ce toastau în tăcere, se priviră în ochi timp de un lung și timid moment. El goli paharul și se șterse la gură cu dosul palmei. Nu-i mai păsa. Dacă lucrurile nu ieșeau bine și era nevoit să se ducă singur la Chania, pur și simplu avea să se închidă într-un hotel și să-și golească trupul de viață, într-un fel sau altul.

– Dee, spuse el, te iubesc.

– Știu, spuse ea imediat.

Și aproape la fel de imediat:

– Cred că și eu te iubesc.

El dădu gânditor din cap și împunse cu bețișoarele produse în masă porția sa de *larb*, conștient că nu mai putea mânca nicio înghițitură, oricât ar fi fost de delicios. Cu toate că mesele erau foarte distanțate, simțurile lui erau acum atât de acute, încât era capabil să audă toate conversațiile din jur (cele mai multe despre proprietăți imobiliare), și biata lui vezică era acum cuprinsă de panica aceea dulce și fermecătoare care însoțește dragostea împărtășită.

– Alte opinii despre ce tocmai ne-am spus unul altuia sau vrei să vorbim despre politică? îndrăzni Dee

Un băiețel de vreo cinci ani, blond și cu masca prost pusă pe față, purtând un tricou cu I AM A FEMINIST se apropiase foarte mult de masa lor, iar curând i se alătură și geamănul său, identic îmbrăcat.

– Kent! Lorimer! țipă de la o masă alăturată o mamă pistruiată. Nu vă apropiați!

– E-n regulă, strigă Dee, în timp ce-și punea propria mască pentru a se apăra de invadatori.

Copiii feminiști se retraseră, răscolind pietrișul în urma lor. Ed își cheltuise atât de mult din capital pe declarația de dragoste, că nu mai știa ce alte cuvinte mai are încă în posesie. Decise să rişte și să spună ceva prostesc.

– Ce frumoasă ești cu mască.

Ea râse.

– Vrei să spui că gura și bărbia mea sunt urâte?

– Nu, voiam doar… Materialul se potrivește la culoare cu ochii tăi.

– Oh, Doamne, fă să se termine anul ăsta.

În Ed se petreceau atâtea, aproape că dădeau pe dinafară, că se întreba cum să le țină pe toate înăuntrul său, cum să le împiedice să țâșnească afară ca o arteziană de lacrimi sau ca un râgâit sonor de romanesco sau ca două fuioare de fum negru pe urechi. Se uitau din nou unul la altul, cu mâinile întinzându-se mecanic după cocktailuri, cu gurile înghițind nervos.

– Să-mi țin masca pe față între înghițituri? întrebă ea. Te excită?

– Mă cunoști mai bine de-atât, răspunse el. Știi tot ce gândesc. Întotdeauna.

– Mă gândesc acum că ai vrea să-mi atingi genunchiul cu al tău pe sub masă.

– Vezi? E absolut corect!

– Și acum, spuse ea în timp ce el își freca genunchiul de al ei, îți vine să-ți dai palme că nu porți pantaloni scurți, ca să poți simți cât de moale-mi e pielea. Corecție, îți vine să-ți dai palme că nu *deții* o pereche de pantaloni scurți. Ceea ce trebuie să remediem pe loc.

– Citești în mine ca într-o carte, răspunse el. Mintea aia de scriitor îți oferă un avantaj.

– Bine, atunci spune-mi ce gândesc eu.

– Prefer să nu spun.

– Ei, haide! Nu-i cinstit!

Vocea ei era ascuțită și neobișnuit de feminină. Cunoștea foarte bine rudimentele flirtului, își spuse el.

– Te gândești că nu te-a mai sărutat niciodată un bărbat asiatic.

Ea puse mâna la gură șocată, imitând fără să-și dea seama toate femeile din reality-show.

– Oh, Doamne, spuse ea. Tocmai ai dat o tentă rasială întregii chestii.

– Greșesc?

– Hm.

– Atunci tu ai fost prima care a dat tenta rasială.

– Bine, bine. Și unde trebuie să aibă loc sărutul ăsta? Aici, în fața tuturor?

Amândoi își dădură seama că, după recentul *contretemps* public al lui Dee, era posibil să fie recunoscută de unii dintre clienții restaurantului-cort, cu toții utilizatori avizi ai rețelelor de socializare, chiar și Kent și Lorimer, gemenii de cinci ani. Dee nu dorea să-și compromită și mai mult intimitatea, chiar dacă un sărut în public cu un bărbat asiatic, așa cum corect îi intuise el gândurile, nu putea decât să o ajute în momentul respectiv. (O celebră personalitate TV, neo-

nazistă, se vedea acum cu un bărbat negru, nu că Dee s-ar fi comparat cu ea.)

– Să mergem în altă parte, spuse ea.

Corectitudinea cămășii de bumbac a lui Ed și felul în care o ajută să se ridice de pe bancheta de lemn însemnau că nu pot pur și simplu să dea fuga la mașină și să pornească cu viteză dublă față de cea legală spre unul dintre bungalow-urile lor. (Care dintre ele ar fi mai bun pentru o primă tăvăleală?) În loc de asta, trebuiau să facă ceva potrivit unei prime întâlniri înainte de a ceda impulsurilor animalice. Porniră pe jos spre strada principală a orașului, care cobora de la o înălțime considerabilă către o promenadă cu vedere la râu. Poate acolo să găsească un spațiu potrivit pentru primul lor sărut pe îndelete.

Orașul era plin de galerii de artă și de magazine de antichități cu prețuri revoltătoare. Toate articolele aveau acum inscripții împotriva rasismului alături de eticheta cu prețul. Spre râu, un cartier de locuințe sociale adăpostea mulți dintre locuitorii non-caucazieni ai orașului, iar o micuță comunitate de bengalezi își stabilise în apropiere reședințele și magazinele. Ritmul molcom îi amintea lui Ed de o vizită recentă în Trinidad și, într-adevăr, un magazin oferea cu veselie localnicilor mâncare din insule. Îi comunică toate acestea în mare viteză lui Dee, care, când compară trăncăneala Actorului cu a lui, le găsi asemănătoare în unele privințe, numai că croncăneala lui Ed era mai puțin intensă, mai puțin absorbită de sine, era ciripitul unui observator, nu al unui participant. Încă o dată, constată că se armoniza cu noua ei viziune, un călător care trece printr-o serie de fermecătoare peisaje apocaliptice în drumul său către uitare, și felul în care Ed transpira în cămașa sa exagerat de formală îi conferea toată personalitatea pe care o putea suporta la un bărbat.

Pe când se plimbau prin secțiunea albă a orașului, Dee atrase privirile unor trecători, care evident o recunoscuseră din cauza recentelor ei neplăceri. Privirile conțineau mai mult surpriză decât dezgust, în timp ce mințile ascuțite făceau rapid calculele sociale: Păi da, colonia lui Senderovsky era la numai vreo douăzeci de kilometri mai la sud, așa că de ce să nu fie acolo? Și cine era tipul ăsta nou? Era și el o celebritate negativă?

În cartierele negrilor și bengalezilor, ocheadele dispărură; aici nu mai era o celebritate sezonieră, ci o simplă turistă. Când traversară strada care separa rasele, Dee și Ed se luară de mână, ca și când ar fi făcut propria lor declarație stângace. El încă mai vorbea despre Caraibe – despre Cuba, desigur (frecvente referiri la Raúl și Fidel și „magazine de stat") și vorbele erau la fel de ambientale ca o mașină de zgomote sau ca un aparat de aer condiționat, căci amândoi pluteau într-un abur de mezcal cu suc de fructe și de încântarea a două mâini care se strângeau una pe alta, semnale care făceau contrapunct cu indiferent ce spunea el. Cui îi păsa de nopțile pe care le petrecuse în stil homosexual pe *malecón*? spunea strânsoarea mâinii. Cui îi păsa de orașul ăsta, unul dintre cele mai frumoase exemple de arhitectură americană din secolul al XIX-lea? Toate astea sunt doar o manieră de a face curte după clasa socială. Ceea ce suntem cu adevărat este că suntem îndrăgostiți. Poate.

Verdele Parade Hill dădea spre promontoriu și întinderea apei, care aici se despărțea în două în jurul unei insule mari, dar nelocuite, ascunzând orașul de pe malul opus (tizul jerpelit al unui oraș din antichitate). Norii ascundeau, apoi dezvăluiau raze biblice de soare, și totul în jurul lor – copiii frumoși care vorbeau cu vocabular de adulți și-și aruncau pe spate cozile împletite, farul victorian din depărtare din mijlocul râului ce amintea de încă un imperiu pierdut, mulțimea de bengalezi care făceau capră la grătar lângă șinele de cale ferată, pe fundalul munților violeți care păleau până la albastru, cenușiu, nimic – totul era iluminat într-un ocru cinematografic care însemna că au dreptul, ba chiar datoria, să se sărute. Făcură asta rapid, apoi încet, ca și când fiecare din ei ar fi alergat o cursă îndelungată și epuizantă, la mare altitudine, și acum trebuiau să se resusciteze unul pe celălalt. Aveau ochii închiși; ea încercă să nu se gândească la nimic în afară de el, și el încercă să nu se gândească la nimic în afară de ea, împreună încercară să uite de *de ce* și să se concentreze pe *cum*, și în mare parte reușiră, gemând amabil a apreciere pentru ce avea celălalt de oferit, cu

degetele mângâind spatele urechilor celuilalt, coama lui deasă, șuvițele ei transpirate care i se lipeau pe gât, în timp ce copiii obraznici de pe banca de alături se amuzau de înflăcărarea lor, băieții provocându-le pe fete să se „încurce" și ele cu ei.

– Cum erai la vârsta mea? întrebă Dee când limbile lor deciseră să ia o scurtă pauză.

Ceea ce îi aminti lui Ed de semnificativa diferență de vârstă dintre ei. Își făcea griji că vorbind despre trecut avea să sune și să arate bătrân, așa cum se întâmpla cu toți povestitorii antici.

– E interesant că suntem lângă un râu, spuse el, pentru că atunci când eram exact de vârsta ta locuiam în Italia și a fost anul în care am publicat revista aia bilingvă, *Rivers/Fiumi*.

– Despre toate marile fluvii ale lumii.

El oftă.

– Mda, ideea era să explorăm complexitatea societăților interogând fluviile care curgeau prin mijlocul lor. Poate că pe vremea aia nu foloseam termenul „interogație".

În copilărie, Ed trăise cu frica de a fi certat și poate că încă se temea de asta. Pentru Ed cel de treizeci și unu de ani, nimic nu fusese mai grav decât să i se spună că greșește. Asta îl învățase revista, cât de dureros e să încerci ceva și totuși să rămâi nesemnificativ. Dar spunându-i povestea lui Dee, reuși să-și dea seama cât de amuzant era totul. Cât de impregnată de eșec artistic era lumea, chiar dacă artiștii (și uneori societatea din jurul lor) nu recunoșteau acest eșec. Treptat, începu să facă ceea ce făcea întotdeauna Senderovsky atunci când spunea o poveste – începu să facă haz de personaje, în special de sine însuși. Imediat ce o persoană obținea o educație liberală, mari porțiuni din viață deveneau o glumă complicată. Poate că pentru asta plăteai atunci când universitatea accepta banii părinților: dreptul de a glumi.

Cum soarele cobora în spatele munților, înțeleseră că nu aveau de ales și că trebuiau să se întoarcă acasă și să escaladeze situația. Trecură pe lângă două persoane foarte tinere care stăteau pe capota unei mașini vechi. Să spunem că se „mozoleau" ar însemna să-i punem pe participanți la adăpost de focul aprins în Dee și Ed. În primul rând, unul dintre sânii tinerei era complet afară din sutien și era ținut și mângâiat, „aranjat" în limbajul imobiliar local, de două mâini hoinare, în timp ce ea îl încălecase pe tânăr cu coapsele ei îmbrăcate în denim, cu fesele urcând și coborând în timp ce se frecau la rece. Erau perfect vizibili din locuințele sociale ale orașului și arătau, ca să folosim o expresie profund americană, ca niște staruri de cinema. Mai trebuie remarcat și că erau de rase diferite, ea albă, și el negru. Ed și Dee procesară asta prin propriile lentile rasiale.

– Moaamă, spuse Dee în cele din urmă. Dragoste tinerească.

Lui Ed îi era greu să respire. Oi fi bătrân, își spunea, dar și eu pot să fac asta.

Se repeziră către mașina lui Dee atât de amețiți de dorință, încât niciunul nu-și dădu seama că nu purtau măști. O femeie mai în vârstă își feri copilul din calea lor și îi certă din ochi. Odată ajunși la mașină, încercară să se sărute, și Dee dădu să-i strecoare o mână în sutienul ei, dar Ed spuse:

– Nu, scumpo, te rog, du-ne acasă. Condu cât vrei tu de repede. Îți plătesc eu amenzile.

Dee ieși din oraș, iar câmpurile de porumb și livezile de meri căpătaseră o strălucire festivă la apusul soarelui, fiecare secundă părând dureroasă și arzătoare. Dee își desfăcu nasturele de sus al blugilor.

– Bagă mâna acolo, îi ceru.

El se întinse peste schimbătorul de viteze și încercă să o atingă așa cum i se ceruse.

– Poate dacă dai scaunul puțin mai în spate, îi spuse.

Depășiră pe două roți un autobuz școlar.

– Te bag în…! țipă Dee la șofer. Încerc să mi-o trag aici!

Limba lui Ed era în urechea ei.

– Nu, nu-mi place, îmi pare rău. Sărută-mă pe gât!

Vitezometrul arăta peste 120, și o voce care părea să fi învățat de curând engleza anunță: „Alertă pentru șofer, trage pe dreapta și ia o pauză!"

– Nu în seara asta, Satană, spuse Dee, apăsând și mai tare pe accelerație.

Observă că Ed se lăsase pe spate în scaun și, respirând greu, își pusese mâna între picioare.

– Doamne sfinte, ai de gând să te masturbezi de față cu mine?

– Nu! strigă el. Numai că mă cam deranjează. Vreau să mai degajez lucrurile.

– Oh, ba te rog să da! Mi-ar plăcea să te văd cum o freci.

– Ești la volan, spuse el, neconvins. Suntem în mașină.

Dee își desfăcu centura și se ridică în picioare. Vocea chițăitoare a mașinii era deja disperată. Fără să țină volanul și cu piciorul pe accelerație, își coborî șortul și chiloții până la glezne.

– Dă-mi mâna aia, spuse.

– Cum? răspunse el, întinzând mâna spre volan în încercarea de a menține mașina pe drum.

Nu i-ar fi părut rău dacă murea în momentul acela. Ea îi luă mâna și-i băgă degetele în ea.

– Oh, făcu el. Dee.

– Putem s-o facem în lanul ăla de porumb.

Dee gemu, și mașina se bălăbăni ca nebună dintr-o parte într-alta a drumului.

– Pot să ne vadă, șopti el, cu două degete suspendate înăuntrul ei, pe când trecură pe lângă un semn pe care scria RUGĂCIUNILE NI S-AU ÎMPLINIT. BINE AȚI REVENIT, PASTORE ED. Toată lumea poate să ne vadă!

– Mă doare-n cur. Să-i fut pe toți.

– Oh, Doamne.

Acum o mângâia cu mișcări circulare, în timp ce-i examina triunghiul blond de deasupra sexului cu mai multă atenție decât o făcuse vreodată în viața lui. Dacă ar fi fost la fel de silitor la universitate, ar fi absolvit cu onoruri (sau pur și simplu ar fi absolvit).

Mașina hurducăia pe aleea cu pietriș în timp ce Ed încerca să-și elibereze mâna din fierbințeala ei. (Cu câtă disperare ar fi vrut acum să-și bage în gură fiecare deget parfumat.) Dee călcă frâna, mașina derapă lateral și se opri într-o poziție inoportună, blocând simultan toate ieșirile din garaj. Se rostogoliră afară din mașină în timp ce ea își ridica chiloții și șortul cu o mână, pornind în fugă spre cel mai apropiat dintre bungalow-uri, care se întâmpla să fie al lui. Auziră vocea lui Nat de pe veranda acoperită:

– Dee! Ed! A mai rămas mâncare! Mami a făcut borș.

– E-n regulă, cântă Masha către aproape-amanți când trecură în goană prin dreptul verandei. Sunt sigură că au mâncat deja.

Ed îi auzi pe Vinod, Karen și Senderovsky râzând, dar nu-i păsa.

Vulcanul Kīlauea de deasupra patului lui Ed încă mai dona un șuvoi constant de lavă oceanului Pacific. Imediat ce se închise ușa, se repeziră unul asupra altuia, cu fețele izbindu-se („Au“) când încercau să se apuce mai bine.

– Scuze, dar nu-mi pasă, spuse Dee, rupând în bucăți cămașa din bumbac a lui Ed. Nu trebuie să mai porți vreodată asta, șuieră ea. O să facem niște cârpe foarte frumoase din ea. Din toate țoalele tale.

Vederea lui Ed flirta cu întunericul, sângele oxigenat din tot corpul i se îndrepta într-o singură direcție – trebui să-și reamintească să respire. Ea îl înghiți cu totul, lingându-l deasupra și dedesubt, el exploră amândouă orificiile cu degetele și cu limba – se străduiau atât de tare, că uneori uitau care e natura însărcinărilor lor și se mulțumeau să respire asupra organelor genitale ale celuilalt și să-i asculte gemetele. Ed ar fi vrut să ejaculeze, dar se abținu.

– Putem să facem orice? întrebă el. Chestii ciudate?

– De ce mama naibii mai întrebi?

– Pune-ți masca, spuse el.

– Chiar nu-ți place bărbia mea.

– N-am de gând să răspund la asta.

Dee își puse masca cu mâini tremurătoare, în timp ce el, la fel de zguduit, rezemă oglinda din baie de idiotul de birou modernist, în așa fel încât ea să se poată vedea, apoi mătură cu mâna

statuile de ananași hawaiieni. Se auzi un sunet puternic, și de la ea, și de la el, când o penetră de la spate, răsturnată pe birou, goală cu excepția albastrului familiar, de acum totemic, al măștii chirurgicale de pe față.

Oh, nu, își spuse Ed. Faptul că i-am cerut să-și pună masca poate fi interpretat ca o încercare de a-i pune botniță? Sau ca o apropriere a acoperământului de față islamic? Ce înseamnă asta pentru mine ca…

Și exact atunci avu orgasm.

2

Președintele rețelei îl sunase personal pe Senderovsky pentru a-i spune că renunță în mod oficial la serialul lui. Senderovsky se aștepta la asta după plecarea Actorului.

– Nu e numai asta, spusese președintele rețelei. E și din cauza subiectului. Oligarhi, curve, mite. Pentru spectator, o fostă republică sovietică nu o să pară foarte diferită de America anului 2020.

– Și tocmai asta îl face să fie pertinent? întrebase Senderovsky.

– Nu, îl face deprimant.

După convorbire, care avusese loc cu o săptămână înainte ca Dee și Ed să-și consume relația, se plimbase de colo-colo prin camera de zi a casei principale, jelindu-și pierderea. Da, acum se terminase totul. Chiar și agenta sa din Los Angeles încetase să-l mai sune, cu rusismele ei prăfuite și cu referințele la casa și familia lui minunată. Banca avea să-i confișteze colonia de bungalow-uri. Ei, foarte bine! O să se mute în oraș, în apartamentul lor micuț și o să facă… ce? O să scrie un roman? Până și ideea îi repugna. Își imagina cuvintele și frazele acumulându-se pe ecran, în timp ce porumbeii își cântau cu jale cronicile pe pervazul ferestrei. Cu ochii minții se vedea cum își plagiază cele mai bune rânduri din trecut, cum își regurgitează tinerețea, acum că viitorul nu mai era decât ticăitul lent și înfundat al metronomului de pe pianul Steinway. Fusese atât de aproape de a avea propriul său serial de televiziune, de a fi *cineva*. Acum trebuia să pescuiască o slujbă în învățământ, la început un fel de profesor adjunct, apoi să spere că va apărea ceva cu normă întreagă. Practic, avea să devină Vinod. Cu excepția faptului că Vinod scrisese ceva genial.

Așa că Senderovsky umbla îmbufnat prin camera de zi, lovindu-se de pianul lui Steinway, împiedicându-se de lucrurile lui Nat de pe podea. (De când avea un echipament de tras cu arcul?) Întotdeauna spusese ce trebuia pe rețelele de socializare. Plânsese când îl uciseseră pe omul din Minneapolis. Era ordoliberal. Credea în rolul statului în economia de piață socială și în redistribuirea bunurilor. În despăgubiri, dacă era nevoie. Dar acum avea să meargă mai departe de atât. Avea să renunțe la toate privilegiile. Nu avea să mai scrie încă un roman pentru ca vocile celorlalți să fie auzite. Dacă avea să fie chemat pentru un discurs sau pentru a-și face apariția la Hollywood, avea să zboare la clasa economică. Dar, dacă se ținea de jurământul său de sărăcie, cine avea să plătească pentru lucrurile de bază? Cine avea să plătească pentru școala lui Nat?

Și, lucrul cel mai ciudat: pe măsură ce perspectivele sale profesionale se diminuau, Senderovsky își privea familia micuță cu ochi proaspeți. Karen, prietena lui cea mai de succes, și-o dorea pe Nat ca fiică; Actorul o dorise pe soția sa în rol de „slujitoare". Cât de prost să fie pentru a nu aprecia ce avea?

Acum că se mutaseră înapoi în casa mare, Nat înapoi în dormitorul ei micuț (chiar dacă mai dormea ocazional la Karen și Vinod), iar el și soția sa, în al lor, asupra lui se lăsase un fel de farmec familial, cel mai bine exemplificat de aromele contradictorii a slăninii de dimineață și a lumânărilor de sabat din serile de vineri. Într-o seară, după ce Masha spusese *lehadik* pentru *ner shel Shabbat* în sufragerie, se rostogolise peste ea și-și băgase nasul în moscul părului ei, iar ea îl prinsese de umerii slăbănogi, amintitori de copilărie, cu mâinile ei calde de la lumânări, și-l strânsese tare, ca și când ar fi fost în pericol să-și ia zborul, apoi mai lejer, pentru că știa că n-o s-o facă și nu se mai gândiseră la nimic în afară de strălucirea anumitor obiecte și de ciudățenia căsniciei și de confortul casei recăpătate. Pe toată durata scurtului lor interludiu amoros, Senderovsky uitase chiar și să mai tușească.

Masha era acum în dispoziție pentru soțul său și pentru viața comună pe care n-o mai avuseseră de atât de multă vreme. Hotărâse să-și ia un concediu de la munca cu rușii bătrâni. Acest

lucru se întâmplă în timpul unei vizite la părinții ei, într-o suburbie evreiască a Bostonului. Se dusese acolo cu mașina, împreună cu Nat, o ladă frigorifică roșie și plină de borș rece și de baghete (nu avea încredere în igiena restaurantelor de pe drum), care-i amintise de toate călătoriile din copilărie, de când ajunsese în America, cu treizeci și șapte de ani în urmă.

Stătuseră, cu măștile pe față, în curticica micuță, ea și Nat de-o parte, părinții ei de cealaltă, doi piticuți fermecători, vorbind către nepoata lor și angajați în trâncăneala nervoasă și fără sens (*boltovnia*, cum se cheamă în rusește) în ritmul rapid pe care-l prefera Nat. O iubeau atât de mult, chiar dacă nu semăna deloc cu ei, acești descendenți al micului trib asudat care avusese partea sa de *tsoris*, de Djordj sau de alt fel, și acum, din motive academice (mama ei încă mai preda matematică elementară la un mare colegiu catolic) se găseau în apropierea unui oraș istoric american, toți cu ochii ațintiți asupra unei fetițe din Harbin, îmbrăcată într-o tunică verde ca pâlcul de ulmi care umbreau grădinița de care erau atât de mândri. (*Nu, ne horoșo je li u nas, priamo kak v derevne* – Nu-i așa că e grozav aici, exact ca la țară?)

– Mama ta ajută oameni ca Bunicul Boris și Baba Galya să se simtă mai puțin furioși, îi explică Senderovsky lui Nat munca psihiatrică a Mashei, referindu-se la propriii părinți. Dar oare îi ajuta pe ei ca să-l ajute pe Sendedorvky însuși? Poate că acesta era adevărul, și nu minciuna pe care și-o spunea sieși – că vrea să ușureze suferința cuiva în limba pe care o vorbise Inna. Și acum părinții ei, mici și cărunți, dar încă vioi și amuzanți, ciripeau în fața ei și a fiicei ei, și în non-agresiunea limbajului lor auzea cât de puțin umiliți fuseseră de experiența imigrării. Ce noroc fusese asta pentru ea. Noroc pe care-l putea îmbrățișa, în loc să treacă asupra fiicei ei suferința altora. Iar acum soțul ei era șomer, cum putea să nu revină în practica privată? Da, să vândă colonia de bungalow-uri, să se retragă în oraș, să închirieze un birou într-o zonă înverzită a orașului și să ajute americani nativi și albi să vorbească despre viețile lor atomizate și să facă pace cu partea lor de vinovăție istorică. Ce idee, să lucreze cu oameni care chiar își doresc o lume mai bună, nu epurări etnice.

Aprinseră lumânarea Yahrzeit de douăzeci și șase de ore (Atâtea lumânări în viața mea, își spuse Masha) în curtea din spate, cu toate că mai era o lună până la aniversarea morții Innei, dar erau împreună acum și poate că nu era un semn rău să țină ceremonia mai devreme. Levinii se contraziseră cine să aprindă lumânarea, și Masha spuse „Mama trebuie s-o aprindă, desigur", ceea ce în mod previzibil o făcu pe frumoasa ei mamă să plângă (cum își mai dorea Masha să o îmbrățișeze, cum își mai dorea ca virusul să dispară, pentru ca mamele care și-au pierdut fiicele să poată fi alinate cum se cuvine), ceea ce o agită pe Nat, așa că Masha o strânse lângă ea în timp ce fitilul se aprindea și flacăra de un galben palid se ivea între ei ca un suflet nou și curat.

– Doamne, cât ar fi iubit-o Inna pe Nat, spuse mama ei în rusă în timp ce stingea chibritul.

– Am înțeles ce a spus! țipă Nat, iar Masha, fiind Masha, în loc să se bucure de fiica ei cea trilingvă, se gândi la întrebarea pe care Nat i-o pusese pe drum: „Crezi că aș putea fi coreeană? Poate că m-ai adoptat dintr-un orfelinat coreean."

Iar ea răspunsese, cu ochii la drum, cu inima în palme și în contradicție cu educația și cu adâncul rezervor de bun-simț petersburghez: „Cred că asta s-a întâmplat, iubito. Cred că de acolo ești."

Se pregăteau pentru cină. Ed avea pe el prima pereche de bermude din viața sa, cadou de la prietena lui. Pusese la fermentat varză din Napa și le servea în cinstea lui Nat o cină cu tematică BTS, constând în orez prăjit cu kimchi, atât de îndrăgit de J-Hope, și *haembogeo*.

Iar acum trebuie să vorbim despre ce purtau Vinod și Senderovsky de la brâu în sus. Nu purtau nimic. Dar ambii se simțeau acum atât de confortabil printre prieteni, că aleseseră să cineze în căldura serii îmbrăcați numai cu o pereche de pantaloni scurți pentru latifundiar și un lungi în carouri pentru prietenul său. Nat se uita când la îmbrăcămintea ca un sarong a noului său unchi și la trupul musculos, cu cicatrici de la operații mai sus de el (tocmai îl privise pe Vinod spărgând suprafața apei ca un monstru marin, cu un gâlgâit sonor, în timp ce făcea curse în piscină), când la pieptul accentuat, ca de femeie, al tatălui ei. Ei bine, își spuse Masha, știa suntem. Fără grija Larei

pe capul ei, vederea celor doi prieteni aproape goi, a căror idee de masculinitate ar fi stânjenit cam jumătate din țară, o relaxa. Masha își suflecă mânecile bluzei pentru a scoate la iveală bronzul proaspăt al umerilor și simți briza blândă gâdilând-o la subraț. Și Karen era acolo, într-un costum de baie mulat, dintr-o singură piesă, care în ochii lui Vinod o făcea să arate insuportabil de tânără, ca și când ar fi fost pe punctul să pună mâna pe telefoanele fixe, să formeze numerele și să petreacă următoarea jumătate de oră discutând un episod din *Familia Simpson* în timp ce la parter părinții lor își strigau furia împotriva sistemului și unul împotriva celuilalt.

Nat clădea grămezi de kimchi pe *haembeogeo*, cu mâinile roșii de la ardei, delicatele ei papile gustative acceptând iuțeala mâncării preferate a idolului său. Karen și Masha știau că una dintre ele avea să fie nevoită să se ocupe mai târziu de stomacul ei deranjat, și amândouă sperau în mod egoist că cealaltă va trebui să aline copilul. Ed și Vinod erau unul lângă celălalt, discutând cu voce joasă despre aspecte ale sexului cu pasiunea unor studenți care-și pierduseră abia de curând virginitatea. Senderovsky, amețit de una din cele patruzeci și opt de sticle de retsina pe care Ed le comandase pentru a comemora o bucurie publică, lălăia – pentru sine și soția sa – un cântec rusesc foarte zgomotos despre o locomotivă care gonește către socialism. Karen o școlea pe Dee în tehnologia pentru teleconferințe pentru cursurile sale din toamnă, posibil în încercarea de a compensa necazurile pe care i le adusese propria tehnologie, în timp ce Nat își pusese capul pe umărul gol și mirosind a clor al lui *emo* a ei, și începuse un voleu de bine sincronizate pârțuri de kimchi. Misterioasa pasăre cu umeri galbeni ieșise, împreună cu familia sa, la un picnic cu viermișori în pădurea monumentală de lângă verandă. Doi puișori, amețiți de lumina soarelui, fericiți că încă nu avuseseră parte de adevăratul frig al acestui continent, se ciondăneau în timp ce tatăl stătea pe o ramură mai sus, cântând despre călătoria care-i adusese pe toți acolo; nu tocmai un cântec de dragoste, ci o interpretare a vieții sale și a valorii sale de creatură a pământului acestuia, ca părinte, ca iubit, ca migrant, ca pasăre. Și, dacă e să punem în suspensie convingerile noastre seculare, fie și numai pe durata unui singur paragraf, ne putem închipui sufletele trecute ale tuturor strămoșilor umani aflate la masă, privind la progeniturile lor, adunate la un loc în jurul lucrurilor familiare, ca varza și orezul prăjit, și al celor nefamiliare, ca discul de carne între două bucăți rotunde de pâine, fericite ca niște părinți în parc atunci când copiii se joacă împreună în liniște și în pace, și nimănui nu-i sunt rănite tinerele sentimente, cu toții întorcându-se acasă cu inocența intactă.

Evident, după logica ficțiunii, ne aflăm acum în punctul maxim. Acest răgaz, această familie fericită, acești patru iubiți noi, acest copil care-și scutură treptat timiditatea, toate trebuie să se îndrepte către distrugere, nu-i așa? Pentru că, dacă ar fi să-i lăsăm pur și simplu extatici și ospătându-se, în timp ce peste tot în lume cei mai puțin norocoși se afundă într-o disperare din ce în ce mai adâncă, în timp ce sute de mii pier din lipsă de noroc, de simpatie, de rupii, ar fi oare o împărțire a fericirii corectă? Așa că oftăm, ne facem cruce, murmurăm un Kaddish, săvârșim câteva *puja* și *wudu*, pregătindu-ne pentru inevitabilul care, în acest caz particular, sosește odată cu scrâșnetul pietrișului de pe aleea de la intrare.

3

Auziră scrâșnetul pietrișului de pe aleea de la intrare. Era sâmbătă și nu așteptau niciun fel de muncitori. Senderovsky mai adunase niște bani pentru gospodărie de la Ed și Karen (și niscaiva mărunțiș de la Dee), și acum complicata mașinărie a proprietății funcționa perfect. Apa fierbinte curgea pe țevi care nu erau din cupru, tufișurile erau tunse de acum fericitul îngrijitor (folosise o subvenție de la stat pentru a-și finanța o nouă motocicletă), și furnicile erau măcelărite în masă de o companie de pe celălalt mal al râului (mottoul lor: Ucidem cu pricepere). Cel mai important însă, compania de cablu trimisese un reprezentant care să instaleze routere în bungalow-uri, astfel încât coloniștii să-și poată relua munca. Senderovsky luă acest lucru ca pe un semn că ar putea rămâne acolo pe termen nedefinit, perspectivă care-l bucura, chiar dacă știa că va rămâne fără bani înainte de prima ninsoare.

Când comesenii auziră scrâșnetul pietrișului, cei care stăteau cu spatele la alee nu se arătară deloc dornici să se întoarcă și să-l cerceteze pe noul-venit, să-și lase distrusă minunata pace, așa cum o făcea uneori strigătul orgiastic al îndepărtatului tren ce gonea către capitala statului. Ce mai e acum, se întrebară ei. Oaspeți? Invitați? Și încă într-o zi atât de frumoasă? Cine are nevoie de ei? Sau, cu vorbele lui Senderovsky, la dracu' cu ei! Masha întinse mâna după poșetă și rezerva de măști din ea. Își ațintiră privirile asupra vehiculului care se îndrepta către ei, zgomotoasa lui apropiere fiind inițial ascunsă de fantoma unui măr de mult uscat. Nat, cu ochii ei de vultur, fu prima care înțelese ce se petrecea.

– Ce naiba? strigă ea, cu o expresie care de curând începuse să capete proeminență în vocabularul ei nevinovat.

Dee, campioana testelor din cabinetele oftalmologice, fu cea care recunoscu apoi bine-cunoscuta formă neregulată și se schimbă la față. Senderovsky sări de pe scaun și-și acoperi pieptul cu mâinile, rușinat ca Adam după prima porție de plăcintă cu măr. Iar Ed râse atât de trist, că Vinod se văzu nevoit să-l bată pe spate în semn de simpatie. Coloniștii se priviră unii pe ceilalți, ca pentru ultima dată.

– Pot să vorbesc cu Dee?

Întrebarea era îndreptată către Senderovsky, de parcă ar fi fost tatăl ei și ar fi fost secolul trecut. Actorul era în picioare în ușa verandei. Era clar pentru toată lumea că avea dificultăți tehnice: era tuns de o mână pricepută, și cu toate acestea părul îi era învăpăiat deasupra capului ca o torță la o Olimpiadă ratată, iar ochii îi aveau luciul stins al coralului mort, învăluit într-o ceață de alge. Transpirația îi lucea pe frunte, ca și când ar fi fost răscolită de niște ștergătoare de parbriz, și mașina lui, al cărei motor uitase să-l oprească, bolborosea și zbârnâia în spatele lui ca o ploșniță de câmp la sfârșitul verii.

Dee rămase cu spatele la el.

– N-ar trebui să fii văzut aici, îi spuse ea, tare. Nu e bine pentru niciunul dintre noi.

– Da, te rog pleacă, spuse Ed.

– Mă descurc, scumpete, spuse Dee.

– Atunci măcar cu tine să vorbesc, îi spuse Actorul lui Senderovsky. Am niște vești.

– Păstrează distanța, îi spuse Masha soțului ei, întinzându-i o mască.

Intrară în Bungalow-ul Petersburg, iar Senderovsky închise ușa în urma lor. Se comporta ca un paznic de vânătoare care izolează un animal periculos. Își puse masca și deschise ferestrele. Actorul privi în jur la fosta sa locuință și își aminti nostalgic de fiecare moment, din clipa când pusese jos

sacul de voiaj, în seara când ajunsese acolo, până când ridicase triumfal același sac pentru a se muta în casa principală și a-și reclama locul de drept împreună cu Dee. Acesta era dormitorul modestelor sale începuturi romantice cu ea, internatul iubirii sale, iar acum iată-l din nou acolo, un bărbat mai bătrân și complet distrus.

– Am vorbit cu Bob Gilderdash, îi spuse Actorul lui Senderovsky.

Acesta era șeful unei rețele mici, dar prestigioase, rivala discretă a celei care comandase inițial serialul bazat pe cartea lui Senderovsky.

– I-am trimis scenariile tale. Alea amuzante. E mare fan al lucrărilor tale. A fost la Moscova în 1979 sau așa ceva, așa că a fost, evident, dat pe spate. A spus că e un imperativ național să difuzeze serialul ăsta, indiferent cine câștigă alegerile. Am citat exact.

Senderovsky digeră vestea. Îl rodea vechea foame, șansa de a fi din nou cineva. Și cu toate acestea era îngrijorat. În coralul stins al ochilor Actorului plutea un nou și straniu întuneric. Privirea lui era fixată puțin deasupra umărului lui Senderovsky, deși Actorul era bine cunoscut pentru contactul vizual indestructibil. Pentru prima oară în vara aceea, Senderovsky hotărî să nu mintă.

– E îndrăgostită de Ed, spuse el. Cred că era îndrăgostită de la început, dar i-a fost greu să recunoască chiar și față de ea însăși. Ce-ar fi s-o lași în pace?

Cuvintele lui nu avură niciun efect asupra Actorului, remarcă el. Nu se putea să nu fi văzut pe canelele ei de socializare fotografii cu Dee și Ed fericiți. Nu avea cum să nu aibă suficientă concordanță cu experiența umană, încât să nu-și dea seama că zâmbetele acelea aparțineau unor oameni care se doresc unul pe celălalt, care zâmbesc unul pentru celălalt, mai mult decât pentru spectatorii lor.

– Pot face lucrurile să meargă, spuse Actorul. Dacă mă ajuți, te ajut și eu pe tine.

– Ar trebui să vorbești cu Karen, răspunse Senderovsky. A spus că ar putea exista ceva care să te ajute. Stai de vorbă cu ea. Vezi care sunt opțiunile. Nu credeam să spun asta vreodată, dar arăți groaznic.

– Pot să rămân peste weekend? întrebă Actorul. Nu știu unde altundeva să mă duc. Echipa mea nu acceptă să vorbească cu mine decât dacă păstrez distanța față de Dee. Am luat avionul agenției în miezul nopții.

– Trebuie să vorbesc cu Masha, spuse el. Ar trebui să porți masca tot timpul.

– Nu am, spuse Actorul. Virusul, vreau să zic.

Își lovi palmele între ele de trei ori, în succesiune rapidă, ca la un spectacol de flamenco.

– Ascultă, spuse. Am o idee. Noi trei ar trebui să fugim împreună.

– Eu, tu și Masha?

– Eu, tu și Dee. Pot să te fac important. Toate astea – făcu un semn cu mâna de jur-împrejur – ar putea deveni un trecut amuzant, un asterisc pe pagina cu biografia ta. Ai putea fi un jucător important. Sunt pe punctul de a porni o companie de producție. Am lua singuri deciziile.

Senderovsky clătină din cap dintr-o parte într-alta, în stilul mamei lui Vinod, celebrul „da-nu" indian neangajant.

Odată plecată reticenta sa gazdă, Actorul se așeză greoi pe pat și-și șterse filmul de transpirație de pe față. Parazitul său secret era cu el de cinci zile, posibil răsărit din valul de aerosol din toaleta unei benzinării din Palm Desert, unde el și Elspeth se opriseră în mijlocul unei lungi bătălii, încheiată cu ambii pugiliști plângând într-un Alfa Romeo decapotabil, dar cu numai unul dintre ei lovit. Sau poate că nu fusese norul fecal, ci bătrânul care ieșise împleticindu-se și tușind din baie, înainte ca Actorul să-i ia locul pe toaletă, cu masca atârnând inutil sub nas. Sau poate că era darul de despărțire al lui Elspeth însăși care, deși asimptomatică, tocmai se bucurase de o întâlnire nemărturisită cu un temerar influencer din Los Angeles, cu o igienă inconstantă. Chiar acum, parazitul sonda fiecare sector al Berlinului divizat care era trupul Actorului, căutând o poziție mai bună, o uniune pulmonară cu acest animal neadormit, cu gustul extincției acrindu-i permanent

gura.

Actorul se ridică în picioare, simțind prezența lui Dee în apropiere, și-și spuse că era momentul pentru tărie morală, nu pentru disperare.

Tuși o dată, de două ori, simți în stomac de acum familiara chiorăială lichidă și cum îi vine înapoi pe esofag salata de mazăre cu portocale pe care o mâncase în avion și aproape că reuși să ajungă până la baie înainte de a vomita.

În casa principală și în bungalow-uri erau în plină desfășurare negocieri aprinse. Pe verandă și în „camerele de lucru" se țineau consilii de urgență. Voci care fuseseră calme săptămâni la rândul se ridicau acum brusc. Erau colonișți care plângeau. Sau care-și rețineau lacrimile. Numai Nat se bucura de întoarcerea lui, de împlinirea profeției ei, de apropierea măreției. O rugase pe mama ei să-l lase să rămână. Ea și Karen aveau să-i coasă o mască nouă și elegantă și apoi să-l izoleze câteva săptămâni. Nat îl vedea ca pe o pasăre rănită.

– Nu-l iubesc și nu-l vreau, îi spuse Dee lui Ed. Nu mai vorbi despre el ca și când ar fi un rival. Ca și când n-aș avea dreptul să aleg.

– Trebuie să mai fi rămas un tăciune, ici sau colo, făcu Ed.

Erau în bungalow-ul ei, înconjurați de mașini de scris, a căror prezență le îmbogățea neintenționat vocabularul.

– Ce tăciune?

– Tăciune de dorință. Din partea ta. Pentru el.

– Nu mă lua acum cu „engleza ca a doua limbă".

– Du-te dracului, spuse Ed, surprins că remarca ei încă îl mai putea răni. Mă gândeam la cariera ta.

– Cum poți să spui asta? Se presupune că trebuie să aleg între doi bărbați pentru cariera mea? Între un bărbat pe care-l vreau și unul pe care nu-l vreau?

Ed își dădu seama de gafă și i se făcu rușine. Dee ieși în trombă și el o urmă în noaptea caldă și luminată de lună.

– Îmi place că ești tenace! strigă Ed în urma ei. Te iubesc pentru asta!

Dee porni în fugă în josul aleii și în bătaia farurilor unui camion care stătea la capătul ei, cu motorul la relanti. I se păru că vede la volan un băiat abia ajuns la vârsta permisului de conducere, cu centura de siguranță desfăcută, cu ochii fixați, temători, asupra femeii care apăruse din ceață, alergând către el de parcă ar fi fost gata să se arunce pe capotă, într-un gest mediteraneean exagerat. Șoferul stinse grăbit lumina din plafon și se adânci într-o umbră infamă, dădu înapoi, ieși de pe alee și apăsă pedala de accelerație cu o tinerească lipsă de concesie. Ea fugi după el fără să-i pese. Se putea pune cu oricine. Cu un actor bolnav din dragoste, cu iubitul ei cel laș, cu un țopârlan cu o pușcă.

– Se joacă cu tine, pur și simplu, îi spunea Masha soțului ei, în casa mare.

Erau în dormitor, amândoi goi, pentru că de curând încetaseră să mai poarte haine după ce Nat se ducea la culcare însoțită de poza lui Jin și de prosopul cu Llama Llama, iar dormitorul lor simplu fusese re-erotizat.

– Dar dacă? Dacă! strigă latifundiarul.

– Șșșt! ceru Masha.

De pe hol se auzi cum Nat geme tare. (Era fugărită în vis de o viespe ucigașă, și vocea tatălui ei sunase ca și cum bâzâitul acesteia era foarte aproape.)

– L-am adus unde l-am vrut, continuă Senderovsky.

– Nu e niciodată unde-l vrei tu. E o calamitate. E un pericol. Pentru sine însuși și pentru ceilalți. Are nevoie de ajutor.

– Poți să-l ajuți tu.

– Nu sunt sigură că pot.

– Aș putea spune ceva acum. Aș putea pomeni ce ai făcut.

– Când lucrurile erau diferite între noi doi, spuse Masha, când căsnicia noastră exista doar cu numele, l-am spălat în duș și a terminat în mâna mea, poate de vreo douăzeci de ori.

Senderovsky simți gelozie față de proporțiile sincerității ei. Cum putea cineva să spună adevărul cu atâta ușurință? De asta exista avertismentul „Nu te căsători cu un psihiatru".

– Nu ești obligat să trăiești așa, spuse ea, cu toate minciunile și manipularea. Amândoi știm de unde provin toate astea. Ai fost mințit din clipa când te-ai născut. Putem să dregem lucrurile, jur. Mă întorc în practica privată.

– Numai dacă vrei asta, spuse Senderovsky, incapabil să recunoască cât de multe era soția lui dispusă să facă pentru el. Dar tot nu poți salva colonia de bungalow-uri. Pentru asta avem nevoie de un serial pe post.

– Știu cât de mult ții la locul ăsta, spuse Masha, dar e numai un substitut pentru amintiri. Pentru un timp când ăsta era singurul loc sub soare unde aveai prieteni și erai binevenit și iubit, și toată lumea vorbea pe limba ta. Acum ai prieteni, vorbești limba și nu mai trebuie să suferi de dorul meu, poți să mă ai în fiecare zi și-n fiecare noapte.

Senderovsky se întoarse cu spatele la ea și-și ascunse fața în pernă. Tatăl din el, Boris, nu putea tolera lacrimile. Dar lacrimile nici nu veneau, de parcă i-ar fi fost cauterizate canalele lacrimale. Niciodată nu știuse cum să reacționeze la sentimentele celorlalți.

În copilărie, când mama lui îl strângea în brațe – modul ei de a-i arăta iubirea – chițăia încântat „Mama, termină!", dar vocea lui își pierduse de mult acel registru.

– *Dorogoi*, spuse Masha („Dragul meu"), fă-o pentru tine, dacă nu pentru mine și Nat. Salvează-te de suferința asta interminabilă. E în regulă să renunți la un vis. Cele mai multe visuri nu se împlinesc. Toată țara noastră află asta chiar acum.

– Trebuie să repari lucrurile, îi spunea Vinod lui Karen.

Stăteau întinși, și ei tot goi, în dormitorul bungalow-ului ei dublu, iar lângă fereastră țipa o pasăre. Opriseră aerul condiționat și se bucurau de parfumul trupurilor lor, așteptat în total de aproape un secol.

– Mă doare când spui asta, răspunse Karen. Ca și când tot ce am făcut e monstruos. Am oferit ce cerea piața. Au fost întotdeauna cele mai bune practici? Sigur că nu. Niciodată nu se întâmplă așa. Au existat investitori.

– Nu puteai să faci ceva frumos? întrebă Vinod. Ceva mai puțin coercitiv decât Tröö Emotions?

– Nu voiau ceva frumos. Am încercat un algoritm pentru posesorii de animale de companie. Oamenii erau deja îndrăgostiți de câinii lor. *Pe bune*, vreau să zic.

– Trebuie să repari lucrurile, repetă Vinod. Știu că-ți face rău să-l vezi cum e. Și dacă nu-ți pasă de el, atunci gândește-te la Dee și Ed. N-o s-o lase niciodată în pace. E posedat.

– Niciodată în viață n-o să mai am o idee bună, spuse Karen.

– De ce?

– Pentru că de la început n-am avut o idee bună.

– Atunci de ce ai mizat totul pe ceva în care nu credeai?

– Nu știu, *Vin*, spuse ea răstit, întorcându-se cu spatele la el. Nu putem fi toți mulțumiți să lăsăm societatea să se pișe pe noi de dimineața până seara.

El o atinse pe umăr și pe gât, observând cum își încrucișase brațele la piept. Puținele partenere pe care le avusese îl făceau să fie nesigur de cum trebuiau purtate certurile între iubiți. La fel ca Senderovsky, era mereu diplomat, însă blândețea lui, sau mai degrabă rezerva lui („micul nostru brahman *bhenchod*", îl numea tatăl lui, chiar dacă făceau parte din casta negustorilor, chiar dacă el însuși își dorise atât de tare sfințenia), putea părea prefăcută și deloc de ajutor. Dacă nu mă cert cu

ea, își spuse, aș putea pierde ocazia să o ajut să-și aline depresia.

– Mi se pare, începu el, că noi toți trei – tu, eu și Sasha – suntem produsele eșecurilor afacerilor taților noștri.

– Iubitule, am deja un psihoterapeut, spuse ea. Probabil cel mai bun din oraș. Practic tu ești toată fericirea mea acum, împreună cu Nat. Nu e nevoie să îți asumi încă un rol. Ține-te de competența ta de bază, care este să fii Vinod.

– Și cred că încerci să răzbuni greșelile tatălui tău.

Karen se apropie din nou, până când se lipi de el.

– Ia-mă în brațe, spuse ea.

El o luă. Karen avea o burtică nou căpătată, care lui îi plăcea în mod atavistic, un semn că mănâncă bine, împreună cu brațele întărite de înot și părul lung ca în tinerețe.

– Era așa un ratat, spuse Karen. Așa un ratat arătos. La Seul chiar aveau bani, nu mulți, dar destui, și i-a risipit de parcă ar fi fost Ed sau așa ceva. A tot deschis magazine unde nu era nevoie, unde exista deja un competitor stabilit de mult. Bayside, Douglaston, până și nenorocitul de Great Neck? Ce credea, că zâmbetul lui o să-i aducă clienții celorlalți?

Sări în picioare, cu pielea închisă în lumina palidă.

– Tații ăștia arătoși sunt cei mai răi. Nu sunt în stare să se adapteze. Accepți insultele, accepți jignirile. Faci bani și taci din gură. El nu și nu. O singură atingere, și se făcea ghem ca un împuțit de pangolin. Știi ce, eu sunt mai coreeană decât el în unele privințe. Era un visător nenorocit, și apoi Evelyn s-a luat după el cu diploma ei în arte. Tata nu pricepea. Ce sunt afacerile? Luptă corp la corp, zi de zi. Cum îi zice Sasha?

– Stalingrad. Dar, iubito, nu poate fi așa tot timpul. Nu trăim într-o zonă de conflict.

– Nu?

– La un moment dat zbuciumul se termină. N-are cum să merite.

– Pot să fac orice pe lume în momentul ăsta, spuse ea. Putem călători pe Lună. Ne putem cumpăra un senator din Sud. Putem trăi la cinci mii de kilometri sub apă. Totul este posibil. Acum că te am pe tine.

– Și dacă totul e posibil, spuse el, atunci trebuie să-l ajuți. Trebuie să acționezi. Asta nu înseamnă că produsul tău e un eșec.

– Produsul meu e un eșec și jumătate.

– Ajută-l pe el și n-o să mai fie.

– O să arate ca niște scuze publice.

– Închipuie-ți ce ar însemna asta, cineva din industria ta care spune lumii întregi: „Am făcut o greșeală. Am sperat să iasă bine, dar a ieșit ca de obicei."

Karen zâmbi, cu amândouă gropițele din obraji activate.

– I-auzi ce spui, spuse ea. Nu te-am auzit niciodată atât de hotărât.

Îl sărută, simțindu-i tuleiele de pe buza de sus, transpirația de pe bărbie, o insuportabilă drăgălășenie copilărească. Și el se gândea la același lucru, cum pe vremuri adormeau cu capul pe umărul celuilalt în paturile lor din copilărie (complet îmbrăcați, evident), cu televizorul mergând. Părinții lor îi văzuseră și fuseseră șocați, la Karen țipaseră aproape un an după aceea. Dar în cele din urmă se împăcaseră cu ideea. Văzuseră și la televizor. În țara asta, un băiat și o fată trecuți de pubertate, pur și simplu prieteni.

Actorul, carantinat, fusese lăsat singur și tânjind în Bungalow-ul Petersburg. Masha îi lăsa mâncarea în fața ușii, mult-admiratele ei clătite cu coacăze la micul dejun, iar la prânz resturile festinului pregătit de Ed pentru cină. Odată, Actorul deschise fereastra și privi afară.

– Mash, spuse el, vino înăuntru și vorbește cu mine. Doar vorbim, nimic altceva.

Dincolo de barba nerasă și de resturile de suficiență, Masha îi zări paloarea feței și se feri un pas înapoi. O ființă omenească fusese secată ca o mlaștină din Mesopotamia – și pentru ce?

– O să te simți mai bine, spuse ea. Karen o să vină să vorbească cu tine. Fii tare, bine?

– Nu vrei să fii prietena mea? întrebă el. Nu vrei să mă ajuți să vorbesc cu ea?

Prin „ea" se referea la Dee, presupuse Masha. Se întoarse și porni cu pas grăbit, cu ochii ațintiți asupra etajului casei, unde soțul și fiica ei jucau un joc de cărți rusesc numit Nebunul.

Simțea în măduva oaselor cum toamna se răcea brusc și irevocabil, cum vara putea fi atât de iute înlocuită de necunoscut. O expresie americană: „a trage de timp". Urmată de o imagine din țara ei natală: tancurile pe străzi, înaintând în șir. Știa că Senderovsky avea întotdeauna rezervorul mașinii plin, pentru o evadare peste graniță, dar granița era acum închisă. Sezon de vânătoare sau nu, focurile de armă continuau să răsune pe dealurile îndepărtate, devenind din ce în ce mai puțin îndepărtate. În apartamentul ei cu dulap cu oglinzi din Rego Park, Lara râdea de ea.

– Ce să fac? întrebă Actorul, vorbele ieșindu-i păstoase și neclare. Cum să fiu?

Erau așezați pe canapeaua din camera de zi a bungalow-ului ei. Toate ferestrele erau deschise, ca precauție împotriva virusului. Ea îi arăta fotografii, poze reale, pe hârtie lucioasă, cu el însuși în diverse stadii ale vieții, multe dintre ele făcute în perioada New Haven, zilele acelea de „dinainte", atât de proaspete, de răsfățate, promițătoare, dar zbuciumate – exact înainte ca big bangul să pună în mișcare un nou univers pentru el și pentru fanii săi.

– Nu înțeleg, îi spuse lui Karen. N-ar trebui să-mi arăți fotografii cu Dee? Sau poate imagini comparative cu Elspeth? Alte persoane de care m-am îndrăgostit?

– Nu, răspunse ea. Doar tu.

Fotografiile continuară să curgă. Nu avea idee că există atât de multe în domeniul public. În timp ce le răsfoia, își aminti de mama sa. Mama sa atât de frumoasă, care ori nu-l scăpa din ochi, ori nu-l putea vedea în ochi. Mai târziu identificaseră boala de care suferea. Actorul știa ce e, așa că nu mai era important și refuza să se lase definit de asta. O poză pe film, el cu urechi de iepuraș și tricou cu numele unei stațiuni de schi. Un copil cu unt de arahide pe nas (nu putea fi el, niciodată nu fusese atât de caraghios). Pe bancheta din spate a unei mașini, cu capul pe brațe, prost dispus. Întotdeauna exista o prezență în apropiere, o aluzie la boala ei, și ce dacă? Își impuse să-l iubească pe băiețelul din poze, dar lipsea un ingredient. Pe de altă parte, dacă ingredientul acela n-ar fi lipsit, ar mai fi existat Actorul?

– Gândești prea mult, spuse Karen, cu toate că el nu scosese nicio vorbă.

– Știu, răspunse Actorul. În meseria mea, excesul de gândire e anatemă.

– Algoritmul caută o vulnerabilitate în ochii tăi. În ridurile obrazului. În privirea ta. În tremurul bărbiei. Persoana la care te uiți când e pornită aplicația e doar un înlocuitor. Când scriam aplicația chiar am cercetat Metoda de actorie. Pe scenă, întotdeauna substitui din propria experiență. Găsești declanșatorul emoțional. Dee e un substitut. Ești îndrăgostit de o absență. Când te uiți la fotografie, absența e codificată în propriii ochi. O confunzi cu iubirea pentru ea.

– Cred că înțeleg, spuse el.

Karen observă că avea prea multă transpirație pe frunte și nu suficientă energie în ochi. Întregul lui trup se încorda în așteptarea unui rezultat.

– Nu poți să înțelegi imediat, spuse ea. Durează ceva. Gândește-te la toate astea o vreme.

– E ca și când toată povestea a fost o capcană pentru mine, spuse el.

Karen se crispă de mirosul răsuflării lui. Și de faptul că era suficient de aproape ca să-l simtă.

– Faptul că sunt bun la ceea ce fac a transformat asta într-o armă împotriva mea, continuă el.

– Îmi pare rău, spuse Karen. Există aspecte secundare ale tehnologiei.

– Vrei să spui că ai dat-o-n bară.

– Da.

– Intenționat.

Karen rămase tăcută. Actorul nu mai era în stare să-și rețină tusea care îl încerca încă de când intrase în încăperea violet, unde șapte băieți coreeni se uitau la el din de două ori pe-atâtea postere și duse pumnul la gură. Karen se îndepărtă, politicoasă. Actorul încerca să-și reprime și diareea

care-i bolborosea în stomac. O clipă, i se păru că e înapoi la o filmare dintr-un oraș străin, cu aleile sale înguste zumzăind de ceramică glazurată și de europeni corpolenți, unde în ciuda atenției serviciilor de producție reușise să mănânce ceva care nu-i priise.

– Trebuie să plec, spuse el. Trebuie să ies de-aici.

Lăsă ușa deschisă când ieși din bungalow, iar Karen zări o căprioară, perfect încadrată în tocul ușii, cum își întinde gâtul ca să ajungă la mărul mic și verde dintr-un pom. Auzind agitația plecării Actorului, animalul se întoarse, încordându-și umerii și coapsele.

Karen o privi cu o jumătate de zâmbet, visând la o legătură, dar căprioara deja dispăruse.

4

Cu toții păreau celebri, chiar și oamenii de care Senderovsky uitase, prieteni periferici care se desprinseseră și-și formaseră propriile grupulețe, propriile vieți urbane sau suburbane. Fie că data imprimată cu litere galbene în colțul din dreapta jos al fotografiei era 1987, 1993, 2022 sau oricare dintre anii intermediari, liceu, facultate, primii ani ai succesului său, Senderovsky, Karen și Vinod și zecile, dacă nu sutele de prieteni care cândva orbitaseră în jurul lor erau îmbrăcați sclipitor, perfect încadrați de lentila aparatului de fotografiat (pe vremea aceea, oricine avea în mână un Fuji de unică folosință era un fotograf de modă în devenire), zâmbitori, strâmbându-se, arătând cu vârful țigării aprinse, scoțând limba, râzând la albii indigeni (care întotdeauna păreau în egală măsură și timizi, și siguri pe ei), cu blugi lălâi, apoi cu blugi strâmți, purtând pălării *kawaii* din Japonia și pozând în fața unor cabine telefonice cu o doză de Cola așezată pe Bell Atlantic, sau ținând în poală farfurii cu ceea ce pe atunci se numea mâncare etnică (mâncare la fel de „etnică" pe cât erau și ei), și păroși și înspăimântători și drăgălași și privind iritați în depărtare, toate fețele acelea de bețivi și de asiatici îmbujorați, șiruri îngrijite de cărți înconjurate de pahare cu scrum de țigară în ele, dezvăluind burice și haine sintetice, îmbrățișându-și coafeza împrumutată din Osaka, examinând tatuajele unor prieteni mai aventuroși, alăturându-se unor formații al căror nume includea fie „Pale", fie „Fire", citind *Geek Love* pe nisipul sărăcăcios de pe Rockaway Beach, stând turcește pe capota unui Oldsmobile – și cu câtă grijă era făcută fiecare fotografie, pentru că developarea filmului costa bani, așa că nu apăsai pe buton la întâmplare, prin urmare toți participanții se străduiau să se adune, să formeze un tablou, să încerce să cuprindă lumea întreagă.

– Nu-mi amintesc deloc așa vremurile alea! exclamă Senderovsky. Credeam că erau zilele cu coliere de scoici și sandale Teva. Credeam că nu făceam decât să încercăm să ne integrăm. Dar eram formidabili! Arătam formidabil. Nu numai tu, Karen, cu toții. Isuse, Vinod, erai îmbrăcat în Christian Dior vintage!

Asistenta lui Karen trimisese o jumătate de duzină de cutii de pantofi pline cu fotografii, cea mai mare parte a arhivei ei predigitale, și acum toți trei erau pe veranda acoperită, după cină, lucirea oranj a lumânărilor scoțând în evidență portocaliul epocii, portocaliul puloverelor de schi din poliester, portocaliul părului lui Karen din 1999.

– Ce ciudat, continuă Senderovsky tare (era beat), când te gândești că întotdeauna am scris despre noi printr-o lentilă comică, dar realitatea de pe teren era atât de diferită. Eram copii fericiți în vremuri fericite. Cel puțin pentru noi erau fericite.

(De cum spuse asta, se gândi la viitorul destinat fiicei sale, ce fel de maturitate avea să-i permită să aibă, dacă avea să-i permită.)

– Cred că se vede o progresie clară aici, spuse Vinod, pufăind un cui. După 1991 se pare că munca lui Karen cu noi începe să dea roade.

– Mda, nu te-ai născut pur și simplu atât de încântător, făcu Karen. Mai țineți minte cât timp mi-am petrecut la cumpărături cu voi doi la Screaming Mimi?

– Îmi aduc aminte că s-au petrecut o grămadă de bani, replică Senderovsky.

– Și că trebuia să-ți facem cinste cu scoici și cartofi prăjiți la Florent după aia, spuse Vinod, ca „onorariu al succesului".

Luă o poză din cutie, o ridică pentru a o lăsa mângâiată de vânt. Dispoziția i se strică imediat.

– Asta e petrecerea pe care a dat-o Suj pentru Sasha când i-a apărut prima carte? întrebă el. Aia la care a reapărut Masha.

– Și la care l-ați cunoscut pe Ed, spuse Karen. Vă aduceți aminte cum la început ați zis că e un

labagiu arogant?

– A fost *și* petrecerea la care adjunctul primarului, sau așa ceva, era la noi în baie, trăgând cocaină pe nas, spuse Senderovsky.

Întotdeauna pomenea acest detaliu (eronat) de parcă ar fi surprins cel mai bine ultimul moment cu adevărat nebunesc al trecutului său, tranziția de la petrecăreț la burghezul respectabil și căsătorit.

Fotografia în chestiune îl arăta pe Senderovsky în picioare, lângă un ziarist rus beat, de cel puțin doi metri înălțime, care-i oferea (din motive acum uitate) o armură din plastic, în timp ce emoționatul autor – cu doar câteva ore înainte, cartea lui primise o recenzie fulminantă în ziare – cuprindea cu brațul o femeie indiană subțire și cu o expresie suferindă, îmbrăcată într-un tricou și niște blugi lălâi, care zâmbea cu buzele, dar nu și cu ochii.

Vinod apropie fotografia. Cei trei prieteni întotdeauna avuseseră relații cu persoane din patriile celorlalți. Senderovsky petrecuse trei ani alături de Suj, o indiancă Sindhi bogată și blândă, în casa din Fort Greene pe care ea și Sasha o renovaseră cu grijă și pe care părinții i-o cumpăraseră ca „investiție". Vinod fusese cu profesoara coreeană cea dificilă. Chiar și Leon Wiśniewski al lui Karen era de origine est-europeană, chiar dacă nu de-a dreptul rus. Și chiar în seara aceea, Senderovsky avea să se reîntâlnească cu fata de care fusese îndrăgostit încă din copilărie și, după multe remușcări și greșeli, avea să o părăsească pe femeia care, așa cum recunoștea întotdeauna, dăduse pentru el „cea mai bună petrecere din viața mea".

Vinod nu știa de ce fotografiile de la petrecerea aceea îl răneau atât de tare, sau de ce era atât de supărat în numele lui Suj. La urma urmei, nu el fusese cel respins. Următoarea fotografie îi înfățișa pe cei trei prieteni, pierduți în mijlocul petrecerii zgomotoase pe care nici chiar cele patru etaje ale casei nu o puteau cuprinde. (Într-un final, fusese chemată poliția și non-primarul adjunct sărise pe fereastră.) Senderovsky era în centru, încercând să pară *cool*, dar privirea lui spunea că întregul eveniment, întreaga aplecare către celebritate erau deja peste capacitățile lui; Vinod, la stânga lui, arătând prima pagină din secțiunea literară a ziarului, pe care Senderovsky poza în cel mai serios mod posibil ca romancier rus, cu mâna sub bărbie (arăta de parcă se pregătea ca în clipa următoare să abolească sclavia); și la stânga lui Karen, cu gropițe în obraji și cu ochii sticloși și cu (foarte posibil) urme de narcotic pe o nară, rezemată de sărbătoritul proaspăt autor atât de drăgălaș, de parcă tocmai l-ar fi cunoscut și s-ar fi îndrăgostit de el pe loc, cu trupurile lor unite într-o jumătate a fotografiei, pe când în cealaltă trunchiul lui și al lui Vinod erau depărtate, cu brațul lui Senderovsky aruncat de gâtul lui Vinod ca și când s-ar fi sprijinit de un fotoliu dintr-un hotel.

Vinod puse fotografia jos. Prietenii lui continuau să pălăvrăgească, amintindu-și de prietena lui Suj care absolvise o facultate de artă din Ohio și a cărei poreclă, atribuită foarte perspicace, recunoșteau ei, era Gen, materie pe care acum o preda, culmea, tocmai la New Haven.

Senderovsky pusese un playlist numit „Sunetele Sahelului", dar ritmurile din Mali nu-l făceau pe Vinod să se simtă cu nimic mai bine. Ar fi vrut să-și dea seama de ce brusc era atât de deprimat. Se uită de la unul dintre prietenii săi la celălalt. Karen purta mască de când stătuse de vorbă cu Actorul în bungalow-ul ei (și de asemenea spălase și dezinfectase toate suprafețele din camera de zi, deși această formă de transmitere a virusului nu mai era considerată probabilă), tifonul albastru ascunzând forma de pescăruș în zbor a buzelor ei.

Prin contrast, Senderovsky nu era mascat. Și Vinod simți cum în el înflorește furia din cauza feței goale a prietenului său, în timp ce latifundiarul sărbătorea din nou cea mai grozavă seară din viața sa, pe care o datora unei indience naive, și asta cu numai doi ani înainte de a-i spune lui Vinod că romanul său e prea „înglodat în istorie", prea formal și distant și îngrozitor de lipsit de umor.

„Formal și distant" fuseseră și cuvintele pe care le folosise pentru a descrie comportamentul lui Suj pe când încerca să obțină permisiunea prietenilor pentru a se descotorosi de femeia alături de care trăise mai mulți ani, pe banii căreia trăise și cu care, la un moment dat, intenționase să se căsătorească. O abandonase numai pentru a putea să o culeagă pe Masha de pe culmile trecutului

îndepărtat. Chiar și pe atunci, își amintea Vinod, o îndemnase pe Masha să se orienteze către mult mai rentabila radiologie, în loc de psihiatrie.

– Uite, Karen! strigă Vinod. Licurici!

Pajiștea unde stătea zilnic turcește, cu materialul de lectură și contempla irealitatea era acum fosforescentă de insecte.

– Știi, și eu am amintiri frumoase legate de licurici, spuse Senderovsky.

Așa cum se aștepta Vinod, începu să povestească despre verile petrecute în Crimeea. Vinod se ghemui lângă Karen așa cum ea se lipise de Senderovsky în fotografia triumfului.

– Dă-mi un sărut, spuse el. Au ieșit licuricii. E ora giugiulelii.

Ea îl îndepărtă blând, încercând să nu răsufle în direcția lui.

– O să fie tot aici și peste o săptămână, spuse ea.

În ochii ei, insectele aducătoare de nostalgie păreau programate. Erau aproape prea perfect aleatorii în sclipirile lor, un algoritm hipnotic menit să încurce trecutul cu prezentul.

– Nu vrei să mă săruți?

Vinod vorbi cu accentul său bolovănos, încercând să sune romantic și *filmic*.

– Trebuie să fiu atentă, spuse ea prin mască. Arăta atât de bolnav, adăugă, referindu-se la efortul de deprogramare a Actorului, din urmă cu câteva zile. Cred că avea diaree. Ăsta nu e unul dintre simptome?

– Bine, atunci nu mă săruta, spuse Vinod.

– Trebuie să am grijă de tine, spuse Karen.

Își frecă ochiul stâng. Se freca la ochi de două zile. Era ca și când o insectă și-ar fi făcut culcuș sub pleoapa ei de jos și refuza să fie evacuată.

– De ce? Nu sunt invalid.

– Măi, copii, făcu Senderovsky.

Încă de când Actorul revenise, numai pentru a dispărea din nou, Dumnezeu știe unde (își lăsase Lancia acolo), atmosfera pe moșie se schimbase. Bunăvoința și armistițiul dintre coloniști erau supuse inspecției și reviziei. Poate de aceea se aflau pe verandă în miez de noapte, încercând să-și potolească emoțiile.

Când luminile se stinseră și Karen închise numeroasele dispozitive din jurul său, Vinod se apropie de canapeaua din camera de zi unde ea se autocarantinase și-i cuprinse cu brațele trupul adormit. Karen sforăi fioros în îmbrățișarea lui, mai tare decât își amintea el din copilărie, dar îi găsi gura împroșcătoare și i-o sărută. Visând, Karen îl împinse la o parte și, cu un pufnet de adolescentă, se întoarse către spătarul canapelei. Se frecă de stofa acesteia cu ochiul care o mânca și gemu nefericită. Vinod se aplecă și-i mirosi părul și respirația încă proaspătă de la pasta de dinți. Plămânii săi cândva suferinzi se umplură de ea, iar el se întoarse în pat oarecum sătul, dar simțindu-se tot singur. Dacă petrecerea de debut literar a lui Senderovsky însemna mai mult decât își amintea el? Dacă era prea bătrân ca memoria să mai coopereze cu el, ca să înțeleagă ce însemnau de fapt fotografiile acelea lucioase? Nu puteau fi atât de rudimentari pe cât sugerau zâmbetele artificiale pe care posteritatea le dădea drept reale. Dacă fusese luat de prost, iar și iar?

Pe partea ei de pat era o bucată de hârtie, un fragment dintr-o lecție pe care Karen i-o preda lui Nat, cele mai importante fraze în coreeană, scrise în engleză și în hangul: „Mă doare capul, mă dor ochii, mă doare gura, mă dor picioarele, e prea puțin, e prea mult, nu-mi place."

5

Vinod stătea în mijlocul pajiștii sale, pe carpeta braziliană, citind *Un erou al timpului nostru*. Ediția aceea a romanului rusesc din secolul al XIX-lea începea cu o varză de introducere scrisă de Senderovsky, în care acesta spunea mai ales cum și-ar dori un viitor al literaturii fără eroi chipeși. Stoluri de păsări se instalaseră în ulmi, deasupra capului blândului cititor și trăncăneau ore în șir, doar pentru ca apoi să se oprească, de parcă cineva ar fi spus ceva jenant.

În ultima săptămână, Karen dezvoltase – dacă acesta e cuvântul corect – conjunctivită, și acum ca precauție locuia pe canapea, la distanță de ceilalți coloniști, inclusiv de iubitul ei. Pe Vinod asta îl scotea din minți. Dacă era să se izoleze de el, măcar să ia dormitorul bungalow-ului, unde el o putea servi credincios cu mâncare și băutură și putea dormi el pe canapea. Și, în plus, dacă e vorba despre virus, conjunctivita nu afecta în special copiii? Și, în plus, Karen nu-și pierduse gustul sau mirosul ca cei mai mulți dintre cei afectați; încă mai putea aprecia mâncărurile gătite de Ed pe care Masha i le lăsa în fața ușii de la intrare. Și, în plus, ar fi trebuit să nu-și mai scarpine ochiul; Vinod ar fi fost încântat să-i schimbe compresele reci, dacă l-ar fi lăsat. Și, în plus, asistenta ei deja comandase picăturile cu steroizi, cu ajutorul rețetei scrise de Masha.

În ziua aceea, conjunctivita se agravase, și Karen intră într-o stare de teroare egalată numai de o bruscă senzație de oboseală cleioasă, de parcă nu-și putea depărta degetele unul de celălalt sau desprinde dinții de sus de cei de jos, cu atât mai puțin să ridice mâna să se scarpine la ochi. (Și exact asta avea nevoie urgentă să facă, să-și scoată ochii ca ăla cum-mă-sa-l-cheamă, nenorocitul de rege grec antic.) La dracu' cu „și în plus"-urile lui Vinod. Se expusese Actorului care, idiot nenorocit și fără minte, adusese chiriașul secret în colonie. De ce-l ascultase pe Vinod și-l ajutase pe Actor? De ce-l lăsase Senderovsky să se întoarcă, în primul rând? De ce nu pusese Masha punct întregii chestii? Poate că încă mai avea sentimente pentru el, în poșeta aia demodată cu paiete pe care o numea inimă.

Și, desigur, partea esențială a întregii povești: dacă n-ar fi fost produsul lui Karen, nimic din toate acestea nu s-ar fi întâmplat. Dacă măcar Vinod ar asculta-o, dacă s-ar duce să locuiască în casa mare, sau dacă ar ocupa bungalow-ul Big Island, acum că Ed coabita cu Dee. Dacă măcar i-ar putea da lui Nat încă o lecție de coreeană. Limba avea nevoie de întreținere constantă, iar nenumăratele filme cu Bomi Caracatița Ortografică, care deseori făcea greșeli amuzante, dar instructive, nu aveau să fie suficiente. Dacă propria mamă ar fi fost mai strictă în privința asta, în învățatul limbii materne, ar fi fost acum o persoană diferită, mai mândră. Poate că totul ar fi ieșit bine.

Vinod auzi agitație mai sus pe deal, provocată de oameni, nu de păsări. Până acum își cunoșteau unii altora vocile și îi auzea pe Dee și Ed certându-se în public, împreună cu vocea de mezzosoprană panicată a lui Senderovsky. Ce se petrecea? Mai era mult până la cină. Deci trebuie să fie vorba despre Karen. Poate că i se înrăutățise starea. Ar fi trebuit să rămână lângă ea, în camera din față a bungalow-ului, oricât de poluată ar fi fost, chiar dacă ea l-ar fi gonit.

Se ridică și cartea îi căzu din mână. Se întinse să o ridice, coperta strident colorată rămânând suspendată în iarbă, dar mâna nu apucă nimic. Se întinse după carpetă, dar aceasta era acum prea departe. Cum era posibil? Era chiar *acolo*. Ridică mâna după ea, dar nu reuși decât o fluturare a brațului, ca și când carpeta ar fi plecat la școala de covoare, și el, părintele îngrijorat, și-ar fi luat rămas-bun. Ziua părea acum imposibil de lungă, de parcă ar fi făcut parte dintr-un calendar extraterestru. Trebuie să fi trăit în aceeași zi timp de săptămâni în șir, ca un locuitor de pe Venus. Hotărî să inspire aerul umed, dar mângâiat de vânt al verii din jurul său, însă acest act simplu,

contractarea pieptului, pauză, destinderea pieptului, părea acum să aibă prea mulți pași ca să-i poată urma într-un timp atât de scurt.

În partea de jos a câmpului vizual îi licăreau culorile migrenei. Știa ce are de făcut: să-și târâie pașii de pe pajiște către bungalow-ul lor, dar acest lucru părea acum pe jumătate imposibil, ca și când ar fi trebuit să emigreze la deal fără documentele necesare. Făcu câțiva pași, apoi se rezemă de terenul dinaintea sa, cu palma întinsă pentru a-și opri căderea. Pulpele îi ardeau, cineva trebuie să i le fi mângâiat cu mâna fierbinte, dar când se răsuci, cu gâtul ca într-o menghină dureroasă, pentru a privi în spate, nu era nimeni care să-i țină tovărășie (chiar și soarele era acoperit de nori dantelați). De ce trebuia să urce dealul ăla până la grupul de bungalow-uri pastelate, care-i arătau toate dosul? De ce să nu aranjeze o siestă pe proaspăt cosita pantă catifelată? Care era scopul întregului chin? Karen, trebuia să ajungă la Karen. Continuă să urce, cu mâna întinsă dinaintea lui, ca o formă de asigurare în caz că se prăbușea. Când ajunse la treptele de cedru ale verandei acoperite, primul avanpost al civilizației, îi trebuiră câteva secunde ca să-și dea seama unde anume era.

Odată deschisă ușa bungalow-ului lor, spera că se va prăbuși în încăperea umbrită și răcorită de aerul condiționat. Dar aerul părea cald și arzător și deloc plăcut. Iubita lui era întinsă pe canapea, sub o pătură, cu picioarele în șosete japoneze ieșindu-i la un capăt, cu o compresă pe ochiul stâng care-i amintea de monedele din aur puse pe ochii morților.

– Karen! strigă el.

Numai că nu era un strigăt. Era un scâncet stins. Ea se mișcă, chinuit. Din nou, așa cum se întâmplase în cea mai mare parte a vieții lui, erau împreună, dar separați. Cel puțin Karen era încă în viață. Vinod intră în camera lor și să prăbuși pe pat. Trebuia să scoată ceva de pe fundul valizei. Teancul subțire de documente legalizate, împreună cu un teanc mai gros de articole imprimate în studioul lui din Elmhurst în primele zile ale epidemiei. Nu trebuia decât să găsească puterea de a o face.

Karen descoperi documentele trei zile mai târziu. Vinod zăcea pe burtă în dormitorul lor. Ea avea ochiul bolnav închis și purta mănuși chirurgicale, o mască și una dintre vizierele de plastic pe care asistenta ei le comandase pentru toți cei din colonie, la instrucțiunile Mashei. Valiza lui era deschisă și părea răvășită, un torent de lenjerie de corp neagră și de ciorapi albi găuriți pe care Karen intenționase să-i înlocuiască la venirea frigului.

– Vinod, spuse ea.

Un murmur. Karen auzi un șuierat lung, acordeonul închis în pieptul lui.

– Vinod! strigă, scuturându-l de un picior.

– Acoperă-mă, spuse el.

Trupul îi tremura ușor, la intervale regulate, în special în jurul subsuorilor și la coapse, ca și când ar fi fost un câine înspăimântat.

– Ți-e frig? întrebă ea. O chem pe Masha să se uite la tine. Ce e asta?

Puse mâna pe hârtiile împrăștiate în jurul lui.

– Sunt pentru tine, spuse el.

După fiecare cuvânt avea nevoie de o scurtă pauză. Înțelegea acum expresia „a-ți trage răsuflarea". El nu și-o putea trage. Continua să se îndepărteze de el. Acum, că era oarecum treaz, nu putea sta nemișcat. Mușchii îi erau în flăcări, mușchii lui cei noi, întăriți de înot și de sport. Ce risipă nenorocită. În miezul verii, cu ea în brațe, cu Senderovsky recunoscându-și minciuna, înghițise momeala mitului pe care i-l vindeau, mitul unui Vinod sănătos, de om de succes, activ sexual. Ha! Toate drumurile duceau la picioarele lui tremurânde, la plămânii lichefiați.

Ea puse o pătură peste el și o strânse în jurul umerilor și picioarelor. Deasupra teancului de hârtii era un formular tipărit. VINOD S. MEHTA, citi ea. Și apoi amestecătura de cifre care alcătuiau adresa unui apartament ieftin din Elmhurst. Și apoi cu litere mari: DEPARTAMENTUL SĂNĂTĂȚII DIN NEW YORK. Medical Orders of Life Sustaining Treatment (MOLST)[18].

– Oh, lua-te-ar dracu', spuse ea. Să te fut de idiot nenorocit!

În coconul pe care i-l crease ea, Vinod continua să respire, deschizând gura pentru ceea ce părea o inspirație exagerată, pentru ca apoi să se oprească, păcălit, ca mâna unui copil din orașul său natal, dată la o parte de pe portiera unui ambasador așteptând la semafor.

– Mă duc s-o aduc pe Masha chiar acum, spuse ea, dar Vinod n-o mai auzi.

Urca scările, cu mâna pe familiara balustradă din lemn de tec. Își dădu imediat seama unde era și *când*, salonul enorm din față și bucătăria de la parter, plină ochi cu petrecăreți flămânzi, mobila grea peste tot, dar absența nimicurilor naționale tipică imigranților, pereții lungi și goi fiind un miracol în sine. Îi auzea pe prietenii de la facultatea de arte ai lui Suj și Gen vorbind despre cooperative alimentare și descoperirea sexuală continuă. Îi auzea pe prietenii lui și ai lui Senderovsky de la colegiul din oraș, studenți în primul an la drept la instituții locale, cei trei frați filipinezi care înființaseră o formație indie și apoi intraseră toți trei în publicitate, o mică turmă de asistenți sociali și profesori aspiranți, behăind cu accentul lor non-manhattanez.

– Vinod! strigă unul dintre ei în trecere, o față încețoșată, șuvițe de păr închis la culoare, un lanț de aur, același accent intact ca al său. Unde te duci, *yaar*?

– Ajută-mă, spuse Vinod. Cu cât urc mai multe trepte, cu atât mai multe…

Înaintea lui se tot adunau trepte, de parcă ar fi încercat să urce o scară rulantă care cobora.

– Stai să o chem pe Suj, spuse Lanț-de-aur. Între timp, de ce nu iei o pauză?

– Nu! spuse Vinod. Trebuie să continui să urc.

Continuă să urce, cu treptele multiplicându-se în fața lui. Ceilalți continuau să coboare, veseli, strigând, oameni aparent fericiți, cu fețele încețoșate de vacarm, dar el era singurul care urca. De ce nu putea să se întoarcă și să coboare împreună cu ei la petrecerea zgomotoasă de la parter?

O mână îl apucă de cot. Era Suj. Avea sub ochi aceleași cearcăne cumplite ca el, cearcănele pe care Karen încerca să le tempereze cu cremele ei.

– Hai să ne așezăm, îi spuse ea lui Vinod.

Uitase de accentul ei de elită. Studiase la Goldsmiths o vreme.

– Trebuie să ajung la etaj, spuse el. Ai putea să faci ceva cu scările, te rog? E casa ta.

– De ce? Ce e la etaj? întrebă ea.

Îl ținea de mână. Avea degetele lungi și subțiri. Pielea ei se dovedi fierbinte la atingere, ca șmirghelul lăsat de nisipul deșertului, iar el își trase mâna.

– Apă, spuse stins.

– Ce e la etaj, Vinod? repetă ea.

– Hai să urcăm împreună și să aflăm, spuse el. Putem forma o echipă.

– Ca o echipă de investigații? spuse ea. Ce prostuț ești. Nu privi în sus.

Dar el privi. Tavanul dispăruse. Nori urbani, rapizi, treceau nestingheriți către interiorul continentului, promițând ploaie. El începu să tremure, iar Suj îl cuprinse într-o îmbrățișare. Mirosea a alcool și a humus.

– Vinod, spuse ea. Ar fi trebuit să te duci la o facultate mai bună. De ce nu i-ai lăsat în urmă?

– Pentru că știam că odată și-odată o să-i prind din urmă, spuse el.

Acum ea-i șoptea la ureche, avea o respirație caldă și mirosind alcool, alinătoare dar puternică.

– Niciodată n-o să-i prinzi din urmă pe oamenii ăștia, spuse ea, acum cu un accent mai pronunțat, matern. Niciodată, niciodată, niciodată.

Mergea prin Meatpacking District, către apartamentul lor de pe Washington Street, într-un bloc aglomerat cu cinci etaje. În brațe căra ceva imposibil de greu și de fierbinte. Îl puse jos. Îl examină. Butoane. Ventilatoare. FRIEDRICH.

– Sasha! strigă către etaj. *Bhai*! Am cumpărat un aparat de aer condiționat. Ajută-mă să-l aduc sus.

Sasha ieși la fereastra apartamentului lor de la etajul cinci – părul creț până la umeri, ochelari cu rame de baga, expresie țâfnoasă de douăzeci de ani.

– La ce ne trebuie? strigă el. E septembrie.

– Acum prinzi prețuri bune. Ajută-mă! Mor aici.

– Mă uit la un meci, joacă Mets.

– De când?

– Ieri am descoperit sporturile. Sunt formidabile. Oh, rahat. M-ai făcut să pierd un eseu. Stai acolo. Îți arunc gunoiul din frigider.

– Nu, trebuie să aduc ăsta sus. De ce nu vrei să mă ajuți?

– Ia liftul!

– Nu avem lift.

– Sigur că avem lift. Ce-i cu tine?

Trase de cablul aparatului de aer condiționat până în vestibulul soios. Se simțea de parcă în orice moment ar fi putut să se scape pe el. Privi de jur-împrejur la imitația de marmură din hol. Imitație de aur, imitație de piele, imitație de marmură. Ce viață avea. Totul era tăcut, cu excepția sunetului chinuit al propriei respirații. Duse mâna la gură; nu ieșea din ea niciun tub. Scările erau la stânga, dar erau închise cu un semn care anunța SCĂRI DEFECTE, FOLOSIȚI LIFTUL.

Iar acolo unde n-ar fi trebuit să existe unul era un lift, o cutie mică, albă și zornăitoare, care nu avea niciun sens într-o clădire cu cinci etaje de vechimea aceleia. Târî de cablu aerul condiționat înăuntru și apăsă butonul etajului cu cotul.

– Țineți liftul! strigă o voce. Vă rog, domnule!

Vinod întinse mâna ca să împiedice liftul să se închidă. Ușile oftară și se deschiseră, lăsând la iveală un bărbat corpolent, gâfâind, într-un tricou cu Mets. Intră și-l privi cu ochi blânzi pe Vinod, cu ochi de „unchi", își spuse Vinod, dintr-un motiv sau altul. Ocupa cea mai mare parte din cabina liftului, dar Vinod se simțea în siguranță cu el în preajmă. Nu-și dorea să fie singur într-un lift, acel prototip de sicriu urban.

– La ce etaj? întrebă el.

Bărbatul zâmbi, cu ochii la Vinod.

– La ce etaj, domnule? întrebă Vinod din nou.

Îi plăcea că-și spuneau unul altuia „domnule". Formalism într-o țară informală. O politețe de modă veche. Bărbatul nu răspunse, ci începu să se apropie de el, încet, încet, încet, câte o jumătate de pas ca o capră temătoare, până când Vinod îi putu simți dulceața densă și complicată a mirosului trupului.

– Trebuie să ajung la etaj acum, spuse Vinod. Am cumpărat un aparat de aer condiționat la reduceri.

Dar foarte curând simți stomacul și pieptul bărbatului, moi și îmbietoare ca niște perne, rezemându-se de el, împingându-l către perete, blând, dar insistent, de parcă ar fi încercat să demonstreze ceva cu trupul lui.

– De ce? întrebă Vinod. De ce faceți asta?

Dar bărbatul continuă să se împingă în el, în timp ce puținul aer era scos din plămânii lui Vinod, în timp ce îl privea întruna și zâmbea cu zâmbetul acela tomnatic al său, cu buzele apropiate de ale lui Vinod ca pentru un sărut. Continuă să se împingă în el, fără dorință, dar cu întreg trupul, ca și când i-ar fi administrat un masaj vertical, iar oricât încerca Vinod să se extragă din masa aceea atotcuprinzătoare și aplatizantă nu reușea. Și oricât ar fi încercat să protesteze, nu putea. Asta era cel mai înspăimântător: nu putea vorbi. Și nu putea duce mâna la gură ca să verifice dacă are sau nu tub. Își dădu seama, în ultima clipă, că liftul se mișca în jos, dincolo de subsol, către centrul pământului.

Patru mâini îl conduceau către baie. Purta mască, dar fără *lungi* și fără chiloți. Ridică privirea. Karen și Masha purtau măști și viziere de protecție, iar în lumina roșie a becurilor incandescente arătau a marțieni. Se cutremură de frică, uitând să se rușineze de Masha, deși i se legăna ca un metronom între picioare.

– Am avut un accident? șopti el.
– Nu, ești în regulă, scumpule, spuse Karen.
– Ai citit materialele pe care ți le-am lăsat? șuieră el. MOLST și articolele? E legalizat.
– N-ar trebui să vorbești, spuse Masha. Concentrează-te pe respirație.
– Petrecerea aia, spuse Vinod. Ce s-a întâmplat la petrecerea pentru Sasha? În Fort Greene?
– Am aranjat totul, spuse Karen. O să te faci bine.
– Nu! încercă el să țipe.
– Șșșt.
Îl așezară pe toaletă.
– Nu, nu, nu, nu, nu.
Fiecare sunet pe care-l scotea trupul lui îi era străin, avea nevoie de traducere.

Pe veranda acoperită, Masha și Senderovsky stăteau pe o latură a mesei, Karen și ochiul ei bandajat pe cealaltă, procurori în confruntare cu acuzatul. Dar, mai corect spus, Masha era procurorul, iar Senderovsky ar fi trebuit să fie în boxa acuzării, alături de Karen. Numai boala ei îi ținea de părți opuse ale mesei, deși Karen susținea că datorită picăturilor cu steroizi era acum pe cale de vindecare, iar restul simptomelor se atenuaseră. Măcar dacă s-ar fi putut spune același lucru și despre prietenul lor.

Senderovsky, cu mască pe față, era redus la o pereche de ochi umezi care rătăceau pe lemnul verandei, pe canapeaua unde avuseseră loc atâtea întâlniri intime la lumina lumânărilor, după cină, cu prietenii săi (cu doar o săptămână în urmă, cu doar o săptămână în urmă!) și asupra nenorocitei de adunări de licurici de dincolo de ea. Acum, soția lui și Karen purtau măști din plexiglas ca doi participanți la o convenție a sudorilor.

În cele din urmă, privirea i se opri asupra bungalow-ului Lullaby, gol și întunecat, și-și aminti prima conversație pe care o avusese cu prietenul său, imediat după sosirea acestuia. Vinod îl întrebase de romanul său din cutia de sandale Teva, iar Sasha îi spusese că vorbește ca și când și-ar lua rămas-bun. Ar fi vrut să strige la cele două femei: „A venit aici să moară!".

– Ce mai prieteni, spunea Masha. Ce grijulii. Ați făcut tot ce era imaginabil pentru a-l îmbolnăvi. Toți trei pretindeți că sunteți unul pentru celălalt familia pe care niciunul n-a avut-o, dar voi doi sunteți exact ca familiile din care proveniți.

Karen nu era obișnuită să fie atacată așa. Asistenta ei avea un asistent care îi filtra atacurile malițioase din mediul online. Suportase o viață întreagă să i se vorbească de sus, să fie făcută în toate felurile și să vadă cum degete de toate culorile trăgeau de colțuri de ochi în încercarea de a crea imitații urâte ale ochilor ei frumoși. Dar acum era acuzată de – ce anume? Că l-a ucis pe bărbatul pe care-l iubea? Că și-a omorât cel mai bun prieten?

– Vinod mi-a spus că trebuie să-l rezolv! strigă Karen, referindu-se la Actor. A spus că e datoria mea. Că trebuie să o fac și pentru Dee și Ed. Asta a spus, Masha, îți jur. Am ținut toate ferestrele deschise. Am stat pe canapea, la distanță unul de altul.

– Deci după ce o viață întreagă ai ignorat tot ce a spus Vinod, după ce ai făcut pe sora mai mare, ai ales momentul ăsta să-i onorezi dorințele. Iar tu – se întoarse către soțul ei – i-ai permis să se întoarcă aici. Chiar ai crezut că o să facă un serial cu tine? Un serial despre un fiu de oligarh cu o circumcizie nereușită? Cine s-ar uita la așa ceva pe lumea asta?

– Deci noi suntem singurii vinovați? întrebă Karen. Ai fi putut să-l oprești pe Sasha să-l primească înapoi. E și proprietatea ta.

Continuară așa o vreme, până când pe masca de plastic a lui Karen începură să apară stropi de salivă. Senderovsky nu reușea să înțeleagă furia soției sale față de ei. Ce se întâmplase era bun făcut. Nu se putea cere o reluare. Trăiau în vremuri excepționale. Era Geneza pe dos, speciile dispăreau una câte una, cerurile se închideau deasupra capetelor. Și acum cineva trebuia să plătească. Vinod avea să treacă de la o prezență materială la amintirea tristă și înfrumusețată a unui timp istoric, la sclipirea unui bliț Fuji în arhiva fotografică a lui Karen.

Dar pe Senderovsky nu l-ar fi deranjat o soartă asemănătoare pentru sine. Nu-și dorea în mod special să moară, dar era pregătit să o facă. Era pregătit ca proprietarul camionetei negre, bruta aceea cu braț alb și șapcă roșie, să urce treptele de cedru, să țintească arma masivă către el și numai către el și să descarce întreaga forță a armamentului în pieptul lui flasc. Fie ca povestea să culmineze pe veranda aceea ridicol de pretențioasă, în sunetele Sahelului răzbătând de la radioul cel roșu, în strigătele misterioasei păsări cu umeri galbeni. Și-a ucis cel mai bun prieten, ar putea spune ferparul din ziar, în locul sumarului sumarei sale cariere. Sasha Senderovsky: mincinos, hoț de cutii Teva, proprietar al proprietății blestemate.

Chiar înainte de a li se alătura soției și prietenei sale, Sasha văzuse primele zvonuri despre reapariția și dispariția Actorului pe proprietatea sa croindu-și drum pe rețelele de socializare (oare dăduse din casă polițistul statal?), unde fusese etichetat și aproape acuzat de răpire sau chiar mai rău. Își parcase mașina de-a curmezișul, la capătul aleii, ca măsură de protecție (de parcă fanii Actorului n-ar fi putut să o ocolească pur și simplu și să conducă pe iarbă), și-i ceruse îngrijitorului să construiască un gard ad-hoc.

Karen răsfoia acum documentele lui Vinod cu mâinile ei înmănușate, sub luminile galbene ale verandei.

– I-am cerut avocatului meu să să uite prin toate astea, spuse ea. Dar presupun că Vinod poate face orice vrea. În afara cazului în care-l declarăm lipsit de discernământ sau ceva de genul ăsta.

– Chiar mă întrebi pe bune chestia asta? spuse Masha. Găsește-ți un alt afurisit de psihiatru!

– Bine, atunci ce ziceți de asta, propuse Karen. Acceptăm refuzul resuscitării, dar îl convingem să revoce partea cu intubarea.

– De partea aia îi e frică, spuse Senderovsky. De intubare.

Cum fusese astmatic în copilărie, înțelegea teama lui Vinod de ventilator. Ideea de a se trezi și de a descoperi că ai un tub pe gât, întinzându-se în jos, către centrul ființei tale, pe căi rezervate pentru respirație și mâncare și băutură și strigăt (cum ar fi „Ajutor!"), de a fi la mila unei mașini care pompează, de a avea mâinile legate – un spectacol al ororilor medievale sub aparența unui spital antiseptic.

– A venit aici să moară, spuse Senderovsky în cele din urmă. Practic mi-a spus asta când a sosit aici. Și-a calculat șansele. De asta avea hârtiile alea cu el tot timpul.

– Asta a fost atunci, spuse Masha. Dar i s-a schimbat viața. Acum e îndrăgostit. Ar trebui să poată lupta pentru…

Acum cădea în clișeu. Ideea de a *lupta* cu o boală sau de a *lupta* pentru dragoste era pur și simplu militarismul american care o ia razna. Poți face unele chestii pentru a-ți îmbunătăți șansele împotriva unui lucru cum e virusul acesta, dar dacă e să mori, atunci mori. Poate că asta era esența teancului de hârtii al lui Vinod.

– Cred că știe că, după stadiile incipiente ale iubirii cu mine, totul se duce dracului, spuse Karen.

– Acum vorbește depresia din tine, replică Masha.

Karen răsfoi din nou hârtiile și citi la întâmplare din porțiunile subliniate de Vinod.

– „O durată de viață de patruzeci și opt de ani pare scurtă, dar cu numai un secol în urmă… Dacă ne uităm la extrasele evaluate de specialiști… Peste optzeci la sută dintre pacienții intubați… Pentru mulți dintre cei care au supraviețuit, printre efectele pe termen lung se numără paranoia… O moarte vie."

– Statisticile astea s-au schimbat acum, spuse Masha. Au apărut tratamente noi, eficiente, în special pentru persoanele cu sisteme imunitare compromise.

– Le poți administra, ca medic? întrebă Karen.

– Nu sunt pneumolog.

– Mulți medici fără experiență relevantă au fost aduși la muncă.

– Sub conducerea unora care știu ce fac. În spitale. Cineva trebuie să-i măsoare constant nivelul

de oxigen. Trebuie să existe acces la tratamentul intravenos. Un pulsoximetru. Un monitor. Steroizi, dacă se ajunge la asta.

– Deci, spuse Karen, crezi că ar trebui să fie internat în spital?

– Isuse Cristoase, da! strigă Masha. Serios, ce mama dracului e cu voi, oameni buni?

Senderovsky tuși în pumn.

– Iar tu – i se adresă ea lui Karen – n-ar trebui să fii printre oameni, nici chiar în aer liber. Am un copil mic. Ai uitat? Nu ești îngrijorată pentru ea?

– Dacă ajunge în spital, n-o să-l mai vedem niciodată, spuse Senderovsky.

– N-ai de unde să știi asta, răspunse Masha.

– Care e ultimul lucru pe care l-a scris, o întrebă Senderovsky pe Karen. Citește-l.

– Cu toții l-am citit deja, spuse Masha. Încetează să mai fii melodramatic.

Karen privi cu tristețe cuplul Levin-Senderovsky. În cele din urmă, își spuse ea, o să se împace și o să se ducă la culcare împreună și o să se aibă unul pe celălalt. Iar eu o să mă întorc la cum erau lucrurile înainte de a sosi aici. Înapoi în apartamentul de pe White Street și la zumzetul de dimineață și de seară al jaluzelelor care se ridică și se coboară automat și la oglinda din alabastru din hol, în care pot să exersez cum se spune bună și la revedere.

– „Amândoi vă doriți să dețineți controlul", citi Karen din finalul cererii lui Vinod către ea și Senderovsky, „așa că de ce v-ați dori să mi-l răpiți mie? De ce să nu-mi permiteți să-mi păstrez demnitatea la final? Tot ce-mi doresc este să nu mor singur. Tot ce-mi doresc este să fiu alături de prietenii mei."

– Ei bine, cu toții murim singuri, spuse Masha. E tragic. Cea mai mare tragedie a vieții noastre, cu excepția faptului de a ne fi născut. Și, apropo, cât de des l-ați văzut pe Vinod înainte de a se întâmpla toate astea? Cât de des l-ați întrebat ce mai face? În afara dăților când i-ați oferit bani, pe care știați că n-o să-i accepte niciodată. Doar ca să vă simțiți voi mai bine.

– Ce știi tu? o întrebă Karen pe Masha. Niciodată n-o să știi ce înseamnă o prietenie ca a noastră.

– Și tu n-o să fii niciodată mamă cu adevărat, spuse Masha.

– Nici tu, răspunse Karen.

Senderovsky întinse mâna să-și consoleze soția. Vocile furioase se loveau de pereții splendidei sale verande, conversația nu se mai termina, exact ca la părinții săi, care erau capabili să se războiască până dimineața, alimentați de un degetar de vodcă și câteva cești de ceai. Încă se mai gândea la moartea prietenului său, și la a sa. Se presupunea că trebuiau cu toții să se obișnuiască cu asta, cu noul aspect științific, dar nu reușea că găsească rostul acelei distrugeri capricioase. Era un om cumsecade, o gazdă jovială, un ordoliberal autoproclamat. Cu patru luni în urmă, sub acoperirea primăverii, întâmpinase în colonia sa cinci oaspeți de o calitate excepțională.

Cum se ajunsese aici? Cum?

6

– Căsătoria e moment memorabil. (O voce cu accent rusesc.) Extra memorabil cu Sistemul Superior de Album de Nuntă Senderovsky.

Vinod se îndreptă în direcția vocii, în semiobscuritatea cețoasă a depozitului neaerisit, cu sandalele Teva lipăind pe podelele cenușii și prăfoase.

– Dar mai întâi lăsați să spun despre șurub! E șurub special, de oțel inoxidabil, care, după ce legat, permite la pagini album de nuntă să se deschidă de tot. Alo? Duamna Fernandes? Alo?

Domnul Senderovsky se uită nedumerit la receptor, din care tonul de secol XX izvora într-o linie lungă și neîntreruptă. Vinod își dădu seama că ceva nu era deloc în regulă. Nu-și făcuse bine treaba. Duse mâna la gură ca să caute tubul.

– Futu-i ciapa mă-sii, spuse domnul Senderovsky, netezindu-și ultima șuviță de păr peste țeasta ca un sâmbure de măslină. Sasha spus la mine că pont bun. Mama la coleg de clasă mărită petrolist. Fernandes nu e spaniol, e filipinez.

– Nu mi-am făcut treaba, spuse Vinod, cu voce tremurândă. Nu am reparat aparatul de etichetat.

– Ai, futu-i, spuse domnul Senderovsky. Ai, căcat. Ce să faci? Oricum vară proastă. Nimeni nu căsătorește. Prea cald. Climat economic greu din cauza la Clinton. Părțile se desfac, dar centrul ce face? Centrul nu se mai poate ține. Kaput. Toată industria de albume de nuntă… (flutură din mâini, indicând starea industriei). Dar oameni ca noi, noi știm ce e ghinionul, *nu*, Vinod? Ce ziceam noi când au venit inginerii indieni la Leningrad: *hindi*, *russi*, *bhai*, *bhai*. Frate, frate. Așa că și în America suntem toți *bhai*. *Bhai* în ghinion!

– Domnule Senderovsky, pot să dau niște telefoane de marketing? Am lucrat la accent, cum mi-ați spus.

– Nu, nu, ești puternic. Tu ridică cutii.

– Dați-mi voie să dau un singur telefon.

– Nu, nu, ai accent prea apărat.

– Prea apăsat?

– Da, nu asta am spus?

– Mi s-a părut că ați spus…

Auziră soneria și se priviră unul pe celălalt.

– N-am făcut programare, spuse domnul Senerovsky, uitându-se la pagerul agățat de curea. Poate idiot de Sasha, fumător de marijuana, și-a uitat cheile. Stai așa, ai făcut tu programare?

– Cum aș putea? Nu mă lăsați nici să mă apropii de telefon.

– Atunci e client surpriză!

Domnul Senderovsky se repezi târșâit către îndepărtata ușă de la intrare.

– Rahat prăjit! Poate anunț din *Village Voice* funcționat!

Vinod se uită la pupitrul de profesor de școală publică de la care angajatorul său își conducea disperata afacere, iar alături de acesta erau telefonul și scaunul pliant pe care stătea Sasha cea mai mare parte a verii, ca un cățel plătit cu salariul minim, absorbind opiniile politice și nefericirea tatălui său. Spațiile acestea mici și înghesuite, de imigranți, erau preferatele lui Vinod, fie că era vorba despre „bufetul" unchiului său, unde băștinașii sau proaspăt-căzuții-din-camion puteau să mănânce cu trei dolari ouă condimentate, înghesuiți la tejghea; sau despre falimentarul magazin de computere al tatălui său, unde amândoi frații săi munceau, în așteptarea birourilor de pe Wall Street, dar unde nu era loc și pentru Vinod, brahmanul *bhenchod*; sau despre acesta, cel mai

revoltător dintre gambituri, o afacere cu albume de nuntă oferind tehnologia patentată a „șurubului special", care abia se târâia în zorii epocii internetului.

– Vinod, se întoarse accentul rusesc, ți-a venit prietena.

Prietena? Domnului Senderovsky îi plăceau foarte mult glumele pe tema virginității lui Vinod. O vară întreagă la birou – în anul doi de facultate parcă, nu? – fusese petrecută dezbătând dacă sexul oral constituia sau nu intrarea sa în rândul bărbaților. Oare să fi fost…?

Karen intră pe ușă, purtând aceeași cămașă strâmtă pe care o purtase la prima lor cină la dacea, acum asortată cu niște pantaloni scurți de blug care-i scoteau în evidență mușchii coapselor, luciul genunchilor.

Se apropie de Vinod. El îi simți apropierea și caruselul de sentimente care i se pornea pe dinăuntru de fiecare dată când era lângă el. Întinse mâna să-i atingă umărul seminud, ca o pasăre care-și atinge fratele de cuib cu aripa. Dar acum se întâmpla ceva diferit.

Ea îi cuprinse amândoi obrajii cu palmele fierbinți și-l sărută pe gură, îl sărută cu toată tinerețea ei reprimată și cu tot sufletul ei încă inocent, iar el îi simți genunchiul în vintre. Vinod nu se putea opri din sărut, dar își dădu seama că era angajatul mercurialului domn Senderovsky și că nu reparase aparatul de etichetat. O dădu la o parte (chiar făcuse așa ceva?) și se întoarse către șeful său, care examina fără rușine pieptul lui Karen.

– *Uka-uka*, îi spuse el lui Karen. Am avut vizită de la Coreea de Nord la institut la Leningrad odată. Oh, ce femei în kimono au venit.

– *Hanbok*, îl corectă Karen.

– Da, sigur, da' n-am mâncat niciodată. Probabil e gustos.

– Domnule Senderovsky, e aproape patru și jumătate, spuse Karen. E-n regulă dacă Vin pleacă mai devreme azi?

Domnul Senderovsky oftă pentru a semnala că e în favoarea iubirii.

– Mergi, mergi, spuse el. Fac reducere la salariu.

– Spuneți-i lui Sasha că ne găsește la Florent, spuse Karen.

– La restaurant gay? Numai dacă nu vă convertesc la obiceiurile lor grecești.

Râse, cu dinții de aur în colțurile gurii sale sovietice.

Mergeau acum pe piatra cubică a străzilor din Meatpacking District, călcând în băltoacele de sânge și seu care făceau cartierul ceea ce fusese cândva, o splendidă felie de viață americană înghesuită între o autostradă condamnată și un cartier de case cu etaj. Dar acum altfel le mânjea sângele lui sandalele, iar ei, bascheții – pentru că acum se *țineau de mână*. Vinod își aminti cum reality-show-ul japonez al lui Ed se învârtea aproape exclusiv în jurul momentului în care doi protagoniști se prindeau de mâini. Dacă atingerea ei n-ar fi atât de fierbinte, aproape de combustie; dacă aerul umed al orașului l-ar lăsa să respire în timp ce privea afișele din jurul său:

ȘUNCĂ COMPLET GĂTITĂ
IEPURE 1.89 LIVRA
MIEL ÎNTREG 99c LIVRA

– Ascultă, spuse Karen. Am mințit despre Florent. Ne întâlnim cu Sasha mai încolo. Hai să mergem la tine și să ne futem.

Vinod nu putea spune nimic. Avea gâtul uscat și picioarele acoperite de emisiile altor animale. Cealaltă viață a sa, viața paralelă, fusese bună, să zică cine ce-o vrea. La patruzeci și opt de ani, văzuse India și Italia și, în ultimul moment, pe iubita sa dezbrăcată. Dar viața asta era aproape prea mult. Numai gândul la femeia asta dură și serioasă, în floarea tinereții, frecându-se de el pe unul dintre cele două paturi rabatabile gemene care constituiau peste șaptezeci la sută din apartamentului lui și al lui Senderovsky (mai rămânea loc pentru un reșou, un lampadar, un

televizor cu video și minifrigiderul în care păstrau gunoiul). Se apropiau de clădirea lui urâtă. Vinod zdrăngănea brelocul cu Mehta Computers – Dealer Autorizat Apple (de fapt, nu erau autorizați). Vinod se aplecă și-i șopti iubitei sale la ureche:

– Karen. Ascultă. M-am gândit la ceva. La mai multe lucruri.

– Întotdeauna te gândești, iubire. Când ajungem sus poți să folosești niște apă de gură.

– Dacă m-aș fi dus la New Haven? Dacă v-aș fi lăsat în urmă? Mi-aș fi luat doctoratul? Aș fi publicat? Dacă aș fi apărut la radioul național, ca Sasha? Dacă aș fi creat o personalitate amuzantă sau serioasă sau ceva între cele două?

– Șșșt, spuse ea. Nu vorbi despre astea. Nu faci decât să-ți obosești plămânii.

– Sunt atât de emoționat, că nu pot respira.

– Și eu te vreau destul de tare, spuse ea.

Dar ochii îi erau triști și gropițele de neînțeles.

– Suj spunea că n-o să pot niciodată să te prind din urmă.

– Suj? Asta e verișoara ta aia curvițină din Connecticut?

– Doar o altă voce din capul meu.

– Ce-ți spun eu mereu?

– Gândesc prea mult. M-am născut în vremurile greșite. N-o să vă ajung niciodată din urmă, nu-i așa?

– Ești pe punctul de a pune mâinile pe pieptul meu și o să ne futem așa de lent, că n-o să mai știi să vorbești.

– Oh, Doamne, făcu el.

Chiar spusese Karen vreodată asemenea chestii? Fie și irlandezilor ei înalți, cu viză H-1B? Dar chestia cu apa de gură era la fix. Se chinui să deschidă ușa exterioară a clădirii, apoi intră în holul cu imitație de marmură. Ascensorul cel nou îl aștepta. Intră în incinta înăbușitoare, excitat și amețit. Se întoarse. Karen nu era acolo.

Becul din lift pâlpâi și temperatura din jur deveni bej, aspră, colonială. Cineva striga: „Țineți liftul!"; nu era ea. Știa cine este. Ce-ar fi dacă n-ar ține ușa? Nu, asta ar fi nepoliticos. Întotdeauna ținea ușa; altfel n-ar mai fi Vinod Mehta. Bărbatul cel corpolent, purtând un tricoul cu Mets, se strecură înăuntru, cu ochii lui de căprioară și gura lui senzuală. Era inutil să se retragă, dar Vinod o făcu oricum. Mirosul dulceag al agresorului său umplu liftul. Liftul oftă și se mișcă din loc. Din nou, uitase să verifice dacă are sau nu tub.

Se târa din nou în sus pe scări și, pentru fiecare treaptă cucerită, se prezenta o alta. Zgomotul petrecerii de jos dispăruse. Nu mai existau nici petrecăreți care să coboare scările în fugă. Tot ce exista erau treptele din fața sa și sarcina pe care o implicau ele. Mai exista o prezență pe lângă a lui, iar el îi simțea pocnetul palmelor pe trepte.

Era Masha. Masha cea din 2001. Fata dinainte de Senderovsky, unghiulară, cu ochi strălucitori, cu părul roșcat tuns bob și fața aproape sefardică. Arăta ca eroina unui film în care Actorul își dorea cu disperare să joace, un film pe care blogurile mai puțin importante l-ar fi caracterizat drept „dificil, dar edificator".

– Vinod, spuse ea. Vorbesc rusește.

Era adevărat. Deși Vinod nu învățase niciuna dintre limbile celor doi prieteni ai săi, din gura frumoasei și tinerei Masha ieșea o bălmăjeală slavică, cu iz nefericit.

– Te înțeleg! spuse Vinod. Întotdeauna te-am înțeles.

– Șșșt, nu așa tare, continuă ea, revărsând consoane sibilante.

– Toată lumea-mi spune să tac, spuse Vinod. Dar nimeni nu mă ajută.

– Cum putem să te ajutăm?

– Tu ești doctorul. Care e părerea ta?

– Nu sunt decât în anul doi la medicină.

– Dar trebuie să ai *o* părere.

– Vino cu mine la New Haven. Ia-ți doctoratul. Nu pierde vremea cu clovnii ăştia.

– Dar ea mă iubeşte acum. Am reuşit.

– Aşteaptă până ajungi în capătul de sus al scărilor.

– Ce e acolo?

– *Uka-uka*.

– Ăsta nu e un cuvânt adevărat. Vorbeşti ca tatăl lui Sasha.

– Au.

Pronunțat *a-ouu*.

– Du-te jos, la bucătărie, Masha. El te aşteaptă acolo. O să se dea atât de *cool*, dar în clipa în care o să te vadă o să aibă totul plănuit. Aşa e întotdeauna. Un bărbat cu planuri. O canalie. Senderovsky. O s-o părăsească de parcă ultimii trei ani nici n-au existat. O să uite de câte ori a plâns în braţele ei, când i-au respins cartea de nouă ori.

– Întotdeauna m-am simțit prost pentru ce i-a făcut lui Suj, spuse tânăra Masha. Păcatul meu originar.

– N-a fost vina ta.

Oftat adânc. Acum ochii ei cenuşii păreau spălăciți, ca blugii la mâna a treia pe care-i vindeau şi revindeau tot timpul în ţara ei natală.

– O glumă peste altă glumă peste altă glumă, spuse ea.

– Viaţa ta? încercă el să ghicească.

– La asta m-am înhămat. Măcar, pentru o vreme, am avut bani. Şi, la început, el era foarte seducător. Cu mine, cu spectatorii lui. Nici măcar nu părea că se străduieşte. Ai fi zis „Mamă, individul ştie ce face!".

– Când se termină treptele, Masha? Nu vreau decât să ajung la etaj. Nu vreau decât să mă trântesc într-un pat, pe cearşafuri răcoroase.

– Ştiu, scumpule, spuse Masha.

Încetase să se mai târască. Ochii i se umplură de lacrimi.

– Ce mult aş vrea să poți, spuse ea.

Se opri şi el din târât şi o luă pe după umeri.

– O, Mashenka, spuse el. *Kak mne jal tebia*.

– Nu, spuse ea. Să nu-ți pară rău pentru mine.

Arătă cu degetul în sus. Sub tricoul ei, Vinod zări părul neîngrijit de la subraţ. Pe vremea aceea, Masha era pe propria ei lungime de undă, pe cât de liber putea fi un imigrant din generaţia lor. Îi urmări degetul ridicat, cu implicaţiile sale de pictură renascentistă biblică, de *Sf. Ion Botezătorul* al lui da Vinci, cu zâmbetul său abundent.

– Încă un lucru, scumpule, spuse ea dându-i cu ambele mâini o bucată de ţesătură. Nu eşti în siguranţă aici. Tu şi Karen ar trebui să purtaţi măşti.

Îi puse masca pe faţă şi-l sărută pe frunte.

Treptele se terminară, ajunsese la capăt, iar acum se trezi sub o pereche de picioare monstruos de mari, încălţate în bocanci. Masha dispăruse. Petrecerea se reluase. Pe scări alergau oameni frumoşi, ţipând ca apucaţii. În picioare, dominându-l, era ziaristul rus cu faţa ciupită de vărsat care se pregătea să-i ofere în glumă lui Senderovsky armura de plastic. Bărbatul privi în jos către faţa mascată a lui Vinod:

– Ce-i asta? întrebă el. Răzbunătorul mascat?

– Acum unde mă duc? întrebă Vinod.

Rusul arătă în direcţia dormitorului lui Suj şi al lui Senderovsky şi vorbi din al treilea ochi, cu buzele nemişcate:

– Cie căcat, spuse el. *Azta* treʼ să vezi.

7

– Așa deci, spuse ea. Hai să avem discuția.

Erau îmbrățișați, Dee încă cu masca ei albastră pe față, o unică lumânare aruncând umbre pe pereți, alternând între romantic și sinistru.

– Stai să ghicesc. Vrei să am o carieră, ca atunci când mă prezinți la petreceri să poți spune: „Soțul meu Edward lucrează pentru un ONG".

– Nu, bobo[19], făcu ea, scoțându-și masca, dar lăsând-o să atârne de o ureche. Nu mă mărit niciodată. Dar nu crezi că ar fi timpul să plecăm? Vreau să zic, locul ăsta e în ruină. A fost amuzant când ne adunam cu toții la cină, dar acum că suntem toți carantinați? Și de ce vrei să gătești pentru toată lumea, ca și când ai fi bucătarul nostru sau așa ceva?

Își aminti că Actorul îl numise pe Ed master cheful lor.

– Și categoric e mai sigur în oraș. Vreau să zic, trei persoane au fost deja infectate. Vinod încă e contagios.

Ed își puse capul în locul dintre umărul și gâtul ei. Oftă.

– Simt că le datorăm ceva. Poate nu amândoi. Dar *eu* îi datorez ceva lui Vinod.

– În reality-show-ul japonez, imediat ce două persoane se cuplează, părăsesc casa.

Ed luă paharul de pe noptieră, una dintre ultimele sale fandoseli, și luă o gură din whiskey-ul de optsprezece ani vechime pe care-l cumpărase deunăzi ca să sărbătorească aniversarea de trei săptămâni. Îi dădu și ei o înghițitură și privi condensul pe care îl lăsă pe pahar.

– Am stat de vorbă cu Karen mai devreme, spuse Dee. Ne-a dat voie să plecăm. A spus că nu mai putem face mare lucru pentru el.

Pe fereastra care dădea spre pajiștea din față se vedeau faruri apropiindu-se. Își schimbară încet culoarea, un alb lăptos, apoi un galben roșiatic, apoi un portocaliu pâclos, ca explozia unei bombe cu hidrogen la mulți atoli distanță, în Pacific. Sunetul pietrișului scrâșnit care de obicei însoțea farurile lipsea acum; intrusul ocolise gardul din placaj și acum venea drept prin marea de iarbă. Dee sări din pat și-și mută posteriorul alb la fereastră, lângă al lui Ed. Rămaseră acolo, goi, privind.

Nat avea auzul fin și, în plus, avea și somnul ușor, o adevărată Levin-Senderovsky. Șoapta ciudată a cauciucurilor plutind pe iarbă o trezi imediat, așa că se repezi la fereastră. De jur-împrejurul coloniei de bungalow-uri, senzorii de mișcare aprindeau luminile în timp ce camioneta neagră se apropia, o umbră printre umbre.

Ultimele două săptămâni fuseseră grele pentru Nat. Încă de când se îmbolnăvise unchiul Vinod, mami părea pornită să o pedepsească. Chiar cu o zi înainte îi spusese lui Nat: „Să termini imediat cu tonul ăsta, că *altminteri*…" Mami nu spunea niciodată asemenea chestii americane.

Nat avea un vis care se repeta, care era poate prea simplu explicat de propria biografie. Se făcea că se naște într-un vid, la nașterea ei nu erau prezenți părinții, ci numai o femeie cu mască chirurgicală ce ascundea un bot lung și înspăimântător ca de vulpe, iar apoi solitara Nat își petrecea întreaga viață (așa scurtă cum era) căutând-o pe mami. Pe fiecare continent, întâlnea copii în haine tradiționale, care râdeau de ea și îi spuneau că e ciudată pentru că nu are mamă sau prieteni și că poate să se ducă pe Covorașul Tăcerii și să rămână acolo. Visul avea întotdeauna un final fericit: Mami era găsită, ordinea era restabilită și o farfurie cu blini cu marmeladă era servită pe masa lor din sufragerie, înapoi în oraș. Dar, în ziua următoare, inexplicabilul continua să-i alimenteze coșmarurile, ca atunci când o auzise pe mami spunându-i lui Karen-*emo*:

– Dacă e un puci? Dacă militarii iau puterea? Dacă trebuie să părăsim țara?

Iar mătușa Karen răspunsese:

– Am oameni care ne pot duce în Coreea într-o clipă. Nu-ți face griji. O să fim în siguranță.

Nat ghicise cum se scrie „puci" și descoperise că înseamnă „încercare de răsturnare violentă a guvernului". Așa că, pe lângă faptul că unchiul Vinod e bolnav și că toți mâncau cinele gătite de unchiul Ed singuri în bungalow-urile lor, sau pe verandă cu capetele în mâini, mai exista și posibilitatea de *violență* și *răsturnare*.

Iar acum o camionetă de culoare închisă se îndrepta către bungalow-uri, călcând sub roți pajiștea verde-albăstruie. Nat deschise fereastra și strigă:

– Atenție, Steve! Steve! Vine drept spre locuința ta de iarnă!

Toți coloniștii, cu excepția lui Vinod, erau acum afară, cu hainele aruncate în grabă pe ei. Ed, înarmat cu o lanternă grea, avea o expresie de haiduc, ca de altfel și Senderovsky, în halatul lui de casă, cu pumnii strânși din cauza amintirilor atavistice ale pogromurilor trecute.

Actorul se mutase mai încolo pe drum, în tabără internațională, tabără pe care el și Dee o exploraseră cândva săptămâni în șir, găsind noi și nepotrivite locuri în care să facă dragoste. Acesta era testul suprem. Trebuia să trăiască între „cele mai fericite" amintiri ale vieții sale și apoi să găsească o cale de a le înlocui, una câte una. Trebuia să ia locurile sfinte în care fusese cu Dee și să le dea la schimb pentru el și arta lui. Trebuia să îmbrățișeze absența care avea să fie mereu în centrul vieții sale, pentru că deja fusese ales. Nu de către Dee, nu de către Elspeth, nici de către un nenorocit de algoritm comercial. În tabără exista o scenă, chiar lângă drum, scena pe care o folosiseră pentru prima lor tăvăleală. Scândurile erau strâmbe și era plină de prezervative și de mingi de fotbal pe jumătate distruse, dar asta o făcea și mai importantă. Nu era o scenă, ci o adevărată chemare.

În întunericul nopții, pornea în căutare de provizii. Se strecura până la Casa de pe Deal cu sacul de călătorie, căutând căi de a evita luminile automate de lângă bungalow-urile lui Dee și Ed. În bucătărie, la lumina lanternei, își umplea sacul cu antricoatele de porc și cu sardinele lui Ed, cu salamurile și cu cornișonii lui, până când se îneca în grăsime. Coloniștii veneau tot timpul să se servească cu resturi. Odată trebuise să evite o Masha somnoroasă, care stătea în cămară și mânca pâinea challah pe care Actorul intenționa să o fure. Se ghemuise sub chiuveta din bucătărie, ascultând-o cum mormăie pe limba ei.

Înapoi în tabără, mânca cu mâna mâncarea rece și delicioasă, apoi dormea mulțumit cea mai mare parte a zilelor fierbinți de sfârșit de vară. Revendicase toate locurile în care făcuseră dragoste. Casa din copac, de lângă drumul principal, clopotul în stil japonez care anunțase cândva orele de masă pentru tineretul internațional, terenul de tenis cu fileul trist și pleoștit și zgura arzătoare, băile gemene, acoperite de pânze de păianjen, care încă mai puteau a omenire, chiar și după atâția ani de neîntrebuințare, podeaua Casei Muzicii, cu abțibildurile care explicau unor argentinieni aspiranți cum se dansează tangoul. Furase o pernă și o plapumă sovietică cu aspect complicat din dulapul Mashei (plapuma ar fi fost foarte bine întrebuințată și în zborurile cosmice) și le transformase într-un sac de dormit ad-hoc, astfel că în fiecare noapte găsea un alt loc în care să închidă ochii, un loc în care să reconstruiască lumea cu absența ei, o absență a tuturor celor de care nu mai avea nevoie. Acum putea reveni la cel care era. Un bărbat serios, cu o chemare.

Pe scenă, în întunericul nopții, după ce un cuplu local de vârstă mijlocie care se strecurase până acolo într-un SUV coreean maltratase scena cu sunete pornografice, lăsând în urmă dovezile profilactice ale infracțiunii, după raidul în stil comando în bucătăria lui Senderovsky, dar înainte de masa pe care și-o oferea ca pe o recompensă, își trecea în revistă rolurile, de la regizor tehnic în *Orașul nostru* în liceu, la Iago în facultate, până la skinhead-ul absolut, capabil de mântuire, din *München am Hudson* și geniul neînțeles, în stil Karen, din *Terabyte*, ultimul său eșec. Umbla de la un capăt la celălalt al scenei, cu vocea bubuind, spre nemulțumirea coioților de pe deal, până când ajungea să șoptească în loc să declame, să-și târșească picioarele în loc să ia în stăpânire scena. Oriîncotro s-ar fi întors, dădea de noua absență, iar când privea în jos, la propriul corp, sau când își zărea fața în oglinzile din băile gemene, vedea cum aspectul său se substituise muncii și, prin

urmare, adevărului.

Fusese bun de la început sau ascensiunea lui fusese doar noroc? Avea nevoie de imaginație pentru a-și asuma munca pe care o făcea, dar oare se bazase prea mult pe carismă și magnetism? Și magnetismul fusese cel care câștigase în cele din urmă? Repetă rolul din *Morning Glories*, de când avusese numai optsprezece ani și dansase pe jumătate gol cu pălăria aia ridicolă pe cap, prostindu-se. Nu implicase niciun fel de imaginație, doar nevoia de a captiva. Nu era nimic altceva decât un avatar costisitor. Era un debușeu. Fiica lui Senderovsky avea poate șapte sau opt ani. Dar nu-i păsa decât de formația aia de băieți coreeni, pentru că de asta avea nevoie pentru a evada din reacționismul mamei sale. El nu dorea să fie o evadare pentru alții. Voia să fie flexibil. Să se miște prin lume ca un anonim, ca o femeie din echipa regională de vânzări lunecând prin barurile din aeroporturi în epoca dinaintea virusului, întotdeauna în mișcare, întotdeauna ea însăși. Asta însemna actoria. Nu aveai nevoie să-ți captivezi spectatorii, aveai nevoie să fii tu însuți captivat.

Camioneta neagră apăru la o săptămână de la începutul exilului său. Se ancoră ca o barcă de cealaltă parte a drumului, lângă obeliscul în stil egiptean care enumera țările pe care foștii ocupanți le numeau patrie. Șoferul opri motorul, iar Actorul își amuți propria interpretare a lui Yorick din *Hamlet*, ca să-l privească pe intrusul tăcut. După ce termină, după ce Hamlet nu mai exista, camioneta își aprinse farurile o dată, de două ori, apoi întoarse și porni către șoseaua statală.

Camioneta veni în fiecare noapte, de fiecare dată în mijlocul spectacolului, de fiecare dată după ce Actorul descoperise un adevăr despre rolul pe care-l juca. La început, fu deranjat de întrerupere, apoi ajunse să o considere la fel de naturală ca șoaptele ierbii în vântul nopții. Pentru că acesta era un act de comunicare și trebuia să existe un public. Iar publicul lui era proprietarul unei camionete urâte și triste, un suflet disperat care pornea în fiecare noapte în căutarea lui. El – ceva din aspectul vehiculului reflecta o masculinitate oprită din dezvoltare – părea atât de departe, încât nici chiar cu geamurile coborâte nu-l putea auzi pe Actor. Probabil că-l vedea pe Actor cel mult ca pe o siluetă măruntă pe o scenă aproape surpată. Și apoi își aprindea farurile de două ori când se termina spectacolul, fără aplauze, doar recunoaștere. O dată, de două ori. Mulțumesc, noapte bună.

Actorul începuse pe lună nouă, care-i oferea suficientă lumină naturală cât să nu cadă de pe scenă, dar când luna începu să descrească, șoferul își aprinse farurile, îndreptându-le nu direct către Actor, ci peste asfaltul spart al drumului de țară. Iar Actorul fu recunoscător în tăcere. I se părea că-l vede acum pe ocupantul cabinei camionetei. Uneori i se părea tânăr și ciupit de vărsat, alteori chel și cu fața suptă și oficială, membru cu jumătate de normă al consiliului municipal. Pentru Actor, întruchipa toate aceste lucruri, o proiecție, o substituție, iar când veni momentul ca Actorul să părăsească tabăra de vară, când Dee fusese eliminată și el însuși reconstituit, se îndreptă către farurile aprinse, cu mâinile ridicate în semn de predare.

Urcă în cabină și se uită la trupul de lângă al său. Un simplu trup ca al lui, o entitate care respira, cu temporarul său drept de folosință asupra vieții. Avea trăsături, desigur, favoriți roșcați înconjurați de masca simplă din pânză, ceva care ar fi putut fi o cicatrice se ițea de sub guler, dar era greu de atribuit o vârstă proprietarului camionetei – patruzeci? cincizeci? –, care avea un blond nordic nedeterminat sub o șapcă roșie care nu semnifica nimic politic, ci doar un serviciu de îndepărtat rădăcini de copaci, undeva la limita statală. Nu-și spuseră niciun cuvânt. Șoferul arătă către mască.

– Oh, cred că am avut deja virusul, spuse Actorul.

Șoferul rămase tăcut și privind înainte, până când Actorul își puse masca imprimată, un dar de la Dee. Motorul porni, ferm, puternic, ascultător, un rămas-bun american. Merseră în tăcere până la Casa de pe Deal, lunecând fără efort peste iarba din fața casei. Actorul nu încercă să aibă contact vizual când coborî din vehicul. Ar fi fost jignitor, având în vedere tăcerea. Dar șoferul aprinse lumina în cabină și vorbi în cele din urmă în aerul din fața sa, cu o voce care era produsul țigărilor, cu trupul sprijinit de volan, chinuit de reumatism.

– Nu te-am filmat eu în noaptea aia, cu prietena ta, spuse el. E un tip de peste râu care face

chestia asta.

– Mă bucur că n-ai fost tu, spuse Actorul.

Șoferul privi înainte, cu farurile oglindite în ochii nedormiți. Vorbi încet, ca și când ar fi exersat o limbă străină în fața oglinzii, cu accentul căzând uneori pe cuvântul greșit.

– Chestiile de la început, alea îmi plac cel mai mult, spuse el. Când încă erai dornic. Când erai tânăr. Ce bucurie pe fața ta atunci. Era o binecuvântare. Fuseseși binecuvântat. Universul sărbătorea felul în care se potriveau toate, talentul tău, zâmbetul tău, foamea ta. Felul cum ne arătai că suferi. Sinceritate și eleganță. Poți să încerci să cauți ceva mai bun dincolo de astea, dar n-o să găsești. Când se întâmplă ceva extraordinar, nu renunța la el. Nici pentru altcineva, nici pentru lume. Dar asta fac oamenii. Uită. Renunță.

Actorul încuviință din cap. Văzu luminile aprinzându-se în casa principală și în bungalow-uri. Înainte de a închide portiera, se înclină scurt, rigid, cum făceau în reality-show-ul japonez. O dată, de două ori.

Mulțumesc, noapte bună.

Coloniștii erau martorii a două evenimente separate. Mai întâi, reîntoarcerea Actorului după încă o absență prelungită. Stătea înaintea lor, la capătul aleii, cu barba luminată până la proporții biblice, ținând la picioare geanta de la podgoria californiană disprețuită de Ed.

Celălalt eveniment era camioneta neagră huruind prin iarbă pentru a reveni pe drumul de dincolo de pajiște, cu luminile farurilor scriind deja următorul capitol al odiseei sale. Nat, care avea ochi de vultur, zări cuvântul SUPERDUTY inscripționat pe fundul vehiculului.

– Pune-ți masca peste nas! strigă Masha la Actor. Nu te apropia!

Actorul își ajustă masca, cu privirea la pietrișul aleii. Ridică ochii către spectatori și o găsi pe Dee, îmbrăcată într-un furou minuscul din satin albastru, pe care i-l cumpărase Ed pentru că se asorta cu culoarea măștii. Luminată din spate de lămpile de grădină cu halogen, cu părul în halou, cu trupul subțire și tremurând, ar fi trebuit să fie insuportabil de privit pentru Actor. Dar el se mulțumi să zâmbească, iar întunericul îi împiedică pe coloniști să se bucure de ridurile pe care fața lui le făcea când zâmbea, de frumoasa eroziune a figurii sale.

– Dee, nu simt nimic! strigă el. Dee, am lucrat la mine.

Nat se aplecă peste pervaz ca să audă mai bine scuzele Actorului. Își dorea să alerge în curte și să se arunce în brațele lui.

– Cine era în camioneta neagră? strigă Senderovsky. E cel care ne-a urmărit?

– E un om de treabă, răspunse Actorul, tot strigând. M-a ajutat. Nu ne vrea răul.

– Cum putem să credem ceva din ce spui? strigă Ed.

Rămaseră cu toții împietriți, în impas. Actorul voia să se apropie. În definitiv, erau prietenii lui. Își petrecuseră împreună cea mai mare parte a carantinei.

– Am venit să-mi repar greșelile, țipă el. Față de fiecare dintre voi.

Numără câți sunt.

– Unde e Vinod?

Tăcerea continuă, nemișcarea, urmată de scrâșnetul tălpilor pe pietriș. Karen alerga exact așa cum o învățase antrenorul ei de pe Coasta de Vest, propulsie elegantă, precisă, brațele legănându-se pe lângă ea, până când strânse pumnul drept care luă contact ferm cu bărbia Actorului.

Mai primise lovituri de pumn în glumă, în spatele camerei, și la început așa o percepu și pe aceasta, vesel: o joacă, o glumă între prieteni, între egali chiar, având în vedere succesele lui Karen în viață. Dar brusc se trezi cu capul poziționat într-un unghi nefiresc față de gât și de restul corpului, iar picioarele făcură un dans rapid în susul și-n josul aleii până se opriră, universul cunoscut se aplecă, iar capul li se alătură picioarelor pe pământ.

În timp ce-și recalibra reacțiile, o auzi pe fetiță alergând către el, plângând, și la numai câțiva metri, pe mama ei prinzând-o, luând-o pe sus, strigătele ei asurzitoare auzindu-se peste șoaptele confuze ale publicului redus, dar fascinat:

– Natasha! NU!

Și își spuse: Încă sunt iubit.

La câteva zile după cea de-a doua (și ultima) reapariție a Actorului și resechestrarea lui în interiorul bungalow-ului Petersburg, Karen îi servea lui Vinod bârfele și cina. Ed pretindea că nu poate să gătească un dal cum trebuie, sau altceva din Gujarat sau sudul Indiei, dar reușise să condimenteze la standardele lui Vinod un biryani de legume întotdeauna excelent (îl făcea și cu iaurt, și cu lapte, în stil Lucknow), și acum papilele lui gustative îl cereau la fiecare masă, fiindcă din fericire nu-și pierduse niciodată complet gustul sau mirosul. Dar ce n-ar fi dat pentru paratha și murături. Pentru Karen, pofta lui de mâncare însemna că a trecut de punctul critic, cu toate că tușea cu regularitate și avea o paloare albăstruie, ca ștampila electorală folosită de țările sărace pentru a împiedica votul multiplu. De asemenea, avea și scaune moi după fiecare a doua masă și prezenta privirii ei iubitoare o pereche de ochi obosiți, ca de înecat. Odată, când încerca să spele colacul toaletei după ce-l murdărise, căzuse și se lovise tare la coloană de peretele băii și rămăsese așezat acolo, amețit, cea mai mare parte a zilei. De atunci, Masha și Karen îl țineau la pat, cu toată pofta lui de mâncare în revenire, iar Karen îl însoțea la baie.

– Dee mi-a spus că ea și Ed fac sex foarte pervers, bârfi Karen. Ca un fel de *cosplay* sau așa ceva. Ea poartă mască chirurgicală în timp ce o fac.

– Oh.

– O să revenim și noi la asta. Imediat ce te simți bine.

El zâmbi.

– Fără măști, spuse. Vreau să-ți văd fața dragă.

Ea observă ce roșii îi sunt gingiile și cum ochii par prea mici pentru orbitele lor. Îi venea greu să se uite la el și să nu-l îmbrățișeze. Încă și mai greu să și-l imagineze ca adult, evoluând prin viață pe propriile puteri din nou. Băiatul pe care-l certase și-l îngrijise ca o mamă (sau cel puțin ca o soră) cu trei decenii în urmă se întorsese la ea. În loc să-i dea cu cremă la ochi, acum îi ungea buzele crăpate cu vaselină. Dar Vinod nu era complet învins; privirea lui era încă vag masculină. Odată, ea ieșise din baie goală, se așezase pe pat să-și pună lenjeria și-l observase privindu-i trupul, examinând felul în care se încrețea și atârna. Colăceii de deasupra șoldurilor ei, de zi cu zi, muncite, menite unui scop biologic pe care niciodată nu-l luase în considerare, îi ofereau lui pretextul pentru a încerca următoarea respirație imposibilă. Karen se ridicase, își ferise timidă privirea (pentru că era secretul ei, își dăduse seama în momentul acela, că în ciuda numeroaselor ei aventuri era îngrozitor de timidă), pusese mâinile de o parte și de alta și-și depărtase buzele pentru el.

– Scumpete, șuieră el într-o altă zi. Am visele astea oribile. N-o să-ți vină să crezi ce se întâmplă. Unul după altul. Am nevoie de ceva care să-mi distragă atenția. Nu pot să mă concentrez la o carte.

Ceea ce nu spuse era că-i e greu să citească despre oameni care erau încă în floarea vieții.

– Când nu pot să adorm la loc, am nevoie de ceva prostesc.

– Te rezolv, iubitule, spusese Karen.

În primăvara și vara aceea deveni imposibil să se uite pe fereastră fără să își pună întrebări despre fizică, despre multiversuri care se prăbușesc unul în celălalt, despre linii temporale care se frâng ca ghețarii antarctici. Oare chiar se întâmplau toate astea: măști și tirani, spray-uri cu aerosoli și clovni cu pistoale? Senderovsky și familia și oaspeții lor se izolaseră în biosfera lor pentru patru luni de siguranță, până când întoarcerea Actorului făcuse o breșă, dar ceilalți găsiseră alte metode de a face față. Una dintre aceste metode era întoarcerea în anii 1980.

Karen găsi pe computer compilații de reclame din perioada aceea, și acum tusea flegmatică ce se auzea din dormitorul interior al bungalow-ului era contrapunctată de muzică instrumentală veselă, de lătrături de câini care cereau mâncare mai bună și de lăudăroșenii despre gumă de mestecat și mașini „produse cu mândrie“ chiar aici, în SUA. Vinod nu mai putea de mult să doarmă pe spate sau pe o parte, pentru că mucusul lipicios și nenorocit îi circula prin piept și prin trahee, dar acum

putea ațipi doar stând în capul oaselor în timp ce reclamele îl împingeau într-o semiuitare, în loc de anihilarea pură și lentă a liftului de pe strada Washington.

Ridică mâna, știi bine, ridică mâna, știi bine, ridică mâââna dacă ești Sigur.
Ridică mâna, ești uscat acum, ridică mâna, știi de ce acum, ridică mâââna dacă ești Sigur.
Încrezător, încrezător, uscat și sigur, ridică mâna, ridică mâna
Dacă ești Sigur.

Cântase versurile acelea cu Senderovsky în zilele lor de liceu („încrezător, încrezător, uscat și sigur!"), pentru că amândoi imigranții fuseseră acuzați de colegii de școală elementară că nu miros cum trebuie să miroasă un american. (Karen râsese întotdeauna de încurcătura lor indo-sovietică.) Reclama încă fascina. Cowboy, polițiste, cadeți navali, viitori suporteri ai actualului președinte, cu toții ridicau mâinile, arătându-și încrezători subsuorile deodorizate, fiecare dintre ei „Sigur" că mirosul lor nu este doar acoperit, ci *dispărut*, lipsit de orice pestilență ca o bucată de plastic sau, în cel mai rău caz, atins de o părere de aromă de zahăr procesat, ca un ambalaj de granola Quaker Oats din aceeași perioadă. Iar în cadrul final, însăși Statuia Libertății își flutura subsuoara abia acoperită de haine, pentru ca atât nou-veniții, cât și băștinașii să o poată mirosi, pentru că deși se născuse franțuzoaică, acum era americancă, uscată și sigură, încrezătoare dincolo de orice rațiune.

„Jim e cel mai frumos băiat din lume."
„Zâmbetul ei îmi încălzește sufletul."
„Dinții ei sunt atât de frumoși."
„Ador un zâmbet frumos și luminos."
„Îmi place fluorul. Îmi plac dinții albi, iar prospețimea e un plus."
„Close-Up mă ajută să mă simt proaspătă, mai ales dacă o să-l sărut pe Jim."
„Close-Up mă ajută să mă apropii de Lisa."

Lisa și Jim și părul lor frumos și dinții lor frumoși se sărutau acum. Se sărutau cu toată concentrarea cu care mama lui toca cartofi dulci pentru *undhiyu* de iarnă sau cu care tatăl lui încerca să vândă un computer Apple Lisa unui american nebănuitor. („Nu vreau să vă grăbesc, domnule, dar închid în zece minute.") În timp ce se sărută, Vinod îi simte pe părinții săi urmărind reclama peste umărul lui, scandalizați, amândoi gândind: *Ăștia doi sunt măcar căsătoriți,* baka? Iar tânărul Vinod își spune: De ce are Jim nevoie de Close-Up ca să-l ajute să se apropie de Lisa? Dacă ar fi el în locul lui Jim, ar săruta-o pe Lisa chiar dacă ar avea limba în flăcări (cam cum era a lui de două săptămâni încoace).

„Nu e vina mea, mamă. Tenișii miros."

„Mama ei o iubește. De unde știe? Pentru că-i spune Skippy."

Și acum le simte în fundul gâtului, lacrimile care alimentează umiditatea care-l înecă, lacrimile pentru mama americană pe care niciunul dintre ei trei n-a cunoscut-o, poate o mamă pe care *nimeni* n-a cunoscut-o. În copilărie fusese atât de afectat de reclamele acelea, se uitase la ele cu gura căscată, cu sufletul strâns, chiar în timp ce frații lui se băteau pe mocheta din fața canapelei din piele artificială, numindu-se unul pe celălalt „*chutiya* motherfucker" ca niște copii hibrizi din Queens ce erau.

„Bain de Soleil pentru un bronz ca la San Tropez."

„Președintele Reagan a hotărât să dea o mână de ajutor Americii weekendul acesta."

„Sună la 1-800-453-400 ca să afli dacă te califici pentru tichete de mâncare. Mesele nu trebuie să fie un moment dificil."

„Ții pasul cu Commodore? Căci Commodore ține pasul cu tine."

„În seara aceasta, la ora 11, o mare victorie pentru comunitatea homosexuală."

„Numele meu e Tio Sancho și am făcut un taco care nu se dezintegrează."

Tio Sancho se vedea că nu era indian, dar era pe cât de indian se putea da la televizor. Acum

Vinod își amintea cum încerca să-și găsească propria față pe ecranul televizorului părinților lui, să identifice un corespondent al său care să mănânce granola Quaker Oats, a cărui mamă să-i facă sendvișuri dezgustătoare cu Skippy și care să stea cu ochii ei de vultur pe unica lui pereche de Adidas și duhoarea acestora. Ocazional, negrii erau lăsați să apară în reclame, mai ales dacă erau la fast-food sau la un spectacol cu un public de culoare numeros. Și din când în când, o zărea pe *ea*. Ea era fata est-asiatică solitară, dulce și bine crescută, întotdeauna la sfârșitul unui potpuriu de copii albi zvânturatici, care se delecta cu neobișnuită grație cu indiferent ce mizerie de mâncare era subiectul reclamei. Poate că o lăsau să-i curgă puțină brânză din colțul gurii, mai mult din cauză că e tânără decât din rea-voință.

Chiar și atunci, chiar înainte de a o fi întâlnit pe Karen, Vinod era atent la aceste apariții, la fetele acelea care erau diferite, non-albe, dar care, spre deosebire de el, nu erau detestate de producătorii de reclame. Și de fiecare dată când vedea o față ca aceea, se întreba cum ar fi fost să fie prieten cu fata aceea, care cu siguranță avea și ea un tată care vindea computere Texas Instruments și o mamă care gătea mâncare ce nu se potrivea cu maioneza Hellmann's și care mirosea prea înțepător pentru a fi adusă la școală într-un *thali* sau un *dosirak* sau chiar într-o caserolă cu *Fat Albert and the Cosby Kids*. Dar acum se întreba dacă fata asiatică de la sfârșitul reclamelor nu cumva se afla acolo nu pentru a vinde dulciurile sau ce-o fi fost, ci mai degrabă pentru a vinde America. Ca Statuia Libertății arătându-și subsuoara la sfârșitul reclamei la Sure, fata vorbea mai degrabă despre idealul de Americă al Războiului Rece – uite pe cine am lăsat să intre aici! Asiatici muncitori! În vreme ce prezența cuiva ca Vinod, într-unul dintre puloverele sale albe cu răscroială în V (toți trei frații le purtau la ocazii speciale, drăgălași foc) ar fi putut deruta publicul. Păi nu e tipul ăla tuciuriu care ne vindea un taco indestructibil?

Gândindu-se la fata asiatică, Vinod sucombă unei dureri mari și puternice. Nu dorea să retrăiască trecutul, nici să-l imortalizeze, dar cu fiecare respirație șuierătoare se apropia de sfârșit, și sfârșitul însemna că nu-și dădea voie să-l înțeleagă. Și acesta era darul pe care Senderovsky și-l făcuse sieși, darul de a sta în fund și de a se înțelege pe sine. Oare brahmanul *bhenchod* nu merita ceva asemănător?

Dar acum se întorsese la autocompătimire, care era singurul lucru pe care voia să-l evite la fel de tare ca vâjâitul și clipocitul ventilatorului. Din nou, își șopti în gând: Am văzut Italia și India, minunata, parfumata Indie și pe iubita mea fără haine pe ea.

Oh, mitica mea Karen din pauza de reclame de la CBS, cu surâsul tău de amfitrioană-campioană și cu buclele tale negre și mătăsoase și cu nasul tău micuț și cu gropițele tale în tehnicolor în obraz și râsul tău Dolby și mama ta în fundal, mult în spatele camerei, privindu-și copila cum filmează obosită, în timp ce răsfoiește un exemplar din *Golf Digest*, trebuie să ajungem acasă înainte de șase, *yobo* așteaptă să-i gătesc cina.

Deschise gura, dar nu-i putu striga numele. Ea era fata de pe ecran, cu brânză în colțul gurii, iar el nu putea decât să-și miște buzele și să spere că ea îl aude peste timp.

8

Vinod era așezat pe veranda acoperită, cu o canulă de oxigen în nas. Karen era alături de el, pe canapeaua impermeabilă, ținându-l de mână sau agitându-se cu butelia de oxigen. O „scenă" fusese delimitată cu ajutorul unor conuri rutiere portocalii pe terasa naturală de mai jos, iar pe o laterală fuseseră așezate, la o distanță corectă unele de celelalte, scaune pe care le ocupau studenți de la colegiul progresist și unii dintre membrii echipei Actorului din Los Angeles. Agenta lui Senderovsky avea o țigară electronică ce-i atârna din gură și părea revigorată de lunile de izolare din apartamentul din Bel Air. O echipă de filmare înregistra evenimentul, și în spatele spectatorilor erau amplasate boxe, așa încât actorii să poată fi auziți prin intermediul microfoanelor-lavalieră.

Pajiștea verde era punctată de mașini închiriate, de berline locale, precum și de o camionetă neagră, parcată departe, lângă drum, ocupantul ei privind cu binoclul, respirând discret, cu sufletul plin de respect, gata să se îndrăgostească de artă.

Vinod observă fragmentat scena atât de memorabilă, căci ochii, creierul și sistemul său digestiv nu reușeau să se pună de acord asupra importanței ocaziei.

– S-ar putea să fie nevoie să mă duci la baie, îi șopti el lui Karen.

Apăru Actorul, salutat cu aplauze. Părea să-și fi recăpătat magnifica ambivalență pe care i-o remarcase Vinod în primăvară, înainte de Tröö Emotions. Era îmbrăcat cu pantaloni lungi și o cămașă largă ce amintea de un țăran rus din stepă.

– Reprezentația din această seară, *Unchiul Vanea*, de Cehov, îi este dedicată lui Vinod Mehta, spuse Actorul, care se află deasupra noastră, la loc de onoare. Vinod, ne auzi bine?

Karen se aplecă spre el.

– Auzi bine? Știu că e o surpriză.

Vinod oftă în urechea ei, și Karen strigă:

– Suntem în regulă!

– Am trăit alături de Vinod și de remarcabilii săi prieteni cea mai mare parte a carantinei, spuse Actorul. Așa cum unii dintre voi, cei care sunteți activi pe rețelele de socializare, știți, m-am și îndrăgostit de cineva de aici. (În public se auziră râsete.) Asta… nu s-a terminat prea grozav. Dar acum sunt bine. Suntem în regulă, așa cum tocmai a spus Karen. Ah, și trebuie să spun că Vinod este unul dintre cei mai grozavi oameni pe care i-am întâlnit vreodată. Cu zeci de ani în urmă, fără să ceară niciun fel de recunoaștere ca autor, a scris un roman incredibil despre cum e să crești ca imigrant indian în America. Sunt sigur că va apărea curând la o librărie independentă din cartierul vostru.

– Nu este despre un imigrant indian în America, șopti Vinod.

– Cu excepția mea, reprezentația din seara asta a piesei preferate a lui Vinod va fi susținută de actori amatori, colocatarii mei, câteva persoane din orașul învecinat și studenți. Rolul lui Aleksandr Serebreakov, profesor pensionar, va fi jucat de Ed Kim. Rolul Elenei, soția lui de douăzeci și șapte de ani, va fi jucat de Dee Cameron…

– Asta e imposibil, îi șopti Vinod lui Karen, care-i aranja canula din nas. Sunt intubat? Sunt mort?

– Repetă de două săptămâni, spuse ea. A fost ideea lui. Îi pare atât de rău că te-a îmbolnăvit. Dacă ești obosit, putem merge acasă. Se și filmează. Sasha zice că o să ajute la vânzarea romanului tău. Trebuie să semnezi un consimțământ.

– Rolul lui Ilia Teleghin, proprietar scăpătat, va fi jucat de Sasha Senderovsky. Rolul Marinei, dădacă bătrână, va fi jucat de Masha Levin-Senderovsky. Și în fine, rolul lui Ivan Voinițki, mai

cunoscut drept unchiul Vanea, va fi jucat de mine. Sunt de asemenea și regizorul acestei piese. Acum, înainte de a începe, dați-mi voie să citesc numele recentelor victime ale violenței polițienești.

După ce actorul citi o duzină de nume, separate de pauze dramatice, Nat apăru pe scenă într-un caftan ca un sac, cusut de Masha special pentru ea. Ca toți actorii, nu stătea cu fața către camere, ci se uita direct la unchiul Vinod. Acesta zâmbi, absent, dar cu afecțiune, către copilul care citea de pe pagină aceleași cuvinte pe care le citise și el, pe aceeași pajiște, pe covorașul său, nu cu multă vreme în urmă: „O grădină. Se vede o aripă de casă, cu terasă. Pe alee, sub un plop bătrân, o masă pregătită pentru ceai. […] Ora trei după-masă. Cerul înnorat."

Norii refuzau să coopereze cu indicațiile scenice. Soarele îi bombarda cu nemiloasa *razgar leta*. În ciuda machiajului profesionist aplicat, cât de curând actorii aveau să-și transpire largile haine căzăcești.

O Masha adusă de spate intră în scenă, purtând o perucă căruntă. Se așeză pe un scaun și începu să tricoteze un pulover imaginar. Începu să vorbească cu un accent rusesc care lui Vinod i se păru fals. De ce ar face asta, când vorbește aproape perfect limba piesei? Vinod închise ochii și, până îi redeschise, Actorul se materializase pe scenă sub forma unchiului Vanea; își ciufulise părul și-și mototolise cămașa. Acestea se presupuneau a fi în conformitate cu tumultul din sufletul lui Vanea, dar lui Vinod îi păru rău pentru Actor. Întotdeauna avea să arate prea bine pentru rolurile pe care și le dorea cu adevărat (nu e de mirare că jucase chiar rolul livezii de vișini în versiunea berlineză a piesei), și criticii aveau să-l pedepsească pentru frumusețea lui. Cu câtă disperare își dorea să se poată transforma într-un lucru stângaci și bâlbâit, ca mașina pe care o conducea, și cât de izbitor îl contrazicea aspectul feței sale.

Iar acum Senderovsky însuși apăru în rolul lui Teleghin Ciupitul, proprietarul scăpătat, cu fața ciupită de vărsat, de la care-i venea și porecla.

TELEGHIN (Senderovsky)
Soția mea a fugit de la mine cu iubitul ei chiar a doua zi după nuntă, din cauza înfățișării mele nu prea atrăgătoare.

Era replica pe care Senderovsky era făcut să o interpreteze, dar cu toate acestea sună absolut exagerat, comic, incapabilă de a exprima tragedia Ciupitului, care contrasta puternic cu non-tragedia proprietarului scăpătat modern, cu o soție devotată și un copil plin de curiozitate, a cărui reputație era încă neatinsă. Singurul lucru care dădea credibilitate personajului era tusea persistentă, de neredus la tăcere, copilul speriat care lua în stăpânire trupul îngrijit al adultului.

Piesa era bună. Actorul purtase cu aplomb pălăria de regizor și reușise să scoată un joc decent de la toți cei implicați. Dar pe Vinod îl luă somnul, așa că încercă să-și concentreze atenția din ce în ce mai scăzută asupra conversațiilor dintre iubiți și cei care sperau să obțină iubirea. Era atras în special de Ed în rolul egocentricului profesor Serebreakov și de Dee în rolul Elenei, tânăra lui soție. Ed vorbea cu formalismul care-i fusese inculcat încă de la naștere, iar ea aluneca, fără urmă de caricatură, în accentul sudic din profunzimea ființei sale. Era ca și când ar fi vorbit două limbi diferite, în luptă una cu cealaltă.

ELENA (Dee)
Vorbești de bătrânețea ta ca și când noi toți am fi vinovați de ea.
SEREBREAKOV (Ed)
Tu ești cea dintâi căreia trebuie să-i fie silă de mine.
(*mai târziu*)
ELENA

Mai așteaptă. Ai răbdare! Peste cinci-șase ani am să fiu bătrână și eu.

Vinod remarcă felul în care Dee își valorifică dispreţul interior, zilnica nemulţumire faţă de ea însăși. Mai târziu, Actorul îi făcu avansuri lui Dee, numai pentru a fi respins iar și iar (aici spectatorii se agitară la vederea celor doi amanți deja celebri pe rețelele de socializare).

UNCHIUL VANEA (Actorul)

Trecut nu am, mi l-am irosit prosteşte pe fleacuri, iar prezentul e groaznic și stupid. Astea-s viaţa și dragostea mea. Unde să le pun, ce să fac cu ele? Sentimentele mele se prăpădesc fără folos, ca o rază de soare care bate într-o groapă. Și mă prăpădesc și eu.

ELENA (Dee)

Când îmi vorbeşti despre dragostea dumitale, mintea mi se-ntunecă și nu știu ce să-ți răspund. Iartă-mă, dar nu-ți pot spune nimic. Noapte bună!

Vinod și-ar fi dorit ca Cehov să-i fi dat mai multe replici lui Dee aici, căci refuzul ei cerea parcă mai mult. Dar suferința Actorului se vedea limpede. Așa cum se scrisese în ziarul *Neue Zürcher Zeitung* din Zürich, chiar în ziua când piesa fusese pusă pe serviciile de streaming (scuzați slaba calitate a traducerii automate): „Îl vedem împărțit în două; tehnologia l-a transformat în iubitul ei, și apoi s-a chinuit din greu să facă iubirea aceasta să dispară. Dar acum, iată, încă o dată, s-a supus chinurilor iubirii și respingerii, și a făcut-o ca un profesionist. Nu este plăcut, dar este edificator să-l urmărești pe acest interpret rafinat cum se chinuie și se zvârcolește. Este precum pasagerul din ultima mașină care intră în tunelul Gubrist, visând cu ochii deschiși la lumina mult-așteptată, dar în fiecare clipă rămânând nemișcat, nerezolvat."

Iar acum, în ciuda tuturor eforturilor, Vinod aţipi, chiar când camera fixată pe verandă îl înregistra, cu pleoapele apropiindu-se una de cealaltă, cu capul căzut pe umărul lui Karen, în timp ce ea îi manevra binoclul. Dar nu-și pierdu complet conștiența. O muscă bătrână care se încălzea la soare se așeză pe coapsa lui. Nu zbura, nu bâzâia, se mulțumea să stea acolo satisfăcută, vie în prezența universului. Vinod nu dorea să fie prea jainist în privința ei, dar refuză să o gonească, chiar dacă se mișca atât de încet, pentru că ar fi putut cu ușurință să-i pună capăt vieții. Se bucură de prezența muștei bătrâne, poate oarbă, chiar când se încheie actul al doilea și începu cel de-al treilea. Auzi un tril generos și întoarse capul, încet, chinuit, ca să vadă cum o pasăre cu pieptul alb îl privește cu expresia unui vânzător dintr-un magazin. Un pui de gaiță albastră în zbor se lovi ușor de una dintre plase, un strop de inocență pierdută. Nicio piesă nu putea concura cu veverița cenușie cocoțată sus pe o creangă, recitând un monolog frenetic, fără vreun spectator anume. Lumea era atât de plină de plăceri, că era imposibil să și-i imagineze pe programatorii din Bangalore Interstellar ca fiind altceva decât esteți. Ar fi vrut să se ridice, să se ducă până la scenă și să-i îmbrățișeze pe actori, să le mulțumească pentru spectacol și să-i îndemne să se ducă la iubiții sau la copiii lor, care ce are, și să-l lase pe el să fie bâzâit de muște și urmărit de lumea păsărească.

– Nu vrei să te uiți prin binoclu, iubire? întrebă Karen.

– Lasă-mă o clipă, spuse el. Îmi face plăcere asta.

Dar nu vorbea despre piesă. Tuși un minut sau două, cu tot trupul zgâlțâindu-se în căldura verii, dar când privi în jos bătrâna muscă cenușie era tot pe piciorul său. Se agăța de el cu toate membrele ei lipicioase, chiar dacă fiecare tuse trebuie să i se fi părut un cutremur cumplit. Cât de săracă ar fi lumea, se trezi că-și spune, dacă n-ar exista muște.

După aceea, Actorul îl vizită pe Vinod pe terasă, Masha și echipa de filmare purtând măști și viziere de plastic. Puse un genunchi la pământ în fața lui Vinod, ca și când l-ar fi cerut în căsătorie. Era pe punctul de a ține un discurs, dar răul pe care i-l făcuse bărbatului cu aspect bătrânicios, care acum ședea în fața lui, prăbușit și gâfâind, cu butelia de oxigen alături și canula în nas, îl izbi în mediul

familiar al verandei acoperite, cupola plăcerii burgheze a meselor lor elaborate. Secătuit de interpretarea sa (pe care o aprecia drept insuficientă), începu replicile pe care le exersase:

– Vinod, pentru ceea ce ți-am făcut…

Dar imediat ce o spuse, îl izbi ridicolul poziției sale și abia avu timp să facă semn echipei să oprească transmisia înainte de a începe să plângă. Nu era plânsul pe care i-l văzuseră pe ecran sau pe scenă, ci o tânguire bolborosită, frântă în jumătăți de vaiete urâte, care amintea de femeile credincioase lângă un mormânt, când le lovește convingerea bruscă, aproape întâmplătoare, că nu se vor mai reîntâlni niciodată cu cel drag, indiferent ce spun cărțile sfinte, și că de acum începe singurătatea lor adâncă. Actorul scăpase din ghearele Tröö Emotions, numai pentru a cădea în capcana propriei sale umanități absolute. Găsise, în sfârșit, ceea ce căutase.

Bărbatul dinaintea lui era nemișcat, indiferent la suferința lui. Se uita în jos, la cracul pantalonului. La ce privea așa fix? Poate că suferise un atac?

– E adevărat, îl întrebă Actorul pe Vinod, că tu ai fost cel care i-ai cerut lui Karen să mă repare? Că tu ai fost cel care ai obligat-o să o facă?

– Oh, taci din gură, spuse Karen. Nu pasa vinovăția.

– N-ar fi trebuit să te întorci, spuse Vinod.

Continuă să se uite fix la musca de pe piciorul său, întrebându-se dacă nu cumva murise între timp. Apropie mâna de ea și-i atinse forma surprinzător de moale. Aripile se ridicară. Vinod zâmbi.

– Mi-ai spus cândva că ai vrea să-l joci pe arogantul de Serebreakov, îi spuse Vinod Actorului. În schimb, l-ai jucat pe Vanea.

– Mi-am pierdut sentimentul propriei importanțe, spuse Actorul. Am simțit că sunt pregătit pentru provocare. Am învățat privindu-te pe tine. Înțelegându-ți smerenia. Cum am fost?

– Ești Serebreakov, spuse Vinod. Dar nu ești distrus sau neajutorat. Ești bun la ceea ce faci.

– Dar ce fac?

– Poate e mai bine să nu afli, spuse Vinod.

Actorul ridică privirea spre el. Se uită peste umăr, să se asigure că nu se filmează. Se ridică, uitând să scuture praful inexistent de pe genunchi.

– Ar trebui să pleci, îi spuse Karen. Să pleci de aici definitiv. Vara e pe sfârșite. Stațiunea se închide.

Acum, Actorul își dori să-i răspundă la lovitură, să-i dea un dos de palmă, dacă nu un croșeu de stânga. Pentru că totul începuse cu ea, nu-i așa? Un clic mic al unei camere foto pe telefonul mobil. În loc de asta, coborî de pe terasă, camera și microfonul din nou ridicate și îndreptate în direcția lui. Pe treptele de cedru se intersectă cu Dee și Ed, încă în hainele lor rusești, ținându-se de braț.

– Joel, îi spuse Dee, vrei să vii cu noi în oraș?

El o privi perplex, ca și când nu i-ar mai fi rostit niciodată numele cu voce tare.

– Da, răspunse el. Sigur. Ar fi grozav. Mașina mea s-a defectat.

– Poți să vii cu noi, spuse Ed. Avem loc pentru tine și poate un bagaj.

– Bine, spuse Actorul.

Se uită la cei doi îndrăgostiți, examinându-i cu o privire proaspătă, întrebându-se fără răutate dacă vor supraviețui ca pereche în anii grei care urmau, în oraș, cu măști.

– Dacă mă primiți, spuse el.

– Vrei să pleci și tu, te rog? o întrebă Vinod pe Karen. Vreau să vorbesc cu Masha.

Masha se așeză pe balansoarul alb, de dimensiuni adulte, dar cumpărat special pentru Nat, mișcarea lui agitată fiind menită să compenseze lipsa fraților sau a prietenilor de joacă.

– Cum te simți? întrebă Masha. A fost prea obositor?

– A fost bine, spuse Vinod, dar nu se va termina bine.

– Îmi pare rău, nu te aud, spuse Masha, ajustându-și viziera și masca.

Își scosese peruca căruntă, dar era în continuare îmbrăcată cu caftanul, și era îndoită de spate ca

și când n-ar fi reușit să iasă din rolul bătrânei dădace.

– N-o să se termine bine pentru mine, repetă el, mai tare.

Jos, pe pajiște, Senderovsky își asumase rolul de agent de circulație și manevra un șir de mașini Subaru ca să iasă de pe iarbă și s-o apuce pe poteca de pietriș. Camioneta neagră era deja de mult plecată.

– Trebuie să le ții piept, când o veni vremea, spuse Vinod.

– Ce vrei să spui? întrebă Masha.

– Sasha și Karen.

– Nu pot să le țin piept, spuse ea. Când am fost vreodată în stare să le țin piept? Și ai directiva medicală.

– Karen o să găsească o cale. Și Sasha o să-i țină partea. Inspiră adânc: Știu de un bărbat, i-au amputat amândouă picioarele, brațul drept, degetul de la mâna stângă…

– Ție n-o să ți se întâmple asta. Șansele să se întâmple…

– A murit oricum. Două luni conectat la ventilator.

– Karen vrea să aducă cei mai buni specialiști.

– O să mă ducă la spital cât ai zice pește.

– Sunt zile când dai semne de însănătoșire.

– Nu dispare. Persistă. Nivelul de oxigen poate scădea în orice clipă. Ritmul cardiac poate s-o ia razna.

– Toate astea sunt motivele perfecte să primești cea mai bună îngrijire.

– Mashenka. Ascultă-mă. Te-am văzut într-un vis. M-ai ajutat să urc scările.

– Te agiți prea tare. Trebuie să te duci acasă să te odihnești. Toată chestia asta a fost ridicolă. Nu pot să cred că m-au obligat să joc.

– Ai fost foarte bună.

– N-am fost.

– Bine. Dar nu ești actriță. Ești Mashenka. Trebuie să mă ajuți. Trebuie să-mi promiți. Spune: „O să le țin piept."

– Vinod.

Neajutorarea lui o făcu să se simtă din nou de unsprezece ani. Aterizată în nebunia aeroportului, având în păr mândra ei *bant* în culorile țării ei, cu cărucioarele strălucitoare de bagaje, cu reclamele la produse care nu aveau cum să existe, cu lipsa caschetelor cu embleme socialiste deasupra mustăților ofițerilor de la imigrări. Era din nou atât de mică. La fel de mică cum era el. Vinod, cândva profesor suplinitor și bucătar de fast-food. Când te apropii prea tare de proscrișii unei țări, te ucid. Numai prin asociere. Asta înțelegeau în mod intrinsec bătrânii ei pacienți sovietici, toate Larele: țara aceea era un teren de execuție. Asociindu-se cu ucigașii, sperau să fie cruțați.

– O să fac tot ce pot, spuse ea.

Se întrebă cum putea împiedica sentimentul acela să se transforme în simple vorbe, „fraze oficiale", cum li se spunea în rusă. Era și ceea ce-și spuneau unii altora colocatarii din reality-show-ul japonez. *O să fac tot ce pot*. Ca muncitor, ca iubit, ca influencer. Și apoi eșuau oricum.

Ea și Karen îl ajutară să coboare treptele de cedru și să meargă spre bungalow, și Vinod le simți căldura reverberând în căldura nopții. Se gândi la cuvintele unchiului Vanea: „Sentimentele mele se prăpădesc fără folos, ca o rază de soare care bate într-o groapă", și-și spuse: Nu, nu și ale mele. Pentru mine, nu e încă fără folos.

9

Reflectorul se fixă asupra lui Dee, moderatoarea, cu rochia ei cu bretele subțiri și bretonul tuns scurt. Zâmbetul ei era în realitate doar o ridicare din umeri, cu dinții dezveliți – doar că el îl accepta oricum.

– Sunt încântată să vă urez bun-venit la seria Alte Voci/Alte Țărmuri, spuse Dee. În seara aceasta avem aici două dintre cele mai importante voci de imigranți ale națiunii noastre, Sasha Senderovsky, scriitorul cărții *Casa cu terasă*: *Dacea damnării*, și nou-venitul Vinod Mehta, cu romanul său de debut, *Dragostea înseamnă să renunți la teamă*. Să începem cu domnul Mehta.

Reflectorul se întoarse la Vinod. Acesta își puse palma în fața ochilor, ca să-i ferească de lumină.

– Vă rog, spuse el. Poate cineva să facă lumina mai mică?

Lumina refuza să se disipeze. Vinod se ridică, cu trupul trosnind audibil, iar cineva din public râse.

– Eu… eu n-am pregătit nimic, regret să vă spun. Sunt nepregătit.

Alte râsete din direcția amfiteatrului plin pe sfert, de data aceasta răutăcioase. Brusc, lumina se mută de la el la Senderovsky, care sări încântat în picioare, cu un teanc de hârtii în mână.

– Mulțumesc, Vinod, spuse Senderovsky, trăgând de gulerul maletei lui scriitoricești. Dacă nu are nimeni nimic împotrivă, voi citi mai mult din *Casa cu terasă*.

Pe când scriitorul rus făcu întocmai, intrând în spațiul teatral din care își declama orice operă (accente dramatice, pauze comice exagerate), Vinod oftă atât de durere, cât și de ușurare. Lumina reflectoarelor se mutase de pe el. În absența ei se simțea în siguranță. Cu toate acestea, mai era și celălalt lucru: lumina reflectoarelor se mutase de pe el. Îi simțea lipsa.

– Îmi pare rău că trebuie să te opresc, îi spuse Dee lui Senderovsky, dar vrem să lăsăm timp și pentru o conversație între voi doi.

– Oh, spuse Senderovsky. Pot măcar să termin de citit actul întâi? Nu știu cât de multe are de spus Vinod.

Se așeză, demoralizat.

– Vinod, ai scris această carte când aveai aproape treizeci de ani, spuse Dee. De ce ți-a luat atât de mult să o publici?

– Pot să răspund eu la asta! interveni Senderovsky. În timpurile sovietice, unii scriitori nu-și publicau cărțile, ci preferau să scrie *la sertar*, cum spunem noi în rusă. Așa și Vinod. A ținut-o la sertar.

– Deci e disident? întrebă Dee.

– Da! spuse Senderovsky. E un disident al complexului divertismentului literar american. E disident al turbo-capitalismului care transformă cuvintele în dolari.

– N-am putea oare să-l ascultăm pe Vinod însuși?

– Bine, bine, spuse Senderovsky. E *bhenchod* în toată firea acum. Chiar a făcut și *uka-uka* cu prietena noastră comună.

Își puse mâna streașină la ochi ca să se ferească de reflector și cercetă publicul.

– E și ea aici astă seară?

– Vinod, spuse Dee, nu vrei să spui și tu ceva?

Reflectorul se fixă din nou asupra lui. Îi văzu în primul rând pe frații săi, cei doi *crorepatis* cu vestele lor de bancheri, cu degete păroase, cu ceasuri inutil de complicate la mâini, cu sclipirea luminoasă a ochilor lor inteligenți care spunea că viața e comerț și comerțul e viață. În minte i se înfipse un gând răzleț: După cum merge lumea, oare o să ajungă de la Londra și de la San Francisco

la timp pentru înmormântarea mea?

21 mai 2017.

3 octombrie 2018.

Zilele când muriseră tatăl, respectiv mama lui.

Și la numai patru zile după mama lui, și mama lui Karen. Un orfan și o aproape-orfană, amândoi aproape singuri acum. Dar cum putea Senderovsky, cu toate cărțile și protestele lui familiale, să fie altceva decât fiul părinților săi?

– Vinod, îl îndemnă Dee, cu flacăra ariană a ochilor ei.

Vinod se întoarse către Senderovsky:

– Am văzut cum e viața ta și nu mi-am dorit asta.

– Nu ți-ai dorit asta? întrebă Senderovsky. Ce era de nedorit? Timp de douăzeci de ani am mers din succes în succes. Am fost de neoprit. Suntem băieți din Queens. Ce, ar fi trebuit să stăm cuminți și să lăsăm lumea să decidă pentru noi?

– Chiar și așa, nu mi-am dorit-o.

– Și uită-te la tine acum, spuse Senderovsky.

– *Dragostea înseamnă să renunți la teamă* este despre perioada în care părinții tăi s-au curtat unul pe celălalt, în India, i se adresă Dee lui Vinod, dar pune aceleași întrebări pe care le pun și cărțile lui Senderovsky despre părinții lui. Cum au ajuns așa cum au ajuns? Cât de mult e vina istoriei și cât a lor înșiși?

Abia acum, Vinod văzu ce era pe masa de sticlă din fața lui, lângă carafa cu apă și vaza cu flori artificiale. Deschise cutia Teva. Înăuntru, văzu manuscrisul. *Hotel Solitaire*, de Vinod Mehta. Apucă o mână de pagini de la început și se ridică, apoi porni către podium.

– Stai așa, stai așa, spuse Senderovsky. Ar trebui să conversăm unul cu altul acum. Nu poate să înceapă pur și simplu să citească din cutia de pantofi! Stai așa.

Dar Vinod începu să citească și, cu fiecare cuvânt solemn, cu fiecare descriere a locului și a timpului, simțea alături de el absența părinților, televizorul din anii ’80 care urla în culori în fața lui, vinilinul canapelei care i se lipea de pulpe, bucătăria din spatele său, golită de vocile lor obosite, anxietatea lor zumzăind ca un nerv ciupit. Până la urmă, romanul lui nu era despre istorie, ci era despre ei doi, agățându-se unul de celălalt în timp ce mareea timpului se repezea asupra lor, și apoi se retrăgea. Era despre spumegarea elegantă a valului pe nisip, în timp ce se retrăgea înapoi de unde venise.

– Îmi pare rău, îi spuse Karen de pe scaunul pe care îl ocupase Dee.

Era îmbrăcată într-un hanorac pe care scria MEDITEAZĂ și arăta ca și când tocmai ar fi apărut pe stradă, în drum spre spălătoria de haine.

– Îmi pare rău să te întrerup, iubire. Dar ne-a expirat timpul.

Se întoarse către spectatori:

– Să îi aplaudăm pe acești doi prieteni!

Luminile se aprinseră cu un pocnet urât de circuit electric; sporiră în temperatură și intensitate până când estompară tot ce era în jurul lor, până când totul fu învăluit în lumina cinematografică nucleară a anilor 1980 (*A doua zi*, *Urzeli*, *Testament*). Lumina continuă să-l cuprindă pe Vinod, care acum auzea ceva ca elicea unui elicopter, rotindu-se, zburându-i hârtiile de pe masă către public. Ce trebuia să facă? Care-i erau instrucțiunile? Încă din clasa întâi avusese instrucțiuni. Nu putea pur și simplu să stea acolo și să fie învăluit în lumină. Nu de asta-l aduseseră părinții în țara asta, ca să fie scăldat în lumeni. Dar apoi spectatorii și scena și lumina însăși dispărură și Vinod era…

Întins în pat lângă ea. Patul era ud fleașcă de transpirația lor și Karen își ștergea de pe coapsă o picătură perlată de spermă, cu unul dintre prosoapele subțiri pe care mama lui Senderovsky i le cumpărase din camioneta unui ucrainean.

– Fir-ar să fie! făcu Karen. Pe bune, ar trebui să cumperi un aer condiționat.

Vinod știa ce să răspundă la asta.

– Imediat ce se ieftinesc, în septembrie.

– Nicidată nu pot să-mi dau seama care dintre voi e mai zgârcit, tu sau Sasha. Că veni vorba, mi se pare că aşteaptă afară să terminăm. Ca un câine.

Vinod îi cuprinse sânul şi-l examină în lumina cenuşie a anilor 1990. Poluarea gălbuie, cerul înnorat deasupra portului şi, în mâna lui, venele albastre şi subţiri, coborând către terminaţia violet a sfârcului ei moale, cu indentaţia ca o gropiţă în obraz.

– Stai, şopti el. Încă un pic de timp împreună.

– Nu vrem să avem pe cap un rus ţâfnos. Şi nu se întâmplă în fiecare zi ca Florent să ne organizeze masa pe chei.

– Cum? Ce se întâmplă?

Karen îşi trăgea pe cap tricoul în culori de neon cumpărat la concertul Stereolab, îşi băgă picioarele într-o pereche de boxeri de-ai lui şi puse deasupra o fustă mini din catifea. Vinod se ridică în picioare. Pe fereastră se vedeau schelele a ceea ce avea să devină cândva un parc turistic, cum putrezesc ca o versiune foarte americană a ruinelor romane, iar duhoarea de sânge şi seu de la fabricile de conserve de carne îi asaltă nările. Pe biroul pe care-l împărţea cu Senderovsky stătea ca o călugăriţă ucigaşă o lampă cu braţ flexibil, alături de teancurile de hârtie care erau manuscrisele respective ale primei (şi, în cazul lui Vinod, şi ultimei) lor cărţi. Forma rectangulară şi masivă a unui Macintosh Colour Classic Pro, iniţial produs pentru piaţa austral-asiatică zumzăia industrial, drive-ul de dischetă ciripind dement, de unul singur. Vinod îşi aminti de tatăl său şi de mama lui Senderovsky tocmindu-se pe preţul lui până târziu, în noapte – „Cine o să câştige, indianul sau evreica?“ îi şoptise Vinod prietenului său în timp ce beau bere în camera de alături, agitaţi, fiecare dintre ei sperând că părintele său va încheia pe o notă elegantă, va renunţa la ultimii cincizeci de dolari care stăteau între ei ca o lamă de cuţit însângerată. În cele din urmă, la trei dimineaţa, domnul Mehta se ridicase ca un piton şi strigase din toţi rărunchii la rusoaică:

– Din cauza lui fii-tu a rămas Vinod în oraş! Şi la ce universităţi fusese acceptat! Le aruncă pe toate la gunoi pentru un colegiu din oraş.

Iar mama lui Senderovsky se mulţumise să spună:

– *Pfiuuu*. Termină cu isteria. Nu e fii-meu. E îndrăgostit de fata aia orientală.

Karen deschise uşa de la intrare – singura uşă – şi dezvălui un Senderovsky ca un căţeluş, aşteptându-i.

– Cât poate să-ţi ia să ai un orgasm? se plânse el. Toată clădirea v-a auzit.

– Nu uita să duci gunoiul din frigider, spuse Karen.

Sasha oftă şi deschise frigiderul, unde un sac de gunoi plin cu cutii de mâncare chinezească îl aştepta înghesuit pe un singur raft, conturul cutiilor de carton şi al mânerelor din metal perfect vizibil prin teaca lui de polietilenă.

Ieşiră în arşiţa asfaltului şi porniră către chei, trecând pe lângă şiruri de break-uri hasidice, ai căror ocupanţi erau satisfăcuţi de zeiţe transgender.

– Asta înseamnă muncă adevărată, şi-l aminti Vinod pe Senderovsky declarând odată, aşezat la o masă la Florent, să i-o sugi cuiva care crede că n-ar trebui să existi.

Vinod observă că el şi Karen mergeau acum înainte, mână transpirată în mână transpirată, cu Senderovsky în urmă, de parcă ar fi fost un copil sau cineva aflat în grija lor. La fiecare câţiva paşi, Vinod privea înapoi la prietenul său, care-şi arunca picioarele înainte, cu mersul acela ciudat al lui, de parcă picioarele n-ar fi fost decât o proiecţie a sa şi ar fi vrut să le arunce ca pe o pereche de pantofi. Vinod se simţea vinovat pentru Senderovsky-cel-neiubit din această nouă formaţie, pentru faptul că în această versiune Karen îl dorea pe el, iar nu pe vreun băiat alb care flirta cu ea la Cooler, de pe 14th St. Faptul că el şi Senderovsky erau amândoi singuri fusese multă vreme cea mai trainică legătură dintre ei. Se întrebă cum avea prietenia lor să supravieţuiască în acest univers.

Ca să ajungă pe chei, traversară şoseaua prăfoasă şi nereglementată, cu maşinile ei americane supradimensionate. Cheiul, în direcţia căruia sufla vântul dinspre o staţie de tratare a gunoiului,

mirosea ca splendidul cur al orașului. Copii transgender, care pe atunci erau numiți altfel, se adunau în grupuri timide în jurul cheiului, și mai era și câte o studentă rătăcită care citea *Geek Love*.

– Uite, spuse Karen.

Vinod văzu acum ce-i aștepta la capătul cheiului: o masă acoperită cu o față de masă din in, lângă care stăteau în picioare trei chelneri frumoși de la Florent, îmbrăcați în pantaloni eleganți și cu cravate.

– Măi, măi, spuse Vinod. Cum ai reușit asta?

– Tu ai reușit, spuse Senderovsky, sumbru. Întotdeauna ai fost tu.

O dâră aurită, din mucuri de țigară și prezervativele nopții trecute, unele dintre ele purtând urme de ruj, marca poteca până la masă și la chelneri. De cum se așezară, soarele căzu de pe cer și fu înlocuit de o noapte instantanee, cu aerul din jurul lor sufocant și plin de efluvii imposibil de identificat, amintiri din Bombay-ul mult iubit. Tabla de șah a turnurilor gemene, parțial luminate, sclipea în întunericul timpuriu ca un început de magie pe un computer Texas Instruments.

De obicei, chelnerii erau ireverențioși și vorbăreți, la fel ca Florent Morellet însuși, sofisticatul nebun travestit, cu paradele lui de Ziua Bastiliei. Un chelner – Miguel, parcă? – flirta întotdeauna cu Vinod, îi făcea masaje nesolicitate, dar timid apreciate, îl numea afectuos Scurt Circuit 2 (de mai multe ori). Însă în seara aceea, chelnerii erau supuși și potoliți, ca proletariatul est-european. Ridicară la unison capacele argintii de pe felurile de pe masă, pentru a dezvălui mâncarea lor obișnuită: midii à la Provençale cu cartofi prăjiți, salata cu brânză de capră, rillette. Apărură ca prin magie carafe cu Beaujolais rece. Copiii de la capătul cheiului, care ascultau la un casetofon „Groove Is in the Heart" îi priveau ca pe niște staruri de cinema, orbindu-i cu blițurile camerelor. Karen și Senderovsky începură să mănânce frenetic, cartofii se înecară curând în balta de aioli, midiile apucate cu degetele mânjite de ulei și supte voios. Când se răsplăteau cu mesele acelea, întotdeauna își spuneau: *Brânză de capră! Aioli! Crustacee! Rillette! Cât de sofisticați suntem! Ce drum lung am făcut din Queens până aici!* Dar acum, Vinod nu se putea gândi decât la mirosul sexului ei pe degetele sale.

– Copii, spuse Vinod, putem să ținem un toast? Copii?

Dar nu-i dădeau nicio atenție, își leorpăiau midiile, ungeau felii de baguette fierbinte cu brânză sfărâmicioasă de capră și cu rillette mătăsos, beau carafele de Beaujolais ca pe apă și cereau chelnerilor să le mai aducă altele, imediat.

Un camion de gunoi de la depoul din apropiere trecu pe șosea spre oraș și, când trecu, tot cheiul se zgudui. Vinod simți că-i rămâne o midie în gât, numai că nu mâncase niciuna.

– Copii, hârâi el, cum rămâne cu toastul nostru? Nu vreți să ciocniți cu mine?

Karen băgă mâna în geantă și scoase un teanc de fotografii dintr-un plic cu emblema Kodachrome.

– Nu! Nu vreau să mă uit la fotografii! spuse Vinod. Trăim cel mai bun moment acum, aici. De ce sunteți așa de agățați de trecut? De ce?

În tăcere, Karen îi întinse o fotografie exact când un nou camion de gunoi trecu pe șosea, iar de data aceasta cheiul se zguduia de-a binelea, pescărușii își luau zborul de jur-împrejurul lor. Chelnerii se înclinară în semn de rămas-bun și porniră spre siguranța șoselei murdare de ulei, la început în ordine, apoi luând-o la fugă. Dar Senderovsky și Karen rămaseră acolo, așezați, uitându-se cu o mână la fotografii, desfăcând cochiliile midiilor cu cealaltă, ca niște automate.

– Copii, trebuie să plecăm de aici! le zise Vinod.

Se uită în jos la fotografie. Era una de la petrecerea de la vila lui Suj. El, Senderovsky și Karen se țineau de braț, Vinod ținând sus recenzia romanului, cu fotografia celui mai bun prieten pe ea.

– Asta nici măcar nu s-a întâmplat încă! strigă Vinod la prietenii săi. Karen, încă nu poți să ai fotografia asta. Karen, toate la timpul lor, bine? Karen, te iubesc! Te rog, fă ceva, te rog!

Acum cheiul se mișca dintr-o parte într-alta ca pe niște talazuri enorme, și în jurul lor explodă

o furtună de aşchii, chiar în timp ce prietenii lui continuau să stea acolo, scoţând midiile din cochilii şi cercetând trecutul.

Bine, îşi spuse Vinod. Bine, atunci o să murim cu toţii împreună. Dacă aşa e să se termine, atunci aşa se termină. Sub tălpile lui, stinghiile de lemn se separară, şi dedesubt zări râul întunecat, scăldat într-o sursă de lumină pe care n-o putea identifica, prea puternică pentru a fi luna, insuficient de întunecată ca să fie eternitatea. Sticlele de vin alunecară în maelstrom, apoi masa se răsturnă şi dispăru. Încercă să o prindă pe Karen de mână, dar îi tot scăpa, şi nu apuca nimic decât fotografii ale viitorului, toate acele feţe cunoscute, toate acele zâmbete tinereşti şi sinistre.

Se auzi o trosnitură. Apoi: imponderabilitate. Nu ajunse niciodată să simtă îmbrăţişarea râului.

– Trebuie să fii celebrul Vinod.

Era în vârful scărilor. Tot urcatul ăla dăduse roade în cele din urmă. Se uita în jos, cercetând scena din salon. Suj i-o prezenta pe Gen (pantaloni de trening, tricou sport, bandană împotriva transpiraţiei) Mashei, care stătea îngrămădită cu unii dintre studioşii ei prieteni de la Medicină. Dar unde era Senderovsky? Vinod întoarse capul. Un Ed tânăr îi zâmbea.

– Numele meu e Ed, spuse el. Sunt un văr foarte, foarte îndepărtat al lui Karen, am venit în vizită din Europa.

Făcu semn cu mâna către încăperea pe care Suj o decorase pentru a-i servi lui Senderovsky drept bibliotecă. Era lambrisată cu puţin prea mult nuc şi avea pe rafturi numeroase volume masculine. Angajatul de la primărie, pe care toţi îl numeau primarul adjunct, era adormit pe podea, strângând la piept unul dintre picioarele masivului birou Chippendale (o reală eroare de judecată tipică pentru un imigrant) din centrul încăperii, în timp ce Evelyn, sora mai mică a lui Karen, făcea liniuţe de narcotic pe masa de cafea la fel de gargantuescă.

– Unde e Karen? îi întrebă Vinod.

Evelyn ridică o bretea de sutien care scăpase de sub rochia de vară, iar Ed îşi aranjă ţeapăn cravata.

– Cine ştie? spuse el. E un spirit liber, vară-mea.

– E cu unul dintre băieţii ăia irlandezi?

Evelyn se uită la el. Era mai frumoasă decât sora ei; ochii îi străluceau întotdeauna cu o combinaţie numai potrivită de furie şi nevinovăţie.

– Sunt încă în viaţă, să ştii, spuse ea. Nu că lui Karen i-ar păsa. În anul doi, când m-am îngrăşat puţin, îmi zicea Pinot. Adică corpolentă.

– Evident că-i pasă.

Vinod se lăsă într-un genunchi şi o apucă de mână.

– Te iubeşte. A încercat să te găsească. Tatăl tău e în siguranţă, în Florida. Şi toţi fraţii fac mişto unii de alţii. Şi eu sunt cel mai mic din familie şi am fost umilit în mod constant. Amândoi fraţii mei sunt mai realizaţi decât mine. Sunt *crorepatis*, adică soţi ai multor crores. O crore înseamnă zece milioane de rupii, adică vreo sută patruzeci de mii de dolari.

Evelyn îi oferi o hârtie de un dolar rulată.

– Nu fac asta, spuse Vinod. Vreau să-mi păstrez controlul.

– Zi mare pentru Senderovsky, declară Ed. Îi apare mutra în ziar, o întâlneşte pe Masha, mă întâlneşte pe mine. Dar ce o să ţi se întâmple ţie, Vinod?

Vinod se sprijini de birou, care conţinea mai multe romane de Evelyn Waugh, o lucrare academică despre educaţia copilului şi manuscrisul celei de-a doua cărţi la care lucra Senderovsky, cea despre fiul oligarhului.

– Nu ştiu, spuse el. Nu ştiu ce să fac. Sasha intră într-o nouă clasă socială. Nu vreau să fiu doar prietenul care-l face să se simtă mai bine de fiecare dată când are un eşec.

– Atunci spune-i asta, spuse Evelyn. Nu te mai purta ca un copil.

– Nu ştiu unde este, răspunse Vinod. La parter nu e. Nu reia legătura cu Masha. Asta ar trebui

să facă.

– E în camera de oaspeți, spuse Ed. Te așteaptă. Tu ești oaspetele.

Evelyn trase pe nas pudra de pe masă, într-un echivalent nazal al leorpăitului de tăiței japonezi. Fața ei era ca o hartă a depresiei, în ciuda plăcerii care-i tălăzuia prin sept.

– Chestia asta nu se încheie până nu te duci în camera de oaspeți, spuse Ed. Și e cazul să se termine odată, nu?

Holul era gol, cu toate că Vinod auzea pe cineva plângând în baie, lacrimi dureroase de femeie tânără. Se apropie de camera de oaspeți, pe ușa căreia fusese aplicat în grabă un semn, CIOCĂNIȚI ÎNTÂI. Nu avea nevoie să ciocănească. Clanța părea fierbinte la atingere. Înăuntru era întuneric, atât de întuneric. Era înainte ca telefoanele să lumineze nopțile, înainte ca toate obiectele din mâinile noastre să piuie și să strălucească. Camera de oaspeți era goală, cu excepția patului cu baldachin (alte fițe de arivist). Afară, Vinod auzi cum un autobuz frânează încet și zgomotos, pentru a lăsa să urce o femeie bătrână care mergea spre Atlantic Avenue. Vinod cunoștea bine sunetul, căci rămăsese de multe ori peste noapte acolo, cu toate că locuia numai zece străzi mai încolo, într-un studio ieftin. Podeaua de sub picioarele lui Vinod vibra de zgomotul petrecerii. Gen probabil că pusese Spice Girls, întotdeauna un moment didactic pentru ea. Nu avea de ales, trebuia să se apropie de pat.

Nu avea de ales, trebuia să remarce cum Karen – chiar în presupusul avânt al pasiunii, chiar cu toate drogurile care-i curgeau prin vene – își împăturise tricoul cu Throwing Muses și fusta de la Juicy Couture ca și când ar fi fost cameristă la Hotelul Prieteniei Între Oameni al lui Senderovsky.

Își amintea acum. Sunetele puternice pe care le făcea prietenul său rus, sunetele de surpriză (*Aaah! Naah!*), de parcă ar fi fost cu un secol în urmă și inspectorii țarului ar fi năvălit peste el în izbă. Ea sălta ușor pe el, de parcă ar fi încercat să așeze la locul ei o piesă deplasată. Avea ochii închiși și se mișca încet, fără sunet, resemnată cu munca grea. Vinod rămase acolo, o fantomă, și în locul furiei lăsă pacea să curgă peste el ca niște valuri de lumină. Și ce dacă? Oamenii se răneau unii pe ceilalți și cel mai tare o făceau membrii familiei între ei. Asta era adevărata lui familie. Nu era o exagerare. Reușise să ajungă în capătul de sus al scărilor; văzuse ce era de văzut. Acum căpătase dreptul să se ridice către un loc mai minunat. Încheiase ciclul, iar acum nu mai avea decât răsuflarea care creștea în el, fiecare inhalație limpede, curată, a lui. Iar când deschise ochii, Karen stătea dinaintea lui, o siluetă albastră și ireală, cu transpirația lucind în triunghiul dintre sâni și stomac.

– E în regulă, iubitule, spuse ea cu respirația ei proaspătă. Are pana mai puternică decât sabia.

Iar când el nu răspunse nimic, ea se aplecă și-l sărută pe obraji, de trei ori, în stil slav.

– Îmi pare rău, spuse ea, dar fac tot ce pot ca să te salvez.

El privi în jos, spre pat. Prietenul lui dispăruse. Și cu toate că mâna lui încă îi simțea căldura atingerii, și ea dispăruse.

Mergea pe străzile din centrul orașului. Toate semnele erau familiare, străzi numerotate, bulevarde cu nume, dar casele nu erau. Din când în când, zărea câte un bloc de apartamente de pe vremuri, dar cele mai multe fuseseră înlocuite cu case de fermă, câteva în stil Federal, în stilul desuet colonial și, uneori, în cel gotic rural. Pajiști splendide mergeau de la aceste case până la marginea străzilor pustii. Așa ceva nu e posibil, își spuse Vinod. Cum poate orașul să susțină o asemenea densitate scăzută? Cine locuiește în casele astea? Îi atrase atenția o casă în stil colonial olandez, construită complet din stuc, ca să reziste intemperiilor. Semăna cu casa mare de pe moșia prietenului său, dar fără veranda acoperită din spate. Oare să îndrăznească să se apropie de fereastră, să arunce o privire?

Vinod păși pe iarbă în perechea lui de *chappals* fără ca cineva să-l oprească. Aerul orașului recent reproiectat era proaspăt și curat, ca și când ar fi angajat furtuni rurale care să-l primenească în fiecare noapte cu dulceața lor. Vinod se apropie de porticul modest. Se uită înăuntru pe fereastră. Primul lucru pe care-l văzu fu propria reflexie. Era tânăr și bine făcut, pe frunte avea o tikka de la

templu. În camera de zi atât de familiară, mai mulți sadhu rași în cap, pictați și îmbrăcați în portocaliu erau adunați în jurul pianului Steinway al Mashei. Recitau sloka-uri în sanscrită, folosind capacul închis al pianului ca să bată ritmul. Vinod rămase în picioare, transportat, cu gura uscată. Bărbații sfinți erau pierduți în *Mahabharata*, în partea în care, dacă Vinod își amintea corect, șerpii lumii erau însemnați pentru sacrificiu, cu toate că până la sfârșit continuau să trăiască printre noi – pentru că așa era universul. Pe Vinod îl impresiona faptul că avea ceva în comun cu acești asceți în galben-șofran. Ar fi vrut să li se alăture, să-și adauge vocea nesigură la certitudinea lor. Ar fi vrut să învețe câteva dintre versurile de opt silabe și să se piardă în ritmul lor. În același timp, își făcea griji că trupurile lor rău mirositoare aveau să păteze pianul Mashei, și aceasta avea să-și facă o părere proastă despre indieni. Chiar atunci, unul dintre membrii congregației, imposibil de spus ce vârstă avea din cauza culorilor care-i acopereau fața, îl privi pe Vinod cu curiozitate în ochii cruciș. Nu zâmbi, nu dădu din cap, dar privirea lui spuse *Intră*.

Vinod făcu un pas înapoi. Se întoarse pe călcâie. În fața sa, pajiștea mare și verde, presărată cu crengi albe de copac și flancată de familiara alee cu pietriș, iar dincolo de ea străzile noului orășel rural. Din poziția sa de pe delușor, acum vedea mori de vânt, din cele în vechiul stil olandez, călare pe puținele blocuri de locuințe rămase. Era liber să plece. Dar dacă pleca în largul acestei lumi, pe cine avea să întâlnească. Pe cine cunoștea el, de fapt, în afara locuitorilor acestei case, Casa de pe Deal?

Vinod deschise ușa și intră. Era în vestibulul vechiului său bloc de pe strada Washington. SCĂRI DEFECTE, FOLOSIȚI LIFTUL. Cine-l aștepta la etajul cinci? El? Ea? Amândoi împreună, lipiți de sudoarea verii, cu dragostea pentru el și perfidia lor? Ușile liftului se deschiseră. Pași înăuntru, simți mirosul de țigară și reziduul floral al femeilor. Ușa începu să se închidă.

– Țineți ușa! auzi el. Vă rog, domnule!

Și dacă n-o ținea? Și dacă urca singur cu liftul? Fără bărbatul cel gras? Fără ca acesta să-i stoarcă aerul din plămâni.

Așa o să facă. O să lase ușa să se închidă.

– Entitate responsabilă pentru asta, șopti Vinod. Sper și mă rog să-mi dai voie să ajung la capăt și să ies din ceea ce ai creat.

Ușa continuă să se închidă, dar încet, ispitindu-l cu propria sa cumsecădenie.

– Vă rog, domnule, țineți ușa! Vă rog! Trebuie să…

Își ținu mâna pe lângă trup.

– Entitate responsabilă pentru asta, începu el să intoneze ca un sadhu, dar într-o limbă cu totul nesfântă. Sper și mă rog…

– Domnule, vă rog. Ea mă așteaptă. Soția mea mă așteaptă. Familia mea.

Entitate responsabilă. Mâna i se ridică pentru a opri ușa. Ușa îi izbi mâna de cadrul de oțel al liftului. Un frison de durere, neașteptat. Ușa se deschise, apoi se izbi din nou de mâna lui. Vinod exclamă de durere. Oh, te rog, oh, te rog, oh, te rog. În urechi îi răsună o ultimă sloka, toți sadhu rugându-se pentru el acum, vocile lor galbene ca șofranul urcând. De ce? De ce erau atât de mulți șerpi pe lume, când fuseseră însemnați pentru anihilare? Ușa liftului i se înfipse în mână, prin piele, până la os, dincolo de os, în inexistență. Și nu se putea îndepărta, și nu se putea salva.

10

Karen și Senderovsky ieșiră din spital. Intrarea lui semăna cu un Hyatt de provincie aglomerat, și semicercul aleii era plin de Suburban-uri negre. Oameni în costume de chirurgie violet se mișcau în jurul lor cu un rost vizibil, legitimațiile lor fluturând în briza de septembrie.

Trecură pe lângă o clădire portocalie și urâtă, marcată ca fiind BIROUL MEDICULUI LEGIST al orașului. Karen se opri să vomite într-un tomberon. El îi îndepărtă reverele sacoului pe care-l purta peste rochia în dungi, cele mai ceremonioase haine în care o văzuse vreodată și făcu la fel și cu părul ei.

Trecuse o lună de când licuriciul metalic aterizase brutal pe pajiștea casei, cu proiectoarele aprinse, cu elicea stârnind vârtejuri de pietriș, iar bărbații cu targa se apropiaseră de bungalow-ul lui Karen, unde Vinod fusese sedat, directiva sa medicală fiind ignorată de prietenii săi. Nu li se permisese să-l vadă în ultimele sale momente, în schimb li se dăduse o pungă de plastic cu efectele lui personale: un tricou de la colegiul din oraș la care studiaseră el și Sasha, un *lungi* în carouri, un telefon mobil plin ochi de mesaje disperate de la rude de pe tot globul și un ceas japonez placat cu aur. Fuseseră sfătuiți să nu deschidă punga timp de șapte zile. Karen își dădu seama că se îmbrăcase ca să primească o pungă.

Își continuară drumul în tăcere pe lângă pavilioanele medicale din sticlă, încotro îi îndemnau picioarele: în centrul orașului. Trecură pe lângă un grup de blocuri de locuințe înalte, din cărămidă roșie, care semănau cu cele în care crescuseră ei, de cealaltă parte a râului, apoi traversară o stradă largă și urâtă care modifica priveliștea de la blocuri ieftine și spitale la un bulevard cu restaurante și baruri. Mesele teraselor tavernelor grecești și ale localurilor mexicane erau înțesate cu studenți și proaspeți absolvenți care petreceau printre șiruri de ferigi și ornamente din plastic. Găsiră un gastrobar filipinez lângă o pistă de biciclete aglomerată, fermecați de un semn care se adresa bicicliștilor care treceau în viteză: ATENȚIE, TREC FILIPINEZI.

Trecuse o săptămână de când familia Levin-Senderovsky se întorsese în oraș pentru ca Nat să se pregătească de reluarea Academiei Bunătății. Senderovsky fusese șocat de șirul de felicitări de Sfântul Valentin de pe biblioteca micii și întunecatei lor camere de zi, ultimul vestigiu de normalitate din februarie.

– Ți-e foame, dragule? întrebă Karen. N-ai mâncat de aseară.

Alintul îl impresionă pe Senderovsky.

– Nu știu de ce, spuse el, dar cred că și numai vederea mâncării o să mă facă să plâng.

– Atunci să comandăm, spuse ea. Pentru că trebuie să mergem mai departe.

Apăru un chelner chel și stresat, cu obligatorii ochelari cu rame pătrate, și Karen comandă meniul de sus până jos. Curând, masa lor era plină de pansit de pește afumat și adobo de pui în unt și orez prăjit în untură de crab și coaste de porc înecate în ketchup cu banane. Se uitau la felurile de mâncare, la bogăția lor aburindă, de parcă cineva le-ar fi insultat pierderea.

– Ai făcut tot ce ai putut, spuse Senderovsky. Amândoi am făcut.

– Dacă vrei să rămânem prieteni, spuse Karen, nu vreau să te mai aud vreodată vorbind despre ce am făcut.

Senderovsky încuviință din cap.

– Cum am putea să nu fim prieteni? întrebă el. Ce sens ar mai avea orice?

– Mănâncă, mănâncă, spuse ea.

– De ce așa grasă? completă el gluma mamei ei.

Râseră amândoi. Râsul risipi ceva. Începură să mănânce cu adevărat, carnea de porc se desfăcea

ușor de pe coaste, lumpia crocante, umplute cu vită Shanghai trosneau între dinți.

– Hai s-o facem, spuse Senderovsky. Hai să semnăm actele.

– Acum?

– Nu vreau să se termine ziua asta fără ca ceva din viața mea să avanseze. Vreau să fiu mai aproape de tine.

– Îi trimit un mesaj asistentei mele.

– Îi scriu Mashei.

– Poate s-o aducă pe Nat? A ieșit de la școală, nu?

– Știi cui ar trebui să mai scriem? Lui Dee și lui Ed. Ed tocmai a cumpărat un apartament la cinci străzi de aici.

– Dar spune-le că nu facem comemorarea azi. Nu astă-seară, bine? Ridicăm un pahar în cinstea lui și atât. Promite-mi, Sash. Și, te rog, spune-i Mashei să nu fie dură cu mine.

Căldura verii tocmai fusese abrogată, iar acum pe cerul orașului se arcuiau două raze de lumină albastră – era momentul acela din an. Masha îi zări pe soțul ei și pe Karen mai sus pe stradă, în micul lor adăpost ca de Sucot.

– Karen-*emo*, Karen-*emo*! țipă Nat.

Bicicliștii zburau pe lângă ele, strigând în căști despre afaceri imobiliare sau valute sintetice.

Karen alergă către Nat și fu aproape dărâmată de o femeie tânără într-un scaun cu rotile care se îndrepta în viteză către nordul orașului, cu jumătate din chipul ei hotărât acoperit cu o mască neagră. Karen ridică copilul în brațe fără efort, în ciuda faptului că orașul adăugase deja ceva la greutatea ei. Asta era ideea: să o poată ridica pe Nat.

– Trebuie să folosim totul în avantajul nostru acum, îi spusese Masha soțului ei, în seara de după ce toți oaspeții lor plecaseră din Casa de pe Deal, după ce Vinod fusese luat cu elicopterul.

Îi explicase teza ei despre lumea în care avea să crească Nat, o lume a corupției, a falsității și a declinului, chiar dacă președinția ar fi trecut în alte mâini.

– Nu spun că ar trebui să avem custodie comună sau așa ceva. Dar s-o lăsăm pe Karen să facă parte din viața ei.

Senderovsky îi vorbise despre planul lui de a-i vinde lui Karen proprietatea la dublul valorii ei, dar, ca parte din înțelegere, să continue să o folosească drept a doua lor locuință, chiar dacă Karen ar fi putut construi încă o „casă principală", ceva din lemn, în stil californian, lipită de a lor. Karen și Masha ar fi fost co-părinți, în timp ce Senderovsky, își spuse Masha, ar fi furnizat o prezență conversațională de fundal, un om bun la toate, dar pentru cuvinte. Imediat ce se semnau actele și banii pentru casă erau transferați, avea să se întoarcă la scris romane, „unele mai serioase", își promisese el.

Nat călărea acum pe umerii lui Karen, țipând încântată de schimbarea de altitudine, iar Masha auzi râsul lui Dee răsunând pe stradă și văzu silueta dezdandificată a lui Ed, un simplu locuitor al orașului, fericit, ignorant și suplu, cu brațul pe după umerii frumoasei sale tovarășe, cu masca coborâtă pe bărbie.

– Karen-*emo*, de ce ești îmbrăcată așa frumos? o întrebă Nat.

– Să-i spunem? șopti Karen către Masha, care scutură din cap.

– Încă nu.

Dar Nat începuse deja să trâncănească veselă despre cum fusese la școală. Karen angajase un consilier care s-o ajute să-și facă prieteni, cu toate că era contrar politicilor Academiei Bunătății (o donație nesolicitată din partea lui Karen tocmai le dublase activele), și acum că BTS creștea în popularitate, Nat era privită ca autoritatea supremă cu privire la formație.

– Adei Morelo-Schwartz îi plac și ei BTS, țipă Nat, dar nici măcar nu știa că numele lor înseamnă *Bang-tan Sonyeondan*, sau Bulletproof Boy Scouts. Cum poți să nu știi asta?

– Fii drăguță, *sladkaia*, spuse Masha. Nu uita ce ți-a spus domnișoara Franco când e vorba să-ți faci prieteni. Oferă și primește.

– Ascultă tot timpul, adăugă Karen. Continuă să schimbi informații.

Dee și Ed îl acaparaseră pe Senderovsky și-i puneau întrebări cu concentrarea pe care o au proaspetele perechi.

Ed:

– A suferit?

Dee:

– A fost sedat tot timpul ăsta?

– O să fie incinerat?

Dar Senderovsky se mulțumea să ofteze, să ridice din umeri și să desfacă carnea de porc de pe coaste. Nu avea răspunsuri. Le spuse că vor primi un link pentru o comemorare virtuală marți la prânz, la o oră convenabilă pentru un frate în San Francisco și unul la Londra.

Rămaseră acolo, între ferigi și banda de biciclete, pasându-și unii altora farfuriile cu mâncare, înconjurați de fețe care semănau cu ale lor. Masha tocmai remarcase că în dimineața aceea soțul ei încetase să mai tușească.

– Mă simt foarte hygge acum, spuse Ed.

– Te rog încetează să mai folosești cuvântul ăsta, spuse Dee, pe ton sever. Nu e nimic hygge în ceea ce ni s-a întâmplat nouă azi.

Nouă, își spuse Senderovsky. Chiar și înapoi în oraș, erau în continuare membri ai coloniei lui de bungalow-uri. Vara lui 2020 avea să-i unească pentru totdeauna. Își reaminti să-și sune agenta pentru *Hotel Solitaire*. Vinod nu voise ajutorul lui pentru a găsi o editură care să-l publice, dar avea să-i ignore încă o dată instrucțiunile.

Nat căutase termenul danez *hygge* pe telefonul lui Karen.

– Știu ce înseamnă „confort", dar ce e „con-vi-vi-a-li-ta-te"?

Băură o băutură alcoolică cu pepene proaspăt, îndulcită cu sirop de pandanus și o margarita cu miere de calamodin. Trecu pe acolo și asistenta lui Karen și se dovedi că ea și Dee (cu care semăna până și la șoldurile miniaturale și coccisul proeminent) participaseră la același program la universitate, cu toate că nu se bucurase de tutelajul alcoolic al lui Senderovsky. Asistenta le dădu lui Karen, Mashei și soțului acesteia să semneze un teanc de acte care aveau să o unească pe șefa ei și mai tare cu familia Levin-Senderovsky.

– Sunt notar public, spuse ea veselă, când Masha se întrebă dacă n-ar trebui să fie prezent un avocat.

Și pentru asta băură: un viitor comun. Supraviețuirea, în perpetuitate, a Casei de pe Deal, cu loc în ea pentru ei toți și, într-o bună zi, spuse Karen, „poate chiar și pentru prietenii lui Nat sau pentru iubiții sau iubitele ei".

Ploaia începu să cadă brusc din cerul greu. Dar orășenii, mascați sau nu, nu acceptară această intruziune. Pe tot cuprinsul terasei filipineze se deschiseră umbrelele, sfidătoare, și mâncarea și băutura și râsetele continuară chiar și când lumea se îneca în jurul lor.

Când ploaia conteni și noaptea începu să tremure, iar ora de culcare a lui Nat se apropie (un tantrum era doar o chestiune de timp), restaurantul puse „Everyday People" al lui Sly, în timp ce ambulanțele urlau în drum spre oraș, pe lângă ferigi și ornamente din plastic, către spitalul aflat la doar zece cvartale distanță, iar un val de reggae dintr-o mașină parcată peste drum intră în competiție cu boxele restaurantului. („Cât de 1990!", exclamă Karen.)

Și, cu toate că era interzis, se ridicară să danseze împreună lângă banda de biciclete, cu băieții de la livrări gonind cu treizeci de kilometri la oră. „Nu sunt mai bun și nici tu nu ești/suntem la fel orice-am face", cântau primitoarele voci afro-americane din boxe, și acum dansatorii chiar credeau că toate afirmațiile acelea sunt adevărate și că o să continue să se amestece și mai tare cu compatrioții și compatrioatele lor (Ed ceruse în sfârșit cetățenia, la îndemnul lui Dee), că vor fi iertați și acceptați și trimiși, cu fețele descoperite, în lumea largă, de la Bogotá la Berlin la Bombay, unde alți oameni, la fel de fericiți, vor dansa cu ei.

Numai Masha rămase la masă, cu palmele peste actele legalizate, apărându-le de întoarcerea ploii, privind-o pe fiica sa, care nu era obișnuită cu sunetele muzicii soul din anii ’60, cum dansează spasmodic, încercând să țină pasul cu adulții care încercau să-și arate fericirea și neașteptata plăcere prin propriile gesturi stângace și zâmbete forțate, imitații a ceea ce fuseseră cândva, înainte să se întâmple toate câte se întâmplaseră. În Margarita ei era prea multă miere, așa că, în loc să o termine, ridică paharul și îi spuse cu voce tare numele, lucru care provocă o mică perturbație în aerul de septembrie din jurul ei, dar care adeveri realitatea vieții lui, de parcă sunetul numelui lui ar fi conținut tot ce era legat de el. Numărând șase persoane, dintre care trei erau familia ei, făcu semn chelnerului, își puse masca și ceru exact jumătate din notă. Îi aștepta un apartament mic, cu tavane joase, dar era pe de-a-ntregul al lor, cumpărat din munca lor, plătit încet, în stil american. În sfârșit, venise vremea să meargă acasă.

Mulțumiri

Sunt încântat să mă reîntâlnesc cu redactorul meu, David Ebershoff, care m-a călăuzit printre multe povești de iubire super triste și adevărate și care a vămuit micile și marile eșecuri ale prozei mele.

Random a fost editura care mi-a publicat ultimele cinci romane și doresc să le mulțumesc numeroșilor oameni din turnul acela înalt și prietenos care mi-au citit și promovat munca, începând cu Andy Ward și Robin Desser, care împreună m-au ajutat să cârmim barca aceasta când încă lua apă. Enorme mulțumiri lui Gina Centrello, Avideh Bashirrad, Maria Braeckel, Denise Cronin, Barbara Fillon, Ruth Liebmann, Leigh Marchant, Carrie Neill, Darryl Oliver, Paolo Pepe și Melissa Sanford.

Denise Shannon este agenta mea de peste două decenii și este întotdeauna prima care îmi citește lucrarea, cu ochi critic, dar binevoitor. Le mulțumesc ei și celorlalți cititori ai acestei cărți: Doug Choi, Dr. Jonathan Gross, Paul La Farge, Krys Lee, Suketu Mehta, Sarah Stern, Ming Loong Teo și Alex Turner-Polish. James Baluyut m-a îndrumat pentru pasajele în care Ed a făcut *vitello tonnato*, pe care-l recomand călduros.

Note

1. S-a preferat ca numele de proveniență rusească, în loc să fie transliterate după grafia limbii române (Sașa Senderovski, Mașa, Natașa etc.), să păstreze ortografia americană, pentru a rămâne fideli spațiului în care trăiesc aceste personaje. (*N. red.*)
2. Joc de cuvinte între *peekaboo*, care este jocul de cucu-bau, si *moose*, care înseamnă elan. (*N. red.*)
3. Doamnelor și domnilor, ne începem coborârea spre Berlin-Tegel (germ.). (*N. red.*)
4. Denumire pentru Coreea de Sud. (*N. red.*)
5. Sărută și pleacă (zonă în care își iau rămas-bun cei care i-au condus pe pasageri la gară). (*N. trad.*)
6. Cântec de leagăn. (*N. trad.*)
7. Aluzie la filmul din 1942 *Splendoarea Ambersonilor* (*The Magnificent Ambersons*), în regia lui Orson Welles, considerat a fi unul dintre cele mai bune filme din toate timpurile. (*N. red.*)
8. În original, *Return to sender*, joc de cuvinte pe baza numelui personajului. (*N. trad.*)
9. Titlu original, *Weird Science* (1985), în care doi adolescenți inadaptați creează pe calculator femeia ideală. (*N. trad.*)
10. Titlu original, *The Big Chill* (1983), unde *chill* are și sensul de relaxare totală. (*N. red.*)
11. Sistem de notare a capacității de lecturare care măsoară numărul de cuvinte de care dispune un copil la o vârstă dată, unde A corespunde nivelului de grădiniță, iar Z, clasei a cincea. (*N. red.*)
12. În traducere, cântec de leagăn. (*N. red.*)
13. A.P. Cehov, *Unchiul Vanea*, traducere de Moni Ghelerter și R. Teculescu, editura Polirom, București, 2016. (*N. red.*)
14. Parafrazare a versului „*My milkshake brings all the girls to the yard*“. (*N. red.*)
15. Școală elementară evreiască. (*N. trad.*)
16. În original, *My identity by itself causes violence* din melodia „Fuck Tha Police“. (*N. red.*)
17. Tip de sarong purtat de bărbați pe subcontinentul indian, un fel de fustă multicoloră înnodată în jurul taliei. (*N. trad.*)
18. Directivă medicală pentru tratament de menținere în viață. (*N. trad.*)
19. Individ care ține la valorile contraculturii anilor ’60 și la materialismul anilor ’80. (*N. red.*)

La prețul de vânzare se adaugă 2%,
reprezentând valoarea timbrului literar.